

JUSTITIA

ÎN ACTUALITATE

Anul VII • Numărul 1

1 9 0 9

*Consiliul Superior
al Magistraturii*

- Progresele înregistrate în contextul Mecanismului de Cooperare și Verificare, în perioada de referință
- Raportul privind starea justiției în anul 2014
- Declarația de la Haga – Adunarea Generală a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare

REVISTA CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

ANUNȚ IMPORTANT

Analizele, comentariile și sintezele din prezenta publicație nu exprimă în mod necesar poziția oficială a Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la problematica tratată, ci constituie opinia profesională și publicistică a autorilor acestora.

Reproducerea materialelor publicate este permisă numai cu acordul scris al conducerii Consiliului Superior al Magistraturii și al autorului.

Textul integral al Hotărârilor Plenului și Secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii menționate în cuprinsul publicației este disponibil pe pagina de internet a Consiliului www.csm1909.ro, secțiunea „Hotărâri ale CSM”.

Numerele apărute până în prezent ale revistei „Justiția în actualitate” sunt disponibile, în format electronic, pe pagina de Internet a Consiliului Superior al Magistraturii www.csm1909.ro, secțiunea „Revista Justiția în actualitate”.

Pentru informații actualizate permanent privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, proiectele și programele privind întregul sistem judiciar, date de interes public, comunicate de presă și declarații, redacția revistei „**Justiția în actualitate**” vă invită să vizitați pagina de Internet a Consiliului Superior al Magistraturii www.csm1909.ro.

De asemenea, vă invităm să vizitați paginile de Internet ale celor două instituții specializate de formare profesională aflate în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii Institutul Național al Magistraturii www.inm-lex.ro și Școala Națională de Grefieri www.grefieri.ro.

Pentru jurisprudența instanțelor românești accesați www.jurindex.ro sau www.jurisprudenta.org.

MULȚUMIRI

Redacția revistei „**Justiția în actualitate**” mulțumește tuturor instanțelor și parchetelor care au transmis fotografii în vederea publicării în cadrul revistei.

Materialele publicate în acest număr al revistei au în vedere modificările legislative și jurisprudența intervenite până la data de 30.06.2015.

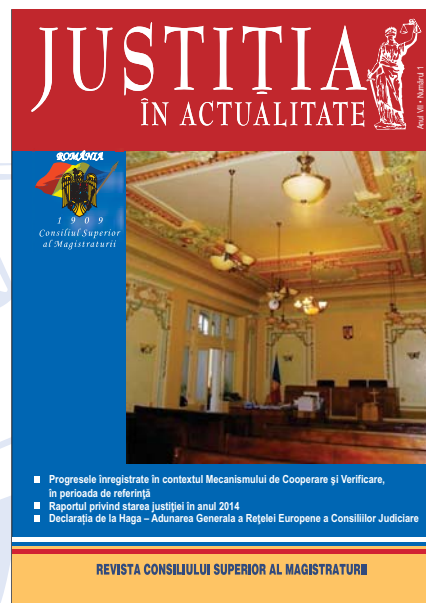
Foto copertă:

Tribunalul Constanța - secția comercială

JUSTITIA ÎN ACTUALITATE

Nr. 1/2015
ianuarie - iunie 2015

SECȚIUNEA - I - LA ORDINEA ZILEI ÎN ACTIVITATEA CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

- 3 1.1. Progresele înregistrate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, în perioada 1 ianuarie - 1 mai 2015, din perspectiva atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, prezentate cu ocazia misiunilor de evaluare ale Comisiei Europene (*Alina Bărbulescu*)

SECȚIUNEA II-A - DOCUMENTE STRATEGICE

- 17 2.1. Raportul privind starea justiției în anul 2014. Scurtă prezentare (*Roxana Ioana Petcu*)

SECȚIUNEA III-A - CARIERA MAGISTRATULUI

- 30 3.1. Soluții de principiu stabilite prin Hotărârea nr. 471/2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind probleme ce pot apărea în valorificarea rezultatelor concursului de promovare în funcții de execuție (*Roxana Ioana Petcu*)
- 34 3.2. Poziția Consiliul Superior al Magistraturii față de posibilitatea ca un judecător sau procuror să fie numit în funcția de judecător la Curtea Constituțională (*Andreea Apopei*)
- 35 3.3. Unele probleme ridicate de modificarea actelor sau măsurilor procesuale penale cu incidență asupra suspendării din funcție a judecătorilor și procurorilor (*Loredana Bălănoiu*)
- 38 3.4. Modalitatea asigurării confidențialității drepturilor salariale pentru familia declarantului în cuprinsul declarațiilor de avere ale magistraților (*Andreea Cioată*)
- 40 3.5. Aspecte de actualitate privind profilul ocupațional al profesiei de judecător (*Marius Gavril Babici, Maria Nicoleta Mocanu*)

SECȚIUNEA IV-A - FORMARE PROFESIONALĂ

- 58 4.1. Formarea inițială a auditorilor de justiție - Relaționarea dintre judecător/procuror și avocat în context profesională (*Andra Elena Ghebri*)
- 59 4.2. Școala de vară - Dreptul de apreciere al organelor judiciare în contextul noilor coduri în materie penală (*Alexandra Zaporozjanu*)
- 60 4.3 Acțiuni dedicate unificării practicii judiciare în cadrul formării continue a magistraților (*Diana Mihăilă, Nadia Simona Țăran*)
- 62 4.4. Utilizarea aplicației ECRIS - element important de formare a cursanților SNG (*Denis Marian Malciu*)
- 65 4.5. Elemente de noutate în Programul de formare profesională continuă a personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor pentru anul 2015 (*Amalia Andone Bontas*)
- 67 4.6. Abaterile disciplinare ale personalului auxiliar de specialitate - jurisprudență disciplinară. Prezentare generală (*Carmen Ioana Bălan*)
- 69 4.7. Evoluții și noi perspective în relațiile și parteneriatele internaționale ale Școlii Naționale de Grefieri (*Elena Miruna Ghica*)

SECȚIUNEA A V-A - MANAGEMENT JUDICIAR

- 72 5.1. Probleme privind repartizarea cauzelor și compunerea completurilor de judecată ivite în unele situații particulare. Soluții adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii și propuneri de lege ferenda. Experiența Curții de Apel Constanta (*Răzvan Anghel*)
- 78 5.2. Procedura de desfășurare a întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute probleme de drept care au generat practică neunitară (*Diana Gavrilă*)
- 82 5.3. Demersuri ale Consiliului Superior al Magistraturii în vederea punerii în acord a unor prevederi din Codul de procedură penală cu deciziile Curții Constituționale (*Loredana Bălănoiu*)
- 85 5.4. Unele aspecte privind incompatibilitățile și interdicțiile funcției de grefier, prevăzute de art. 77 din Legea nr. 567/2004, în cazul cursanților Școlii Naționale de Grefieri (*Ileana Dan*)
- 87 5.5. Aspecte privind înregistrarea rechizitoriilor în afara programului de lucru al instanței (*Iuliana Corcoveanu*);
- 88 5.6. Unele aspecte referitoare la posibilitatea părții de a obține o copie de pe însemnările grefierului (*Iuliana Corcoveanu*)
- 89 5.7. Posibilitatea președintelui instanței de judecată, respectiv a conducătorului parchetului, de delegare a atribuțiilor legate de calitatea de ordonator de credite (*Andreea Apopei*)

SECȚIUNEA A VI-A - JURISPRUDENȚĂ ÎN MATERIE DISCIPLINARĂ

- 91 6.1. Aspecte din jurisprudența Consiliului Superior al Magistraturii în materie disciplinară în semestrul I al anului 2015, inclusiv hotărârile pronunțate anterior, rămase irevocabile în această perioadă (*Daniela Câmpăan, Carmen Vișan, Alexandru Ionescu*)
- 104 6.2 Aspecte din jurisprudența Consiliului Superior al Magistraturii în semestrul I al anului 2015, referitoare la sesizările privind încălcarea normelor Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor (*Daniela Câmpăan*)

SECȚIUNEA A VII-A - MAPA MAGISTRATULUI

- 107 7.1. Jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) în perioada ianuarie - iunie 2015 (*Mirela Stancu*)
- 110 7.2. Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) în perioada ianuarie - iunie 2015 (*Marius Vlad Crăciun*)
- 114 7.3. Jurisprudența Curții Constituționale - excepții de neconstituționalitate admise în perioada ianuarie - iunie 2015 (*Mariana Militaru*)
- 120 7.4. Sinteza recursurilor în interesul legii soluționate în perioada ianuarie - iunie 2015 (*Rodica Savu*);
- 137 7.5. Hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă, în materia contenciosului administrativ și în materie penală, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în perioada ianuarie - iunie 2015 (*Ana Maria Coculescu*)

SECȚIUNEA A VIII-A - RELAȚII INTERNAȚIONALE

- 144 8.1. Adunarea Generală a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare. Declarația de la Haga (*Flavian Alexandru Popa*)

SECȚIUNEA A IX-A - STATISTICĂ JUDICIARĂ

- 147 9.1. Raportul privind activitatea instanțelor în primul semestru al anului 2014. Raportul privind activitatea parchetelor în primul semestru al anului 2015 (*Cristian Ioniță*)

Progresele înregistrate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, în perioada 1 ianuarie – 1 mai 2015, din perspectiva atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, prezentate cu ocazia misiunilor de evaluare ale Comisiei Europene

Alina BĂRBULESCU,
Consilier asimilat judecătorilor și procurorilor
Direcția afaceri europene, relații internaționale și programe

Prezentăm, în continuare, progresele înregistrate în contextul Mecanismului de Cooperare și Verificare, din perspectiva Consiliului Superior al Magistraturii, în perioada ianuarie – iunie 2015, aspecte care au constituit contribuția Consiliului la rapoartele transmise de Ministerul Justiției către Comisia Europeană și care au fost expuse în cadrul dialogului cu experții Comisiei, aflați în misiuni de evaluare în România, în perioada de referință.

1. RAPORTUL DE ACTIVITATE AL CSM ȘI RAPORTUL PRIVIND STAREA JUSTIȚIEI

În prima ședință a Plenului CSM din anul 2015 din data de 6 ianuarie 2015, condusă de președintele României, a fost prezentat raportul de activitate al Consiliului Superior al Magistraturii pentru anul 2014 și a fost stabilită noua conducere a CSM. În funcția de președinte a fost ales dl. judecător Marius Badea Tudose, iar vice-președinte al CSM, dl. procuror Bogdan Gabor. Mandatele președintelui și al vice-președintelui au o durată de un an, de la momentul votării acestora de către Plenul CSM.

Prezentarea raportului de activitate al Consiliului Superior al Magistraturii:

Principalele aspecte subliniate cu acest prilej au vizat:

- continuarea îndeplinirii principalului obiectiv constituțional al CSM, de **garant al independenței** justiției, fapt ce se poate observa din numărul mare de cereri¹ de apărare a independenței sistemului judiciar, ca și al cererilor² de apărare a independenței și reputației profesionale a unor judecători și

procurori ca urmare a unor atacuri și presiuni exercitate de multe ori prin mass-media.

- **responsabilizarea sistemului judiciar**, prin admiterea unui număr mai mare de acțiuni disciplinare (20 în 2014, față de 15 în 2013), numărul sancțiunilor aplicate magistraților de secțiile în materie disciplinară crescând față de anul precedent de la 16 la 27 de sancțiuni, în vreme ce natura acestora a fost de la avertisment până la suspendare sau excludere din magistratură.

- întărirea capacității instituționale a Inspecției Judiciare prin mărirea schemei de personal și asigurarea unui sediu corespunzător.

- **creșterea eficienței justiției și a întăririi competenței în sistemul judiciar**; au fost menționate eforturile depuse pentru raționalizarea instanțelor, analiza volumului de activitate al instanțelor și parchetelor raportat la schemele de personal în vederea echilibrării acestora.

- prezentarea **analizelor efectuate cu privire la impactul** pe care l-a avut în activitatea instanțelor intrarea în vigoare a noilor coduri și asigurarea infrastructurii pentru implementarea cât mai eficientă a **noilor reglementări**, fie că acestea au privit completarea schemelor de personal din cadrul instanțelor și parchetelor, fie elaborarea unor norme regulamentare de natură a asigura buna organizare, necesare aplicării noilor instituții. Referitor la acest din urmă aspect, Plenul a adoptat 29 de hotărâri prin care au fost modificate și completate mai multe regulamente.

- **dezvoltarea justiției ca serviciu public** - a fost subliniată deschiderea spre dialog în raport cu toți factorii de decizie în domeniul reformei judiciare, cu societatea civilă și reprezentanții profesiilor juridice implicate în actul de justiție.

¹ În cursul anului 2014, au fost înregistrate 25 de cereri de apărare a independenței și imparțialității sistemului judiciar, astfel, la Direcția de inspecție judiciară pentru judecători au fost înregistrate 13 cereri, iar în cadrul Direcției de inspecție judiciară pentru procurori, în anul 2014 au fost înregistrate 12 astfel de cereri.

² În cursul anului 2014 au fost înregistrate 23 de cereri de apărare a independenței sistemului judiciar din care 16 cereri au fost admise de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, ceea ce reprezintă o creștere cu 35% a numărului de cereri formulate față de anul precedent.

-**raporturile Consiliului cu Parlamentul** s-au concretizat în principal prin participarea la ședințele comisiilor de specialitate parlamentare în care s-au discutat acte normative ce vizau sistemul judiciar sau exprimarea unor puncte de vedere asupra unor propuneri legislative sau proiecte de acte normative.

-asigurarea necesarului de resurse umane și în cursul anului 2014

-**formarea profesională inițială și continuă a magistraților și grefierilor** în special în legătură cu modificările legislative majore aduse de intrarea în vigoare a noilor coduri, fiind evidențiate activitățile de formare derulate de INM și SNG

-**activitatea pe plan extern** a CSM, îndeosebi activitatea de coordonare în cadrul Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare, alături de consiliile judiciare din Olanda respectiv din Anglia și Țara Galilor, a proiectului privind independența și responsabilitatea sistemului judiciar, organizarea unei conferințe în colaborare cu Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni sau constituirea Rețelei Balcanice și Euro-mediterraneene a Consiliilor Judiciare.

·Noul mandat de conducere a CSM.

·Prin hotărârea nr. 342/7 aprilie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat **Raportul privind Starea justiției pe anul 2014**. Raportul a fost publicat pe site-ul CSM.

În cuprinsul său raportul descrie pe larg, activitatea instanțelor și a Ministerului Public, analizează calitatea actului de justiție din perspectiva ponderii hotărârilor atacate și a indicelui de desființare, procentului cauzelor restituite de către instanțele de judecată în vederea refacerii urmăririi penale sau a ponderii inculpațiilor achitați din totalul inculpațiilor trimiși în judecată, precum și durata soluționării cauzelor și a soluțiilor pronunțate în 2014 de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Curtea de Justiție a Uniunii Europene, precum și o analiză a mecanismelor de unificare a practicii judiciare.

Raportul prezintă, de asemenea, principalele modificări legislative cu impact asupra activității sistemului judiciar în anul 2014.

Un capitol distinct este dedicat apărării independenței magistraților, fiind incluse aici și informații privind răspunderea judecătorilor și procurorilor.

Raportul prezintă, în final, contribuția sistemului judiciar românesc la dezvoltarea spațiului european și cooperarea internațională, din perspectiva cooperării judiciare în materie penală și în materie civilă, dar și a participării entităților judiciare românești în cadrul rețelelor judiciare europene și la Eurojust, ultimul capitol, înainte de concluzii, fiind dedicat raporturilor dintre sistemul justiției și celelalte instituții și organisme, precum și cu societatea civilă.

2. APĂRAREA INDEPENDENȚEI JUSTIȚIEI

În perioada 01 ianuarie – 30 aprilie 2015, au fost emise un număr de 13 hotărâri cu acest obiect. Media de soluționare a acestor cereri, luând ca punct de referință perioada de timp scursă între data sesizării Inspecției Judiciare cu cererea de apărare și data soluționării acesteia prin emiterea hotărârii de către Plenul

Consiliului Superior al Magistraturii, a fost de 25 de zile.

În ceea ce privește aceleași date, însă pentru anul 2014, numărul hotărârilor emise de Plen a fost de 16, cu o medie de soluționare de 62 de zile.

Se observă o scădere semnificativă pentru anul 2015 a duratei de soluționare a cererilor de apărare, având în vedere ponderea hotărârilor (84,6%) care au avut ca obiect și apărarea independenței sistemului judiciar în ansamblul său, 11 din cele 13 hotărâri vizând acest aspect, spre deosebire de anul 2014, când în aceeași perioadă, 6 din 16 hotărâri (37,5%) au avut ca obiect și apărarea independenței sistemului judiciar.

În perioada de referință, conducerea Consiliului Superior al Magistraturii a sesizat Inspecția Judiciară cu **6 solicitări de efectuare a verificărilor** necesare pentru a stabili dacă prin afirmațiile lansate în spațiul public, prin declarații sau postări pe rețelele de socializare, 2 oameni politici, un om de afaceri și fostul președinte al României ar fi adus atingere independenței și imparțialității judecătorilor, procurorilor implicați în judecarea și instrumentarea anumitor cauze ori procurorilor PÎCCJ și DNA, precum și dacă aceste declarații au fost de natură a afecta independența sistemului judiciar în ansamblul său.

Trebuie subliniat că CSM a reiterat și cu ocazia începerii mandatului noii sale conduceri, preocuparea pentru a garanta independența justiției, iar în cuprinsul unui comunicat de presă dat publicității la data de 5 februarie 2015, atrăgea atenția asupra faptului că, prin exprimarea, de către personalități publice – politicieni, formatori de opinie, reprezentanți ai societății civile – a unor opinii sau aprecieri personale, referitoare la proceduri judiciare aflate în curs de desfășurare, pot fi generate deformări ale percepției publice privind înfăptuirea justiției în România, cu consecințe grave asupra încrederii cetățenilor în justiție.

De altfel, în acest sens a continuat publicarea, pe site-ul CSM, a comunicatelor de presă pentru informarea cu privire la soluționarea cererilor de apărare a independenței, precum și comunicate de presă prin care au fost exprimate îngrijorări față de situațiile apărute în Parlament prin care a fost blocat sau îngreunat accesul la actul de justiție, reamintindu-se că respectarea independenței justiției este o condiție indispensabilă pentru o democrație stabilă, bazată pe supremația legii.

·Suspendări; încuviințarea măsurii reținerii, arestării preventive, percheziției (1 ianuarie – 1 mai 2015)

În această perioadă, Secția pentru judecatori, respectiv pentru procurori ale Consiliului Superior al Magistraturii au dispus suspendarea din funcție a 6 judecatori, respectiv a unui procuror;

·Situația încuviințărilor măsurilor preventive dispuse de către Secția pentru judecatori, în perioada de referință:

- a încuviințat 2 solicitări privind măsura reținerii preventive;
- a încuviințat 2 solicitări privind măsura arestării preventive;
- a încuviințat 1 solicitare privind măsura arestului la domiciliu;
- a încuviințat 2 solicitări privind efectuarea percheziției

Situația încuviințărilor măsurilor preventive dispuse

de către Secția pentru procurori, în cursul anului 2014, pentru infracțiuni de corupție sau asimilate acestora:

- a încuviințat 2 solicitări privind măsura reținerii preventive;
- a încuviințat 3 solicitări privind măsura arestării preventive;
- a încuviințat 3 solicitări privind efectuarea percheziției

3. PLANUL DE MĂSURI PENTRU IMPLEMENTAREA RECOMANDĂRIILOR COMISIEI EUROPENE DIN RAPORTUL MCV PUBLICAT ÎN IANUARIE 2015

Prin Hotărârea 226/10 martie 2015, Plenul CSM a aprobat Planul de măsuri.

Acesta a fost elaborat la nivelul CSM, pe baza analizei recentelor recomandări din Raportul CE și a propunerilor și observațiilor transmise după consultarea direcțiilor de specialitate ale Consiliului și a Inspecției Judiciare, Institutului Național al Magistraturii și Școlii Naționale de Grefieri.

Planul cuprinde recomandările CE menționate deopotrivă în Raportul general, cât și în Raportul tehnic detaliat, mențiunile exprese care se regăsesc în cele două rapoarte invocate, citate în extenso, măsurile propuse, responsabilii de implementarea acestora, respectiv de monitorizarea realizării lor, precum și termenele concrete de îndeplinire.

Măsurile de realizat pentru următoarea perioadă, asumate prin prezentul Plan de măsuri, vizează, de altfel, preocupări constante ale Consiliului în materia independenței justiției și a reformei judiciare, precum:

- garantarea independenței și a integrității sistemului judiciar,
- monitorizarea și evaluarea impactului implementării noilor coduri,
- echilibrarea volumului de muncă și a resurselor umane, transparența și eficiența activității sistemului judiciar de natură a contribui la creșterea predictibilității actului de justiție inclusiv prin unificarea practicii judiciare,
- creșterea încrederii publicului în justiție.

Acolo unde a fost cazul, pentru coerență, măsurile prevăzute în planul de măsuri MCV au fost preluate și incluse în Planul privind Strategia pentru dezvoltarea sistemului judiciar.

4. SESIZAREA CURȚII CONSTITUȚIONALE - CONFLICT JURIDIC DE NATURĂ CONSTITUȚIONALĂ

În data de 30 martie 2015, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a sesizat Curtea Constituțională cu o cerere de soluționare a posibilului conflict juridic de natură constituțională dintre autoritatea judecătorească și puterea legislativă. Prin cerere s-a arătat că existența unui conflict juridic de natură constituțională ar putea să împiedice autoritatea judecătorească să-și îndeplinească atribuțiile constituționale și legale cu care a fost învestită, în vederea restabilirii ordinii constituționale care trebuie să existe între autoritățile publice prevăzute în Titlul III din Constituția României.

Prin decizia pronunțată în data de 8 aprilie 2015, Curtea a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională

între Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Senatul României, declanșat de refuzul acestei din urmă entități de a redacta și publica o hotărâre prin care să se ateste rezultatul votului dat în Plenul Senatului.

De altfel, decizia subliniază obligația Senatului de a redacta hotărârea pronunțată în ședința Plenumului prin care atestă rezultatul votului cu privire la cererea de încuviințare a arestării unui senator, de a comunica această hotărâre autorităților publice competente și de a o publica în Monitorul Oficial al României.

5. REFORMA JUDICIARĂ. EFICIENȚA JUSTIȚIEI

5.1. Numirea procurorilor în funcții de conducere – conducerea DIICOT

Consiliul și-a reafirmat preocuparea pentru asigurarea unor proceduri uniforme, transparente și obiective pentru promovarea și numirea judecătorilor și procurorilor în funcții de conducere din cadrul sistemului judiciar.

Conform reglementărilor în vigoare, în funcțiile la nivel înalt în parchete, procurorii sunt numiți de Președintele României, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii. În anul 2012, printr-o hotărâre a Plenumului, CSM a decis că propunerea nu poate fi trimisă Președintelui înainte ca CSM să emită un aviz.

Secția pentru procurori a adoptat o poziție constantă pe parcursul anilor pentru a avea o procedură de numire a funcțiilor cheie în parchete asemănătoare cu cea aplicată în cazul judecătorilor, iar pentru susținerea acestei opinii reflectată și în recomandările MCV, urmează ca în perioada următoare să fie făcute demersurile necesare pentru transpunere în lege.

Cât privește numirea procuror șef al DIICOT care se află pe agenda CSM, activitățile prevăzute în procedura de avizare a propunerii ministrului justiției se desfășoară conform următorului calendar:

- 10.04-30.04.2015 – punerea în dezbatere publică a proiectului de management și efectuarea verificărilor asupra candidatului;
- 30.04 – 04.05.2015 - analizarea rezultatelor demersului anterior;
- 04.05.2015 – interviuarea candidatului;
- 05.05.2015 – transmiterea avizului către Ministerul Justiției.

Procedura avizării se desfășoară conform dispozițiilor art. 54 alin. 1 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, dispozițiilor art. 211 din H.C.S.M. nr.193/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, precum și ale Hotărârii nr. 109/2013 a Secției pentru procurori de stabilire a criteriilor, subcriteriilor și indicatorilor privind standardele de evaluare a interviului și a lucrărilor candidaților pentru numirea în funcțiile prevăzute de art. 49 alin. 9, art. 54 alin. 1 și art. 55 alin. 1 din Legea nr.303/2004.

Conform dispozițiilor legale, interviul constă în:

a) susținerea planului managerial sub următoarele aspecte: prezentarea sintetică a activității; - identificarea unor eventuale disfuncții și vulnerabilități, precum și a soluțiilor propuse pentru prevenirea și înlăturarea acestora; propuneri pentru îmbunătățirea activității manageriale etc.

b) verificarea aptitudinilor manageriale și de comunicare, vizând în esență capacitatea de organizare, rapiditatea în luarea deciziilor, rezistența la stres, autoperfecționarea, capacitatea de analiză, sinteză, previziune, strategie și planificare pe termen scurt, mediu și lung, inițiativă, capacitatea de adaptare rapidă, capacitatea de relaționare și comunicare;

c) verificarea cunoștințelor specifice funcției pentru care s-a depus candidatura.

N.B. Interviu în fața Secției de procurori a avut loc în data de 4 mai 2015, iar secția, cu majoritate de voturi, a avizat favorabil propunerea ministrului justiției pentru numirea domnului procuror Daniel-Constantin Horodniceanu în funcția de procuror șef al DIICOT. Interviu a fost transmis în direct pe pagina de web a CSM, iar hotărârea Secției pentru procurori a fost comunicată Ministerului Justiției în cursul zilei de marți, 5 mai 2015.

5.2. Eficiența sistemului judiciar

„Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020

Prin hotărârea nr.1357/11.12.2014 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât avizarea favorabilă a proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020. La data de 23 decembrie 2014 Guvernul României a aprobat Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020, prin HG nr. 1155/2014, potrivit art. 2 din actul normativ menționat, planul de acțiune aferent strategiei urmând a fi aprobat de Guvern până la data de 30 aprilie 2015.

Conform calendarului, la data de 27 aprilie e prevăzută lansarea proiectului planului de acțiune în dezbatere publică, prin postarea acestuia pe pagina de internet a MJ, iar în perioada 4-7 mai, invitarea reprezentanților societății civile la o reuniune de consultare, pe marginea proiectului planului de acțiune. La sfârșitul lunii mai, urmează să fie aprobat planul de acțiune de către Guvern.

Recent, prin Hotărârea nr. 331/07 aprilie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat Planul de acțiune aferent Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020, forma actualizată. Planul de acțiune a fost consolidat și definitivat în urma discuțiilor purtate de compartimentele de specialitate ale Consiliului cu expertul independent contractat de MJ pentru a sprijini instituțiile în definitivarea planului de acțiune și în urma concluziilor adoptate în comisiile de specialitate în acest sens. În data de 17 aprilie 2015 Ministerul Justiției a organizat o reuniune a reprezentanților principalelor autorități din domeniul justiției, ocazie cu care a fost prezentată varianta avansată a planului de acțiune aferent Strategiei.

Cu această ocazie au fost stabilite măsurile care urmează a fi implementate și au fost identificate sursele de finanțare, o serie dintre acestea urmând a fi avute în vedere în contextul proiectelor finanțate prin Programul operațional privind capacitatea administrativă³ (POCA).

De altfel, în contextul discuțiilor pe marginea etapelor pentru definitivarea și aprobarea Planului de acțiune aferent Strategiei au fost avute în vedere și: constituirea Comitetului de management strategic și a comisiilor tehnice și elaborarea cererilor de finanțare POCA.

Astfel, în considerarea propunerilor făcute de CSM, INM, SNG și IJ, avizate și în comisiile de specialitate ale CSM, prin hotărârea nr. 332/7 aprilie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat următoarele proiecte finanțate prin Programul operațional privind capacitatea administrativă în vederea implementării măsurilor din cadrul Planului de acțiune aferent Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020:

- Consolidarea managementului resurselor umane și financiare în cadrul sistemului judiciar;

- Îmbunătățirea comunicării externe și cooperării între Consiliul Superior al Magistraturii, instanțe și parchete, alți actori din cadrul sistemului judiciar din România și public;

- Consolidarea capacității organizaționale și administrative a Consiliului Superior al Magistraturii;

- Dezvoltarea unei platforme de testare și asistență psihologică a personalului din cadrul sistemului judiciar;

- Consolidarea capacității instituționale a INM în vederea îmbunătățirii procesului de formare la nivelul sistemului judiciar;

- Creșterea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale în vederea îmbunătățirii calității activității;

- Consolidarea instituțională a Școlii Naționale de Grefieri în vederea eficientizării proceselor instituționale și a managementului strategic;

- Creșterea calității activității de formare la nivelul Școlii Naționale de Grefieri în vederea livrării unei formări inițiale și continue performante;

- Consolidarea capacității administrative a Inspecției Judiciare în scopul responsabilizării sistemului judiciar și asigurării independenței justiției;

- Monitorizarea de către Inspekția Judiciară a implementării instrumentelor privind practica unitară prin dezvoltarea unui set de instrumente informatice de indexare și analiză semantică.

Prin Hotărârea nr. 149/19 martie 2015, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, având în vedere concluziile „Grupului de lucru privind eficientizarea activității instanțelor”, cu observațiile formulate în cadrul ședinței Secției pentru judecători, a aprobat, printre altele:

- implementarea indicatorilor de eficiență a activității la nivelul tuturor instanțelor, secțiilor instanțelor și completurilor de judecată cu raportare obligatorie către CSM de către instanțe,

³ la data de 25 februarie 2015, Comisia Europeană a aprobat Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014-2020, prin intermediul căruia pot fi finanțate o serie de măsuri prevăzute în Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020, aprobată prin H.G. nr. 1155 din data de 23.12.2014

semestrial și anual, a deficiențelor constatate în activitate și remediilor prevăzute de conducerile instanțelor; de asemenea, Secția pentru judecatori a aprobat modelul de raport lunar/trimestrial/semestrial/anual pe care trebuie să-l completeze instanțele în vederea stabilirii măsurilor adecvate pentru îmbunătățirea performanțelor conform indicatorilor de eficiență stabiliți de CSM.

- comunicarea materialelor privind implementarea Hotărârii nr. 1305/2014 privind aprobarea Raportului *Grupului de lucru privind eficiența activității instanțelor*, către Institutul Național al Magistraturii și către Inspekția Judiciară, pentru a fi avute în vedere la formarea profesională continuă a judecătorilor pe materia Management judiciar, dar și pentru a verifica calitatea managementului la nivelul instanțelor;

- *grupul de lucru privind eficiența activității instanțelor* are în vedere stabilirea indicatorilor de calitate a activității instanțelor și actului de judecată urmând ca în cursul anului 2015 să fie finalizat raportul privind calitatea activității instanțelor.

- De asemenea, Secția pentru judecatori a aprobat modelul de raport lunar/trimestrial/semestrial/anual pe care trebuie să-l completeze instanțele în vederea stabilirii măsurilor adecvate pentru îmbunătățirea performanței.

5.3.Noile coduri

5.3.1. Amendamente legislative

În contextul intrării în vigoare a noului Cod penal și noului Cod de procedură penală, Consiliul Superior al Magistraturii a manifestat o preocupare constantă și s-a implicat activ alături de ceilalți actori ai sistemului judiciar în procesul de implementare a noilor reglementări în materie penală, inclusiv din perspectiva aspectelor constatate ulterior în procesul de aplicare a acestora.

Reamintim în acest sens și adoptarea, înainte de intrarea în vigoare a noilor coduri, a Planului de măsuri privind punerea în aplicare a Codului civil, Codului de procedură civilă, Codului penal și Codului de procedură penală, prin Hotărârea nr. 1091 din data de 28 noiembrie 2012.

Demersurile Consiliului Superior al Magistraturii s-au concretizat în:

- sesizarea Ministerului Justiției în vederea analizării necesității modificării și completării noilor coduri, formulate atât anterior cât și ulterior intrării în vigoare a acestora.

- trimiterea de propuneri de amendamente direct celor două Camere ale Parlamentului pe rolul cărora se află proiecte de lege care vizează dispozițiile în materie penală.

Propunerile de amendamente formulate de Consiliul Superior al Magistraturii au ținut seama de observațiile și propunerile instanțelor judecătorești și parchetelor, exprimate cu ocazia consultării acestora sau a diverselor întâlniri organizate de Consiliu, unele anterioare intrării în vigoare a noilor coduri, altele ulterioare acestui moment.

Astfel, înainte de intrarea în vigoare a noilor coduri CSM a transmis Ministerului Justiției, 12 propuneri de modificare legislativă în materie penală, inclusiv cu privire la necesitatea

clarificării problemei controversate a aplicării legii penale mai favorabile. După intrarea în vigoare a noilor coduri, în decurs de 3 luni, CSM a transmis 44 de propuneri de modificare legislativă Comisiei juridice parlamentare. De asemenea, în noiembrie anul trecut au fost formulate 4 propuneri de amendamente numai în materia aplicării măsurilor preventive. În ședința din 2 februarie 2015 a comisiei de specialitate din CSM au fost consultate instanțele și parchetele de pe lângă acestea cu privire la amendamentele formulate la proiectul de lege de modificarea dispozițiilor în materie penală care se află în derulare în procedura parlamentară.

În ceea ce privește implicarea CSM în implementarea noilor dispoziții în materie civilă, reamintim că problemele generate de intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă au fost analizate la nivelul *Grupului de lucru interinstituțional pentru pregătirea sistemului judiciar în vederea intrării în vigoare a noilor coduri* și al *Grupurilor de lucru de la nivelul CSM* care au drept obiectiv implementarea noilor coduri și evaluarea impactului lor, în acord și cu activitatea *Grupului de lucru privind volumul optim la nivelul instanțelor judecătorești* sau al *Grupului de lucru privind eficiența activității instanțelor*.

Referitor la instituțiile juridice civile vizate de propunerile de amendamente ale Consiliului le amintim pe cele vizând degrevarea instanțelor, inclusiv în materia executărilor, comunicarea actelor procedurale, modificarea taxelor judiciare de timbru, formularea unor plângeri fictive în numele persoanelor private de libertate sau împotriva acestora, actualizarea sistemului ECRIS etc.

Totodată, în acest context, trebuie precizată și implicarea CSM în Grupul de lucru la nivel tehnic inter-instituțional organizat de MJ pentru monitorizarea implementării și aplicării noilor coduri, sens în care a fost elaborată o sinteză cuprinzând provocările generate de noile prevederi legislative, precum și problemele ivite în practică, structurate pe secțiuni (probleme de aplicare/interpretare a prevederilor noilor coduri, resurse umane, infrastructură fizică, infrastructură IT, dotări etc.).

5.3.2. Unificarea jurisprudenței

- La nivelul comisiilor de specialitate și ulterior la nivelul Plenului CSM s-a stabilit organizarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a unor întâlniri trimestriale pe materii, cu președinții de secții de la curțile de apel, în contextul nevoii unui schimb de informații cu privire la practica judiciară a altor instanțe care poate fi satisfăcută și prin alte mijloace decât culegerile editate de jurisprudență care, în contextul constrângerilor bugetare din ultimii ani, nu au mai putut fi tipărite de către curțile de apel.

Prin Hotărârea nr. 148/19 martie 2015, Secția pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii a stabilit procedura de desfășurare a întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care au generat o practică neunitară, cu observațiile formulate în cadrul ședinței Secției pentru judecatori.

În perioada de referință, au fost organizate primele două întâlniri, după următorul calendar:

- 26-27 martie 2015, la sediul Curții de Apel București,

întâlnirea reprezentanților CSM cu președinții *secțiilor de contencios administrativ și fiscal* de la Înalta Curte de Casație și Justiție și curțile de apel la care au participat, alături de membrii CSM, reprezentanți ai ÎCCJ, MJ și PÎCCJ (Biroul de recursuri civile în interesul legii), formatori și reprezentanți ai INM, un număr total de 25 judecători (președinți de curți de apel sau ai secțiilor de contencios administrativ și fiscal, precum și judecători din cadrul acestor secții specializate);

-27-28 aprilie 2015 la sediul Curții de Apel Craiova, întâlnirea reprezentanților CSM cu președinții *secțiilor specializate (foste comerciale) ale curților de apel*, în cadrul căreia au fost dezbătute aspecte de practică neunitară în materia litigiilor cu profesioniști și insolvenței. La lucrări au participat 20 judecători (președinți ai secțiilor specializate din cadrul curților de apel și judecători din cadrul acestor secții), 2 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, 2 formatori INM, 1 procuror din cadrul Biroului de recursuri civile în interesul legii al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și 1 reprezentant al Ministerului Justiției.

De asemenea, în perioada următoare vor fi organizate următoarele întâlniri, după cum urmează:

1. *Civil și procedură civilă 1 – Curtea de Apel Iași 7, 8 mai*

2. *Penal și procedură penală 1 – Curtea de Apel Brașov – 4, 5 iunie*

3. *Litigii de muncă și asigurări sociale – Curtea de Apel Constanța – 18, 19 iunie*

4. *Penal și procedură penală 2 – Curtea de Apel Alba Iulia (întâlnirea va fi organizată la Sibiu) – 24, 25*

5. *Litigii cu profesioniști, insolvență 2 – CA Cluj-Napoca – 29, 30 octombrie*

6. *Civil și procedură civilă 2 – Curtea de Apel Timișoara – 16, 17 noiembrie*

Totodată, Secția pentru judecătoria a Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat Metodologia de organizare și desfășurare a întâlnirilor președinților secțiilor, reprezentând pași obligatorii pentru ținerea acestor întâlniri trimestriale, precum și modelele de minută și de referat/notă întocmite cu ocazia întâlnirilor. În plus, toate minutele de practica trimestrială se trimit la CSM, unde a fost creată o platformă electronică cu motor de căutare la care vor avea acces toți judecători, în așa fel încât un judecător de la Călărași să poată vizualiza discuții pe practica neunitară de la, spre exemplu, Botosani într-o problemă în care are nelămuriri.

Minutele întâlnirilor se publică pe pagina INM, iar președinții de secții de la curțile de apel, după întâlniri, le discută cu toți judecători din materiile respective la curțile de apel de unde provin.

Prin Hotărârea Plenului CSM nr. 83/26.01.2015 a fost aprobat Programul de formare continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anul 2015. Numărul total al seminariilor planificate a fi organizate în anul 2015 este în creștere cu 17% față de nivelul anului 2014, de la 289 la 340.

Pregătirea magistraților în privința modificărilor legislative majore din sistemul legal românesc aduse de intrarea în vigoare a noilor coduri

În cadrul Programului de formare continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anul 2015, INM organizează un număr total de 5 conferințe la nivel centralizat și 107 seminarii la nivel descentralizat, în coordonarea INM pentru judecătoria și procurorii români din sistem⁴.

• Institutului Român pentru Informații Juridice - ROLLI

Prin hotărârea nr. 1431/11.12.2014, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat proiectul de contract referitor la *anonimizarea hotărârilor judecătorești și la publicarea acestora pe un website accesabil în mod gratuit de public*.

La data de 19.01.2015 a fost semnat contractul cu Wolters Kluwer România - conform hotărârii mai sus evocate.

Conform calendarului proiectului, până acum s-au desfășurat următoarele etape:

Aprobarea persoanelor care vor avea acces la extragerea datelor din sistemul informatic al instanțelor, înaintea anonimizării; dezvoltarea aplicației de preluare a datelor de pe serverele CSM, prezentarea acesteia, testarea și începerea extragerii datelor din sistemul informatic al instanțelor, înaintea anonimizării; analiza datelor extrase, în vederea stabilirii specificațiilor aplicației de anonimizare și a celor privind platforma de publicare; stabilirea specificațiilor tehnice privind anonimizarea și publicarea datelor; în acest stadiu - a fost construită o bază de date de aprox. 80 instanțe - cu aproximativ 10.000 hotărâri extrase.

Ca atare ne aflăm în etapa dedicată dezvoltării aplicației de anonimizare și a celor privind platforma online pe care se va realiza publicarea, în funcție de specificațiile agreeate sau de calitatea datelor.

În data de 18 mai - va avea loc o întâlnire tehnică între reprezentanții ROLLI, Wolters Kluwer și CSM

în care se va prezenta stadiul anonimizării, dificultățile întâmpinate cu privire la calitatea datelor și soluțiile găsite.

Etapile următoare vizează: testarea aplicațiilor și a platformei online, configurarea sistemului productiv în vederea publicării, publicarea hotărârilor.

Activitățile urmează să se încheie spre sfârșitul lunii septembrie, finalizarea acestor pași fiind condiționată de calitatea datelor din Ecris și de standardele acceptate.

6. SITUAȚIA RESURSELOR UMANE

❖ Situația resurselor umane comparativ: la 1 ianuarie - 1 mai 2015

Situația generală a posturilor de judecător

La **1 ianuarie 2015**, față de numărul posturilor prevăzute în schemă (4706), erau **ocupate 4504** posturi, **202 fiind vacante**, în vreme ce la **30 aprilie 2015**, față de același număr de posturi

⁴ Pentru detalii privind activitățile de formare, inclusiv cele privind intrarea în vigoare a noilor coduri, a se vedea mai jos, pct. 8 „Formare profesională”.

prevăzute în schemă, **4481 de posturi erau ocupate, 225 de posturi rămânând vacante.**

Situația generală a posturilor de procuror

La **1 ianuarie 2015**, din totalul posturilor prevăzute în schemă (2902), **2559⁵ de posturi erau ocupate, 383 fiind vacante; la 30 aprilie 2015**, numărul posturilor prevăzute în schemă era același (2902), din care **2521⁶ erau ocupate, 418 rămânând vacante.**

❖ Mobilitatea resurselor umane în perioada 1 ianuarie 2015 - 30 aprilie 2015

➤ Numiri în funcție

După promovarea examenului de capacitate din perioada 4 iulie - 6 noiembrie 2014, 18 procurori au optat pentru numirea în funcția de judecător.

Totodată, a fost emis 1 decret de reîncadrare în funcția de judecător, în temeiul art. 83 alin. (3) din Legea nr. 303/2004.

➤ Numiri în funcții de conducere (prin concurs)

Începând cu data de 01.01.2015, au fost numiți în funcții de conducere 57 de judecători, ca urmare a concursului/examenului pentru numirea în funcții de conducere, organizat în perioada 12 septembrie - 4 decembrie 2014.

➤ Numiri în alte funcții de conducere

În perioada vizată, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a numit în funcția de președinte de secție un număr de 52 judecători, după urmează:

- 12 judecători la nivelul judecătoriilor;
- 23 judecători la nivelul tribunalelor;
- 16 judecători la nivelul curților de apel;
- 1 judecător la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

➤ Promovări în funcții de execuție

În perioada de referință nu s-au dispus promovări în funcții de execuție.

Precizăm că este în curs de finalizare procedura concursului de promovare efectivă și pe loc a judecătorilor și procurorilor în funcții de execuție organizat la data de 29.03.2015 (au fost publicate rezultatele în urma soluționării contestațiilor la data de 16.04.2015)

De asemenea, este în curs de desfășurare și concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, programat a se desfășura în perioada 5 ianuarie - 4 iunie 2015 (au fost publicate rezultatele la evaluarea lucrărilor).

➤ Transferuri

În sesiunea din luna ianuarie 2015, Secția pentru judecători a aprobat un număr de 9 cereri de transfer, după cum urmează:

- 5 cereri formulate de judecători de la nivelul judecătoriilor;
 - 3 cereri formulate de judecători de la nivelul tribunalelor;
 - 1 cerere formulată de judecători de la nivelul curților de apel.
- Următoarea sesiune de transferuri a fost programată pentru luna mai 2015.

➤ Eliberări din funcție

În perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2015 au fost eliberați din funcție 30 judecători, prin decret prezidențial, după cum urmează:

- 26 prin pensionare;
- 2 ca urmare a condamnării definitive;
- 1 prin demisie;
- 1 ca urmare a neacordării avizului anual al Consiliului Superior al Magistraturii pentru menținerea în activitate vârsta de 65 de ani;
- 1 ca urmare a decesului unui judecător

❖ Mobilitatea resurselor umane în perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2015

➤ Numiri în funcție

În perioada de referință nu a fost numită nicio persoană în funcția de procuror.

➤ Numiri în funcții de conducere (prin concurs)

În perioada de referință nu au avut loc numiri în funcții de conducere prin concurs sau examen.

➤ Numiri în alte funcții de conducere (procurori șef secție/serviciu/birou)

În perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2015, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a numit în funcții de conducere, altele decât cele care se ocupă prin concurs sau examen, un număr de 20 procurori.

➤ Numiri în structuri speciale – Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism

În perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2015, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a avizat numirea a 12 procurori în cadrul Direcției Naționale Anticorupție și a 5 procurori în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

➤ Transferuri

În perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2015 au fost organizate 2 sesiuni de transferuri. În cadrul acestora Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, a admis cererile de transfer ale unui număr de:

- 16 procurori de la parchetele de pe lângă judecători
- 5 procurori de la parchetele de pe lângă tribunale

⁵ (2519+40**) 40 de procurori care funcționează la unele parchete peste posturile de execuție prevăzute.

⁶ (2484+37**) 37 de procurori care funcționează la unele parchete peste posturile de execuție prevăzute

-1 procuror de la parchetele de pe lângă curțile de apel
-1 procuror de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

➤ **Eliberări din funcție**

În perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2015 au fost eliberați din funcție 41 procurori, după cum urmează:

- 21 procurori, ca urmare a pensionării;
- 2 procurori, ca urmare a condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni;
- 18 procurori, ca urmare a numirii în funcția de judecător
- 1 ca urmare a decesului unui procuror

❖ **Concursuri**

1. Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Hotărârea nr. 1361/11.12.2014 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a aprobat organizarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție în perioada 5 ianuarie – 4 iunie 2015, pentru ocuparea a 7 posturi vacante de judecător, defalcate pe secții astfel:

La data de 21 februarie 2015 a fost demarată prima probă a concursului constând în evaluarea lucrărilor candidaților.

2. Concursul de promovare în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor

Prin Hotărârea nr. 102/26.01.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a aprobat organizarea, la data de 29 martie 2015, a concursului de promovare efectivă și pe loc a judecătorilor și procurorilor în funcții de execuție.

Pentru promovarea efectivă, concursul s-a organizat în vederea ocupării unui număr de 81 funcții de execuție vacante la nivelul instanțelor judecătorești, dintre care 63 la tribunale și 18 la curțile de apel precum și a unui număr de 32 funcții de execuție vacante la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale.

Pentru promovarea pe loc, concursul s-a organizat pentru ocuparea unui număr de 100 de posturi de judecător cu

grad profesional de tribunal, 50 de posturi de judecător cu grad profesional de curte de apel, 10 posturi la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, 50 de posturi de procuror la parchetele de pe lângă tribunale și 30 de posturi de procuror la parchetele de pe lângă curțile de apel.

Rezultatele finale ale concursului de promovare, după soluționarea contestațiilor la punctaj, au fost publicate la data de **16 aprilie 2015**, urmând a fi supuse spre validare Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

3. Concursul de admitere la Școala Națională de Grefieri

Prin Hotărârea nr. 80/26.01.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a aprobat organizarea, la data de 26 aprilie 2015, a concursului de admitere la Școala Națională de Grefieri, pentru ocuparea unui număr de 63 de locuri de grefier cu studii superioare juridice, din care 53 de locuri alocate pentru instanțele judecătorești, sub rezerva finanțării, și 10 locuri alocate pentru parchete.

4. Concursul pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor

Prin Hotărârea nr. 157/19.02.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a aprobat organizarea, în perioada 27 martie – 24 iunie 2015, a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor la curțile de apel, tribunale, judecătorii, precum și la parchetele de pe lângă acestea.

5. Concursul pentru numirea în funcție a inspectorului –șef și a inspectorului –șef adjunct ai Inspecției Judiciare

Prin Hotărârea nr. 107/10.02.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a aprobat organizarea, în perioada 6 martie – 2 iulie 2015, a concursului pentru numirea în funcție a inspectorului –șef și a inspectorului –șef adjunct ai Inspecției Judiciare.

Pentru fiecare dintre funcțiile scoase la concurs au formulat cereri de înscriere câte 3 candidați. Procedura de selecție este în desfășurare.

7. INTEGRITATE; RĂSPUNDERE DISCIPLINARĂ

7.1. Activitatea Secțiilor CSM în materie disciplinară/ activitatea Inspecției Judiciare

·Date statistice privind răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor, încălcarea Codului deontologic, apărarea reputației profesionale, independenței și imparțialității magistraților, respectiv apărarea independenței sistemului judiciar, pentru perioada 1 ianuarie – 1 mai 2015, sunt prezentate mai jos:

Inspecția Judiciară	Număr de sesizări privind abaterile disciplinare	Număr de acțiuni disciplinare exercitate Abaterea disciplinară	Număr de sesizări privind încălcări ale Codului deontologic	Număr de cereri privind apărarea independenței sistemului judiciar	Număr de cereri privind apărarea reputației profesionale, independenței și imparțialității
Direcția de inspecție judiciară pentru judecători	1447 sesizări	9 acțiuni disciplinare exercitate* - 4 pentru abaterea prevăzută de art. 99 lit. h) teza a II-a din Legea nr. 303/2004; - 1 pentru abaterea prevăzută de art. 99 lit. t) rap. la art. 991 din Legea nr. 303/2004; - 1 pentru abaterea prevăzută de art. 99 lit. h) teza I și art. 99 lit. t) din Legea nr. 303/2004; - 1 pentru abaterea prevăzută de art. 99 lit. a), i) și n) din Legea nr. 303/2004; - 1 pentru abaterea prevăzută de art. 99 lit. t) din Legea nr. 303/2004; - 1 pentru abaterea prevăzută de art. 99 lit. h) teza I din Legea nr. 303/2004;	0	6 cereri (4 admise și 2 respinse)	5 cereri
Direcția de inspecție judiciară pentru procurori					

·Date statistice ale Grefei Secțiilor privind răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor pentru perioada 1 ianuarie – 1 mai 2015

	Număr de sesizări privind abateri disciplinare înregistrate la Grefa Secțiilor (în perioada de referință)	Număr de acțiuni respinse	Număr de acțiuni disciplinare admise*		Număr de acțiuni disciplinare aflate în curs de soluționare		Numărul hotărârilor în materie disciplinară atacate cu recurs	Numărul hotărârilor CSM în materie disciplinară confirmate în recurs	Numărul hotărârilor modificate în recurs**
			acțiuni exercitate în perioada de referință	acțiuni exercitate anterior perioadei de referință	acțiuni exercitate în perioada de referință	acțiuni exercitate anterior perioadei de referință			
Judecători	7	2	1	5	6	6	2	8	-
Procurori	3	1	-	-	3	1	4	2	-

În perioada de referință, **Secția pentru judecători în materie disciplinară a pronunțat 6 hotărâri de admitere a acțiunilor disciplinare**, sancțiunile dispuse fiind următoarele:

-avertisment pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute la art. 99 lit. h) teza II din legea nr. 303/2004, în sarcina judecătorului reținându-se întârzierea repetată în efectuarea lucrărilor, din motive imputabile;

-diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 15% pe o perioadă de 6 luni pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute la art. 99 lit. h) teza I și lit. t) din legea nr. 303/2004, în sarcina judecătorului reținându-se nerespectarea în mod repetat și din motive imputabile a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor și exercitarea funcției cu recredință sau gravă neglijență;

-suspendarea din funcție pentru o perioadă de 6 luni pentru 2 judecători, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 99 lit. a) din legea nr. 303/2004, privind manifestările care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției, săvârșite în exercitarea sau în afara exercitării atribuțiilor de serviciu, respectiv pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 99 lit. f) din legea nr. 303/2004 privind refuzul nejustificat de a îndeplini o îndatorire de serviciu;

-mutarea disciplinară pe o perioadă de 2 luni la altă instanță pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute la art. 99 lit. h) teza II din legea nr. 303/2004, reținându-se, în sarcina judecătorului, întârzierea repetată în efectuarea lucrărilor, din motive imputabile;

-excluderea din magistratură pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute la art. 99 lit. b) din legea nr. 303/2004, în

sarcina judecătorului reținându-se încălcarea prevederilor legale referitoare la incompatibilități și interdicții.

7.2. Controale și verificări realizate în cadrul Inspecției Judiciare în perioada 1 ianuarie - 1 mai 2015

Direcția de inspecție judiciară pentru judecători – controale dispuse, aprobate, efectuate sau aflate în curs de efectuare:

1) *Control (finalizat) la Curtea de Apel Pitești* având ca obiect constatarea rezultatelor monitorizării realizată de către conducerea Curții de Apel Pitești, și verificarea modalității de remediere a deficiențelor constatate;

2) *Control la Curtea Militară de Apel și instanțele arondate* având ca obiect verificarea modului de îndeplinire de către judecătorii cu funcții de conducere a atribuțiilor manageriale de planificare, organizare, coordonare, control, reglare și comunicare, precum și respectarea obligațiilor prevăzute de legi și regulamente pentru a asigura buna desfășurare a instanțelor și calitatea corespunzătoare a serviciului public.

3) *Control la toate curțile de apel, având ca obiect verificarea respectării termenelor legale de redactare a hotărârilor judecătorești*. Monitorizarea situației redatării hotărârilor judecătorești indiferent de data pronunțării acestora.

4) *Control la toate curțile de apel și instanțele arondate (inclusiv instanțele militare) precum și Înalta Curte de Casație și Justiție*, având ca obiect verificarea respectării dispozițiilor legale referitoare la modalitatea de instrumentare a cauzelor, precum și

din perspectiva practicii instanțelor sub aspectul măsurilor dispuse pentru asigurarea recuperării prejudiciilor în dosarele penale având ca obiect infracțiunea de spălare de bani, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, infracțiunile de evaziune fiscală, prevăzute de Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, infracțiunile de contrabandă, prevăzute de actualul art. 270 și 271 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene prevăzute de art. 18 ind. 1 — 18 ind. 5 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, control inclus în planul de activitate al Inspecției Judiciare stabilit prin Ordinul nr. 82/2014.

5) Control la toate curțile de apel și instanțele arondate (inclusiv instanțele militare), precum și Înalta Curte de Casație și Justiție, având ca obiectiv monitorizarea dosarelor cu o vechime mai mare de 10 ani aflate, la sfârșitul semestrului I al anului 2015, pe rolul instanțelor judecătorești;

6) Control la Curtea de Apel Ploiești și instanțele arondate - verificarea modului de îndeplinire de către judecătorii cu funcții de conducere a atribuțiilor manageriale de planificare, organizare, coordonare, control-reglare și comunicare, precum și respectarea obligațiilor prevăzute de legi și regulamente pentru a asigura buna funcționare a instanțelor și calitatea corespunzătoare a serviciului public. Secția pentru judecătoria a aprobat măsurile cuprinse în raport și a constatat că rămasă fără obiect propunerea de revocare din funcția de președinte al Judecătoriei Vălenii de Munte a doamnei Eșanu Lilica ca urmare a eliberării din funcția de conducere prin demisie.

7) Control la Judecătoria Câmpulung privind remedierea deficiențelor constatate la Judecătoria Câmpulung ca urmare a efectuării controlului ce a vizat modul de îndeplinire, în perioada 01.01.2013-30.05.2014, de către judecătorii cu funcții de conducere, a atribuțiilor manageriale de planificare, organizare, coordonare, control-reglare și comunicare, precum și respectarea obligațiilor prevăzute de legi și regulamente, pentru buna funcționare a instanței și calitatea corespunzătoare a serviciului public. Secția pentru judecătoria a aprobat raportul și și-a însușit răspunsul Inspecției Judiciare.

Direcția de inspecție judiciară pentru procurori – controale dispuse, aprobate, efectuate sau aflate în curs de efectuare:

1) Control (finalizat) privind verificarea eficienței manageriale și a modului de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către conducerea Parchetului de pe lângă Tribunal Timiș.

2) Control privind verificarea eficienței manageriale și a modului de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către conducerea de către conducerea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Structura Centrală și a Serviciului Teritorial Suceava (inclusiv Biroul Teritorial Botoșani).

3) Control tematic având ca obiect verificarea măsurilor luate de procurori și conducerile Parchetului de pe lângă Tribunalul Gorj și Parchetului de pe lângă Judecătoria Motru în

vederea soluționării dosarelor mai vechi de 1 an de la sesizare și de 6 luni de la începerea urmăririi penale.

4) Control (finalizat) privind verificarea eficienței manageriale și a modului de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către conducerea Parchetului de pe lângă Tribunalul Covasna și parchetele arondate acestuia.

2) Control (finalizat) privind verificarea măsurilor luate de procurori și conducerile parchetelor din cadrul Ministerului Public în vederea soluționării dosarelor, cu autori cunoscuți, mai vechi de 5 ani de la data sesizării.

3) Control (finalizat) privind verificarea măsurilor luate de procurori și conducerile parchetelor din cadrul Ministerului Public în vederea soluționării dosarelor, cu autori cunoscuți, mai vechi de 1 an de la data sesizării, privind infracțiunile de supunere la rele tratamente, purtare abuzivă și cercetare abuzivă prevăzute de art. 296, 280-281 Cod penal, săvârșite de către polițiști, jandarmi ori lucrători de penitenciar, precum și infracțiunile de ultraj comise împotriva acestora, prevăzute de art. 257 Cod penal.

Activități de monitorizare:

Suplimentar controalelor incluse în calendarul de activitate pentru anul 2015, în cadrul **Direcției de inspecție judiciară pentru procurori** s-a desfășurat și activitate de analiză a datelor rezultate în urma monitorizării, astfel:

1) Dosare mai vechi de 1 an de la data sesizării având ca obiect infracțiunile săvârșite în legătură cu procedurile de desfășurare a achizițiilor publice, inclusiv a măsurilor dispuse pentru recuperarea prejudiciilor.

2) Dosare mai vechi de 1 an de la data sesizării, având ca obiect săvârșirea infracțiunilor de spălare de bani prevăzute de art. 29 și 31 din Legea nr. 656/2002, republicată, corupție prevăzute de art. 254-257 Cod penal și din Legea nr. 78/2000, conflict de interese prevăzută de art. 253 Cod penal și evaziune fiscală prevăzută de Legea nr. 241/2005.

8. FORMARE PROFESIONALĂ

➤ Formarea auditorilor de justiție:

Programul de formare inițială pentru auditorii de justiție din anul I -a finalizat la data de 30 aprilie 2015. După sesiunea de evaluare aferentă, cu o durată de 2 săptămâni, vor debuta modulele II și III, la data de 18 mai. Formarea profesională a auditorilor de justiție cuprinde următoarele domenii: drept penal, drept civil, drept comercial, criminalistică, CEDO, etică și organizare judiciară, dreptul Uniunii Europene, limba engleză/franceză, dezvoltare personală, tehnici de investigare a unor infracțiuni, respectiv infracțiunilor rutiere, infracțiunilor economice și infracțiunilor de proprietate intelectuală, iar activitatea de formare cuprinde și stagii și activități extracurriculare, desfășurate în cadrul unor instituții cu relevanță pentru viitoarea profesie a acestora, precum vizite la penitenciar sau stagii de Institutul Național de Criminalistică din cadrul IGPR.

Programul de formare inițială pentru auditorii de justiție din anul al II-lea

În perioada de referință, auditorii de justiție din anul al II-lea au parcurs stagiul practic în cadrul judecătoriilor și al parchetelor de pe lângă judecătorii. Programul de formare a fost

completat cu 12 ore de formare în domeniul *Eticii și deontologiei profesionale*, având ca temă relaționarea dintre judecător/procuror și avocat în context profesional.

În perioada ianuarie – aprilie 2015 s-au organizat *stagii și activități extracurriculare*, desfășurate în cadrul unor instituții cu relevanță pentru viitoarea profesie a acestora, precum Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției Naționale Anticorupție, serviciilor de probațiune, Institutului Național de Criminalistică din cadrul IGPR; penitenciare, unități de poliție ale Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, respectiv inspectoratelor de poliție județene, Centrul Regional Francofon de Studii Avansate în Științe Sociale.

În perioada de referință a fost realizată selecția auditorilor de justiție care vor reprezenta în acest an Institutul la cea de a X-a ediție a competiției internaționale THEMIS, organizate de către EJTN. O echipă a Institutului Național al Magistraturii a obținut calificarea în *Marea finală a Competiției internaționale THEMIS pentru viitorii judecători și procurori europeni, Ediția 2015*.

➤ **Formarea continuă a magistraților**

• **Formarea magistraților în domeniul luptei anticorupție împotriva infracțiunilor economico-financiare și de corupție**

➤ În perioada 16-17 martie 2015, a avut loc la București seminarul cu tema "Legislație, Economie, Competiție și Administrație – Dezvoltarea unei abordări multidisciplinare în combaterea fraudei în achizițiile publice" organizat de Freedom House România în colaborare cu Institutul Național al Magistraturii. Seminarul s-a adresat procurorilor și judecătorilor specializați în materia dreptului penal, administrativ și comercial.

➤ În perioada 19-20 martie 2015, INM a organizat la București seminarul cu tema "*Combaterea criminalității economico-financiare*" la care au participat 17 procurori, 1 expert MJ și 14 specialiști antifraudă din cadrul DGAF.

➤ În cadrul proiectului „*Îmbunătățirea capacității judecătorilor și procurorilor români în lupta împotriva corupției și a criminalității economice și financiare*” derulat în perioada 2013-2015 și co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă, au fost organizate următoarele activități:

-la nivel descentralizat, în luna decembrie 2014 a fost organizat ultimul seminar din seria de 16 seminarii finanțate în cadrul acestui proiect.

• **Proiecte în cadrul Mecanismului Financiar Norvegian**

❖ Începând din luna martie 2014, Consiliul Superior al Magistraturii, în calitate de promotor de proiect, implementează două proiecte: "*Consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale/ Strengthening the capacity of the Romanian judicial system to face new legislative and institutional challenges*", având ca principal obiectiv asigurarea resurselor necesare derulării activităților de formare profesională în domeniul noilor coduri și a altor domenii de interes;

➤ Output 1.1 - Noile Coduri - la nivel descentralizat, cu

sprijinul curților de apel și parchetelor de pe lângă curțile de apel, au fost organizate 23 de seminarii în domeniul noilor coduri, numărul de participanți fiind de aproximativ 25 pentru fiecare seminar (3 seminarii fiind organizate în luna februarie, 12 seminarii în luna martie și 8 seminarii în luna aprilie a.c.);

➤ Output 2.1. - Unificarea jurisprudenței - au fost organizate 2 conferințe, la București, având ca temă *aspecte de practică neunitară intervenite de la intrarea în vigoare a Noului Cod civil și Noului Cod de procedură civilă*. Conferințele s-au desfășurat în perioada 23-24 februarie 2015, respectiv 16-17 aprilie 2015 și au fost transmise on line, pe pagina web a Institutului Național al Magistraturii. De asemenea, înregistrările video ale primei conferințe sunt deja postate pe pagina de internet a INM, cele aferente celei de-a doua conferințe fiind în curs de publicare pe aceeași pagină. La elaborarea agendei celor două conferințe au fost avute în vedere problemele de practică neunitară semnalate de instanțe în aplicarea noilor coduri civil și de procedură civilă. La lucrări au participat, în total, 73 judecători, 52 de procurori, 18 avocați, 10 grefieri și 4 magistrați-asistenți.

➤ Output 2.2 - (CEDO) - în perioada de referință au fost organizate primele trei seminarii în domeniul CEDO - penal, astfel:

- a) 9-10 martie 2015, Cluj – 4 judecători, 17 procurori și 3 grefieri
- b) 30-31 martie 2015, București – 8 judecători, 15 procurori și 5 grefieri
- c) 9-10 aprilie 2015, Iași – 4 judecători, 16 procurori și 3 grefieri

➤ Output 2.3 - (management judiciar) - în perioada de referință au fost organizate primele 2 seminarii din seria celor 5 dedicate parchetelor:

- a) 12-13 martie 2015, București – 11 procurori cu funcții de conducere la nivelul parchetelor de pe lângă curți de apel și tribunale și 13 manageri economici
- b) 20-21 aprilie 2015, Timișoara - 13 procurori cu funcții de conducere la nivelul parchetelor de pe lângă curți de apel și tribunale și 11 manageri economici

➤ Output 2.4 - (etică și deontologie) - în perioada 16-17 aprilie a fost organizat la București, primul seminar din seria de activități care vor unui număr de 900 de judecători și procurori să se formeze în domeniul eticii și deontologiei profesionale; la acest seminar au participat 21 judecători și 5 procurori.

❖ În cadrul celui de-al doilea proiect implementat în contextul Mecanismului Financiar Norvegian, "*Îmbunătățirea accesului la justiție*". O abordare integrată cu accent pe populația de etnie rromă și alte categorii vulnerabile", în perioada 16-18 martie 2015, respectiv 8-10 aprilie 2015, au fost organizate, la București, primele 2 seminarii în materia anti-discriminării, din seria celor 5 seminarii organizate în contextul implementării proiectului „*Îmbunătățirea accesului la justiție*". O abordare integrată cu accent pe categoriile vulnerabile", la care au participat 30 de judecători, procurori și avocați.

•Proiecte cu finanțare europeană

În perioada ianuarie – aprilie 2015 a continuat derularea activităților în cadrul următoarelor trei proiecte grant finanțate de Comisia Europeană, la care INM și SNG au participat în calitate de co-beneficiar, sub coordonarea CSM, alături de parteneri internaționali din Belgia, Bulgaria, Italia, Polonia, Spania, Franța și ERA:

- proiectul JUST/2013/JCIV/AG/4634 - Practical exercises in implementing the judicial cooperation in civil and commercial matters în cadrul căruia, în perioada de referință au fost organizate 2 seminarii (18-20 martie 2015 și 22-24 aprilie 2015) desfășurate exclusiv în limba engleză, la care au participat magistrați și grefieri;

- proiectul JUST/2013/JPEN/AG/4495 - Social reintegration of sentenced persons: a comprehensive European approach, în cadrul căruia, în perioada 11-13 martie 2015 a fost organizat seminarul desfășurat exclusiv în limba engleză, la care au participat magistrați, avocați și grefieri;

- proiectul JUST/2013/JPEN/AG/4496 - Procedural rights in EU criminal law - în cadrul căruia, în perioada 4-6 martie 2015 a fost organizat seminarul desfășurat exclusiv în limba engleză, la care au participat magistrați și grefieri.

Totodată, în cadrul celor trei granturi au fost organizate, la București, la sediul INM, în luna aprilie 2015, reuniunile Comitetelor directoare (second Steering Committee meeting) ale proiectelor, evenimente la care au participat reprezentanți ai partenerilor în proiect.

➤Formarea profesională a grefierilor

Programul de formare continuă pentru anul 2015 a fost aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1390/11.12.2014.

Seminarele au debutat în luna martie 2015, iar în perioada de referință au fost derulate următoarele activități:

- o acțiune de formare de o zi pentru grefierii din raza Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, DNA, DIICOT, PMCA, la care au participat 43 de grefieri din cadrul parchetelor,

- 2 acțiuni de formare de câte 3 zile în materia *Executări penale* la care au participat 40 de grefieri din cadrul instanțelor,

- 2 acțiuni de formare de câte 4 zile în materia noului *Cod de procedură penală*, la care au participat 43 de grefieri din cadrul instanțelor,

- o acțiune de formare de 4 zile în materia noului *Cod de procedură civilă*, la care au participat 24 de grefieri din cadrul instanțelor,

- 4 acțiuni de câte o zi la sediile instanțelor, în materia noului *Cod de procedură civilă*, la care au participat 104 grefieri din cadrul instanțelor.

În perioada de referință 1 ianuarie – 30 aprilie 2015, Școala Națională de Grefieri a continuat implementarea activităților proiectului *„Asistentă pentru consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale”*, finanțat în cadrul Mecanismului Financiar Norvegia, prin organizarea unor sesiuni de formare a

grefierilor din instanțe și parchete, în diferite domenii, potrivit următorului calendar:

1. 23-24 februarie, București, *conferință în domeniul noilor coduri, în materie civilă*
2. 9-10 martie, Cluj, *seminar CEDO aspecte penale*
3. 26-27 martie, Brașov, *seminar de managementul timpului și al cauzelor*
4. 30-31 martie, București, *seminar CEDO aspecte penale*
5. 9-10 aprilie, Iași, *seminar CEDO aspecte penale*
6. 16-17 aprilie, București, *conferință în domeniul noilor coduri, în materie civilă*
7. 23-24 aprilie, București, *seminar de etică și deontologie*
8. 23-24 aprilie, Iași, *seminar de managementul timpului și al cauzelor*

Totodată, a continuat implementarea activităților proiectelor grant finanțate de Comisia Europeană, la care SNG a participat în calitate de co-beneficiar, sub coordonarea CSM, alături de Institutul Național al Magistraturii și parteneri internaționali, și anume proiectul *JUST/2013/JCIV/AG/4634 - Practical exercises in implementing the judicial cooperation in civil and commercial matters*, proiectul *JUST/2013/JPEN/AG/4495 - Social reintegration of sentenced persons: a comprehensive European approach*, și proiectul *JUST/2013/JPEN/AG/4496 - Procedural rights in EU criminal law*, în cadrul cărora au fost organizate o serie de seminare desfășurate exclusiv în limba engleză, potrivit următorului calendar:

1. 4-6 martie, București, *Procedural rights in EU criminal law*
2. 11-13 martie, București, *Social reintegration of sentenced persons*
3. 18-20 martie, București, *Practical exercises in implementing the judicial cooperation in civil and commercial matters*
4. 22-24 aprilie, București, *Practical exercises in implementing the judicial cooperation in civil and commercial matters*

La data de 6 martie 2015, SNG a semnat declarații de parteneriat cu INM, pentru implementarea a 3 proiecte finanțate de Comisia Europeană în cadrul programului “Justiție” pentru perioada 2014-2020, respectiv: “Exerciții practice pentru implementarea instrumentelor de cooperare judiciară în materie penală”, “Exerciții practice pentru implementarea instrumentelor de cooperare judiciară în materie civilă”, “Învățarea prin practică – procese simulate și exerciții practice pentru viitorii profesioniști din sistemul judiciar în domeniul cooperării judiciare internaționale în materie civilă”.

9. PROIECTE CU FINANȚARE EXTERNĂ

Consiliul Superior al Magistraturii își continuă implicarea în dezvoltarea sistemului judiciar și a statului de drept din România, precum și în consolidarea spațiului judiciar european,

prin implementarea proiectelor cu finanțare externă, prin intermediul cărora se organizează activități de formare profesională continuă în beneficiul judecătorilor, procurorilor și grefierilor români.

Pe scurt, proiectele implementate și în curs de implementare sunt următoarele:

I GRANTURI FINANȚATE DE COMISIA EUROPEANĂ - proiecte:

1. Întărirea cooperării judiciare pentru protejarea victimelor – proiect implementat;
2. Îmbunătățirea înțelegerii reciproce cu scopul consolidării încrederii între autoritățile judiciare din statele membre ale uniunii europene - proiect implementat;
3. Exerciții practice pentru implementarea instrumentelor de cooperare judiciară în materie civilă și comercială – proiect implementat;
4. Exerciții practice pentru implementarea instrumentelor de cooperare judiciară în materie civilă și comercială – proiect în curs de implementare;
5. Reintegrarea socială a persoanelor condamnate: o abordare europeană comprehensivă – proiect în curs de implementare;
6. Drepturi procedurale în dreptul penal al uniunii europene – proiect în curs de implementare

II MECANISMUL FINANCIAR ELVEȚIAN – proiecte:

1. Asistență pentru consolidarea capacității instituționale în domeniul formării judecătorilor și procurorilor pentru aplicarea noilor legi – proiect în curs de implementare;
2. Îmbunătățirea capacității de formare profesională pentru judecătorii și procurorii români în domeniul luptei împotriva corupției și a criminalității economice și financiare – proiect în curs de implementare;
3. Consolidarea capacității ministerului public de a livra rezultate mai bune în lupta împotriva micii corupții – proiect în curs de implementare

III MECANISMUL FINANCIAR NORVEGIAN – proiecte:

1. Asistență pentru consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale – proiect în curs de implementare
2. Îmbunătățirea accesului la justiție. o abordare integrată cu accent pe categoriile vulnerabile proiect în curs de implementare.

IV PROIECTE ÎN COOPERARE CU CONSILIUL JUDICIAR DIN OLANDA

Începând cu luna aprilie 2015, Consiliul Superior al Magistraturii derulează două proiecte în parteneriat cu Consiliul Judiciar din Olanda, după cum urmează:

1. *Îmbunătățirea eficienței și calității sistemului judiciar, cu accent pe o alocare echilibrată a resurselor printr-un management judiciar adecvat*

– proiectul are un buget de 50.000 euro, urmează a fi implementat în perioada 2015-2016 și urmărește îmbunătățirea atât a eficienței cât și a calității actului de justiție în colaborare cu reprezentanți ai Consiliului Judiciar din Olanda și judecători din cadrul instanțelor olandeze. Prin intermediul unor schimburi de experiență între reprezentanții celor două Consilii, dar și între judecători din fiecare din cele două sisteme judiciare se va încerca identificarea unor indicatori comuni privind eficiența și calitatea. Din această perspectivă, CSM propune în aplicarea proiectului folosirea celor cinci indicatori dezvoltati în Grupul de lucru privind eficiența instanțelor judecătorești plecând de la concluziile formulate de consultanții Băncii Mondiale în cadrul raportului privind Determinarea și Implementarea Volumului Optim de Muncă al Judecătorilor și Grefierilor și Asigurarea Calității Activităților Instanțelor. În urma agregării acestor indicatori se va obține o imagine asupra eficienței și eficacității activității instanțelor din România și a priorităților în repartizarea resurselor umane. La rândul său, sistemul judiciar olandez se bazează pe o modalitate de repartizare a resurselor financiare axată pe indicatori de eficiență, astfel încât instanțelor mai eficiente li se vor aloca resurse mai importante.

2. **Integritatea sistemului judiciar**, proiect care urmează să fie finanțat în cadrul programului derulat de Ministerul Afacerilor Externe olandez, *Netherlands Foreign Policy Support Programme (POBB) and Activity appraisal document (BEMO)*. Obiectivul acestui proiect îl constituie realizarea unor indicatori privind integritatea sistemului judiciar și înființarea unui Consiliu de integritate și a unei rețele de experți în domeniu pentru a asigura implementarea unitară, omogenă și predictibilă a indicatorilor de integritate, pentru a trasa reguli clare, noțiuni, concepte în acord raport cu actele normative existente în domeniu. Perioada de implementare este 1 aprilie 2015 – 29 februarie 2016.

Raportul privind starea justiției în anul 2014.

Scurtă prezentare

Judecător Roxana Ioana Petcu
Direcția resurse umane și organizare

În 2014, exceptând instanțele militare, la nivelul întregii țări au funcționat un număr de **176** judecătoriai, **42** de tribunale, **4** tribunale specializate, **15** curți de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție, care, împreună, au înregistrat un volum total de activitate de **3.502.689** dosare (3.337.426 dosare în anul 2013) **ceea ce corespunde unei creșteri cu 4,95 %** comparativ cu perioada anterioară.

Din totalitatea dosarelor înregistrate pe rolul instanțelor naționale, au fost soluționate la nivel național **2.509.272** cauze (2.408.240 cauze în anul 2013), ceea ce reprezintă un procent de soluționare de 71,64 % (72,16% în 2013).

Nivelul stocurilor în anul 2014 a crescut față de anul 2013 cu **156.502** dosare ceea ce corespunde unei creșteri cu **14,61 %**.

Nivelul cauzelor nou intrate în anul 2014 a crescut față de anul 2013 cu 8.761 dosare ceea ce corespunde unei creșteri cu **0,39 %**.

La Înalta Curte de Casație și Justiție, a fost înregistrat la nivelul anului 2014 un număr de **35.893** dosare de soluționat (48.937 dosare de soluționat în anul 2013).

Din punctul de vedere al stocurilor, acesta a scăzut față de anul 2013.

În perioada de referință, **volumul de activitate al celor 15 curți de apel**, a fost de **290.977** cauze (359.106 cauze în 2013) ceea ce reprezintă o scădere cu **18,97 %** față de perioada anterioară.

În raport cu anul 2013, în anul 2014 se constată o scădere a numărului de cauze nou intrate cu **58.860**, ceea ce reprezintă o scădere cu **23%** în timp ce nivelul stocurilor a scăzut cu **9.269** cauze ceea ce reprezintă **9 %**.

Se remarcă, la fel ca și în anii anteriori, unele curți de apel, cu un număr foarte mare de cauze de soluționat comparativ cu celelalte, și anume **Curtea de Apel București** cu **66.983** cauze (65.952 cauze în 2013), **Curtea de Apel Timișoara** cu **25.989** cauze (29.998 cauze în 2013), **Curtea de Apel Craiova** cu **25.795** cauze (41.486 cauze în 2013) și **Curtea de Apel Cluj** cu **24.120** cauze (29.424 cauze în 2013).

La polul opus se află **Curtea de Apel Brașov** care a înregistrat la nivelul anului 2014 un volum de activitate de **9.027** dosare (13.132 cauze în 2013) și **Curtea de Apel Constanța**, cu un volum de activitate de **10.547** dosare (12.114 dosare în 2013).

Din cele **290.977** cauze înregistrate pe rolul curților de apel în perioada de referință, au fost soluționate **221.311** cauze

(267.582 cauze în 2013) reprezentând 74,51%, rămânând totodată un stoc de **69.666 de dosare de soluționat** ce se vor raporta spre soluționare în anul 2015.

La nivelul celor 46 de tribunale, a fost înregistrat un număr de **874.047** cauze de soluționat, în scădere comparativ cu anul anterior (1.014.490 cauze de soluționat în anul 2013).

În anul 2014 se înregistrează așadar o scădere a cauzelor de soluționat cu **140.443** cauze, ceea ce reprezintă o scădere cu **13,84 %** comparativ cu perioada anterioară

Comparativ cu anul 2013 nivelul stocurilor de dosare a scăzut cu **69.900** dosare ceea ce reprezintă o scădere cu **15,57%**, în timp ce numărul dosarelor nou intrate a scăzut cu **70.543** dosare ceea ce reprezintă o scădere cu **12,47 %**.

Se evidențiază și în acest an 3 tribunale cu un volum excesiv de mare de activitate comparativ cu toate celelalte, dintre care se distinge Tribunalul București cu un număr de **153.217 cauze de soluționat** (143.792 cauze în 2013), dar și Tribunalele Dolj cu **33.667** cauze (40.065 cauze în 2013) și Bihor cu **33.431** cauze (35.453 cauze în 2013), ultimele două instanțe înregistrând totuși scăderi ale volumului de activitate.

Dintre instanțele cu volum redus de activitate exemplificăm Tribunalul Covasna cu **4.537** dosare (6.101 dosare în 2013), Tribunalul Comercial Argeș cu **3.717** dosare (4.231 dosare în 2013) și Tribunalul pentru minori și familie BRAȘOV cu **1.410** dosare (1.435 dosare în 2013).

Din cele **874.047** cauze rulate în anul 2014, a fost soluționat un număr de **564.037** dosare (65%), rămânând un stoc de **378.979** dosare ce se va raporta în anul 2015.

Din cele **17.979** cauze de soluționat la nivelul tribunalelor specializate, au fost soluționate **10.083** dosare reprezentând **56 %**, rămânând în stoc **8.631** cauze de soluționat.

La nivelul judecătoriilor, a fost înregistrat în cursul perioadei de referință un volum total de activitate de **2.301.772** cauze (1.914.893 cauze în 2013), cuprinzând dosarele rulate, adică stocul existent la 31 decembrie 2013, la care se adaugă dosarele nou intrate pe parcursul anului 2014.

Față de anul 2013, volumul de activitate la nivelul judecătoriilor a crescut cu **386.879** cauze ceea ce reprezintă o creștere cu **20,2 %** (față de anul 2010 a crescut cu **401.473** cauze ceea ce reprezintă o creștere cu **21,13 %**).

Comparativ cu anul 2013 nivelul stocurilor de dosare a crescut cu **242.986** dosare ceea ce reprezintă o creștere cu

49,32% în timp ce numărul dosarelor nou intrate a crescut cu **143.893** dosare ceea ce reprezintă o creștere cu **10,12 %**.

Dintre cele **2.301.772** cauze rulate în cursul anului 2014 a fost soluționat un număr de **1.704.629** dosare, ceea ce reprezintă **74,06 %** (76,56 % în anul 2013).

În consecință, în perioada de referință, a rămas un stoc de **735.612** dosare (492.626 dosare în 2013) ce va fi preluat în anul 2015 (stoc superior celui de la finele anului 2013).

Încărcătura pe schemă pentru anul 2014 la nivelul **Înaltei Curți de Casație și Justiție** a fost determinată la **892 cauze** (990 cauze în 2013), iar cea pe judecător la **989 cauze (1.170 cauze în 2013)**.

În anul 2014, la nivelul **curților de apel**, s-a înregistrat o încărcătură medie pe judecător de **945** cauze (1330 cauze în 2013) și o încărcătură medie pe schemă de **882** dosare (1226 dosare în 2013). Comparativ cu anul 2013, încărcătura pe judecător s-a micșorat cu **385** de cauze ceea ce reprezintă o scădere cu **28,95 %** iar cea pe schemă s-a micșorat cu **344** cauze ceea ce reprezintă o scădere cu **28,06 %**, tocmai ca urmare a scăderii cu **18,97 %** a volumului de activitate în anul 2014.

Sub aspectul **încărcăturii pe judecător**, prima poziție a fost ocupată de Curtea de Apel Timișoara cu **1282** dosare pe judecător (1790 dosare pe judecător în 2013) urmată de Curtea de Apel Târgu Mureș cu **1252** dosare pe judecător (1861 dosare pe judecător în 2013), Curtea de Apel Cluj cu **1197** dosare pe judecător (1601 dosare pe judecător în 2013), Curtea de Apel Alba Iulia cu **1137** dosare pe judecător (1915 dosare pe judecător în 2013) și Curtea de Apel Suceava cu **1136** dosare pe judecător (1604 dosare pe judecător în 2013). Se observă că toate aceste instanțe înregistrează o încărcătură inferioară comparativ cu perioada anterioară.

În anul 2014, la nivelul **tribunalelor** s-a înregistrat o încărcătură medie/judecător de **918** cauze (1109 cauze în 2013) și o încărcătură a cauzelor/schemă de **819** cauze (978 cauze în 2013). Încărcătura medie pe judecător în anul 2014 a scăzut cu **191** cauze pe judecător ceea ce reprezintă o scădere cu **17,22 %** față de anul 2013, iar încărcătura pe schemă în anul 2014 a scăzut cu **159** cauze pe judecător ceea ce reprezintă o scădere cu **16,26 %** față de anul 2013.

Instanțele care au înregistrat cea mai mare încărcătură pe judecător în anul 2014 sunt: **Tribunalul Ilfov** (2160 dosare/judecător), **Tribunalul Bihor** (1619 dosare/judecător) și **Tribunalul Prahova** (1551 dosare/judecător).

Pintre instanțele cu încărcătură redusă pe judecător se remarcă **Tribunalul Ialomița** cu **540** cauze/judecător, **Tribunalul Covasna**, care a înregistrat un număr de **439** cauze/judecător și **Tribunalul Călărași** cu **389** cauze/judecător.

De asemenea, în ceea ce privește **încărcătura pe schemă**, în anul 2014, prima poziție este ocupată de **Tribunalul Ilfov** cu **1.680** dosare pe schemă (1349 dosare în 2013), urmat de **Tribunalul Bihor** cu **1.321** dosare pe schemă (1.352 dosare în 2013) și **Tribunalul Prahova** cu **1.218** dosare pe schemă (1.248 dosare în 2013).

Cea mai mică încărcătură pe schemă a înregistrat-o **Tribunalul Călărași** cu **389** dosare pe schemă urmat de **Tribunalul Covasna** cu **409** dosare pe schemă, **Tribunalul**

Tulcea cu **507** dosare pe schemă și **Tribunalul Ialomița** cu **510** dosare pe schemă.

La nivelul judecătoriilor, în perioada de referință s-a înregistrat o încărcătură medie a cauzelor pe schemă de **1061** cauze (883 cauze în 2013) și o încărcătură pe judecător de **1.207** cauze (1.014 cauze în 2013).

Comparativ cu anul 2013, încărcătura pe judecător a crescut cu **193** dosare, ceea ce reprezintă o creștere cu **19,03 %** iar încărcătura pe schemă a crescut cu **178** dosare, ceea ce reprezintă o creștere cu **20,16 %**.

Comparativ cu anul 2010 însă, încărcătura pe judecător a crescut cu **187** dosare ceea ce reprezintă o creștere cu **18,33 %** iar încărcătura pe schemă a crescut cu **178** dosare ceea ce reprezintă o creștere cu **20,16 %**.

Instanțele ce au înregistrat în anul 2014 o încărcătură excesivă pe judecător sunt următoarele: **Judecătoria Sectorul 2 București** (2724 dosare/judecător), **Judecătoria Sectorul 3 București** (2687 dosare/judecător), **Judecătoria Ploiești** (2556 dosare/judecător), **Judecătoria Moreni** (2329 dosare/judecător), **Judecătoria Videle** (2260 dosare/judecător) și **Judecătoria Buftea** (2205 dosare/judecător).

Numărul cauzelor soluționate la nivel național în anul 2014 a fost de **2.509.272** cauze (2.408.240 cauze în 2013), ceea ce reprezintă o creștere de aproximativ cu **101.031** dosare (în plus cu **4,2%** comparativ cu anul 2013).

Numărul dosarelor nesoluționate rămase în stoc la sfârșitul anului 2014 a fost de **993.417** cauze (929.186 cauze în 2013).

Numărul cauzelor de soluționat la nivelul **Înaltei Curți de Casație și Justiție** în anul 2014 a fost de **35.893** dosare, dintre acestea fiind soluționate **19.295** cauze, rămânând un stoc final ce se va raporta pentru anul 2013 de **16.598** dosare (21.019 dosare în 2013).

Operativitatea în raport de volumul de activitate la nivelul anului 2014 pentru această instanță a fost de **54%**.

Operativitatea calculată ca raportul dintre dosarele soluționate și dosarele nou intrate a înregistrat în anul 2014 valoarea de **130%** (135 % în anul 2013), ceea ce înseamnă un stoc considerabil mai mic la data de 01.01.2015.

Din cele **290.977** cauze înregistrate pe rolul **curților de apel** în anul 2014, au fost soluționate **221.311** dosare, rămânând un stoc de **69.666** cauze (101.452 cauze în 2013).

În procente, operativitatea medie la nivelul curților calculată ca raportul dintre dosarele soluționate și volum, a fost de **77 %**, la fel ca în perioada anterioară în ciuda faptului că volumul de activitate a scăzut cu **18,97 %**.

La tribunale, din cele **874.047** cauze de soluționat în cursul anului 2014, au fost soluționate un număr de **564.037** cauze, rămânând un stoc de **310.010** dosare (448.879 dosare în 2012).

În procente, operativitatea medie în raport de întregul volum de activitate s-a situat la **67 %**, cu **2 %** mai puțin ca în anul 2013.

La nivelul judecătoriilor, din cele 2.301.772 cauze de soluționat în cursul anului 2014, au fost soluționate **1.704.629** dosare, rămânând un stoc de **597.143** cauze (**448.805** cauze în 2013).

În procente, operativitatea medie în raport de întregul volum de activitate s-a situat la **76 %** (80% în anul 2013).

În raport de cauzele nou intrate, există **114** judecătoria care au trecut pragul unei operativități de 100%, ceea ce înseamnă că toate au „atacat” stocurile de început de perioadă, acestea urmând să scadă pentru anul 2015.

La data de 01.01.2014, din totalul de **4694 posturi** de judecător, erau **ocupate 4438** posturi de judecător și **vacante 256** de posturi. Din cele 256 de posturi vacante, 107 erau corespunzătoare funcțiilor de execuție și 149 funcțiilor de conducere. Comparativ, la începutul anului 2013, din totalul de 4544 posturi de judecător prevăzute în schemele instanțelor, erau vacante 234 de posturi, din care 136 corespunzătoare funcțiilor de execuție, iar 98 funcțiilor de conducere.

Urmare a procedurilor derulate în anul 2014 au fost numite în funcția de judecător, un număr total de **171 persoane**.

În cursul anului 2014, au fost **eliberate din funcția de judecător 99 de persoane**. Totodată, în cursul acestui an s-au vacantat **4 posturi**, ca urmare a decesului unor judecătoria.

Este de semnalat faptul că la sfârșitul anului 2014 un număr de 396 judecătoria de la curțile de apel și instanțele aflate în circumscripția teritorială a acestora (cu excepția Curții Militare de Apel și a instanțelor din subordine), la care se adaugă încă 39 de judecătoria de la Înalta Curte de Casație și Justiție, îndeplineau condițiile legale de pensionare.

În anul 2014, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acordat aviz anual pentru menținerea în funcție a 20 de judecătoria, după împlinirea vârstei de 65 de ani.

Ca urmare a valorificării tuturor procedurilor de ocupare a posturilor vacante, la data de 1 ianuarie 2015, **situația posturilor de judecător** se prezintă astfel: la Înalta Curte de Casație și Justiție existau 6 posturi de execuție vacante, la nivelul curților de apel existau 13 posturi vacante, toate afectate unor funcții de conducere, la tribunale existau 31 de posturi de execuție vacante și 43 de posturi de conducere vacante, iar la judecătorii existau 28 de posturi vacante de execuție și 81 de funcții de conducere vacante.

În anul 2014, Consiliul Superior al Magistraturii a continuat demersurile în vederea finalizării procedurilor de redistribuire aprobate în anii anteriori, care vizau posturi ce nu erau vacante la momentul adoptării hotărârilor de redistribuire. În baza procedurilor de redistribuire dispuse prin hotărâri ale Plenului anterior anului 2014 mai sunt de redistribuit 3 posturi de judecător.

Prin H.G. nr. 865/2013 pentru modificarea anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției s-a aprobat *suplimentarea posturilor instanțelor judecătorești cu un număr de 50 posturi*. În acest context, prin hotărârea nr. 132/30.01.2014 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a acordat aviz conform pentru suplimentarea schemelor de personal ale Curții de Apel București și ale unor instanțe din circumscripția acestei curți, prin distribuirea celor 50 de posturi

La data de 1 februarie 2014, momentul intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală, instanțele militare cu grad de judecătoria au fost reorganizate, dobândind grad de tribunal, în

temeiul prevederilor Legii nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale. În acest context, în continuarea demersurilor realizate în anul 2013 în vederea reorganizării instanțelor militare, 15 posturi de judecător de la nivelul tribunalelor militare echivalente în grad judecătorilor au fost transferate la instanțele militare echivalente în grad tribunalelor.

În perioada de referință, au fost formulate și analizate de Secția pentru judecătoria a Consiliului Superior al Magistraturii 726 de cereri de transfer ale judecătorilor din care 189 au fost admise, 512 au fost respinse și s-au înregistrat 25 renunțări la soluționarea cererilor de transfer. De asemenea, pentru 12 judecătoria s-a constatat intervenit transferul, prin efectul legii, începând de la intrarea în vigoare a Legii 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, ca urmare a reorganizării instanțelor militare.

Totodată, în cursul anului 2014, au fost formulate și analizate de Secția pentru judecătoria a Consiliului Superior al Magistraturii un număr de 67 de cereri de detașare ale judecătorilor, atât în cadrul sistemului, cât și la alte instituții sau autorități publice, din care 19 solicitări de detașare au fost admise, 39 de solicitări au fost respinse, în cazul a 4 cereri s-a luat act de neprezentarea la interviul programat, iar în cazul a 5 solicitări de detașare titularii au renunțat la soluționarea cererilor. De asemenea, s-a dispus prelungirea detașării în cazul unui număr de 7 judecătoria și încetarea detașării în 7 situații.

În cursul anului 2014, Secția pentru judecătoria a acordat aviz pentru eventuala detașare a 2 judecătoria și a respins o cerere pentru o eventuală detașare a unui judecător la organisme ale Uniunii Europene, în condițiile art. 7¹ din Regulamentul privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, aprobat prin HCSC nr. 193/2006, cu modificările și completările ulterioare și a luat act de renunțarea la o astfel de cerere de detașare.

Consiliul Superior al Magistraturii a analizat, de asemenea, 8 solicitări de delegare a judecătorilor în funcții de execuție, din care 3 solicitări au fost admise și 5 solicitări au fost respinse.

În 2014 s-au desfășurat două concursuri pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor la curțile de apel, tribunale și judecătorii, pentru ocuparea a 126 și, respectiv, 106 funcții vacante de președinte și vicepreședinte la curți de apel, tribunale, tribunale specializate și judecătorii. După finalizarea acestor concursuri, s-au ocupat 71 și, respectiv, 57 de funcții de conducere.

Pe baza datelor prezentate anterior rezultă că la concursul organizat în prima parte a anului 2014 **gradul de ocupare a fost de 56%, iar la cel de-al doilea a fost de 54%.**

În cursul anului 2014, Secția pentru judecătoria a numit 73 de judecătoria în *funcții de președinte de secție*.

Urmare intrărilor și ieșirilor de personal din anul analizat, precum și a suplimentării menționate mai sus, la data de 1 ianuarie

2015, sunt ocupate 105 posturi de magistrat-asistent și vacante 14 posturi.

Potrivit datelor comunicate de curțile de apel, la sfârșitul anului 2014, în statele de funcții și de personal ale instanțelor erau prevăzute 6936 posturi de grefier, din care 6847 posturi erau ocupate, iar 89 vacante. Ponderele posturilor de grefier cu studii superioare, în numărul total al posturilor de grefier existent în statele de funcții și de personal ale instanțelor, calculată ca medie națională, a fost de 65,93%.

În cursul anului 2014, la nivelul curților de apel au fost organizate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante de grefier, conform art.36 din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare. Din totalul de 47 posturi scoase la concurs, au fost ocupate 31 de posturi.

La sfârșitul anului 2014 un număr de 55 de grefieri îndeplineau condițiile legale de pensionare, dintre care 9 grefieri la nivelul curților de apel, 21 grefieri la nivelul tribunalelor și 25 grefieri la nivelul judecătoriilor.

În cursul anului 2014 au fost aplicate 43 de sancțiuni disciplinare personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești, din care 9 sancțiuni constând în avertisment, 26 de sancțiuni constând în reducerea drepturilor salariale, 4 sancțiuni constând în retrogradarea în grad/treaptă profesională, 1 sancțiune constând în mutarea disciplinară la altă instanță și 3 sancțiuni constând în excluderea din profesie.

Totodată, instanțele au comunicat că, în perioada de referință, 3 persoane aparținând categoriei personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești au fost trimise în judecată pentru fapte aflate în legătură cu exercițiul atribuțiilor de serviciu și 1 o persoană a fost condamnat definitiv pentru astfel de fapte.

În anul 2014 au fost verificate sub aspectul eficienței manageriale 3 curți de apel și instanțele arondate, respectiv Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Galați și Curtea de Apel Ploiești.

În anul 2014, la nivelul întregii țări au funcționat un număr de 176 de parchete pe lângă judecători, 42 parchete pe lângă tribunale, 1 parchet specializat pentru cauze cu minori și familie, 15 parchete pe lângă curțile de apel și parchetul de pe lângă instanța supremă, înregistrând cu tot cu parchetele militare un volum total de activitate de 3.168.541 de lucrări, din care 1.880.309 dosare penale.

La nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (cu excepția Secției parchetelor militare), numărul lucrărilor de soluționat s-a ridicat la 35.829, în timp ce numărul înregistrat al dosarelor de soluționat a fost de 1.265. Față de anul 2013, numărul lucrărilor de soluționat a scăzut cu 15.107 lucrări (cu 29%), în timp ce numărul cauzelor de soluționat a scăzut cu 245 de dosare (16%).

Numărul cauzelor soluționate în acest an s-a ridicat la 651 (51%).

În același timp, **Direcția Națională Anticorupție** a înregistrat în anul 2014 un număr de 41.051 de lucrări și 9.111 cauze de soluționat. Comparativ cu anul 2013, numărul lucrărilor a

crescut cu 2.444 (6 %), în timp ce numărul dosarelor a crescut cu 1202 cauze (15 %).

Numărul cauzelor soluționate în acest an s-a ridicat la 2.603 (28 % din totalul cauzelor de soluționat).

La nivelul **Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism**, numărul lucrărilor de soluționat s-a ridicat la 74.239, iar cel al dosarelor la 18.015 de cauze. Comparativ cu anul 2013, numărul de lucrări a scăzut cu 18.822 de lucrări (20 %); în același timp, numărul de cauze a crescut cu 360 (2 %).

Numărul cauzelor soluționate în acest an s-a ridicat la 6.826 (37 % din numărul dosarelor de soluționat).

Cele 15 **parchete de pe lângă curțile de apel**, au înregistrat spre soluționare în perioada de referință un număr de 139.306 de lucrări, dintre acestea 16.312 constituind dosare penale, repartizate unui număr de 232 de procurori care au ocupat efectiv schema.

Parchetele cu cel mai mare volum de dosare înregistrat în anul 2014 au fost Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București cu 2.707 de dosare, având cu 256 de dosare mai puțin totuși decât în anul 2013 (dar rămânând pe prima poziție ca și în anii anteriori), urmat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara cu 1.471 de dosare și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța cu 1.461 de dosare.

La polul opus s-au aflat Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj cu un număr de numai 372 de dosare și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea cu 591 de cauze.

Din totalul celor 139.306 lucrări de soluționat înregistrate la aceste unități de parchet în anul 2014, au fost soluționate 125.225, reprezentând 90%. În același timp, au fost înregistrate 16.312 cauze penale de soluționat, fiind soluționate un număr de 9.991 de dosare (61%).

La nivelul celor 43 de **parchete de pe lângă tribunale** a fost înregistrat un volum de activitate de **353.896** de lucrări, din care **87.205** de dosare penale, repartizate unui număr de **529** de procurori care au ocupat efectiv posturile existente în schema parchetelor de la acest nivel.

Cu un volum ridicat de activitate se remarcă, așa cum s-a întâmplat în toți acești ani, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, care a înregistrat în perioada de referință un volum de lucrări de 43.715, dintre care 15.127 de dosare penale, în scădere față de anul anterior atât la capitolul lucrări, cu 10.920, cât și în ceea ce privește numărul de dosare, cu 412 cauze. În ordine descrescătoare a volumului de activitate, prin prisma numărului cauzelor penale, Parchetul de pe lângă Tribunalul București a fost urmat de Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța cu 5.372 de dosare și de Parchetul de pe lângă Tribunalul Iași cu 3.858 de dosare (păstrându-se astfel neschimbată ierarhia de anul trecut).

Din totalul de 353.896 de lucrări de soluționat (dintre care 87.205 dosare penale) înregistrate la aceste unități de parchet, au fost soluționate un număr de 290.949 de lucrări (din care 39.176 de dosare penale). Procentul de soluționare a lucrărilor a fost determinat la 82%, iar cel al dosarelor la 45 %.

În perioada de referință, la nivelul întregii țări au funcționat un număr de **176 parchete pe lângă judecători**, care au înregistrat un volum de activitate de 2.515.534 de lucrări de

soluționat, din care 1.744.937 dosare, repartizate unui număr de 1.124 de procurori activi într-o schema de 1.332 de posturi.

Volumul de activitate al acestor unități a scăzut în anul 2014 față de anul precedent cu 118.532 de lucrări (scădere de 4%) dar a crescut cu 49.832 de dosare penale (creștere de 3%).

Se constată astfel că, în anul 2014, au existat 13 unități de parchet ce au înregistrat un volum de activitate de peste 30.000 de cauze.

Din cele 13 parchete care au avut un volum de activitate mai mare de 30.000 de dosare penale, 11 unități de parchet au depășit numărul de 40.000 de cauze, iar 10 parchete dintre acestea au avut chiar un volum de activitate mai mare de 50.000 de dosare (între acestea trebuie menționate în mod special cele 6 parchete **Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 București, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3 București, Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6 București și Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București** care au avut, în această ordine, un volum de activitate mai mare de 60.000 dosare). Din totalul de 2.515.534 lucrări de soluționat înregistrate la aceste unități de parchet, au fost soluționate un număr de 1.351.956 de lucrări, reprezentând aproximativ 53%, un procentaj mai mic cu 4 puncte procentuale decât acela al anului trecut.

De asemenea, din cele 1.744.937 dosare penale de soluționat în anul 2013, au fost soluționate 613.291 cauze, reprezentând 35%, în creștere cu 1% față de anul anterior.

În ceea ce privește **Parchetele Militare**, numărul lucrărilor de soluționat în anul 2014 a fost de 8.686, din care au fost soluționate 6.372 (73%) prin participarea unui număr total de 57 procurori militari. De asemenea, numărul cauzelor de soluționat a fost de 3.464, fiind soluționate 1.644 dosare (47%) prin participarea unui număr de doar 11 procurori militari care au lucrat efectiv la instrumentarea acestor cauze penale.

La nivelul **Parchetului de pe lângă Înalta Curtea de Casație și Justiție**, exceptând Secția Parchetelor Militare, numărul cauzelor de soluționat pe procuror a fost în perioada de referință de 10 dosare raportat la 126 de posturi ocupate efectiv. În schimb, dacă se ia în calcul doar numărul procurorilor care au participat efectiv la soluționarea dosarelor penale și care a fost de 45, rezultă o încărcătură medie de 28 dosare pe procuror.

La nivelul **Direcției Naționale Anticorupție**, acest indicator s-a situat la nivelul de 71 dosare pe procuror, iar la nivelul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism la 70 dosare pe procuror, cifre raportate la numărul posturilor de procuror ocupate efectiv în aceste instituții. În mod similar, dacă se ține cont doar de numărul procurorilor care au lucrat efectiv la soluționarea dosarelor penale, va rezulta o încărcătură mai mare, de 106 de dosare pe procuror la D.N.A (raportată la cei 86 de procurori care au instrumentat dosarele penale) și de 71 de cauze pe procuror la D.I.I.C.O.T. (raportată pe același criteriu la 253 de procurori).

La nivelul **parchetelor de pe lângă curțile de apel**, a fost stabilită o medie națională de **70 de dosare penale pe procuror**, raportată la numărul efectiv de procurori activi în 2014 și de 146 de

dosare pe procuror dacă volumul dosarelor de soluționat se raportează doar la numărul procurorilor ce au instrumentat efectiv dosare penale (dintr-un total de 232 de procuri care activează la nivelul de parchet de curte de apel, doar unui număr de 112 procurori li s-au încredințat dosare penale spre soluționare).

În anul 2014, cea mai mare încărcătură de cauze pe procuror a fost înregistrată de **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău**, cu un număr de 116 dosare penale pe procuror, **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța** cu un număr de 112 dosare penale pe procuror și **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara**, cu un număr de 98 de dosare penale pe procuror.

La încărcătura de cauze calculată strict pe procurorii care au fost desemnați să soluționeze dosare, media cea mai ridicată a fost înregistrată la **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara**, cu un număr de 294 cauze pe procuror, urmat de **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău** cu o medie de **279 de dosare** și **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța** cu o medie de **183 de cauze**.

La celălalt pol, s-au situat **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj** cu numai 27 de dosare penale pe procuror, **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea** cu 45 de dosare pe procuror și **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava** cu 53 de dosare penale pe procuror. Pe criteriul strict al numărului de procurori care au instrumentat dosarele penale din 2014 cele mai mici medii la dosare de soluționat s-au înregistrat la **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj** cu numai 53 de dosare penale pe procuror, la **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș** cu 82 de cauze și **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea** cu 84 de dosare pe procuror.

La nivelul **parchetelor de pe lângă tribunale**, a fost stabilită o medie națională de **165 dosare penale pe procuror**.

În anul 2014 s-au remarcat ca având cea mai mare încărcătură de dosare pe procuror, în raport cu media națională, următoarele unități: **Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila** (o medie de 367 de dosare), **Parchetul de pe lângă Tribunalul Ilfov** (314 dosare) și **Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța** (283 de dosare).

Încărcătura cea mai mică de dosare pe procuror a fost înregistrată de **Parchetul de pe lângă Tribunalul Dolj** (o medie de 73 de dosare), **Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava** (90 de dosare) și **Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu** (91 de dosare pe procuror).

Pe criteriul numărului de procurori repartizați efectiv la soluționarea dosarelor penale, la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale, în 2014, s-a înregistrat o medie națională de 267 de dosare pe procuror. Cea mai mare medie calculată pe acest criteriu a înregistrat-o **Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța** (1343 de dosare pe procuror), urmat fiind de **Parchetul de pe lângă Tribunalul București** (o medie de 756 de dosare) și de **Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila** (587 de dosare). Cele mai mici medii, pe același mod de calcul, au fost la **Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș-Severin** (o medie de 104 dosare), **Parchetul de pe lângă Tribunalul Harghita** (110 dosare) și **Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava** (120 de dosare).

La sfârșitul perioadei de referință, la nivelul **parchetelor de pe lângă judecătorii**, a fost stabilită o medie națională de dosare penale de soluționat pe procuror de **1.552 de cauze**.

În perioada de referință, cea mai mare încărcătură pe procuror a înregistrat-o **Parchetul de pe lângă Judecătoria Vișeu de sus** cu 4314 dosare penale pe procuror (explicabil prin faptul ca activează un singur procuror la o schema de 3 persoane) urmat de **Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța** cu 2971 de cauze pe procuror. Celelalte unități care au depășit nivelul de 2.000 de dosare pe procuror sunt **Parchetele de pe lângă Judecătoriile Sectoarelor 6, 4 și 2 din București, Parchetele de pe lângă Judecătoriile Liești și Babadag, Parchetele de pe lângă Sectoarele 3, 5 și 1 din București și Parchetele de pe lângă Cluj-Napoca, Târgoviște, Ploiești și Iași** în ordine descrescătoare a enumerării lor.

La polul opus, în perioada de referință, au existat mai multe parchete care au înregistrat o încărcătură de dosare de soluționat pe procuror situată cu mult sub media națională de dosare: **Parchetul de pe lângă Judecătoria Întorsura Buzăului** 253 de dosare, **Parchetul de pe lângă Judecătoria Baia de Aramă** 336 de dosare, **Parchetul de pe lângă Judecătoria Orșova** 348 de dosare, **Parchetul de pe lângă Judecătoria Gurahonț** 361 dosare, etc.

Încărcătura pe schemă a **parchetelor militare** în raport de numărul cauzelor s-a ridicat în anul 2014 la 37 de dosare, iar încărcătura pe procuror la 61 de dosare (315 de dosare este și încărcătura reală, având în vedere că nu toți procurorii activi de la aceste parchete au soluționat dosare penale ci doar 11 dintre aceștia).

Numărul lucrărilor soluționate în anul 2014 la nivelul tuturor parchetelor, inclusiv la nivelul parchetelor militare, a fost de 1.887.339, în scădere față de anul 2013 cu 257.605 lucrări soluționate, în timp ce numărul dosarelor penale soluționate, inclusiv la nivelul parchetelor militare, a fost de 674.182 de cauze (în creștere cu 38.423 dosare soluționate, adică cu 6% față de anul 2013) din care 36.604 prin rechizitoriu (în scădere cu 22% față de anul 2013) însemnând o pondere de 5,4% din totalul cauzelor soluționate.

Legat de numărul dosarelor soluționate merită amintit însă și faptul că volumul cauzelor ce trebuie soluționate a crescut de la un an la altul ajungându-se în situația ca acest volum să fie în 2014 de peste 3,5 ori mai mare față de anul 2000 (1.880.309 de dosare de soluționat față de numai 532.986, adică volumul a crescut cu peste 350%)

În același timp, a crescut și numărul cauzelor rămase nesoluționate (fără cauzele cu autor neidentificat) cu 16,5% (511.215 cauze în anul 2014 față de 438.890 în anul 2013).

În schimb, numărul cauzelor cu autor neidentificat rămase nesoluționate a scăzut în 2014 la 598.019, fiind cu 8,2% mai mic față de cel din anul 2013 când au rămas nesoluționate 613.374 cauze cu A.N.

În procente, operativitatea înregistrată la nivelul tuturor parchetelor în anul 2014 a fost de 60% pentru lucrări, respectiv de 36% pentru dosare.

În ceea ce privește operativitatea în funcție de durata soluționării unei cauze, numărul de cauze soluționate, între 6 luni

și 1 an de la sesizare a crescut cu 7% față de anul precedent (122.696 de cauze în anul 2014, față de 114.269 în anul 2013). 162071 de cauze au fost soluționate la peste 1 an de la sesizare, în creștere cu 49% față de aceeași perioadă de referință a anului trecut.

Din numărul de cauze rămase nesoluționate în 2014, în total pe Ministerul Public de 511.215, fără cauzele cu A.N., în 82.539 de cauze s-a depășit termenul de 6 luni de la începerea urmăririi penale, adică în 16% din totalul cauzelor nesoluționate, în scădere cu 5% față de anul 2013.

La nivelul **Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**, în anul 2014, numărul lucrărilor de soluționat la această unitate a fost de 35.829, fiind soluționate 28.402 lucrări, ceea ce reprezintă o operativitate de 79%. Numărul dosarelor de soluționat a fost de 1.265, fiind soluționate 651 de dosare dintre acestea, ceea ce se transpune într-o operativitate de 51%.

În același mod, operativitatea **D.N.A.** este determinată la 66% pentru lucrări, respectiv la 29% pentru dosare. Cele două procente ale operativității pentru **D.I.I.C.O.T** sunt de 77%, respectiv 38%.

În anul 2014, din totalul de 139.306 de lucrări de soluționat (din care 16.312 dosare penale), **parchetele de pe lângă curțile de apel** au soluționat un număr de 125.225 de lucrări (din care 9.991 de dosare penale).

Procentual, operativitatea generală a fost de 90% în ceea ce privește numărul de lucrări și de 61% raportat la numărul de dosare.

Dintre cele 353.896 de lucrări de soluționat în cursul anului 2014, au fost soluționate la nivelul **parchetelor de pe lângă tribunale** un număr de 290.949 de lucrări. De asemenea, din totalul de 87.205 de dosare penale înregistrate, au fost soluționate 39.176 de cauze. În procente, operativitatea generală a fost determinată la 82 % pentru lucrări, respectiv la 45 % pentru dosare penale.

În ceea ce privește operativitatea calculată în raport cu numărul de dosare de soluționat, cea mai mare operativitate a înregistrat-o **Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov pentru minori și familie** cu 84%, fiind însă un caz aparte dat fiind numărul cel mai mic de cauze pe procuror ce trebuiau soluționate (45), urmat de **Parchetul de pe lângă Tribunalul Neamț** cu 78%, urmat de **Parchetul de pe lângă Tribunalul Botoșani** cu 74%, iar cea mai mică operativitate a fost obținută de **Parchetul de pe lângă Tribunalul București** cu 19% și **Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș** cu 27%.

La **parchetele de pe lângă judecătorii**, din cele 2.515.534 de lucrări de soluționat, în cursul anului 2014 au fost soluționate un număr de 1.351.956. Din totalul lucrărilor, numărul de dosare de soluționat a fost de 1.744.937, dintre acestea fiind soluționate 613.291 de cauze.

Procentual, operativitatea înregistrată a fost de 54 % raportat la numărul de lucrări, respectiv 35% raportat la numărul de dosare.

Sub aspectul numărului de dosare soluționate raportat la volumul de activitate, se remarcă având operativitatea cea mai mare **Parchetul de pe lângă Judecătoria Agnita** și **Parchetul de**

pe lângă Judecătoria Panciu cu 69% și Parchetul de pe lângă Judecătoria Sinaia, de asemenea cu 68%. La polul opus se află Parchetul de pe lângă Judecătoria Liești cu cea mai mică operativitate, 11%, urmat de Parchetul de pe lângă judecătoria Vișeu de Sus cu 14% și de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sector 4 București, cu o operativitate de 18%.

Media națională înregistrată la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii și referitoare la cauzele penale soluționate pe procuror a fost de **546 de dosare**.

Operativitatea la nivelul **Parchetelor Militare** s-a ridicat în anul 2014 la 73% în ceea ce privește numărul de lucrări soluționate și la 47 % în ceea ce privește numărul de dosare penale.

La data de 01.01.2014, la nivelul parchetelor, din totalul de 2902 posturi de procuror, erau ocupate 2557 posturi de procuror și vacante 368 de posturi, din care 189 erau corespunzătoare funcțiilor de execuție, iar 179 funcțiilor de conducere.

Comparativ, la începutul anului 2013, la nivelul parchetelor, din totalul de 2902 posturi de procuror erau vacante 390 de posturi, din care 210 erau corespunzătoare funcțiilor de execuție, iar 180 funcțiilor de conducere.

În anul 2014, au fost numite în funcția de procuror la parchetele de pe lângă judecătorii, un număr de **113 de persoane**.

În cursul anului 2014, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a propus Președintelui României **eliberarea a 89 de persoane din funcția de procuror**.

Totodată, în cursul acestui an, s-au vacantat **3** posturi, prin deces.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a propus Președintelui României numirea în funcțiile de judecător și procuror a candidaților care au promovat examenul de capacitate organizat în perioada 05 iulie - 07 noiembrie 2013, un număr de **17** de procurori fiind numiți, ca urmare a opțiunilor formulate, în funcția de judecător. Nici un judecător nu a optat pentru funcția de procuror.

La sfârșitul anului 2014, un număr de 157 de procurori îndeplineau condițiile de pensionare, din care 9 procurori la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, 2 procurori de la Secția Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, 29 procurori la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, 48 procurori la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale, 14 procurori de la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, respectiv 9 procurori de la Direcția Națională Anticorupție.

Menționăm că, din totalul celor 2559 posturi de procuror ocupate, 40 de procurori funcționează peste schema prevăzută de

Prin Hotărârea nr.717/18.06.2014 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acordat aviz conform pentru modificarea statelor de funcții ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv ale unor parchete de pe lângă judecătorii, prin redistribuirea a 9 posturi vacante de procuror, 2 de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și 7 de la parchetele de pe lângă judecătorii cu un volum redus de activitate.

În perioada de referință a fost derulată și o procedură de

redistribuire a posturilor de grefier, finalizată la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, cu Hotărârea nr. 444/31.03. 2014, prin care s-a acordat aviz conform pentru redistribuirea a 8 posturi vacante de grefier între parchete, fiind suplimentate schemele de personal la 8 parchete de pe lângă judecătorii cu volum mare de activitate.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1083/03.12. 2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 894 din 09.12. 2014, s-au majorat schemele de personal la parchete cu 50 de posturi de personal auxiliar de specialitate. Aceste posturi au fost distribuite, pe baza unor criterii obiective, la 30 de parchete de pe lângă judecătorii și repartizate celor 50 de absolvenți ai Școlii Naționale de Grefieri, promoția 2014.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 39/2014, al cărui proiect a fost avizat favorabil de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 77/16.01. 2014, numărul maxim de posturi pentru Ministerul Public a fost suplimentat cu 280 de posturi de specialiști antifraudă, posturi ce au fost repartizate, modificându-se în consecință statele de funcții și de personal ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, ale parchetelor de pe lângă curțile de apel, tribunale, respectiv ale Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 169/06.02. 2014).

De asemenea, prin Hotărârea Guvernului nr. 643/31.07.2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 582/04.08. 2014, numărul maxim de posturi de ofițeri și agenți de poliție judiciară prevăzut pentru Direcția Națională Anticorupție s-a majorat cu 50 de posturi, astfel că, în mod corespunzător au fost modificate statele de funcții și de personal ale acestei structuri specializate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii avizând conform modificările, prin Hotărârea nr. 973/10.09. 2014.

La data de 1 februarie 2014, momentul intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală, parchetele militare cu grad de judecătoreie au fost reorganizate, dobândind grad de tribunal, în temeiul prevederilor Legii nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale.

În acest context, în continuarea demersurilor realizate în anul 2013 în vederea reorganizării parchetelor militare, 57 de posturi de procuror militar de la parchetele militare de pe lângă tribunalele militare, echivalente în grad judecătorilor și Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial București au fost transferate la parchetele militare reorganizate echivalente în grad parchetelor de pe lângă tribunale.

În perioada de referință, Secția pentru procurori a analizat un număr de 429 de cereri de transfer, din care 141 au fost admise și 288 au fost respinse.

Totodată, Secția pentru procurori a dispus un număr de 17 de detașări ,8 prelungiri de detașare și a hotărât încetarea detașării a 6 procurori.

Astfel, în anul 2014, și-au încetat activitatea în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism un număr de 13 procurori. În aceeași perioadă, Consiliul Superior al Magistraturii a avizat numirea în cadrul

acestei structuri specializate a unui număr de 33 de procurori.

În ceea ce privește Direcția Națională Anticorupție, în cursul anului 2014 și-au încetat activitatea 19 procurori și a fost avizată numirea unui număr de 36 procurori.

La sfârșitul anului 2014, *numărul procurorilor detașați la alte instituții decât parchetele* era de 54 de procurori, însă *posturile a 23 dintre aceștia erau ocupate* pe perioadă nedeterminată, în condițiile art. 134 ind. 1 din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Ponderea numărului procurorilor detașați ale căror posturi nu au fost ocupate, în numărul total al posturilor de procuror, a fost de 1,07 %, procent redus prin comparație cu cel înregistrat în anul precedent (1,17%).

În aplicarea prevederilor art.57 din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus delegarea unui număr de 174 de procurori în funcții de execuție.

În cursul anului 2014 au fost organizate două concursuri pentru ocuparea a 138 și, respectiv, 140 de funcții de conducere vacante. În urma acestor concursuri au fost ocupate **67 și, respectiv, 52 de funcții de conducere**. Rezultă, așadar, că, la primul concurs organizat în cursul anului 2014 pentru ocuparea funcțiilor de conducere vacante, **gradul de ocupare a fost de 48,5%, iar la cel de-al doilea concurs, gradul de ocupare a fost de 37%.**

Până la data de **1 ianuarie 2015, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a numit 15 procurori** în alte funcții de conducere decât cele de procuror general, procuror general adjunct, prim procuror și prim procuror adjunct, respectiv în funcții de procurori șefi secție.

Conform procedurii prevăzute de art. 55 din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a numit** în funcțiile de procuror șef serviciu și procuror șef birou un număr de **14 procurori** la Direcția Națională Anticorupție și un număr de **13 procurori** la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

În cursul anului 2014 în temeiul art.57 din Legea nr.303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus delegarea unui număr de 317 procurori în funcții de conducere.

La sfârșitul anului 2014, în statele de funcții și de personal ale parchetelor erau prevăzute 1555 posturi de grefier, din care 1443 posturi erau ocupate, iar 112 vacante. Ponderea posturilor ocupate de grefier cu studii superioare, în numărul total al posturilor ocupate de grefier de la nivelul parchetelor, calculată ca medie națională, a fost de 75,9 %.

La Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (inclusiv Secția parchetelor militare, Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism) erau prevăzute 371 posturi de grefier, din care 351 erau ocupate și 20 vacante, ponderea posturilor ocupate de grefier cu studii superioare în numărul total al posturilor ocupate de grefier, fiind de 81,57%.

În cursul anului 2014, la nivelul parchetelor de pe lângă

curțile de apel au fost organizate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante de grefier, conform art.36 din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, din cele 13 posturi scoase la concurs 11 au fost ocupate.

Datele comunicate de parchetele de pe lângă curțile de apel relevă faptul că, la sfârșitul anului 2014, un număr de 63 grefieri îndeplineau condițiile legale de pensionare, din care 1 grefier la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, 16 grefieri la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale și 46 grefieri la nivelul parchetelor de pe lângă judecătoria.

Din datele furnizate de parchete rezultă că, în cursul anului 2014, au fost aplicate personalului auxiliar 6 sancțiuni disciplinare, după cum urmează: 1 sancțiune cu excludere din profesie, 3 sancțiuni cu avertisment și 2 sancțiuni vizând reducerea drepturilor salariale.

Totodată, în perioada de referință, în ceea ce privește personalul auxiliar de specialitate din cadrul Ministerului Public, nu s-au înregistrat trimeri în judecată sau condamnări definitive pentru fapte penale aflate în legătură cu exercițiul atribuțiilor de serviciu.

La nivelul celor 176 judecătoria care funcționează în prezent, s-a înregistrat în cursul anului 2014, un volum total de 2.301.772 cauze, din care au fost soluționate un număr de 1.704.629 dosare.

Din totalul dosarelor soluționate de judecătoria, au fost atacate cu apel sau, după caz, cu recurs la tribunal, 160.176 cauze (185.984 cauze în anul 2013). Rezultă astfel că ponderea atacabilității hotărârilor pronunțate de judecătoria în fond în anul 2014 a fost de 9 % (13% în anul 2013).

Din totalul de 165.452 hotărâri pronunțate de tribunale în căile de atac, au fost pronunțate soluții de admitere în 16.744 cauze, ponderea schimbării hotărârilor fiind în acest fel de 10 % (8 % în anul 2013).

La nivelul tribunalelor care funcționează în România, au fost soluționate în cursul anului 2014, în fond 374.410 cauze, apel 69.188 cauze, recurs 96.264 cauze și contestații 24.175 cauze.

Dintre aceste cauze, 181.479 dosare au fost atacate cu apel sau, după caz, cu recurs la curțile de apel, ponderea atacabilității hotărârilor fiind în acest fel de 48 % (48% și în anul anterior).

Din totalul apelurilor, recursurilor și contestațiilor soluționate de curțile de apel în anul 2014, respectiv 203.806 cauze, un număr de 19.904 căi de atac au fost admise în cadrul acestor instanțe.

Raportat la numărul total de cauze soluționate de tribunale, rezultă un indice de desființare de 10 % (7 % în anul anterior).

În ceea ce privește curțile de apel în raport cu Înalta Curte de Casație și Justiție, din totalul de **221.311** cauze soluționate, au fost atacate cu apel, recurs respectiv contestație un număr de **10.637** dosare. Rezultă un indice de atacabilitate de **5 %**.

În același timp, din cele **13.477** dosare soluționate de Înalta Curte în căile de atac s-a pronunțat o soluție de admitere în **1.869** cauze. Rezultă un indice de desființare de **14 %**.

Numărul inculpaților trimiși în judecată în anul 2014 a fost de 50.342 de persoane (65.711 în anul 2013) înregistrându-se așadar o scădere de 23,4% față de anul anterior. Dintre aceștia, numărul inculpaților arestați preventiv a fost de 7.040 (în scădere cu 32,5% față de cifra de 10.431 în anul 2013), cu o pondere în totalul inculpaților trimiși în judecată de 14%. Au existat și 107 învinuiți arestați preventiv netrimiși în judecată (față de numai 42 în anul 2013).

Dispozițiile de renunțare la urmărirea penală (până în 2013 erau prevăzute de art.18¹ C.pen) au fost aplicate față de un număr de 49.135 de învinuiți și inculpați (comparativ cu 111.187 în anul 2013, în scădere cu 55,8%).

Numărul inculpaților achitați definitiv a crescut cu 64,5% în anul 2014, la 1.403 achitați definitiv în comparație cu 853 de achitați în anul 2013, cu mențiunea că în 2014 s-a luat în calcul inclusiv numărul inculpaților persoane juridice.

Se poate observa că numărul cauzelor restituite de judecătorul de cameră preliminară și de instanțele de judecată a crescut semnificativ, cu 228,6% (de la 49 în anul 2013 la 161 în anul 2014).

Numărul cauzelor în care s-a dispus infirmarea soluției sau redeschiderea urmăririi penale (inclusiv cele desființate conform art. 341 C.p.p.) a scăzut cu 22,6% (de la 5.577 în anul 2013 la 4.319 în anul 2014).

În anul 2014 au fost trimiși în judecată 50342 de inculpați (persoane fizice), cu 23,4 % mai puțin decât în anul 2013, ceea ce înseamnă o medie de 252,4 inculpați (persoane fizice) trimiși în judecată la 100.000 locuitori.

Atrage atenția faptul că a crescut criminalitatea în materie de pornografie infantilă, spălare de bani, luare de mită, abuz în serviciu, proxenetism și proprietate intelectuală.

În materie penală se constată o scădere cu 2,3% a numărului cauzelor judecate cu participarea procurorului (de la 242.836 cauze în anul 2013 la 237.258 de cauze în anul 2014) și o creștere cu 10,8% a numărului hotărârilor verificate de procuror în vederea exercitării căilor de atac (de la 208.981 de hotărâri în anul 2013 la 231.511 hotărâri în anul 2014).

Numărul de apeluri și recursuri declarate de procuror a scăzut cu 2,4% (de la 11.500 în anul 2013 la 11.222 în anul 2014) iar numărul de apeluri și recursuri soluționate de instanțe (din cele declarate de procuror) a scăzut cu 0,9% (de la 10.574 în anul 2013 la 10.484 în anul 2014).

Numărul de apeluri și recursuri admise (din cele declarate de procuror) a crescut cu 5,6% (de la 6.726 în anul 2013 la 7.104 în anul 2014) constatându-se o creștere a admisibilității de la 63,7% în anul 2013 la 68,8% în anul 2014.

În anul 2014 au fost declarate de procuror 33 recursuri în interesul legii (față de 4 în anul 2013), au fost soluționate de instanță 30 recursuri în interesul legii (față de 4 în anul 2013) fiind admise 22, ceea ce înseamnă un indice de admitere de 73,3%.

În materie civilă se constată o scădere cu 18,9% a numărului cauzelor judecate cu participarea procurorului (de la 53.449 de cauze în anul 2013 la 43.350 de cauze în anul 2014) și o scădere cu 18,9% a numărului hotărârilor verificate de procuror în vederea exercitării căilor de atac (de la 54.592 de hotărâri în anul 2013 la 44.272 hotărâri în anul 2014).

Numărul de apeluri și recursuri declarate de procuror a scăzut cu 16,6% (de la 229 în anul 2013 la 119 în anul 2014) iar numărul de apeluri și recursuri soluționate de instanțe (din cele declarate de procuror) a scăzut cu 24,1% (de la 245 în anul 2013 la 186 în anul 2014).

Numărul de apeluri și recursuri admise (din cele declarate de procuror) a scăzut cu 19,8 % (de la 162 în anul 2013 la 130 în anul 2014) constatându-se o creștere a admisibilității de la 66,1% în anul 2013 la 69,9% în anul 2014.

În anul 2014 au fost declarate 7 recursuri în interesul legii (față de 17 în anul 2013), au fost soluționate de instanță 6 recursuri în interesul legii (față de 17 în anul 2013), fiind admise 6 (față de 17 în anul 2013), ceea ce înseamnă un indice de admitere de 100% (la fel 2013).

În anul 2014 au fost soluționate 381.723 de plângeri, cereri, memorii și sesizări ale cetățenilor (în creștere cu 218,9% față de anul 2013, când au fost soluționate 119.682 de plângeri), din care 106.048 au fost admise (în creștere cu 139,4% față de anul 2013, când au fost admise 44.297 de plângeri).

În anul 2014 a fost finalizată activitatea de monitorizare a cauzelor vechi, aferentă anului 2013, iar pentru anul 2014, până în prezent s-a realizat activitatea de monitorizare ce vizează datele aferente primului semestru 2014 (datele corespunzătoare semestrului al II-lea 2014 urmând a fi comunicate la 15.01.2014). Pe parcursul primelor 6 luni din anul 2014, numărul acestor dosare a crescut considerabil, de la 127 la 225.

Diminuarea stocului de dosare mai vechi de 10 ani s-a înregistrat doar la nivelul a 4 curți de apel: Brașov, Constanța, Iași, Ploiești.

Cele mai multe dosare vechi se înregistrează, la finalul primului semestru al anului 2014 la Curtea de Apel București (79), Curtea de Apel Timișoara (41), Curtea de Apel Cluj (27), Curtea de Apel Oradea (15) și Curtea de Apel Constanța (11).

Se constată, astfel, că un număr de 5 curți de apel și instanțele arondate au pe rol un număr total de 173 dosare vechi, reprezentând mai mult de 75% din stocul de dosare mai vechi de 10 ani înregistrat la nivelul tuturor curților de apel și instanțelor arondate.

Cel mai vechi dosar aflat în curs de judecată are o durată a procedurii de 23 ani, însă aceasta se datorează exercitării căii de atac a recursului după o perioadă de 21 de ani de la pronunțarea unei hotărâri pe fond, iar ulterior, casării hotărârii inițiale și trimiterii cauzei spre rejudecare la instanța de fond.

La finalul semestrului al II-lea 2014 existau pe rolul instanței supreme 50 de dosare mai vechi de 10 ani, fiind de menționat că un număr de 8 sunt în prezent soluționate irevocabil.

Se impune precizarea că la finele activității de control realizate în semestrul I al anului 2014 erau înregistrate în evidențele parchetelor din cadrul Ministerului Public un număr total de **1680 de astfel de cauze mai vechi de 5 ani de la data sesizării.**

Ponderea bugetului instantelor din bugetul MJ a fost de 66,35% în 2014, în creștere față de anul 2013, când a reprezentat 59,74%.

Fondurile bugetare alocate de la bugetul de stat Ministerului Justiției în anul 2014 sunt îndreptate către instanțele

judecătorești în proporție de aproximativ 66,35%, restul finanțând aparatul propriu și celelalte instituții subordonate financiar, astfel încât finanțarea MJ nu reprezintă niciodată gradul real de finanțare a instanțelor.

La alocarea fondurilor bugetare pentru instanțe s-a avut în vedere Planul de măsuri ce urmează a fi adoptate până în anul 2015 inclusiv, aprobat prin Memorandumul cu tema „Pregătirea sistemului judiciar pentru intrarea în vigoare a noilor Coduri”.

Fondurile alocate inițial prin Legea bugetului de stat pe anul 2014 nr.356/18.12.2013 au fost insuficiente pentru desfășurarea în condiții normale a activității instanțelor judecătorești pentru întreg anul 2014; cu prilejul celor trei rectificări bugetare, aprobate prin Ordonanța Guvernului cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2014, nr.9/2014 și nr.59/30.10.2014 și Ordonanța Guvernului cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2014, nr.74/30.10.2014 au fost asigurate fondurile necesare pentru funcționarea normală în cursul anului 2014.

O pondere semnificativă în bugetul instanțelor o au cheltuielile de personal.

Bugetul alocat instanțelor în anul 2014 la cheltuieli de personal înregistrează o creștere față de anul 2013 deoarece în anul 2014 au fost alocate fonduri pentru posturile ocupate suplimentar în anul 2014, precum și pentru achitarea tranșelor de 25% din hotărârile judecătorești aferente anilor 2014 și 2015.

Din fondurile alocate a fost asigurată finanțarea posturilor ocupate la data de 31 decembrie 2013, precum și posturile ocupate în anul 2014, după cum urmează: 90 de posturi de grefieri, absolvenți ai Scolii Naționale de Grefieri, 100 de judecători din promoția 2014 a INM și, la finele anului, 90 de grefieri absolvenți ai SNG promoția a doua și 26 de judecători. Numărul posturilor ocupate la finele anului 2014 a fost de 13.807.

Din totalul de 864.654 mii lei cu care a fost suplimentat bugetul aprobat pentru anul 2014 la cheltuieli de personal pentru instanțele judecătorești, fondurile în sumă de 798.528 mii lei au fost necesare pentru achitarea tranșelor de 25% aferente anilor 2014 și 2015 din hotărârile judecătorești potrivit OUG nr.71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar.

Luând în considerare incompatibilitățile, responsabilitățile și volumul de activitate specifice funcției, mai puțin de jumătate dintre judecători au apreciat că drepturile salariale încasate în anul 2013 au fost mici, majoritatea considerând că au fost adecvate.

În cadrul bugetului instanțelor, analiza reflectă o atenție continuă acordată bunurilor și serviciilor.

Creditele bugetare alocate instanțelor judecătorești pentru cheltuielile cu bunuri și servicii înregistrează o creștere de 108,99% în anul 2012 față de anul 2011, o creștere de 102,41% în anul 2013 față de anul 2012 și o creștere de 105,56% în anul 2014 față de 2013.

În anul 2014, bugetul aprobat pentru instanțe a fost suplimentat cu suma de 7.077 mii lei pentru asigurarea funcționării în condiții normale a instanțelor judecătorești.

La 31 decembrie 2014 nu au mai fost înregistrate plăți restante către Uniunea Națională a Barourilor din România.

La cheltuieli de capital au fost alocate fonduri în anul 2014 atât pentru obiectivele de investiții, cât și pentru dotarea cu echipamente IT (software, hardware).

Dinamica fondurilor alocate de la bugetul de stat în perioada 2012-2014 reflectă o diminuare continuă, iar repartizarea acestora pentru reparații capitale, modernizări și investiții, este prezentată în tabelul de mai jos.

Fondurile prevăzute în anul 2014 pentru reparații capitale, modernizări și investiții au fost alocate pentru un număr de 22 de instanțe, dintre acestea 4 având atât o componentă de finanțare din fonduri externe rambursabile, cât și o componentă de finanțare de la bugetul de stat și 6 instanțe având doar componentă din fonduri externe rambursabile. Majoritatea sediilor deținute de instanțe sunt deținute în proprietate și doar o mică parte cu chirie.

Starea sediilor instanțelor se prezintă astfel: 65 de sedii în stare foarte bună, 52 de sedii în stare bună, 66 de sedii în stare acceptabilă, 16 sedii în stare rea și 8 sedii în stare foarte rea.

Potrivit opiniilor exprimate de instanțe, deși în majoritatea cazurilor starea sediilor este considerată ca fiind satisfăcătoare, s-a estimat un necesar de sedii noi pentru 35 de instanțe și de lucrări de extindere la alte 42 de instanțe.

Referitor la nivelul de finanțare obținut în cursul anului 2014, instanțele au considerat că acesta a fost satisfăcător

În ceea ce privește modul de repartizare a resurselor de către ordonatorii principali de credite, curțile au concluzionat, în majoritatea cazurilor, că alocarea fondurilor se face după criterii relativ obiective.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este ordonator de credite pentru sistemul de parchete. Bugetul alocat acestor structuri relevă o continuă reducere a fondurilor alocate cheltuielilor cu bunuri și servicii, decât în situația instanțelor.

Ca și cazul instanțelor, cheltuielile de personal au o pondere semnificativă în bugetul parchetelor. Trendul ascendent în alocarea resurselor pentru cheltuielile de personal determină și dinamica bugetelor parchetelor în perioada 2012-2014.

Luând în considerare incompatibilitățile, responsabilitățile și volumul de activitate specifice funcției, majoritatea procurorilor au apreciat că drepturile salariale încasate în anul 2014 au fost adecvate luând în considerare responsabilitățile și volumul de activitate specifice funcției.

Creditele bugetare alocate parchetelor pentru cheltuielile cu bunuri și servicii înregistrează o diminuare în anul 2013 față de anul 2012 determinată de cursul de schimb valutar utilizat, respectiv 4,37 în 2013 față de 4,18 în 2012.

Referitor la cheltuielile ocazionate de aplicarea noului Cod penal, majoritatea parchetelor au apreciat că nu au fost necesare costuri suplimentare, sau că nu pot fi estimate. În ceea ce privește aplicarea noului Cod de procedură penală, se apreciază că a determinat cheltuieli materiale suplimentare.

În ceea ce privește situația cheltuielilor de investiții alocate în anul 2014, fondurile minime alocate au afectat stadiul implementării programelor de investiții și în mod direct politicile și strategiile investiționale ale Ministerului Public, în condițiile în care fondurile destinate finanțării obiectivelor de investiții, lucrărilor de reparații capitale, precum și creditele necesare achiziționării

echipamentelor de tehnică de calcul și dotării unităților de parchet cu utilaje și instalații care să permită funcționarea în condiții normale a acestora, se asigură de la bugetul de stat.

Parchetele dețin în majoritatea cazurilor sedii în proprietate, doar o mică parte fiind închiriate. Starea acestora este considerată satisfăcătoare, doar un sediu fiind apreciat ca total nesatisfăcător, total/parțial impropriu desfășurării activității, fără a fi în desfășurare lucrări de reparații capitale (Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj Napoca).

Stadiul sediilor parchetelor se prezintă astfel: 48 în stare foarte bună, 85 de sedii în stare bună, 24 de sedii noi și 29 de sedii satisfăcătoare.

Ținând cont de starea sediilor, 51 dintre parchete consideră că nu sunt necesare investiții noi, 24 dintre parchete consideră că sunt necesare sedii noi, doar 12 apreciind că sunt necesare extinderi ale sediilor.

În condițiile unor alocări de fonduri în perioada de referință în continuă scădere, în anul 2014 au fost repartizate credite bugetare atât pentru reparații capitale, modernizări și investiții, cât și pentru dotări independente.

Pentru reparații capitale și modernizări a fost alocată suma de 3.350 mii lei, pentru un număr de 3 parchete, după cum urmează: Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia (495.100 lei), Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța (2.025.000 lei) și Parchetul de pe lângă Tribunalul Mureș (2.029.000 lei).

Fondurile alocate pentru investiții în construcții, au fost inițial de 2.950 mii lei și ulterior majorate la 7.975 mii lei, fiind repartizate pentru 4 parchete, și anume: Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești (300.000 lei); Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov (3.450.000 lei); Parchetul de pe lângă Tribunalul Vrancea (3.818.000 lei); Parchetul de pe lângă Judecătoria Curtea de Argeș (407.000 lei).

Fondurile alocate pentru dotări independente au fost utilizate pentru achiziționarea de mijloace fixe necesare derulării activității. Menținerea interdicției prevăzute de OUG 34/2009 nu a dat posibilitatea efectuării achiziției de autoturisme, în condițiile în care parcul de autoturisme are deja o durată de folosință mare, fiind necesare din ce în ce mai multe lucrări de reparații pentru menținerea în circulație a acestora.

Referitor la nivelul de finanțare obținut în cursul anului 2014, parchetele au considerat că acesta a fost satisfăcător. În ceea ce privește modul de repartizare a resurselor de către ordonatorii secundari de credite, jumătate dintre parchete au considerat că alocarea fondurilor se face după criterii relativ obiective, iar cealaltă jumătate că alocarea fondurilor se face după criterii absolut obiective.

În cursul anului 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție și-a continuat și intensificat acțiunile menite să asigure îndeplinirea rolului constituțional de unificare a practicii judiciare la nivel național. În activitatea de unificare a jurisprudenței naționale desfășurată de instanța supremă în cursul anului 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, a pronunțat 8 decizii în interesul legii, din care 7 decizii de admitere și o decizie de respingere a recursului în interesul legii.

În cursul anului 2014, nou înființatul **Complet pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală** a fost investit cu soluționarea a 31 sesizări vizând pronunțarea unei hotărâri prealabile, fiind pronunțate 26 decizii în 28 sesizări (două fiind reunite), restul (3 sesizări din 2014) urmând a fi soluționate în perioada ianuarie - februarie 2015.

În cursul anului 2014, **Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă** a pronunțat 10 hotărâri prealabile în 11 sesizări, 6 sesizări din 2014 urmând a fi soluționate în perioada ianuarie - martie 2015.

În anul 2014, numărul de plângeri individuale îndreptate împotriva României și aflate pe rolul Curții în diverse etape a scăzut de la 6.150 (câte erau pe rolul Curții la data de 31 decembrie 2013) până la 3.300 (la data de 30 noiembrie 2014), în condițiile în care Curtea a avut de gestionat și plângerile nou introduse în anul 2014.

Astfel, România se situează pe locul 5 în cadrul statelor împotriva cărora se înregistrează cel mai mare număr de plângeri, în scădere ca număr de plângeri cu 46,3 %, după Ucraina (cu 13.600 plângeri individuale), Italia (11.200), Federația Rusă (9.850) și Turcia (9.800).

În ceea ce privește acțiunile directe, nici în anul 2014 Curtea nu s-a pronunțat asupra vreunei cauze în care România să fie parte.

În privința deciziilor preliminare, în anul 2014, au fost soluționate de către Curte 8 cauze având ca obiect cereri preliminare adresate de instanțe din România, aceasta pronunțând 5 hotărâri și 2 ordonanțe. De asemenea, într-o cauză având ca obiect o cerere de decizie preliminară trimisă de o instanță din România Curtea a emis o ordonanță de radiere, ca urmare a retragerii cererii de către instanța de trimitere.

În cursul anului 2014, CJUE s-a pronunțat în 8 cauze având ca obiect cereri preliminare adresate de instanțe din România, pronunțând 5 hotărâri și 2 ordonanțe. Dintre acestea, 6 cauze sunt în materie de fiscalitate (TVA și taxare auto), o cauză în domeniul securității sociale și o cauză în materia politicii agricole comune.

Pe parcursul anului 2013-2014 au fost formați 201 auditori de justiție în anul I și 198 auditori de justiție în anul al II-lea. Numărul auditorilor de justiție admiși în urma organizării concursului de admitere la INM, sesiunea iulie-septembrie 2014, care urmează programul de formare inițială aferent anului I este de 159.

De asemenea, INM a format 73% din numărul magistraților din sistem (6.822 judecători și procurori). Dintre cei 7.274 magistrați și personal din sistemul judiciar formați 4.413 au fost judecători, 2.754 procurori, 31 magistrați-asistenți din cadrul ÎCCJ, 73 experți asimilați magistraților din cadrul MJ, CSM și PÎCCJ și 1 asistent judiciar.

În cursul anului 2014, 350 de judecători și procurori români au participat în străinătate la diverse forme de pregătire profesională, iar 487 de judecători și procurori străini au venit în România prin intermediul programelor în care INM este partener. Raportat la situația anului 2013, numărul judecătorilor și procurorilor români care au participat în străinătate la diverse forme de pregătire profesională a crescut cu 40%, de la 250 la 350,

iar numărul judecătorilor și procurorilor străini care au venit în România a crescut cu 99,5%, de la 244 la 487.

În anul 2014, Școala Națională de Grefieri a organizat formarea inițială a două promoții de cursanți, după cum urmează: în primul semestru al anului 2014, au continuat cursurile de formare inițială pentru promoția 2013-2014, pentru un număr de 120 cursanți. În al doilea semestru al anului 2014, s-au desfășurat cursurile de formare inițială pentru promoția 2014, care au totalizat un număr de 140 de cursanți.

Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 1407/10.12.2013 programul de formare continuă a grefierilor din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea pentru anul 2014, care a fost completat prin Hotărârile Plenului nr. 529/06.05.2014, nr. 716/18.06.2014 și nr. 858/03.07.2014, iar prin Hotărârea Plenului nr. 92/23.01.2014 a aprobat rețeaua de formatori a Școlii Naționale de Grefieri pentru formare continuă în anul 2014.

În cursul anului 2014, au fost formați în centrele de formare un număr de 1322 de grefieri, în cadrul acțiunilor desfășurate la sediile curților de apel și a parchetelor de pe lângă curțile de apel un număr de 3221 grefieri, iar prin intermediul învățământului la distanță (eLearning) un număr de 611 grefieri, în total 5154 de grefieri, mai mult de jumătate din numărul grefierilor din cadrul sistemului judiciar.

În cursul anului 2014, pentru ocuparea unor posturi de personal de instruire propriu, în scopul completării rețelei de formatori pentru formarea inițială sau continuă la disciplinele cu deficit de personal de instruire ori pentru recrutarea unor noi formatori în domenii actuale de interes, au fost organizate 7 proceduri de selecție în urma cărora au fost recrutați 22 de noi formatori ai Școlii Naționale de Grefieri, dintre care 5 formatori - personal de instruire propriu și 17 formatori - personal de instruire colaborator extern.

La data de 1 februarie 2014 au intrat în vigoare: - noul Cod penal, adoptat la data de 25 iunie 2009 (ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din 22 iunie 2009) modificat prin Legea nr. 27 din 16 martie 2012, Legea nr. 63 din 17 aprilie 2012 și Legea nr. 187 din 24 octombrie 2012 și - noul Cod de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 135/2010 și modificat prin Legea nr. 255/2010 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale.

De asemenea, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a analizat și avizat favorabil mai multe proiecte de acte normative prin care se urmărește asigurarea unui cadru optim desfășurării activității judecătorilor și procurorilor.

În cursul anului 2014, la **Direcția de inspecție judiciară pentru judecători** au fost înregistrate 13 cereri având ca obiect apărarea independenței și imparțialității sistemului judiciar, soluționate astfel: 7 cereri au fost admise de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, într-o cerere Plenul Consiliul Superior al Magistraturii și-a însușit conținutul raportului, 4 cereri au fost respinse, într-un caz Plenul Consiliul Superior al Magistraturii a dispus retrimiterii raportului pentru completări la Inspecția Judiciară, iar o cerere se afla în curs de soluționare la sfârșitul anului 2014.

În cadrul Direcției de inspecție judiciară pentru procurori, în anul 2014 au fost înregistrate **12 cereri** având ca obiect apărarea independenței și imparțialității sistemului judiciar, dintre care 10 au fost admise de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul unei cereri s-a constatat că nu cuprinde situații factice care ar putea fi individualizate și analizate iar o cerere urmează a fi discutată în ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

În perioada de referință, în cadrul **Direcției de inspecție judiciară pentru judecători** au fost înregistrate 14 cereri de apărare a reputației profesionale, independenței și imparțialității formulate de judecători, dintre care 6 cereri au fost admise de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii; 3 au fost respinse, 1 cerere a fost clasată de către Inspecția Judiciară, 2 cereri au fost înaintate Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, urmând a fi analizată în perioada imediat următoare, iar 2 cereri se află în curs de soluționare.

În cadrul **Direcției de inspecție judiciară pentru procurori** au fost înregistrate **16 cereri** de apărare reputației profesionale, independenței și imparțialității formulate de procurori, dintre care 8 cereri au fost admise de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, 5 au fost respinse, 2 cereri au fost retrase, iar o cerere urmează a fi înaintată Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

În anul 2014, în perioada de referință, inspectorii judiciari din cadrul Direcției de inspecție judiciară pentru judecători au exercitat 27 acțiuni disciplinare, din care soluționate după cum urmează: **3 admise, 6 admise în parte, 7 respinse, 1 suspendată, 10 în curs de soluționare.**

În anul 2014, în perioada de referință, inspectorii judiciari din cadrul **Direcției de inspecție judiciară pentru procurori** au exercitat 11 acțiuni disciplinare din care **1 admisă, 6 admise în parte, 2 respinse, 1 în curs de soluționare, 1 suspendată.**

În cursul anului 2014, nu au existat cazuri de atragere a răspunderii disciplinare ale magistraților asistenți.

În cursul anului 2014, 7 judecători au fost condamnați definitiv pentru infracțiuni de corupție ori infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție.

În cursul aceluiași an, Consiliul Superior al Magistraturii s-a dispus suspendarea din funcție pentru 20 de judecători astfel: 12 judecători ca urmare a trimiterii în judecată, 2 judecători ca urmare a luării măsurii arestării preventive, 6 judecători ca urmare a luării măsurii arestării preventive și, ulterior, ca urmare a trimiterii în judecată.

În cursul anului 2014, 13 procurori au fost condamnați definitiv pentru infracțiuni de corupție ori infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție.

În cursul aceluiași an, **Consiliul Superior al Magistraturii a dispus suspendarea din funcție a 16 procurori**

În anul 2014, Ministerul Justiției a solicitat, la propunerea instanțelor judecătorești, extrădarea unui număr de 81 de persoane localizate pe teritoriile mai multor state.

În anul 2014, instanțele judecătorești au emis un număr de 1.583 de mandate europene de arestare.

În anul 2014, curțile de apel au fost sesizate cu 614 de cereri de predare a unor persoane în baza mandatelor europene de arestare emise de celelalte state membre ale Uniunii Europene.

Cel mai mare număr de cereri având acest obiect s-a înregistrat pe rolul Curții de Apel București (105), urmată de Curtea de Apel Galați (72).

În îndeplinirea atribuțiilor specifice de autoritate centrală în domeniul cooperării judiciare europene și internaționale în materie civilă și comercială, la Ministerul Justiției au fost înregistrate, spre evidență: 589 cereri de asistență judiciară având ca obiect comunicări de acte, formulate de instanțele judecătorești române în baza Regulamentului nr. 1393/2007 privind comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă; 305 cereri de asistență judiciară având ca obiect comunicări de acte către persoane fizice/juridice cu domiciliul/sediul în România, formulate de instanțele judecătorești din Statele Membre ale Uniunii Europene, în baza Regulamentului nr. 1393/2007 privind comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă; 518 cereri de comisie rogatorie formulate de instanțele române în baza Regulamentului nr. 1206/2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială.

De asemenea, la Ministerul Justiției au fost înregistrate și transmise în străinătate (state nemembre ale Uniunii Europene): 410 cereri de asistență judiciară având ca obiect comunicări de acte, formulate de instanțele judecătorești române, în baza Convenției privind notificarea și comunicarea de acte judiciare și extrajudiciare, Haga, 1965, precum și a tratatelor/convențiilor bilaterale/curtoaziei internaționale; 125 cereri de asistență judiciară internațională având ca obiect obținerea de probe, formulate de instanțele judecătorești, în baza Convenției privind obținerea de probe în străinătate, Haga, 1970, precum și a tratatelor/convențiilor bilaterale/curtoaziei internaționale.

În anul 2014, corespondentul național la Rețeaua Judiciară Europeană în materie penală a acordat asistență

(consultări, puncte de vedere, obținere de documente și informații cu privire la situația juridică a unor persoane aflate în detenție ori din cazierul judiciar sau deblocarea unor cereri de cooperare judiciară transmise anterior) la cererea autorităților cererea autorităților din: Germania, Belgia, Slovenia, Olanda și Grecia, precum și la cererea instanțelor române - judecătorii, tribunale, Înalta Curte de Casație și Justiție și parchete.

În cadrul **raporturilor puterii judecătorești cu puterea legislativă**, la fel ca în anii precedenți, și în cursul anului 2014, raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Parlamentul României s-au concretizat, în principal, în participarea unor reprezentanți ai Consiliului la ședințele comisiilor de specialitate ale celor două camere ale Parlamentului, în care s-au discutat acte normative care vizau sistemul judiciar, dar și prin exprimarea unor puncte de vedere asupra unor propuneri legislative sau proiecte de acte normative, la solicitarea Camerelor Parlamentului.

În ceea ce privește **raporturile puterii judecătorești cu puterea executivă**, se evidențiază colaborarea Consiliului Superior al Magistraturii cu Ministerul Justiției din perspectiva procesului legislativ,

În ceea ce privește **relația puterii judecătorești cu Președintele României**, aceasta s-a circumscris prevederilor art. 134 din Constituția României și ale Legilor nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată și nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, au fost înaintate Președintelui României hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii de numire în funcțiile de judecător și procuror, de eliberare din funcțiile de judecător și procuror, de reîncadrare în funcția de judecător.

Ca și în anii anteriori, raporturile cu societatea civilă, mass media, alte instituții, ca și comunicarea interinstituțională au fost bune și foarte bune."

Soluții de principiu stabilite prin Hotărârea nr. 471/2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind probleme ce pot apărea în valorificarea rezultatelor concursului de promovare în funcții de execuție

Judecător Roxana Ioana Petcu
Direcția resurse umane și organizare

„Consiliul Superior al Magistraturii organizează anual, sau ori de câte ori e necesar, concurs de promovare efectivă și/sau pe loc în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor. Concursul de promovare este organizat și se desfășoară în conformitate cu dispozițiile Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.621/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Valorificarea rezultatelor concursului de promovare în funcții de execuție este reglementată de articolul 30 al Regulamentului, astfel:

Art. 30 - (1) *Judecătorii și procurorii care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 27, dar care nu au fost promovați ca urmare a lipsei posturilor vacante pot fi promovați în posturile ce se vacantează la instanțele și parchetele pentru care au optat la înscriere, în termen de 3 luni de la data validării concursului.*

(2) *Dispozițiile art. 28 alin. (3) și (4) și ale art. 29 se aplică în mod corespunzător.*

Redăm, în cele ce urmează, dispozițiile legale la care se face trimitere în cuprinsul articolului 30:

Art. 28 - (3) *Promovarea în funcții de execuție vacante sau pe loc a candidaților declarați admiși la concurs se face în ordinea mediilor obținute, în limita numărului de posturi aprobate.*

(4) *Promovarea efectivă se face în raport de opțiunea candidatului, cu respectarea dispozițiilor alin. (3). În cazul în care candidații au optat pentru mai multe secții pentru care s-au scos la concurs posturi pentru a căror ocupare este necesară cel puțin o specializare comună, în condițiile art. 6 alin. (41), la promovarea efectivă se va ține seama de ordinea de preferință indicată de candidați.*

Art. 29 - *La medii egale au prioritate, în următoarea ordine: candidații care au titlul științific de doctor în drept, cei care au vechime mai mare în funcția de judecător sau de procuror, cei care au calitatea de doctorand, candidații care au absolvit cursuri de masterat sau care au absolvit cursuri postuniversitare ori*

candidații care au activitate publicistică în specialitate, iar în cazul în care egalitatea se păstrează după aplicarea acestor criterii vor fi avute în vedere în următoarea ordine: nota obținută la proba scrisă tip grilă pentru verificarea cunoștințelor practice, vechimea la instanța/parchetul al cărei/cărui grad profesional îl deține judecătorul/procurorul, media obținută la ultima evaluare, media obținută la examenul de capacitate.

În aplicarea concretă a acestor dispoziții, cu ocazia concursurilor de promovare în funcții de execuție organizate de Consiliu, s-au ivit unele probleme de interpretare.

În mod constant, Consiliul Superior al Magistraturii a adoptat hotărâri cuprinzând dispoziții de principiu cu ocazia fiecărui concurs de promovare în funcții de execuție.

La data de 29 martie 2015 a avut loc concursul pentru promovarea efectivă în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor. La data de 13 mai 2015 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a emis Hotărârea nr. 471/2015 conținând unele dezlegări cu valoare de principiu, aplicabile cererilor de valorificare a rezultatelor concursului:

1. *Cererile de transfer au prioritate față de cererile de valorificare a rezultatelor concursului de promovare în funcții de execuție, atunci când dobândirea gradului profesional s-a realizat anterior concursului pentru care se solicită valorificarea rezultatelor. Când cererile de transfer sunt formulate de candidați care au participat la același concurs de promovare, au prioritate cererile de valorificare față de cererile de transfer.*

Încă din 2007, cu ocazia concursului de promovare în funcții de execuție din 4 februarie 2007, prin Hotărârea nr. 298/19.04.2007, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a statuat că cererile de valorificare formulate de candidații la concursul de promovare au prioritate atunci când vin în concurs cu cereri de transfer ale candidaților care au fost admiși pentru promovarea pe loc la concurs și nu au prioritate atunci când vin în concurs cu alte cereri de transfer, formulate de alți judecători decât

aceaia care au promovat pe loc în urma concursului. Această Hotărâre a fost menținută prin Decizia nr. 3834/2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Soluția a fost menținută constant și în hotărârile de principiu emise cu ocazia concursurilor ulterioare. Exemplificăm, în acest sens, cu Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 488/4.06.2013, Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10.12.2013, Hotărârea nr. 814/3.07.2014.

Soluția are în vedere că, în ipoteza conflictului dintre două drepturi, aparținând unor persoane diferite, ambele născute în mod valabil, având același obiect și între care legea nu impune expres o ordine de preferință, se va conferi prioritate dreptului mai vechi, respectiv aceluia care a luat naștere primul în mod valabil. Dreptul de a solicita transferul la o instanță corespunzătoare gradului profesional deținut s-a născut, în mod valabil, odată cu dobândirea gradului profesional de către judecător/procuror, numai exercitiul acestuia fiind condiționat de formularea unei cereri de transfer și depinzând de vacantarea ulterioară a postului la instanța superioară, precum și de îndeplinirea criteriilor prevăzute de art. 3 din regulament și, ca urmare, se va da prioritate dreptului mai vechi, respectiv dreptului de a solicita transferul pe baza gradului profesional obținut anterior organizării concursului de promovare pentru care se solicită valorificarea.

Pe de altă parte, în cazul concursului între cererile de valorificare și cererile de transfer formulate de judecători/procurori promovați pe loc s-a apreciat că au prioritate cererile de valorificare. S-a motivat această soluție pe faptul că promovarea pe loc vizează, pe de o parte, crearea unei rezerve de judecători care să poată funcționa la instanța superioară, în cazul unei vacantări masive la instanțele de control judiciar, pe de altă parte să permită judecătorilor obținerea gradului profesional superior. Cererile de valorificare sunt supuse unui termen¹, la expirarea căruia judecătorul/procurorul nu mai poate solicita promovarea și, implicit, acordarea gradului superior, față de judecătorul/procurorul care a obținut deja, prin promovarea pe loc, gradul respectiv și care are, oricând, vocația de a solicita transferul efectiv la instanța/parchetul superior.

2. Cererile de valorificare a rezultatelor concursului de promovare în funcții de execuție au prioritate față de cererile de numire din funcția de procuror în funcția de judecător și din funcția de judecător în funcția de procuror, precum și față de cererile de reîncadrare în funcția de judecător sau procuror.

Prin Hotărârea nr. 489/4.06.2013, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că trebuie acordată prioritate cererilor de valorificare pentru următoarele considerente dreptul judecătorilor de a solicita valorificarea rezultatelor obținute la concursul de promovare este unul limitat în timp, dat fiind că termenul de valorificare este de 3 luni de la data validării concursului; în cazul procurorilor care solicită numirea în funcția

de judecător, aceștia au posibilitatea de a formula oricând astfel de solicitări, nefiind ținuti de depunerea cererilor într-un anumit termen, astfel cum rezultă din Regulamentul² privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător aprobat prin Hotărârea nr. 193/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Aceeași a fost soluția adoptată de Consiliu și în ședința Plenului din data de 10.12.2013, cu aplicabilitate pentru concursul de promovare în funcții de execuție din data de 10 noiembrie 2013.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 814/3.07.2014, s-a reluat această soluție, cu motivarea că nu au intervenit elemente noi care să fie de natură a justifica schimbarea practicii.

Prin aceeași hotărâre, Plenul a stabilit, de principiu, că cererile de valorificare sunt prioritare și față de cererile de reîncadrare în funcția de judecător sau procuror³, având în vedere că, în această situație, apare un concurs între cereri privind cariera magistraților, formulate de magistrați în funcție și de persoane care nu mai dețin funcția de magistrat.

Prin Hotărârea nr. 471/2015 Plenul a reluat această soluție, motivat de faptul că cererile de reîncadrare în funcția de judecător sau procuror reprezintă o modalitate excepțională de ocupare a posturilor vacante din sistem⁴ care poate fi justificată la instanțele sau la parchetele care au un volum de activitate deosebit de ridicat și nu există posibilități reale de ocupare a posturilor vacante prin alte modalități⁵.

3. În situația concursului între cererile de valorificare pentru secțiile de aceeași specializare, dacă pentru ambele secții au fost scoase posturi la concurs, dar candidatul care are media mai mare nu a formulat opțiune pentru secția la care s-au vacantat posturi în interiorul termenului de valorificare, prioritate va avea criteriul opțiunii candidatului. În consecință, se vor valorifica, în măsura în care există posturi suficiente, în ordinea mediilor, toți candidații care au formulat opțiunea pentru secția la care s-au vacantat posturile și abia ulterior candidații care nu au formulat opțiune pentru această secție, dar au formulat opțiune pentru altă secție, de aceeași specializare.

Art. 6 din Regulament prevede astfel:

(3) În termen de 15 zile de la data publicării datelor prevăzute la alin. (1), cei interesați pot depune cereri de înscriere la concurs la Consiliul Superior al Magistraturii, în care se menționează felul promovării, efectivă sau pe loc, instanța ori parchetul la care se solicită promovarea, specializarea și secția pentru care optează.

(3/1) Pentru tribunale și curți de apel, candidații sunt obligați să aleagă una dintre specializările secției pentru care au optat.

¹ 3 luni conform art. 30 alin. 1 în forma actuală a Regulamentului

² Forma în vigoare la data pronunțării Hotărârii nr. 489/4.06.2013

³ Art. 2

⁴ A se vedea și Hotărârea nr. 2074/2009 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii

⁵ A se vedea și Hotărârea nr. 1369/2008 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii

(4) Fiecare candidat poate formula o singură opțiune cu privire la felul promovării, instanța ori parchetul la care solicită promovarea, respectiv secția și specializarea pentru care optează, în vederea stabilirii materiilor de concurs.

(4/1) Prin excepție de la prevederile alin. (4), în cazul acelor instanțe în cadrul cărora funcționează mai multe secții pentru care s-au scos la concurs posturi pentru a căror ocupare este necesară cel puțin o specializare comună, candidații care aleg specializarea comună pot opta pentru una sau pentru mai multe dintre aceste secții, indicându-le în ordinea preferințelor.

S-a apreciat constant că valorificarea poate fi făcută în aceleași condiții ca și promovarea, respectiv în ordinea mediilor și în raport cu opțiunea candidaților din cererea de concurs referitoare la secție și numai după valorificarea tuturor celor care au candidat pentru o anumită secție pot fi valorificați candidații de la secțiile de aceeași specializare⁶.

4. În situația concursului între cererile de valorificare pentru secții de aceeași specializare, dacă pentru ambele secții au fost scoase posturi la concurs, iar candidatul care are media mai mare a formulat opțiune pentru ambele secții, dar prima opțiune este pentru secția la care nu s-au vacantat posturi în interiorul termenului de valorificare, va avea prioritate criteriul mediei, deoarece acesta este principalul criteriu de departajare, iar realizarea primei opțiuni a candidatului cu medie mai mare nu este realizabilă.

Plenul a decis, că, în această situație, criteriul principal de departajare fiind media obținută, are prioritate candidatul cu medie mai mare, deși prima sa opțiune a fost pentru altă secție⁷.

5. În cazul mediilor egale, are prioritate opțiunea candidatului față de criteriile de departajare secundare prevăzute de art. 29 din regulament, atât în cazul promovării directe, cât și în cazul valorificării rezultatelor concursului.

Din dispozițiile Regulamentului rezultă că se au în vedere două criterii de departajare: media și opțiunea candidatului. În același timp, Regulamentul prevede și o ordine de prioritate "la medii egale".

Plenul a hotărât că, în caz de medii egale, are prioritate opțiunea candidatului față de criteriile de departajare secundare prevăzute de art. 20 din Regulament, atât în cazul promovării directe, cât și în cazul valorificării concursului⁸. S-a reținut că această soluție rezultă din interpretarea logico-juridică și sistematică a prevederilor regulamentului, prevederile art. 29 fiind situate după art. 6 alin. (3) - (5) și art. 28.

6. În situația în care candidatul care întrunește criteriile de preferință nu formulează cerere de valorificare pentru un post vacantat, dar există cererea formulată de către un candidat cu medie mai mică sau care este situat pe o poziție inferioară ca urmare a aplicării criteriilor secundare de departajare, Direcția

resurse umane și organizare va contacta candidatul cu medie mai mare sau care este plasat într-o poziție valorificabilă superioară și i se va solicita să comunice dacă înțelege să formuleze cerere de valorificare a rezultatelor concursului.

7. Nu pot fi admise cererile de valorificare dacă posturile ce se vacantează sunt aferente unor funcții de conducere din cadrul instanțelor sau al parchetelor.

S-a avut în vedere că, potrivit art. 3 din Hotărârea nr. 102/26.01.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, aprobând organizarea concursului de promovare în funcții de execuție, a stabilit neincluderea posturilor de președinte de secție în categoria posturilor susceptibile a fi ocupate prin concurs.

Soluția se impune și în considerarea faptului că ocuparea funcțiilor de conducere într-o instanță are loc prin procedurile speciale reglementate de Hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 320/2006 și nr. 193/2006. De altfel, potrivit art. 2 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 193/2006 privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător prevede, în partea sa finală, că posturile vacante de conducere de la instanțe și parchete nu se ocupă prin transfer, ci potrivit procedurilor speciale stabilite prin lege și regulament.

Chiar dacă, de regulă, funcțiile de președinte de secție se ocupă de către judecători din cadrul instanței respective, este de precizat faptul că nicio dispoziție legală nu restrânge dreptul unui judecător de o altă instanță de același grad sau grad inferior de a candida pentru ocuparea unei funcții de conducere la o altă instanță decât cea la care funcționează. Or, în statul de funcții al unei instanțe posturile de conducere nu reprezintă posturi în plus, ci sunt incluse în schema de posturi, astfel că funcțiile de conducere dublează funcții de execuție. Astfel, în mod obișnuit, funcțiile de execuție afectate unor funcții de conducere sunt, de regulă, rezervate spre a fi ocupate în condițiile legii, neputând fi avute în vedere în procedura valorificării rezultatelor concursului de promovare.

8. În cazul cererilor de valorificare pentru secții de aceeași specializare pentru care nu au fost scoase posturi la concurs, Secția pentru judecători va analiza, în concret, în măsura în care apare necesar, existența unor secții de aceeași specializare, urmând să formuleze propuneri în acest sens Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

În acest caz, este necesar ca Direcția de resurse umane și organizare să stabilească, prin corespondență cu instanța respectivă, dacă secția la care s-a vacantat postul în interiorul termenului de valorificare are aceeași specializare cu cea pentru care candidatul a susținut concursul⁹.

⁶ Art. 3 din Hotărârea nr. 814/2014

⁷ art. 4 din Hotărârea nr. 814/2014

⁸ Art. 6 din Hotărârea nr. 814/2014

⁹ Art. 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 489/2013, art. 5 din Hotărârea nr. 814/2014

9. *Materia de concurs nu poate fi avută în vedere ca un criteriu pentru promovare, prin asimilarea materiei de concurs cu secția de aceeași specializare.*

Potrivit art. 6 alin. 4 din regulament, fiecare candidat poate formula o singură opțiune cu privire la felul promovării, instanța ori parchetul la care solicită promovarea, respectiv secția și specializarea pentru care optează, în vederea stabilirii materiilor de concurs. În acord cu dispozițiile legale invocate, Plenul a apreciat că materia de concurs nu poate fi avută în vedere ca un criteriu pentru promovare, prin asimilarea materiei de concurs cu secția de aceeași specializare, astfel că se impune respingerea, de principiu, a solicitărilor de valorificare în raport cu materia de concurs, dacă nu sunt vizate secții de aceeași specializare cu cea la care s-a înscris candidatul.

10. *Secțiile aceleiași instanțe au o specializare comună dacă aceasta rezultă din chiar denumirea secției. De asemenea, sunt secții de aceeași specializare, în sens larg, secțiile civile cu fostele secții comerciale.*

În ședința din data de 4.09.2008, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că dispozițiile art. 30 din regulament trebuie interpretate în sensul că îndeplinirea, de către candidați, a condițiilor prevăzute de art. 27 din Regulament poate fi valorificată și la o altă secție a instanței pentru care s-a optat la înscriere, dar de aceeași specializare.

În toate cazurile soluționate ulterior adoptării soluției de mai sus¹⁰, Plenul a considerat ca fiind secții de aceeași specializare, în sens larg, secțiile civile cu fostele secții comerciale, reorganizate în secții civile.”

¹⁰ Hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 826, 827 și 829/8.10.2012, Hotărârea nr. 647/27.09.2011

Poziția Consiliul Superior al Magistraturii față de posibilitatea ca un judecător sau procuror să fie numit în funcția de judecător la Curtea Constituțională

Andreea Apopei,
Consilier juridic asimilat judecătorilor și procurorilor

Printr-o notă a Direcției Legislație, documentare și contencios au fost supuse analizei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii aspectele privind posibilitatea ca un judecător sau procuror să fie numit în funcția de judecător la Curtea Constituțională.

Plenul a reținut că în conformitate cu Constituția României art. 142, Curtea Constituțională se compune din nouă judecători, numiți pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit. Trei judecători sunt numiți de Camera Deputaților, trei de Senat și trei de Președintele României. Judecătorii Curții Constituționale trebuie să aibă pregătire juridică superioară, înaltă competență profesională și o vechime de cel puțin 18 ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior.

Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 5 că fiecare Cameră a Parlamentului numește, cu votul majorității membrilor săi, la propunerea Biroului permanent și pe baza recomandării Comisiei juridice, în calitate de judecător, persoana care a întrunit numărul cel mai mare de voturi. Candidaturile se pot depune la Comisia juridică de grupurile parlamentare, de deputați și de senatori. Fiecare candidat va depune "curriculum vitae" și actele doveditoare că îndeplinește condițiile prevăzute de Constituție. Candidații vor fi audiați de comisie și de plenul Camerei, iar raportul Comisiei juridice se va referi, motivat, la toți candidații.

Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede că judecătorii Curții Constituționale care, la data numirii, aveau funcția de judecător sau de procuror au dreptul, la încetarea mandatului, să revină la postul deținut anterior. Această prevedere legală stabilește, implicit, că judecătorii și procurorii pot fi numiți

judecători la Curtea Constituțională, fără însă a fi prevăzută o procedură distinctă de desemnare.

Atât Legea fundamentală cât și Legea privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale prevăd că trei judecători sunt numiți de Camera Deputaților, trei de Senat și trei de Președintele României, stabilind totodată condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a candida la funcția de judecător la Curtea Constituțională respectiv, pregătire juridică superioară, înaltă competență profesională și o vechime de cel puțin 18 ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior.

Prin urmare, în raport de dispozițiile constituționale și legale menționate, magistrații judecători sau procurori pot fi numiți judecători la Curtea Constituțională de oricare din instituțiile abilitate în acest sens de Constituție, respectiv de către Președintele României, de Senat sau de Camera Deputaților.

În ceea ce privește procedura de numire a judecătorilor Curții Constituționale de către una dintre Camerele Parlamentului, potrivit Legii nr. 47/1992, grupurile parlamentare, deputații sau senatorii sunt cei care depun candidaturile la Comisia juridică, care va examina ulterior propunerile de numiri. Numirile se supun dezbaterii în plenul Camerei pe baza raportului Comisiei juridice.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că în lipsa vreunei norme derogatorii, judecătorilor și procurorilor le este aplicabilă aceeași procedură de numire, consacrată prin norme imperative.

Prin urmare, date fiind dispozițiile legale și constituționale incidente, judecătorii și procurorii pot fi numiți judecători la Curtea Constituțională atât de către Președintele României, cât și de către una din Camerele Parlamentului, aceasta din urmă la propunerea unui grup parlamentar, ori a unui deputat sau senator.

Unele probleme ridicate de modificarea actelor sau măsurilor procesuale penale cu incidență asupra suspendării din funcție a judecătorilor și procurorilor

Procuror Loredana Bălănoiu

În ședința din 19 martie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a analizat mai multe aspecte legate de modificarea actelor sau măsurilor procesuale penale în materia măsurilor preventive, cu incidență asupra suspendării din funcție a judecătorilor și procurorilor., adoptând în acest sens Hotărârea nr. 254/2015.

1. O primă problemă supusă analizei a vizat consecințele încetării privării de libertate a magistratului arestat sau arestat la domiciliu în cursul urmăririi penale, ca urmare a revocării, înlocuirii sau a încetării de drept a celor două măsuri preventive.

Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare nu prevede care sunt consecințele încetării privării de libertate a magistratului arestat sau arestat la domiciliu, în cursul urmăririi penale, ca urmare a revocării, înlocuirii sau a încetării de drept a celor două măsuri preventive, textul art. 62 alin. (1) lit. a¹) limitându-se a prevedea că judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție când față de acesta s-a dispus arestarea preventivă sau arestul la domiciliu.

Punerea în libertate a unei persoane arestate sau arestate la domiciliu intervine în situația în care se dispune revocarea, înlocuirea sau încetarea de drept a măsurilor preventive respective.

Cu referire la înlocuirea măsurilor preventive cu o măsură mai ușoară, Plenul a apreciat că, în situația analizată, aceasta este relevantă doar în cazul în care se dispune înlocuirea măsurii arestării preventive și a arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar sau cu măsura controlului judiciar pe cauțiune, întrucât în aceste două cazuri nu se dispune suspendarea din funcție a magistratului, pe când în cazul înlocuirii arestării preventive cu arestul la domiciliu, măsura suspendării din funcție subzistă potrivit art. 62 alin. (1) lit. a¹) din Legea nr. 303/2004.

În ceea ce privește înlocuirea măsurilor preventive cu o măsură preventivă mai grea, această posibilitate nu prezintă relevanță pentru situația analizată, întrucât premisa de la care se pornește este aceea a unui magistrat care este deja arestat sau arestat la domiciliu, în primul caz neputând să mai opereze înlocuirea întrucât nu există o măsură preventivă mai gravă, iar în

cel de-al doilea urmând a se dispune arestarea preventivă.

Revenind la problematica supusă analizei, Plenul a apreciat că, dacă pe parcursul urmăririi penale arestarea preventivă sau arestul la domiciliu dispuse față de un judecător sau procuror a încetat ca urmare a revocării, încetării de drept sau înlocuirii cu măsura controlului judiciar sau a controlului judiciar pe cauțiune, măsura suspendării din funcție a magistratului respectiv, dispusă în temeiul dispozițiilor art. 62 alin. (1) lit. a¹) din Legea nr. 303/2004, nu mai are suport legal, deci trebuie să înceteze, dacă nu subzistă un alt temei care să impună menținerea acesteia.

În acest sens, s-a reținut că suspendarea din funcție a magistratului nu are o existență de sine stătătoare, independentă de situația premisă care a stat la baza luării acestei măsuri.

Totuși, pentru ca judecătorul sau procurorul suspendat să fie repus în funcție, nu este suficientă pronunțarea de către judecătorul de drepturi și libertăți a unei încheieri prin care să se constate încetarea de drept a celor două măsuri sau a unei încheieri definitive prin care s-a dispus revocarea măsurilor ori înlocuirea arestării preventive sau a arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar sau a controlului judiciar pe cauțiune, ci este necesară adoptarea unei hotărâri de către secția competentă din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, prin care să se constate că temeiul de fapt care a determinat luarea măsurii suspendării din funcție a magistratului nu mai subzistă, motiv pentru care și măsura suspendării din funcție trebuie să înceteze.

Totodată, prin hotărârea secției Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să se dispună repunerea magistratului în situația anterioară suspendării acestuia din funcție.

De altfel, în același sens s-a pronunțat și Plenul Consiliului Superior al Magistraturii într-o analiză similară referitoare la consecințele soluției judecătorului de cameră preliminară, de restituire a cauzei la parchet, asupra suspendării din funcție a judecătorului sau procurorului trimis în judecată. În acest sens, prin Hotărârea nr. 1219 din 6 noiembrie 2014 s-a hotărât că, în cazul în care prin încheierea definitivă a judecătorului de cameră preliminară se dispune restituirea cauzei la parchet, este necesară

adoptarea unei hotărâri de către secția competentă din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, prin care să se constate că temeiul de fapt care a determinat suspendarea din funcție a magistratului nu mai subzistă, motiv pentru care și măsura suspendării din funcție trebuie să înceteze.

2. Distinct de modificările intervenite pe parcursul urmăririi penale, Plenul a apreciat că, din perspectiva aspectelor supuse analizei, prezintă relevanță și situațiile în care după trimiterea în judecată se dispune în camera preliminară sau în cursul judecății, revocarea, încetarea de drept sau înlocuirea arestării preventive ori arestului la domiciliu.

Cu privire la această problematică, Plenul Consiliului a reținut că, dacă după trimiterea în judecată se dispune în camera preliminară sau în cursul judecății, revocarea, încetarea de drept sau înlocuirea arestării preventive ori arestului la domiciliu, suspendarea din funcție a magistratului nu trebuie să înceteze, întrucât subzistă un alt temei care să impună menținerea acesteia [art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004].

Pe de altă parte, s-a apreciat că, deși este evident că, în aceste situații, suspendarea din funcție subzistă ca efect al trimiterii în judecată, sub aspect formal este necesară totuși o hotărâre a secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, prin care să se constate că suspendarea din funcție a magistratului subzistă în baza noului temei legal art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru aceasta este necesar ca în cazul în care se dispune trimiterea în judecată față de un judecător sau procuror suspendat din funcție ca urmare a arestării preventive sau a arestului la domiciliu, dispuse în cursul urmăririi penale, secția corespunzătoare a Consiliului să dispună suspendarea din funcție și ca efect al trimiterii în judecată.

3. În același timp, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a considerat că este necesară o analiză distinctă cu privire la situația magistratului care a fost trimis în judecată în stare de arest sau arestat la domiciliu, însă, în procedura camerei preliminare, prin încheiere definitivă, s-a dispus restituirea cauzei la parchet, iar urmărirea penală va fi reluată.

Cu privire la această situație, au fost reținute dispozițiile art. 348 din Codul de procedură penală, care reglementează măsurile preventive în procedura de cameră preliminară și care prevăd la alin. (2) că, în cauzele în care față de inculpat s-a dispus o măsură preventivă, judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea și temeinicia măsurii preventive, iar la alin. (1) stabilește că judecătorul de cameră preliminară se pronunță, la cerere sau din oficiu, cu privire la luarea, menținerea, înlocuirea, revocarea sau încetarea de drept a măsurilor preventive.

Prin raportare la aceste dispoziții, Plenul Consiliului a apreciat că, dacă în procedura camerei preliminare se dispune restituirea cauzei la parchet, dar sunt menținute arestarea preventivă sau arestul la domiciliu dispuse în cursul urmăririi penale, se menține și suspendarea din

funcție a magistratului, ca efect al menținerii cauzei care a determinat-o.

Pe de altă parte, s-a stabilit că, dacă restituirea cauzei la parchet se dispune cu inculpatul în stare de arest preventiv sau arest la domiciliu ca efect al luării acestor măsuri chiar în procedura camerei preliminare, secția corespunzătoare a Consiliului trebuie să adopte o hotărâre prin care să se constate că suspendarea din funcție a magistratului (intervenită inițial ca efect al trimiterii în judecată) subzistă în baza noului temei juridic [art. 62 alin. (1) lit. a¹) din Legea nr. 303/2004].

4. Un alt aspect supus analizei Plenului privește momentul începând cu care intervine suspendarea magistratului din funcție ca urmare a dispunerii față de acesta a măsurii arestării preventive sau a arestului la domiciliu, fiind necesar a se lămuri dacă suspendarea din funcție a magistratului intervine la momentul pronunțării în primă instanță a încheierii prin care sunt luate aceste măsuri sau la momentul rămânării definitive a acestei încheieri.

Această problemă nu se pune în cazul în care în primă instanță a fost respinsă propunerea de luare a acestor măsuri, însă, instanța de control judiciar investită cu soluționarea contestației a dispus arestarea preventivă sau arestul la domiciliu.

În legătură cu problematica analizată, Plenul a reținut că dispozițiile art. 62 alin. (1) lit. a¹) din Legea nr. 303/2004 nu condiționează suspendarea din funcție a magistratului de rămânerea definitivă a încheierii prin care a fost dispusă arestarea preventivă sau arestul la domiciliu. Conform art. 62 alin. (1) lit. a¹), judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție când față de acesta s-a dispus arestarea preventivă sau arestul la domiciliu.

În acest sens, chiar dacă măsura suspendării din funcție trebuie să fie constatată de secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, aceasta operează de drept, efect care derivă din caracterul executoriu al celor două măsuri preventive. Astfel, potrivit art. 204 alin. (3) din Codul de procedură penală, contestația formulată împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea sau prelungirea unei măsuri preventive ori prin care s-a constatat încetarea de drept a acesteia nu este suspensivă de executare.

Dispozițiile art. 62¹ alin. (1) din Legea nr. 303/2004 potrivit cărora încheierea definitivă prin care s-a dispus arestarea preventivă ori arestul la domiciliu se comunică în termen de 24 de ore Consiliului Superior al Magistraturii nu trebuie interpretate în sensul că suspendarea din funcție a magistratului intervine numai după ce încheierea prin care au fost dispuse aceste măsuri este definitivă.

În susținerea acestei concluzii sunt de menționat și dispozițiile art. 26³ alin. (5) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 326/2005, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd că, „După judecarea propunerii de arestare preventivă sau a celei privind arestul la domiciliu, președintele completului de judecată comunică de îndată Consiliului soluția adoptată. Încheierea definitivă prin care s-a dispus arestarea preventivă ori arestul la domiciliu, cu privire la un judecător ori procuror, se comunică în termen de 24 de ore Consiliului”.

După cum se poate observa, în cuprinsul art. 26³ alin. (5) teza I din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii este utilizată sintagma „judecarea propunerii de arestare”. În cazul în care s-ar fi urmărit condiționarea măsurii suspendării din funcție a magistratului de existența unei încheieri definitive de arestare, textul art. 26³ alin. (5) ar fi trebuit să prevadă pur și simplu că după soluționarea definitivă a propunerii de arestare preventivă sau a celei privind arestul la domiciliu, președintele completului de judecată comunică de îndată Consiliului soluția adoptată.

Instituirea obligației de comunicare de îndată către Consiliu a soluției dispuse cu privire la propunerea de arestare preventivă a avut ca scop tocmai asigurarea aplicării imediate a dispozițiilor art. 62 alin. (1) lit. a1) din Legea nr. 303/2004.

Faptul că teza a II-a a art. 26³ alin. (5) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii prevede un termen de 24 de ore în care trebuie să fie făcută comunicarea încheierii definitive prin care s-a dispus arestarea preventivă ori arestul la domiciliu este de natură să întărească această concluzie.

Prin urmare, aceste ultime dispoziții, cât și cele ale art. 62¹ alin. (1) din Legea nr. 303/2004 vizează demersurile procedurale de comunicare către Consiliul Superior al Magistraturii a încheierii definitive *in extenso* prin care s-a dispus arestarea preventivă ori arestul la domiciliu, cu privire la un judecător ori procuror și nu pot fundamenta concluzia că suspendarea magistratului intervine numai după rămânerea definitivă a încheierii prin care au fost luate măsurile preventive respective.

Îndeplinirea acestei formalități de comunicare *in extenso* a încheierii definitive prin care s-a dispus față de un judecător sau procuror arestarea preventivă sau arestul la domiciliu contribuie la preîntâmpinarea situației în care un judecător sau procuror față de care inițial a fost luată una din măsurile preventive menționate continuă să fie suspendat, deși instanța de control judiciar a admis contestația formulată de acesta și a desființat încheierea primei instanțe.

Pe de altă parte, în cazul în care s-ar accepta ideea că suspendarea din funcție a magistratului se poate dispune doar din momentul în care încheierea prin care s-a dispus arestarea preventivă ori arestul la domiciliu este definitivă, măsura suspendării din funcție nu ar putea fi dispusă imediat.

Or, scopul reglementării arestării preventive și a arestului la domiciliu drept cauze de suspendare din funcție a judecătorilor și procurorilor a fost tocmai acela de a nu fi afectată imaginea justiției prin continuarea activității de către aceștia.

Pe aceste premise, Plenul a reținut că suspendarea din funcție a magistratului față de care s-a dispus arestarea preventivă ori arestul la domiciliu trebuie să intervină din momentul pronunțării încheierii, chiar nedefinitive, prin care a fost luată una dintre aceste măsuri.

Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 254/2015 a fost publicată pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Modalitatea asigurării confidențialității drepturilor salariale pentru familia declarantului în cuprinsul declarațiilor de avere ale magistraților

Judecător Andreea Cioată,
Direcția legislație, documentare și contencios

Prin Hotărârea nr. 329 din 7 aprilie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât că, în cazul în care soțul magistratului are obligația de păstrare a confidențialității veniturilor, conform contractului de muncă, în declarația magistratului se va face mențiunea că aceste venituri sunt confidențiale, iar actul ce conține cuantumul veniturilor se va atașa în plic sigilat la declarația de avere a celui obligat să o facă.

În acest sens, s-a reținut că în art. 63 alin. (1) din Codul muncii este consacrat caracterul confidențial al salariului, prevăzându-se în sarcina angajatorului obligația de a lua măsurile necesare pentru asigurarea confidențialității.

În contractele individuale de muncă se pot prevedea, în plus, clauze care să oblige și angajatul la respectarea confidențialității salariului/veniturilor obținute de la angajator.

Cu toate acestea, legea prevede obligativitatea declarării de către magistrat a datelor referitoare la veniturile salariale obținute de soț/soție (și copii, dacă este cazul) în cuprinsul declarației de avere, care se publică pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii, precum și pe site-ul Agenției Naționale de Integritate.

Astfel, în conformitate cu art. 93 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Judecătorii și procurorii sunt obligați să prezinte, în condițiile și la termenele prevăzute de lege, declarația de avere și declarația de interese.”

Potrivit art. 2 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, „Declarațiile de avere și declarațiile de interese se completează potrivit anexelor nr. 1 și 2 și se trimit Agenției copii certificate, împreună cu codul numeric personal al declarantului.”

Declarațiile de avere se fac în scris, pe propria răspundere, și cuprind drepturile și obligațiile declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere, potrivit anexei nr. 1 - art. 3 alin. (2) din aceeași lege.

Anterior adoptării Legii nr. 176/2010, soluția la care s-a oprit Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în ședința din data de 08.05.2008, era în sensul că, în ipoteza în care veniturile soțului

magistratului sunt confidențiale, potrivit contractului în baza căruia acesta este remunerat, modalitatea de completare a declarațiilor de avere de către acesta se face în sensul completării formularisticii din cuprinsul declarației, prin inserarea în rubricația din anexă de la alin. 1.2. din cuprinsul pct. VII a sintagmei „conform fișei fiscale”.

Soluția Plenului nu mai este, însă, viabilă în prezent, având în vedere că noile dispoziții legale sancționează contravențional declararea veniturilor cu trimitere la alte înscrisuri.

Astfel, dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 176/2010 prevăd că „Nedepunerea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese în termenele prevăzute de prezenta lege, precum și nedeclararea, în declarația întocmită potrivit anexei nr. 1, a cuantumului veniturilor realizate, sau declararea acestora cu trimitere la alte înscrisuri constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50 lei la 2.000 lei. Agenția poate declanșa din oficiu procedura de evaluare.”

Și în „Ghidul de completare al declarațiilor de avere și de interese”, elaborat de către Agenția Națională de Integritate în cooperare cu Societatea Academică din România, se subliniază că, în cazul veniturilor declarantului și ale membrilor familiei sale, se va preciza valoarea exactă a fiecărui venit și nu se va face trimitere la fișa fiscală.

Informațiile referitoare la veniturile salariale ale soțului/soției din cuprinsul declarației de avere sunt date cu caracter personal, în înțelesul art. 3 lit. a) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, care se referă la „orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă”.

Consimțământul persoanei la care se referă aceste informații nu este, însă, necesar pentru prelucrarea lor, în raport de obligația legală ce revine magistratului, de declarare a veniturilor soțului/soției, precum și în raport de obligațiile ce revin Agenției Naționale de Integritate și Consiliului Superior al Magistraturii, de publicare pe paginile proprii de internet ale declarațiilor de avere ale magistraților.

Spre deosebire, însă, de alte date cu caracter personal ce fac obiectul declarării, în privința cărora Legea nr. 176/2010 prevede expres că se anonimizează la momentul publicării pe

pagina de internet a instituției și, respectiv, a Agenției Naționale de Integritate (cum este, spre exemplu, cazul codului numeric personal), astfel de dispoziții nu există în privința veniturilor salariale ale soțului declarantului.

În contextul prezentat, soluția identificată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii pentru asigurarea confidențialității veniturilor obținute de soțul magistratului, în cazul în care acesta din urmă are obligația de păstrare a

confidențialității, conform contractului de muncă, este aceea ca în declarația magistratului să se facă mențiunea că aceste venituri sunt confidențiale, urmând ca actul ce conține cuantumul veniturilor să se atașeze în plic sigilat la declarația de avere a celui obligat să o facă. În acest fel, veniturile soțului magistratului vor fi accesibile Agenției Naționale de Integritate, dar nu vor fi făcute publice.

Aspecte de actualitate privind profilul ocupațional al profesiei de judecător

Marius Gavril Babici, psiholog specialist psihologia muncii și organizațională,
Consiliul Superior al Magistraturii

Maria Nicoleta Mocanu, psiholog specialist psihologia muncii și organizațională,
Curtea de Apel Constanța

1. Introducere

Noțiunea de profil ocupațional desemnează un document sintetic rezultat ca urmare a unor studii sistematice de cunoaștere a profesiei, rolul acestuia fiind acela de a creiona o perspectivă centralizată asupra solicitărilor specifice profesiei, precum și asupra calităților pe care trebuie să le dețină practicienii pentru a putea performa la standarde de calitate.

În literatura de specialitate[5] termenul utilizat pentru a descrie profilul ocupațional este **monografia profesională** sau **psihoprofesiograma**, dar datorită formulării tehnice, precum și a lipsei de popularizare a acestor termeni în sistemul judiciar pe parcursul articolului vom păstra conceptul inițial, respectiv acela de profil ocupațional.

Referitor la necesitatea elaborării profilului ocupațional, aceasta rezultă din nevoia organizației de a avea un set de criterii clare și măsurabile cu privire la cerințele profesionale și psihologice pe care trebuie să le îndeplinească practicianul pentru a fi admis în profesie.

De remarcat este faptul că utilitatea profilului ocupațional nu se rezumă doar la proiectarea unui sistem de selecție profesională, ci și în proiectarea programelor de formare profesională inițială și continuă, în promovarea, transferarea și numirea din funcția de procuror în cea de judecător, precum și în proiectarea și implementarea sistemului de evaluare a performanțelor profesionale.

În ceea ce privește elementele componente ale profilului ocupațional, acestea vizează în special date referitoare la obiectul și natura activității, solicitările de natură fizică și fiziologică, solicitările de natură psihică, informații referitoare la aspectele motivaționale, tehnice și sociologice ale profesiei etc.

2. Preocupări privind elaborarea profilului magistratului

Primele preocupări privind elaborarea unui profil al magistratului au apărut odată cu reforma sistemului judiciar, concretizată prin adoptarea celor trei legi organice, respectiv *Legea nr. 304/2004 de organizare judecătorească*, *Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor* și *Legea nr.*

317/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare.

Odată cu aprobarea Strategiei de reformă a sistemului judiciar pentru perioada 2005 – 2007, prin *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 152/2005* au fost constituite șase grupuri de lucru în principalele domenii de reformă a sistemului judiciar român.

Unul dintre aceste grupuri, respectiv grupul privind „*Profilul socio-profesional al magistratului și formarea sa profesională*”, a avut ca principal obiectiv „*elaborarea profilului profesiei de judecător și procuror, în vederea stabilirii condițiilor de admitere în magistratură*”.

După cum rezultă din obiectivul asumat de către grupul de lucru, elaborarea profilului era considerată ca o condiție esențială pentru modificarea sistemului de recrutare și selecție a magistraților, coordonată majoră la care s-au raportat ulterior atât probele din cadrul examenului de admitere, cât și pregătirea ulterioară a auditorilor de justiție și a magistraților în funcție.

Grupul a fost compus din 19 magistrați de la toate nivelurile de jurisdicție, reprezentanți CSM, INM și un specialist extern în psihologie organizațională. Grupul a beneficiat de asistența consilierului de preaderare, dar și de experiența unor experți străini.

Referitor la metodologia utilizată în cadrul grupului de lucru, aceasta a fost centrată preponderent pe dezbateri, purtate cu corpul profesional al magistraților, în cadrul cărora a fost discutată pe larg necesitatea elaborării profilului magistratului. De menționat este că în cadrul acestor dezbateri a fost aplicat și un chestionar de autoevaluare, rezultatele acestuia fiind inserate în profilul magistratului.

Concluziile dezbaterilor, precum și profilul rezultat sunt prezentate pe larg în *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 184/2006 privind aprobarea profilului profesiei de judecător și procuror.*

În ceea ce privește profilul magistratului, acesta se referă la următorul set de cerințe: *gândire independentă/critică; integritate/consistență cognitiv - morală; conștientizare socială și angajament; predispoziție pentru munca intensă și învățare profesională continuă; comunicare clară și logică, receptivitate*

față de orice informație care ar putea îmbunătăți mesajul; autocontrol; conștiinciozitate, diligență și respect colegial.

3. Scurtă considerație privind oportunitatea elaborării unui nou profil ocupațional al magistratului

Discuția privind oportunitatea elaborării unui nou profil ocupațional considerăm că trebuie readusă în atenția corpului profesional, în condițiile în care atât legislația primară, cât și cea secundară privind cariera magistratului au suferit schimbări profunde în cei aproape 10 ani de când a fost adoptat actualul profil al magistratului.

Referitor la schimbările din legislația primară, putem enumera modificarea și completarea dispozițiilor din *Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor* referitoare la promovarea judecătorilor la Înalta Curte de Casație și Justiție etc. De asemenea, în ceea ce privește legislația secundară se pot enumera adoptarea de către Consiliu a unui nou regulament privind promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, modificarea și completarea regulamentului privind desfășurarea concursului de admitere la Institutul Național al Magistraturii, precum și a concursului de admitere în magistratură, adoptarea unui nou regulament privind evaluarea performanțelor profesionale ale magistraților etc.

Toate aceste acte normative au introdus reglementări noi privind admiterea, promovarea și evaluarea continuă a magistraților, accentul fiind pus, în special pe aspectele de ordin vocațional.

Această concluzie rezultă din caracterul preponderent calitativ al metodelor și tehnicilor utilizate în procesul de evaluare, respectiv: analiza hotărârilor judecătorești, interviul, observația, planul individual de dezvoltare profesională etc.

Raportat la metodele și tehnicile calitative enumerate, literatura de specialitate [2] și [7] consemnează faptul că acestea mizează în special pe subiectivitatea umană, pe socialul construit și interpretat prin interacțiunea atitudinilor, motivațiilor, așteptărilor, reprezentărilor individuale și grupale etc., motiv pentru care în practica de specialitate [3], [4] și [5] a apărut **necesitatea sistematizării și structurării acestora în scopul creșterii validității informațiilor colectate.**

Astfel, o primă etapă în procesul de standardizare este reprezentată de definirea unor criterii clare, măsurabile și cuantificabile, concomitent cu stabilirea unor standarde minime de admitere pentru acestea, aspect necesar în vederea asigurării unei perspective unitare și predictibile a procesului de evaluare.

Documentul care sintetizează toate cerințele enumerate, referitoare la însușirile (competențe, aptitudini, abilitățile etc.) pe care trebuie să le posede ocupantul unei funcții pentru a performa în activitatea profesională, este **profilul ocupațional al profesiei.**

Potrivit literaturii de specialitate [1], [3] și [6], **profilul ocupațional al profesiei reprezintă punctul de plecare în orice proces de selecție, promovare sau evaluare continuă, motiv pentru care acesta trebuie să fie în permanență actualizat și adaptat pentru a putea realiza o gestiune eficientă a resursei umane.**

În lipsa unui profil actualizat, există riscul să fie admiși sau promovați practicieni care nu au vocație, aspect care poate afecta

atât calitatea actului profesional, cât și imaginea profesiei în momentul în care apar probleme de integritate sau de respectare a dispozițiilor legale.

În acest sens este de menționat comunicatul Consiliului privind situația abaterilor disciplinare în rândul judecătorilor și procurorilor [9].

Astfel, în cazul judecătorilor, trendul în materia sancțiunilor disciplinare a fost unul ascendent. Dacă în anul 2010 pe rolul Secției de judecători în materie disciplinară au fost înregistrate 16 dosare, fiind pronunțate un număr de 9 hotărâri prin care au fost aplicate sancțiuni judecătorilor, în anul 2015, până în luna noiembrie, pe rolul secției au fost înregistrate 41 de dosare.

Anul 2015 a adus cele mai multe sancțiuni disciplinare pentru judecători, acțiunile disciplinare fiind exercitate în principal de Inspecția Judiciară. De remarcat că împotriva judecătorilor și au fost pronunțate 25 hotărâri de sancționare pentru săvârșirea unor abateri disciplinare.

Sancțiunile aplicate judecătorilor și procurorilor în perioada 2010 - 2015 au acoperit întreaga paletă de sancțiuni disciplinare prevăzute de art. 100 din *Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor*, predominând sancțiunea avertisment. Sancțiunea excluderii din magistratură a fost aplicată anual în câte cel puțin 2 cazuri pentru judecători, numărul cazurilor înregistrând o creștere semnificativă în anul 2015, când 6 judecători au fost excluși din magistratură.

Referitor la situația prezentată în comunicatul Consiliului, apare întrebarea legitimă dacă actualul profil al magistratului mai corespunde cerințelor sistemului judiciar privind admiterea, promovarea și evaluarea continuă a magistraților, în condițiile în care tendința în materia sancțiunilor disciplinare este una în creștere.

Având în vedere situația prezentată, precum și faptul că în cei aproape 10 ani cât au trecut de la adoptarea actualului profil al magistratului nu a existat nicio dezbatere cu privire la eficiența utilizării acestuia în cadrul politicilor de resurse umane promovate de Consiliu, rezultă că o repunere în discuție a structurii și elementelor acestuia este oportună.

4. Elemente specifice de metodologie utilizate în vederea elaborării unui nou profil ocupațional al magistratului

Cercetările privind *profilul ocupațional al magistratului* au debutat odată cu constituirea la nivelul Consiliului, în anul 2009, a Grupului de lucru privind stabilirea volumului optim de activitate la nivelul instanțelor.

Din cadrul acestui grup au făcut parte membrii aleși ai Consiliului, reprezentanți ai instanțelor și psihologi de la nivelul Consiliului și a curților de apel.

Referitor la activitatea grupului este de menționat faptul că aceasta a avut și o componentă psihosociologică care a vizat evaluarea nivelului de suprasolicitare a judecătorilor, precum și a efectelor pe care volumul mare de muncă le avea asupra randamentului profesional.

Având în vedere că proiectarea studiului trebuia să plece de la solicitările specifice profesiei s-a procedat la analiza documentelor oficiale, aflate în vigoare, privind profilul

magistratului. Din analiza profilului a rezultat că acesta conține doar informații generale, fără a trata fiecare profesie în parte în funcție de tipul de solicitări specifice, condițiile de muncă etc., astfel încât a apărut nevoia cunoașterii mai aprofundate a profesiei de judecător.

Cunoașterea profesiei de judecător a presupus o culegere amplă de date referitoare la natura sarcinilor, atribuțiilor, responsabilităților etc., precum și a cerințelor psihologice pe care trebuie să le îndeplinească ocupantul postului pentru a putea performa la standarde de calitate și eficiență, toate aceste informații fiind analizate utilizând modelul DOT (Dictionary Occupational Titles) [5]. Acest model este utilizat în SUA, la nivel guvernamental, în scop de selecție, orientare și pregătire profesională. Specificul acestui model este acela că cuprinde descrieri succinte, pe criterii comprehensive și standardizate a unei profesii.

Culegerea datelor necesare pentru completarea modelului a fost făcută cu ajutorul următoarelor tehnici și metode: analiza documentelor, observația, interviul și chestionarul de analiza muncii. Metodologia utilizată a fost adaptată specificului sistemului judiciar fiind prezentată pe larg în *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2119/2009 de aprobare a programului privind volumul optim de muncă și asigurarea calității în instanțe*.

De precizat este că în construcția chestionarului de analiza muncii s-a avut în vedere și o versiune adaptată a F-JAS (Fleishman Job Analysis Survey). F-JAS [4] este un instrument utilizat în descrierea posturilor de muncă în termenii unor criterii

psihologice: aptitudini, deprinderi și cunoștințe solicitate. Avantajul utilizării acestui instrument a fost acela că a oferit o structură flexibilă care a putut fi adaptată cu ușurință specificului activităților din sistemul judiciar. De asemenea, o altă particularitate a fost aceea că a oferit o descriere detaliată a fiecărei aptitudini, precum și un set de ancore comportamentale, adică manifestări comportamentale observabile care implicau aptitudinea evaluată. Acest aspect a ajutat judecătorii implicați în proiect să se pronunțe în cunoștință de cauză asupra importanței fiecărei aptitudini în munca desfășurată.

Metodologia de determinare a nivelului de suprasolicitare profesională a judecătorilor a fost pretestată pe un lot mic, respectiv 26 de judecători, care activau la instanțe de la diferite niveluri de jurisdicție, respectiv judecătorii, tribunale și curți de apel.

Având în vedere concluziile pretestării metodologiei, grupul de lucru a decis continuarea cercetării pe întreg eșantionul, respectiv 108 judecători. Eșantionul a fost unul de tip probabilistic, bazat pe o selecție aleatoare stratificată [2] și [8]. Stratificarea în acest caz avea în vedere gradul instanțelor - curte de apel, tribunal, judecătoria - și volumul de încărcare pe judecător - mic, mediu, mare.

De menționat este faptul că în stabilirea eșantionului de studiu s-a avut în vedere un procent de 5% din volumul total de judecătoria, repartizat în funcție de distribuția pe instanțe. În stabilirea dimensiunii optime a eșantionului s-a avut în vedere stratul cu cei mai puțini judecători - curte de apel numărul de judecătoria selectat fiind distribuit în mod proporțional și la celelalte straturi.

Nr. crt.	Strat eșantion/ Grad instanță	Volum eșantion judecătoria 5%	Volum eșantion optim	Distribuția eșantionului pe instanțe în funcție de volumul de cauze pe judecător		
				mic	mediu	mare
1	Curte de Apel	36	36	12	12	12
2	Tribunal	64	36	12	12	12
3	Judecătorii	90	36	12	12	12
Total eșantion judecătoria 5%		189	108	36	36	36

Aplicarea metodologiei de lucru s-a realizat cu respectarea pasului statistic, care în cazul de față a fost de 3. Pasul statistic a rezultat din împărțirea volumului eșantionului optim de 108 judecătoria la numărul de participanți pe strat, respectiv 36. Aplicarea pasului statistic a asigurat o selecție aleatorie a judecătorilor participanți la studiu.

Datele colectate au fost prelucrate statistic, relevanță având din acest punct de vedere valoarea indicatorilor tendinței centrale, respectiv: media, mediana, modul, dispersia, abaterea standard, coeficientul de asimetrie, coeficientul de boltire sau aplatizare (kurtosis) și rangul. Datele astfel obținute au fost analizate și structurate potrivit metodei prezentate, rezultatul fiind profilul ocupațional al profesiei de judecător.

5. Profilul ocupațional al profesiei de judecător

A. Conținutul muncii

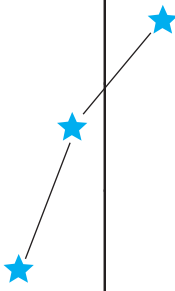
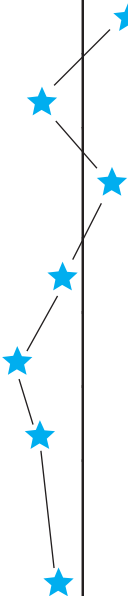
1	Descrierea profesiei	Practicanții acestei profesii fac parte din categoria magistraților care desfășoară activități judiciare în scopul îndeplinirii justiției. Judecătorii sunt numiți de președintele României fiind inamovibili. Judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali. Judecătorii sunt obligați prin întreaga lor activitate să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.
2	Ocupații înrudite care fac parte din familia de profesii juridice	procuror, avocat, notar, executor judecătoresc, consilier juridic
3	Interdicții și incompatibilități impuse prin lege ocupantului funcției	Funcția de judecător este incompatibilă cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul INM și SNG.
4	Activități și sarcini specifice îndeplinite în exercitarea funcției¹ ¹ potrivit dispozițiilor legale din Noul cod de procedură civilă	1. atribuții premergătoare activității de judecată¹ 1.1 verificarea și regularizarea cererilor de chemare în judecată 2. atribuții în legătură cu judecarea cauzelor. 2.1 măsuri premergătoare ședinței de judecată 2.1.1 citirea actului de sesizare a instanței 2.1.2 stabilirea/scrierea măsurilor 2.1.3 întocmirea/completarea fișei dosarului 2.1.4 alte activități 2.2 studierea ședinței de judecată 1.2.1 citirea pieselor dosarului 1.2.2 meditația asupra speței și studierea legislației, jurisprudenței, etc. 1.2.3 întocmirea/completarea fișei dosarului 1.2.4 alte activități 2.3 ședința de judecată 1.3.1 amânarea cauzelor fără discuție 1.3.2 propunere probatoriu 1.3.3 incidente procedurale 1.3.4 administrarea probatoriului 1.3.5 verificarea stării de arest 1.3.6 dezbateri pe fondul cauzei 1.3.7 alte activități 2.4 deliberare 1.4.1 analiza speței 1.4.2 întocmirea minutei 1.4.3 completarea condiției de ședință 1.4.4 alte activități 2.5 redactarea hotărârilor

		1.5.1 elaborarea considerentelor hotărârii 1.5.2 redactarea considerentelor hotărârii 1.5.3 verificarea dactilografierii 1.5.4 alte activități 1. atribuții în legătură cu administrarea sectoarelor din instanță. 2. atribuții în legătură cu pregătirea profesională. 2.1 studierea jurisprudenței 2.2 studierea doctrinei 2.3 alte activități
5	Distribuția procentuală a timpului alocat activităților și sarcinilor specifice² ² procentele au fost calculate având ca unitate de timp săptămâna de lucru. Procentele înregistrate reprezintă media timpilor alocați de toți judecătorii participanți la studiu pentru îndeplinirea activităților specifice. Distribuția complexității cauzelor instrumentate în săptămâna de lucru analizată, în funcție de care s-au calculat procentele de timp este următoarea: 50% cauze de complexitate ridicată, 36.6% cauze de complexitate medie și 13.4% cauze de complexitate mica.	Distributia procentuala a timpului activ.administrative 2.4% preg. profesionala 7.9% redactare 25.9% deliberare 11.0% mas. premergatoare 12.7% studierea sedintei 30.8% sedinta de judecata 9.3%
6	Criterii de evaluare a randamentului profesional³ conform opiniei judecătorilor implicați în studiu. ³ Ordinea criteriilor a fost stabilită în funcție de numărul de trimeri făcute de respondenți pentru fiecare criteriu. De precizat este faptul că 25% din respondenți nu au indicat niciun criteriu, fapt care ridică problema lipsei de cunoaștere a standardelor în funcție de care este evaluată activitatea profesionala.	1. Procentul de casare a hotărârilor în căile de atac 2. Redactarea hotărârilor în termen 3. Operativitatea în soluționarea dosarelor 4. Calitatea hotărârilor 5. Respectarea termenelor procedurale 6. Numărul de hotărâri pronunțate 7. Stocul de dosare 8. Respectarea deontologiei profesionale

B. Competențe utilizate în activitatea judecătorilor

Nr. crt.	Competențe	Descriere	Nivelul de dezvoltare			
			De dorit	Important	Foarte important	
			1-2	3-5	6-7	Media
Competențe specifice judecătorilor care ocupă funcții de execuție						
1	Comunicare	Comunicare în scris, comunicare orală			★	(6.05)
2	Selfmanagement	Dezvoltare personală și profesională continuă; autodisciplină; responsabilitate față se sine și ceilalți			★	(6.45)
3	Rezistență la presiuni/stres psihologic	Autocontrol în plan comportamental și emoțional; încredere în forțele proprii, precum și în capacitatea de a găsii soluții, fără a prezenta emoții negative; toleranță la critică, incertitudine și efort intelectual prelungit; rezistență la presiunea exercitată de curente de opinie promovate în mass – media,etc.			★	(6.73)
4	Aptitudini de relaționare interpersonală	Capacitatea de a interacționa cu judecătorii, procurorii, personalul auxiliar, avocații, petenții etc.			★	(5.85)
5	Aptitudini analitice/sintetice	Gândire conceptuală; rezolvare de probleme; capacitate de a construi raționamente logice			★	(6.65)
6	Luarea de decizii	Hotărâre; evaluarea alternativelor; gestionarea eficientă a autorității; echilibru în procesul decizional			★	(6.95)
7	Planificare	Planificarea și organizarea timpului alocat propriei activități			★	(5.72)
8	Automotivare	Entuziasmul față de muncă, trebuința de autorealizare, angajament.			★	(6.01)
9	Flexibilitate	Adaptare, agilitate în gândire, receptivitate la informații de actualitate			★	(6.26)
10	Prelucrarea informațiilor	Acumularea de informații, procesarea informațiilor			★	(6.95)
11	Preocuparea pentru calitate	Orientare pe calitate, preocupare pentru excelență			★	(6.71)
12	Încredere	Acuratețe, abordare disciplinară, complianță procedurală, atenție la detalii			★	(6.01)
13	Independență/ Autonomie	Capacitatea de a analiza critic informațiile primite, de a-și forma opinii și convingeri în mod independent.			★	(6.54)

Nr. crt.	Competențe	Descriere	Nivelul de dezvoltare			
			De dorit	Important	Foarte important	
			1-2	3-5	6-7	Media
Competențe specifice judecătorilor care ocupă funcții de execuție						
14	Abordare etică	Integritate, devotament față de valorile specifice justiției, valorizarea consultărilor în procesul decizional.				(6.54)
15	Utilizare computer, email, internet, etc.	Utilizarea pachetului Office, poștei electronice și a internetului în scopul accesării de informații				(5.43)
16	Utilizarea limbilor străine	Utilizarea limbilor străine în vedere obținerii de informații relevante pentru activitatea desfășurată, precum și în scopul dezvoltării și formării profesionale				(4.19)
Competențe suplimentare specifice judecătorilor care exercită atribuții în legătură cu administrarea sectoarelor			Nivelul de dezvoltare			
			De dorit	Important	Foarte important	
			1-2	3-5	6-7	Media
18	Aptitudini organizatorice	Conștientizarea organizației, delegare, control				(6.31)
19	Dezvoltarea personalului	Motivare și preocupare pentru dezvoltarea competențelor personalului				(5.85)
20	Rapiditate decizională	Selecția și analiza rapidă a informațiilor; identificarea rapidă a problemelor și soluțiilor				(6.17)
21	Inițiativă și adaptare rapidă	Caracter proactiv; reacționează cu promptitudine și are prezență de spirit				(5.91)
22	Aptitudini de planificare strategică	Viziune, previziune, strategie și planificare pe termen scurt, mediu și lung,				(4.64)
23	Orientare spre schimbare	Managementul schimbării, deschidere spre schimbare				(4.92)
24	Muncă în echipă	Interes pentru stabilirea contactelor cu colegii; respect pentru drepturile și convingerile altora; empatie - ascultă și înțelege nevoile și sentimentele celor din jur; apreciere și recunoaștere pentru participarea activă a personalului la realizarea unei acțiuni; încurajarea discuțiile deschise etc.				(5.54)

Principala caracteristică a competențelor este aceea că prezintă o dinamică proprie în sensul că se perfecționează sau se dezvoltă în timp, astfel încât acestea pot fi achiziționate prin procesul de formare profesională inițială, continuă sau prin experiență.

Competențele sunt o caracteristică specifică unei persoane, acestea fiind relaționate cu o performanță superioară în muncă.

C. Contextul muncii

Nr. crt.	Factorul	Descriere
I. Cadrul social și valoric al profesiei		
1	Comunicarea	Activitatea judecătorilor este bazată în foarte mare măsură pe comunicarea scrisă, aspect pus în evidență de faptul că aceștia trebuie să citească documentele depuse la dosar și să redacteze, într-un stil clar și concis motivarea care a stat la baza soluției pronunțate. Comunicarea orală este importantă în activitatea judecătorilor în special în ședința de judecată când trebuie să audieze părțile și să formuleze întrebări pertinente în scopul aflării adevărului. De asemenea, comunicarea orală este importantă în activitățile care implică exercitarea unor atribuții în legătură cu formarea profesională, precum și cu administrarea sectoarelor din instanță.
2	Responsabilitatea pentru alții	Specificul activității judecătorilor presupune lucrul cu oameni, respectiv cu cei care au calitatea de inculpați, petenți, avocați, procurori, experți, martori, etc., în cadrul procedurilor judiciare instrumentate în scopul îndeplinirii justiției. De asemenea, în cadrul activităților care presupun administrarea sectoarelor din instanță judecătorii desemnați sunt responsabili pentru construirea unui climat de muncă optim care să permită desfășurarea în bune condiții a activității de la nivelul compartimentelor pe care le coordonează.
3	Relațiile cu colegii, grefierii, celălalt personal al instanței sau parchetului la care au funcționat ori cu personalul instanțelor sau parchetelor superioare ori inferioare ierarhic	În cadrul relațiilor interpersonale de la nivelul instanței judecătorești trebuie să manifeste o atenție deosebită față de drepturile și opiniile celor cu care intră în contact. De asemenea, judecătorul trebuie să fie o persoană diplomată care să prezinte abilitatea de a gestiona în mod constructiv situațiile divergente sau potențial conflictuale.
4	Conduita profesională în timpul ședinței de judecată și relația cu justițiabilii, avocații, experții, interpreții în timpul exercitării funcției	Conduita profesională trebuie să se caracterizeze prin acordarea unei atenții deosebite relației cu ceilalți actori implicați în cadrul actului de justiție, în sensul de a manifesta calm și răbdare, precum și preocupare pentru a oferi explicații sau a soluționa cererile părților. De asemenea, judecătorul trebuie să –și gestioneze foarte bine autoritatea în cadrul ședinței de judecată, precum și în cadrul relațiilor profesionale, fără a face abuz de dispozițiile legale.
5	Conduita în societate	Judecătorul trebuie să prezinte principii și valori morale foarte bine cristalizate, fapt care să se reflecte și în comportamentul adoptat în plan social.

6	Evitarea conflictelor de interese de orice natură, imparțialitate	Judecătorul trebuie să acorde o atenție deosebită evitării conflictelor de interese de orice natură. De asemenea, trebuie să prezinte o capacitate foarte bună de a identifica situațiile care pot afecta imparțialitatea și pot conduce la conflicte de interese, precum și de a acționa în vederea eliminării acestora.
7	Raportarea la valori precum independența justiției și a judecătorului	Judecătorul trebuie să manifeste un nivel foarte ridicat de conceptualizare a noțiunii de independență, precum și de aderență la conduitele profesionale care transpun această valoare în fapt. De asemenea, judecătorul trebuie să prezinte un sistem de valori foarte bine cristalizat, fapt care să determine o putere de apreciere și o consistență argumentativă ridicată.
II. Cadrul organizatoric al muncii		
8	Cadrul muncii	Judecătorii își desfășoară activitatea la nivelul instanțelor, respectiv judecătorii, tribunale, curți de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție. În cadrul instanțelor judecăt ori activează, după caz, în cadrul unor secții sau completuri specializate. În ceea ce privește completele, judecătorii pot să-și desfășoare activitatea în cadrul unor complete formate dintr-un singur judecător sau în cadrul unor complete colegiale, formate din doi, trei sau cinci judecători.
9	Condițiile fizice ale muncii	Activitatea judecătorilor se desfășoară preponderent în birouri, principalele sarcini îndeplinite în acest cadru fiind următoarele: stabilirea măsurilor premergătoare ședinței de judecată; studierea ședinței de judecată; deliberarea și redactarea hotărârilor. Specificul activității de birou presupune utilizarea documentelor în format hârtie, precum și a instrumentelor de scris clasice (pix, stilou, creion etc). Unii judecători preferă să redacteze singuri hotărârile, motiv pe ntru care apelează la utilizarea computerului și implicit a programului de editare a textelor Word, aspect menit să faciliteze îndeplinirea sarcinilor. Referitor la ședința de judecată, aceasta se desfășoară într-o sală special amenajată conform dispozițiilor regulamentare. Participarea la ședințele de judecată se desfășoară conform programărilor prealabile. În cadrul ședinței de judecată judecătorul este obligat să poarte robă, fapt care conferă solemnitate activității desfășurate. Activitatea rea lizată de judecător în cadrul ședinței de judecată este preponderent centrată pe administrarea probatoriului, audierea părților, soluționarea excepțiilor etc., sarcinile administrative fiind în acest caz în competența grefierului care întocmește lista ședi nței, face referatul cauzei, redactează depozitia martorilor etc. Deplasarea pe teren a judecătorului se realizează doar ocazional, atunci când situația din dosar o impune pentru o mai bună înțelegere a contextului faptei.
10	Solicitățile muncii	Solicitățile resimțite de judecători sunt cele specifice activității de birou, respectiv: oboseală musculară determinată de poziția de lucru șezând; oboseala neurosenzorială determinată de solicitarea analizatorului vizual și oboseala psihică determinată de complexitatea muncii și volumul mare de activitate. De asemenea, lucrul cu oamenii în cadrul ședinței de judecată crește riscul de apariție a nevrozelor, tulburărilor afective, precum și a celor asociate consumului de alcool și medicamente.

11	Contactul conflictual cu ceilalți	Activitatea judecătorului, precum și întreaga conduită a acestuia trebuie să fie orientată preponderent către ascultarea activă a părților, concilierea aspectelor divergente, medierea situațiilor tensionate, precum și exercitarea autorității în vederea asigurării solemnității ședinței de judecată. Totuși, având în vedere că specificul activității presupune lucrul cu oamenii, respectiv cu cei care au calitatea de inculpați, petenți, avocați, procurori, experți, martori etc., există riscul ca judecătorul să fie provocat sau să fie atras în situații potențial tensionate.
III. Caracteristicile structurale ale locului de muncă		
12	Ritmul și programarea muncii	Programul de lucru al judecătorilor începe, de regulă, la ora 8.00 și se încheie, de regulă, la ora 16.00. Aceștia sunt, însă, obligați să fie prezenți la ora stabilită pentru îndeplinirea activităților în care sunt planificați ori pe care și le-au stabilit sau care impun prezența lor. Pe completele pe care sunt investiți, judecătorii își organizează singuri munca, ritmul în acest caz fiind impus de termenele procedurale și de volumul de activitate.
13	Rutină vs. Provocarea muncii	Activitatea judecătorilor este una specializată, domeniul de competență în acest caz fiind reprezentat de următoarele materii: penal, civil, contencios administrativ și fiscal, comercial, minori și familie, litigii de muncă, asigurări sociale, faliment, proprietate intelectuală, drept maritim și fluvial. În cadrul fiecărei materii există o listă de obiecte, diferențiate între ele în funcție de criteriul complexitate. Obiectele având o complexitate mică pot fi încadrate ca fiind de rutină, în timp ce obiectele cu o complexitate ridicată pot fi definite ca fiind provocatoare din punct de vedere profesional. Având în vedere criteriul complexitate, judecătorii au posibilitatea să încarce ședința de judecată cu obiecte de complexitate cât mai diferită astfel încât munca să fie stimulativă. În situația în care obiectele specifice unei materii nu mai reprezintă o provocare pentru judecător, acesta are posibilitatea de a se specializa într-o altă materie pentru care consideră că are vocație.
14	Competiție	Activitatea desfășurată de judecători nu presupune existența unei competiții interne între practicieni, aspect determinat de faptul că judecătorul este suveran pe dosarele instrumentate, hotărârea pronunțată putând fi modificată doar în căile de atac, prevăzute de lege. Faptul că activitatea judecătorilor nu presupune existența competiției rezultă și din prevederile legale privind constituirea completurilor, care fac referire la noțiunea de complet colegial atunci când acesta este constituit din doi sau mai mulți judecători.
IV. Evaluarea și răspunderea judecătorilor		
15	Evaluarea activității desfășurate de către judecători⁴ ⁴datele prezentate sunt în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.	Evaluarea activității judecătorilor are în vedere următoarele criterii: 1. <i>Eficiența activității desfășurate de către judecători se apreciază în funcție de următorii indicatori:</i> a) rata de soluționare a dosarelor (operativitatea) calculată exclusiv în raport cu dosarele nou-intrate.

		b) stocul de dosare mai vechi de un an/un an și 6 luni. c) ponderea dosarelor închise într-un an. d) redactările peste termenul legal. Indicatorii corespunzători criteriului eficientei vor fi avuți în vedere în funcție de volumul de activitate al instanței în domeniul de specializare al judecătorului evaluat, volumul de activitate al judecătorului evaluat, complexitatea cauzelor cu care a fost investit și încărcătura efectivă medie pe țară în același domeniu de specializare. <i>2. Eficiența activității desfășurate de judecătorii de supraveghere a privării de libertate se apreciază în funcție de următorii indicatori :</i> a) respectarea termenelor de soluționare a cauzelor. b) respectarea termenelor legale de redactare a încheierilor și de efectuare a comunicărilor prevăzute de dispozițiile legale. c) desfășurarea, în termenele legale sau, în lipsa lor, în mod constant și cu regularitate, a activităților cu caracter administrativ prevăzute de lege. <i>3. Calitatea activității desfășurate de judecători se apreciază în funcție de următorii indicatori:</i> a) calitatea redactării hotărârilor judecătorești. b) conduita în timpul ședinței de judecată și în exercitarea altor îndatoriri profesionale. c) calitatea altor activități desfășurate de judecătorul evaluat. <i>4. Calitatea activității desfășurate de judecătorii de supraveghere a privării de libertate se apreciază în funcție de următorii indicatori:</i> a) calitatea redactării încheierilor pronunțate. b) conduita în timpul desfășurării procedurilor administrative – jurisdicționale și a altor activități cu caracter administrativ. c) organizarea evidenței activității judecătorului de supraveghere a privării de libertate. <i>5. Integritatea judecătorilor se apreciază în funcție de următorii indicatori:</i> a) încălcări ale Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor, stabilite prin hotărâri definitive ale Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii. b) sancțiuni disciplinare rămase definitive în perioada supusă evaluării. c) pronunțarea față de judecătorul evaluat a unor soluții de renunțare la urmărirea penală, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de condamnare, pentru care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu a propus eliberarea din funcție, în condițiile legii. <i>6. Preocuparea pentru formarea profesională continuă se va aprecia în funcție de următorii indicatori:</i> a) disponibilitatea de a participa la programele de formare profesională continuă ori la alte forme de perfecționare profesională, participarea la activitățile care au drept scop unificarea practicii judiciare și la învățământul profesional al judecătorilor, respectiv participarea la întâlnirile trimestriale ale judecătorilor de supraveghere a privării de libertate.
--	--	---

		b) prezentarea de teme la colocvii, simpozioane de specialitate, lucrări și articole publicate, inclusiv contribuții la elaborarea unor culegeri sau buletine de jurisprudență, proiecte și culegeri de acte normative, activitatea didactică, inclusiv cea de formator, tutore de practică, responsabil cu formarea continuă descentralizată, fără ca nerealizarea uneia dintre aceste activități să constituie temei de depunere.
16	Răspunderea judecătorilor⁵ ⁵datele prezentate sunt în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.	Judecătorii răspund civil, disciplinar și penal, în condițiile legii. Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Judecătorii răspund disciplinar pentru abaterile de la îndatoririle de serviciu, precum și pentru faptele care afectează prestigiul justiției. Constituie abateri disciplinare: a) manifestările care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției, săvârșite în exercitarea sau în afara exercitării atribuțiilor de serviciu; b) încălcarea prevederilor legale referitoare la incompatibilități și interdicții privind judecătorii; c) atitudinile nedemne în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu față de colegi, celălalt personal al instanței sau al parchetului în care funcționează, inspectori judiciari, avocați, experți, martori, justițiabili ori reprezentanții altor instituții; d) desfășurarea de activități publice cu caracter politic sau manifestarea convingerilor politice în exercitarea atribuțiilor de serviciu; e) refuzul nejustificat de a primi la dosar cererile, concluziile, memoriile sau actele depuse de părțile din proces; f) refuzul nejustificat de a îndeplini o îndatorire de serviciu; g) nerespectarea în mod repetat și din motive imputabile a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor ori întârzierea repetată în efectuarea lucrărilor, din motive imputabile; h) nerespectarea îndatoririi de a se abține atunci când judecătorul știe că există una din cauzele prevăzute de lege pentru abținerea sa, precum și formularea de cereri repetate și nejustificate de abținere în aceeași cauză, care are ca efect tergiversarea judecății; i) nerespectarea secretului deliberării sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter, precum și a altor informații de aceeași natură de care a luat cunoștință în exercitarea funcției, cu excepția celor de interes public, în condițiile legii; j) absențe nemotivate de la serviciu, în mod repetat sau care afectează în mod direct activitatea instanței ; k) imixtiunea în activitatea altui judecător ; l) nerespectarea în mod nejustificat a dispozițiilor ori deciziilor cu caracter administrativ dispuse în conformitate cu legea de conducătorul instanței ori a altor obligații cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente; m) folosirea funcției deținute pentru a obține un tratament favorabil din partea autorităților sau intervențiile pentru soluționarea unor cereri, pretinderea ori acceptarea rezolvării intereselor personale sau ale membrilor familiei ori ale altor persoane, altfel decât în limita cadrului legal reglementat pentru toți cetățenii;

		n) nerespectarea în mod grav sau repetat a dispozițiilor privind distribuirea aleatorie a cauzelor; o) obstrucționarea activității de inspecție a inspectorilor judiciari, prin orice mijloace; p) participarea directă sau prin persoane interpușe la jocurile de tip piramidal, jocuri de noroc sau sisteme de investiții pentru care nu este asigurată transparența fondurilor; q) lipsa totală a motivării hotărârilor judecătorești, în condițiile legii; r) utilizarea unor expresii inadecvate în cuprinsul hotărârilor judecătorești ori motivarea în mod vădit contrară raționamentului juridic, de natură să afecteze prestigiul justiției sau demnitatea funcției de magistrat; s) nerespectarea deciziilor Curții Constituționale ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii; ș) exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență.
17	Sancțiuni disciplinare⁶ ⁶datele prezentate sunt în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.	Sancțiunile disciplinare care se pot aplica judecătorilor, proporțional cu gravitatea abaterilor, sunt: a) avertismentul; b) diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu până la 20% pe o perioadă de până la 6 luni; c) mutarea disciplinară pentru o perioadă de până la un an la o altă instanță sau la un alt parchet, situate în circumscripția altei curți de apel ori în circumscripția altui parchet de pe lângă o curte de apel; d) suspendarea din funcție pe o perioadă de până la 6 luni; e) excluderea din magistratură.
V. Alte caracteristici		
18	Interese	Științifice – preocupare pentru cercetare și elaborare de lucrări de specialitate în domeniile de interes ale dreptului; Intelectuale – preocupare pentru studiu și formare profesională continuă în domeniul dreptului; Sociale – preocupare pentru cunoașterea realităților sociale care interferează cu domeniul dreptului; angajare socială pentru promovarea supremației legii în societate, precum și pentru restabilirea încrederii cetățenilor în justiție.
19	Surse ale satisfacției profesionale	Satisfacții de ordin intrinsec – satisfacția de a îndrepta situațiile incorecte, de a-i repune în drepturi pe cei prejudiciați, de a soluționa problemele celor aflați în impas, de a asana moral societatea; satisfacția că soluția pronunțată într-un dosar este menținută în căile de atac etc. Satisfacții de ordin social – apartenența la un corp profesional de elită, recunoașterea socială a importanței muncii magistraților, statut social ridicat, prestigiu social, accesul în cercuri sociale elitiste, etc. Satisfacții de ordin material – salariu mult peste media personalului bugetar, locuință de serviciu, decontarea cheltuielilor de deplasare, chirie, medicamente și proteze gratuite etc.

D. Criterii psihosociale

Factorul	Nivel de dezvoltare				Tehnici, metode de evaluare
	De dorit	Important	Foarte important		
	1 - 2	3 – 5	6 - 7	Media	Exemple
I. Psihosomatic					
1. Sănătate mentală				(6.61)	Interviu
- stabilitate emoțională					
- lipsa tulburărilor psihice					Formular biografic
2. Energie – activism				(5.39)	
3. Tonus dispozițional				(5.63)	Chestionare
II. Psihocognitiv					
4. Raționament deductiv/inductiv				(6.38)	Teste de: inteligentă raționament memorie atenție comprehensiune verbală etc
5. Flexibilitatea gândirii				(5.98)	
6. Rapiditatea structurării				(5.95)	
7. Suplețea structurării				(5.98)	
8. Memoria				(5.65)	
- de lucru					
- de lungă durată					
9. Spirit de observație				(6.10)	
10. Mobilitatea atenției				(6.37)	
11. Concentrarea atenției				(6.63)	
12. Identificarea problemelor				(6.47)	
13. Operarea cu cifre				(4.56)	
14. Clasificarea informațiilor				(5.81)	
15. Comprehensiune verbală				(6.71)	
- înțelegere verbală					
- înțelegere limbaj scris					
16. Expresivitatea limbajului				(6.71)	
- exprimare orală					
- exprimare scrisă					

III. Psihosocial					
17. Capacitate empatică și diplomație				(6.39)	
18. Sociabilitate				(5.63)	
19. Amabilitate				(6.09)	
20. Deschidere socială				(5.65)	
21. Conformism social/integritate (limbaj, reguli de conduită, respect pentru petent/public,etc)				(6.61)	
22.Trăsături pozitive de caracter (conștiinciozitate, responsabilitate, raționalitate, toleranță la critică, maturitate etc)				(6.53)	
23. Flexibilitate comportamentală				(6.25)	Chestionare de inteligență socială/ emoțională
24. Motivație intrinsecă				(6.10)	Chestionare de
25. Perseverență/ambitie				(6.24)	personalitate,
26. Agreabilitate				(5.61)	atitudine, opinie,
27. Deschidere profesională				(5.76)	sociometrice.
28. Independență/autonomie				(6.54)	Inventarul valorilor
29. Rezistență la presiuni/stres psihologic				(6.73)	profesionale,
30. Controlul tendinței de a lua decizii pripite				(6.55)	scala "locul controlului" etc.
31. Asertivitate				(5.39)	
32. Persuasiune				(6.44)	
33. Capacitatea de coordonare/organizare				(6.31)	
34. Dorința de realizare				(6.39)	
35. Altruism				(5.61)	
IV. Psihoprofesional					
36. Studii juridice superioare				(7)	
37. Cursuri de masterat/postuniversitare				(3)	Acte de studii
38. Doctorat				(4)	
39. Curs de formare inițială INM				(5)	
40. Cursuri de formare profesională continuă				(6)	Acte de studii

41. Cunoștințe de utilizare a computerului			(5.43)	Acte de studii
42. Cunoștințe de utilizare a echipamentului de birou (fax, copiator, e-mail, internet)			(4.72)	Certificate de competente
43. Cunoștințe de limbi străine			(4.19)	Teste situaționale
44. Cunoștințe actualizate de legislație			(6.71)	Texte de sintaxă și vocabular
45. Cunoștințe de management			(4.64)	
46. Cunoștințe de psihologie și sociologie			(5.35)	Analiza produselor activității
47. Cunoștințe de utilizare a limbii române			(7)	
V. Psihocultural				
48. Cultură generală			(5)	Interviu
49. Cultură juridică			(6)	Chestionare de cultură generală și juridică
VI. Psihofamilial				
50. Lipsa unor probleme grave, majore, care să domine câmpul conștiinței în timpul serviciului			(5)	Interviu Formular biografic

6. Elementele de noutate aduse de profilul ocupațional al profesiei de judecător

Principalul element de noutate pe care îl aduce profilul ocupațional îl reprezintă abordarea unitară și integratoare a profesiei de judecător, aceasta fiind definită atât prin natura activităților și sarcinilor, cât și a solicitărilor psihosociale pe care le presupune.

Această abordare include performanța așteptată (specificul activității de muncă în contextul expectațiilor organizației), dar și aptitudinile cerute, cunoștințele, experiența, valorile, deprinderile și particularitățile individuale necesare așteptărilor solicitate.

De precizat este faptul că atât descrierea sarcinilor de muncă, cât și a solicitărilor psihosociale aferente acestora sunt specifice profesiei de judecător, fiind independente de ocupantul postului în cauză.

Referitor la structura profilului ocupațional, aceasta atrage atenția prin faptul că permite accesul rapid la informații relevante

despre: conținutul muncii; competențele utilizate în activitatea profesională; contextul muncii și cerințele psihosociale specifice profesiei de judecător.

În ceea ce privește contextul muncii, trebuie de menționat că profilul ocupațional al profesiei de judecător face distincție între următoarele elemente: cadrul social și valoric al profesiei; cadrul organizatoric al muncii și caracteristicile structurale ale locului de muncă, respectiv evaluarea și răspunderea profesională a judecătorilor.

Faptul că profilul ocupațional se focusează strict pe profesia de judecător, reprezintă o abordare nouă prin raportare la actualul profil al magistratului, premisa de la care s-a pornit în acest caz fiind aceea că magistratura reprezintă un cumul de profesii (judecător, procuror, magistrat asistent etc) fiecare având particularitățile ei specifice referitoare la contextul și conținutul muncii, competențele utilizate, solicitările psihologice etc.

Referitor la profilul ocupațional al profesiei de judecător poate fi menționat cu caracter de noutate și stabilirea nivelului de

dezvoltare pentru fiecare dintre competențele și cerințele psihologice specifice profesiei, aspect care în actualul profil al magistratului a fost omis.

Nivelul de dezvoltare a fost stabilit prin utilizarea unei scale grafice în șapte trepte, unde: 1-2 deloc important; 3-5 important; 6-7 foarte important. În funcție de încadrarea pe scală, fiecare competență și cerință psihologică va putea fi foarte ușor evaluată sub aspectul importanței pe care o are pentru exercitarea profesiei de judecător, aspect menit să sprijine membrii comisiilor de evaluare în elaborarea metodologiilor specifice din cadrul diferitelor concursuri sau examene organizate de către Consiliu.

Importanța stabilirii nivelului de dezvoltare rezidă din nevoia de a asigura caracterul unitar și predictibil al procesului de evaluare al judecătorilor în funcție sau al celor care aspiră la această demnitate.

Referitor la evaluarea judecătorilor în funcție, profilul ocupațional al profesiei de judecător va permite o mai bună structurare a observației, interviului, precum și a planului individual de dezvoltare profesională, astfel cum sunt reglementate în *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1157/2015 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 676/2007*, aspect care ar putea conduce la o creștere a obiectivității procesului de evaluare continuă a performanțelor profesionale a judecătorilor.

7. Concluzii

Profilul ocupațional al profesiei de judecător este rezultatul unui amplu proces de cercetare desfășurat la nivelul instanțelor judecătorești, fiind implicați 108 judecători ceea ce a reprezentat 5% din totalul populației de judecători existentă la nivelul anului 2010.

Datele culese sunt reprezentative pentru profesia de judecător deoarece au la bază un eșantion construit după criterii statistice, respectiv eșantion de tip probabilistic, bazat pe o selecție aleatoare stratificată. Stratificarea în acest caz avea în vedere gradul instanțelor - curte de apel, tribunal, judecătorie și volumul de încărcare pe judecător - mic, mediu, mare. De asemenea, selecția judecătorilor participanți la studiu s-a realizat prin utilizarea pasului statistic de 3, aspect care a asigurat caracterul aleatoriu al datelor culese.

Referitor la întinderea studiului este de precizat că acesta s-a derulat pe parcursul mai multor ani, timp în care a fost elaborată metodologia de lucru concomitent cu pretestarea pe un lot mic de judecători (2009), această acțiune fiind urmată de aplicarea metodologiei pe întreg eșantionul de studiu (2010), construirea bazelor de date (2011) și elaborarea rapoartelor individuale pentru judecătorii participanți la studiu (2012). Perioada ulterioară (2013 - 2015) a fost alocată pentru analiza bazelor de date și prelucrarea informațiilor culese. Timpul mare alocat acestui studiu a fost justificat atât de complexitatea cercetării, cât și de volumul foarte mare al informațiilor culese.

Deși scopul inițial al elaborării acestui profil a constat în identificarea surselor de suprasolicitare neuropsihică care afectau randamentul profesional al judecătorilor, ulterior, în urma analizei documentelor organizaționale, s-a constatat că discuția elaborării unui nou profil ocupațional al magistratului ar trebui readusă în atenția corpului profesional în condițiile în care atât legislația primară, cât și cea secundară privind cariera magistratului au suferit schimbări profunde în ultimii ani, aspect care face ca actualul profil al magistratului, adoptat în anul 2006, să nu mai corespundă standardelor profesionale.

Necesitatea elaborării unui nou profil al magistratului rezidă și din caracterul preponderent calitativ al unor probe nou introduse în procesul de evaluare a magistraților, aspect menit să conducă la o creștere a calității resursei umane, accentul fiind pus în acest caz pe un set nou de criterii care au la bază abilități, aptitudini și competențe.

Având în vedere caracterul preponderent subiectiv al acestor criterii a apărut necesitatea sistematizării și structurării lor în scopul creșterii validității informațiilor colectate. De asemenea, având în vedere cercetările desfășurate a apărut necesitatea corelării criteriilor bazate pe abilități, aptitudini și competențe cu specificul activităților desfășurate de către judecători, precum și cu performanța așteptată de sistemul judiciar de la aceștia.

Astfel coroborând toate aceste cerințe a rezultat profilul ocupațional al profesiei de judecător, un instrument util în procesul de selecție, promovare, transfer etc, care reprezintă o abordare unitară și integratoare a profesiei, aceasta fiind definită atât prin natura activităților și sarcinilor, cât și a solicitărilor psihosociale pe care le presupune.

Această abordare include performanța așteptată (specificul activității de muncă în contextul expectațiilor organizației), dar și aptitudinile cerute, cunoștințele, experiența, valorile, deprinderile și particularitățile individuale necesare așteptărilor solicitate.

Faptul că profilul ocupațional se focusează strict pe profesia de judecător, reprezintă o abordare nouă prin raportare la actualul profil al magistratului, premisa de la care s-a pornit în acest caz fiind aceea că magistratura reprezintă un cumul de profesii (judecător, procuror, magistrat asistent etc) fiecare având particularitățile ei specifice referitoare la contextul și conținutul muncii, competențele utilizate, solicitările psihologice etc.

Având în vedere aceste considerente, apreciem că utilizarea unui profil ocupațional specific în procesul de selecție, promovare etc., ar permite o creștere a calității resursei umane, precum și o mai eficientă adaptare a acesteia la solicitările specifice profesiei, ceea ce s-ar reflecta în întărirea independenței magistraților, precum și a capacității acestora de a desfășura activitățile și sarcinile la standarde ridicate de operativitate și calitate.

De asemenea, o creștere a accentului pus pe evaluarea criteriilor care au la bază abilități, aptitudini și competențe poate constitui fundamentul pentru selecția acelei resurse umane care să fie setată educațional, dar mai ales vocațional, la a dezvolta un comportament integru prin raportare la standardele de conduită și valorile profesionale specifice sistemului judiciar.

Bibliografie:

[1] Boghaty Z.,(2004), *Manual de psihologia muncii și organizațională*, (coord), Editura Polirom, Iași.

[2] Chelcea S.,(2001), *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*, Editura Economică, București.

[3] Chraif Popa M., Pitariu H., (2009), *Analiza psihologică a muncii. Proiectarea fișelor de post*, Supliment Psihologia resurselor umane, București.

[4] Chraif M.,(2013), *Tratat de psihologic muncii. Aplicații practice în organizații și resurse umane*, Editura Trei, București.

[5] Colceriu Mihul P., (2006), *Psihologia personalului din domeniul securității naționale*, Suport de curs, Universitatea din București, Facultatea de Psihologie și Științele Educației.

[6] Constantin T., Stoica - Constantin A., (2002), *Managementul resurselor umane*, Editura Institutul European, Iași.

[7] Iluț P., (1997), *Abordarea calitativă a sociumanului*, Editura Polirom, Iași.

[8] Iluț P., Rotariu T., (1997), *Ancheta sociologică și sondajul de opinie*, Editura Polirom, Iași.

[9] <http://www.csm1909.ro/csm/index.php?cmd=01>.

Formarea inițială a auditorilor de justiție Relaționarea dintre judecător/procuror și avocat în context profesional

Andra-Elena Ghebri

Șef Departament formare inițială, Institutul Național al Magistraturii

Una dintre preocupările constante ale Institutului Național al Magistraturii (INM) în contextul programului de formare inițială o reprezintă asigurarea unei formări complexe și complete auditorilor de justiție - viitori judecători și procurori. Aceasta presupune ca, pe lângă asimilarea cunoștințelor și a tehnicilor esențiale exercitării profesiei, să fie urmărită și dezvoltarea abilităților non-juridice, dar și facilitarea cunoașterii, de către auditorii de justiție, în măsura posibilului, a profesiilor partenere. Astfel, încurajând în rândul viitorilor judecători și procurori o atitudine de deschidere, se va contribui la responsabilizarea acestora prin conștientizarea rolului social al actului de justiție.

În considerarea acestui obiectiv, în ceea ce privește familiarizarea auditorilor de justiție din anul I ai promoției 2013 - 2015 cu activitatea profesiilor partenere, programul de formare inițială al INM pentru anul 2014 - 2015, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.817/2014 a inclus, ca și în anii precedenți, stagiul în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat, având o durată de patru săptămâni. A fost cel de al treilea an, consecutiv, în care s-a implementat acest tip de activitate, în contextul *Protocolului de colaborare* încheiat între Institutul Național al Magistraturii și Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR), la data de 9 mai 2012. Până în prezent, un număr total de 600 de auditori de justiție provenind din trei generații diferite au efectuat stagiul în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat.

Problematica relaționării judecător/procuror - avocat în context profesional a fost abordată, pentru promoția de auditori de justiție 2013 - 2015, nu numai în contextul realizării stagiului în cursul formelor de exercitare a profesiei de avocat. Astfel, în ceea ce îi privește pe aceștia, programul de formare inițială aferent celui de al doilea an a fost completat, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.237/2015, cu un număr de 12 ore alocate domeniului eticii și deontologiei profesionale având ca temă relaționarea magistrat-avocat în context profesional. Propunerea departamentului de formare inițială al INM de completare a programului de formare inițială în acest sens a avut ca fundament, printre altele, percepția mediului juridic, încă persistentă, referitoare la insuficienta înțelegere de către absolvenții INM a rigorilor profesiei de avocat.

În contextul Acordului de colaborare încheiat între INM și

Institutul Național de Pregătire și Perfecționare a Avocaților (INPPA) la data de 1 februarie 2011, pentru realizarea sesiunilor de formare suplimentare la care s-a făcut referire anterior, INM a adresat INPPA invitația de a desemna avocați experimentați care să participe în cadrul întâlnirilor cu auditorii de justiție, pentru asigurarea unei eficiențe sporite a demersului. Invitația a fost onorată prin participarea a doi avocați având specializare în domeniile fundamentale de pregătire a auditorilor de justiție - drept civil, respectiv drept penal.

Cele 12 ore de formare au fost distribuite pe durata a două zile, în perioada 20 - 21 aprilie 2015 și au cuprins următoarele activități: ateliere de lucru, întâlniri cu judecători, procurori și avocați cu bogată experiență profesională, precum și exerciții simulate, toate aceste activități fiind realizate sub coordonarea formatorilor INM în domeniile relevante, precum etică și deontologie profesională și comunicare.

În cadrul atelierelor de lucru, participanții au fost încurajați să schimbe idei, opinii și experiențe proprii în raport cu tema întâlnirii și au avut posibilitatea de a expune și de a dezbate situații cu care s-au confruntat ei înșiși în timpul efectuării stagiului practic. În cadrul exercițiilor simulate, auditorii de justiție au fost puși în situația de a reacționa în cazuri concrete, la final beneficiind de sesiuni de feedback.

Activitățile desfășurate pe durata celor două zile au demonstrat că reprezentarea ambelor profesii juridice în contextul activităților planificate a asigurat o eficiență sporită acestei acțiuni de formare, contribuind la o mai bună înțelegere, de către auditorii de justiție, a rigorilor profesiilor de judecător și procuror, respectiv avocat, aspect reflectat și în concluziile echipei de formatori ai INM implicați în coordonarea activităților. Acestea, împreună cu stagiul în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat, au facilitat familiarizarea cu deontologia și organizarea profesiei de avocat, conștientizarea rolului avocatului, precum și a imaginii de ansamblu a procesului de înfăptuire a actului de justiție, identificarea bunelor practici și aprofundarea procedurilor și a metodologiei de elaborare a actelor specifice profesiei de avocat.

Având în vedere impactul pozitiv în rândul participanților și eficiența acestor tipuri de activități în ceea ce privește procesul de învățare, departamentul de formare inițială al INM și-a propus menținerea acestora și în contextul programului de formare pentru anul 2015 - 2016.

Școala de vară „Dreptul de apreciere al organelor judiciare în contextul noilor coduri în materie penală”

Alexandra Zaporojanu

Personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor
Departamentul de formare inițială

Cea de a doua ediție a școlii de vară, activitate integrantă a proiectului *”Asistență pentru consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale”*, finanțat în cadrul Mecanismului Financiar Norvegian, s-a derulat la Sinaia în perioada 22-26 iunie 2015. Tematica stabilită pentru ediția din acest an a fost circumscrisă domeniului Drept penal, fiind abordată problematica „Dreptului de apreciere al organelor judiciare în contextul noilor coduri în materie penală”.

Activitățile de formare s-au adresat unui grup de 25 de participanți constituit din 20 de auditori de justiție ai Institutului Național al Magistraturii, dintre care 10 viitori judecători, respectiv 10 viitori procurori și din 5 grefieri, absolvenți ai Școlii Naționale de Grefieri.

În cadrul programului aferent celor cinci zile în calitate de formatori au participat patru experți dintre care doi străini, doamna Natalya Kravchuk din Rusia, desemnată de Consiliul Europei și domnul Anders Flock Bachmann desemnat de Administrația Națională a Instanțelor din Norvegia și doi experți români selectați în urma unei proceduri de recrutare desfășurate în cadrul proiectului, doamna judecător Simona Franguloiu de la Curtea de Apel Brașov și doamna procuror Alexandra Carmen Lăncrănjan de la Parchetul de pe lângă Tribunalul București.

Obiectivul principal al sesiunilor de formare a vizat aprofundarea și modul de aplicare a criteriilor legale și jurisprudențiale care se circumscriu dreptului de apreciere al organelor judiciare în contextul noilor coduri în materie penală.

În vederea atingerii obiectivului programului și a așteptărilor menționate în prima zi de către participanți, au fost abordate aspecte complexe, pornind de la principiile procesului penal corelativ cu principiile de drept penal, continuând cu dreptul de apreciere al organelor judiciare din perspectiva națională, precum și cu marja de apreciere și dreptul de apreciere al statelor din perspectiva europeană.

În acest context, s-au purtat dezbateri interactive în ceea ce privește aprecierea și valoarea probelor, măsurile speciale de

investigare, aprecierea necesității proporționalității în materia măsurilor preventive, criteriile unitare de apreciere, ponderea elementelor prevăzute de lege în alegerea măsurilor preventive adecvate, criteriile legale de apreciere, și aprecierea soluțiilor în cadrul urmăririi penale (clasarea, renunțarea la urmărire penală, trimiterea în judecată, acordul de vinovăție) și a soluțiilor în faza de judecată (criterii de aplicare a pedepselor, procedura de recunoaștere a vinovăției corelativ cu acordul de recunoaștere a vinovăției) cu trimitere la standardele impuse de Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și practica instanței de contencios european, precum și criteriile aplicabile în domeniu. Discriminarea și prejudecățile în aprecierea autorităților judiciare au constituit o latură a discuțiilor apreciată de către participanți în cadrul programului școlii de vară.

Pe parcursul celor cinci zile programul a fost unul dinamic, antrenant, secvențele teoretice fiind combinate cu cele practice, respectiv ateliere de lucru și procese simulate, care au favorizat însușirea de către participanți a tehnicilor de lucru necesare. În cadrul exercițiilor practice participanții au fost implicați efectiv și în procesul de feedback în scopul identificării, utilizării corecte a instrumentelor și a dezvoltării aptitudinilor necesare în stabilirea marjelor de apreciere. Astfel, li s-a recomandat participanților să urmărească modul în care judecătorii au prezidat ședința, modul în care procurorul și avocatul au formulat concluzii, modul în care procurorul a întocmit propunerea privind luarea măsurii preventive și apoi să dezbată atât aspectele pozitive, cât și pe cele negative.

Activitățile de formare au fost completate de cele sociale care au constatat în vizionarea unor filme documentare în concordanță cu tema școlii de vară, urmate de dezbateri libere pe seama acestora.

La finalul celor cinci zile, evaluarea întocmită de către participanți referitor la formatorii și la activitățile aferente programului a reflectat impactul pozitiv și utilitatea școlii de vară pentru aceștia. Au fost apreciate prezentările interactive, cazurile practice dezbătute, aspectele de drept comparat, procesele simulate și activitățile de grup.

Acțiuni dedicate unificării practicii judiciare în cadrul formării continue a magistraților

Diana MIHĂILĂ

Șef Departament formare profesională continuă

Nadia-Simona ȚĂRAN

Personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor

Departamentul de formare profesională continuă

1. Unificarea practicii judiciare s-a numărat în mod constant, în ultimii ani, între obiectivele asumate de Institutul Național al Magistraturii în cadrul componentei de formare profesională continuă a magistraților.

Intrarea în vigoare a noilor coduri - civile și penale - a determinat o raportare necesară a acestui obiectiv la elementele de noutate legislativă introduse. Astfel, dacă în perioada de pregătire a intrării în vigoare a noilor coduri și cea de început a aplicării lor, activitatea de formare profesională a fost axată, în principal, pe informarea magistraților cu privire la modificările aduse de noile reglementări, începând cu anul 2014, dar mai ales în anul 2015, activitățile de formare în această materie s-au concentrat pe identificarea dispozițiilor legislative susceptibile a genera, în dinamica aplicării, practică judiciară neunitară, precum și pe crearea premiselor unor abordări comune privind problemele soluționate în mod diferit în practica judiciară a instanțelor și parchetelor.

2. Un prim instrument în atingerea dezideratului de unificare a practicii judiciare în cadrul activităților de formare continuă l-a constituit dezbaterile, în cadrul seminarelor și conferințelor dedicate noilor coduri, a problemelor de practică neunitară apărute în interpretarea și aplicarea noilor dispoziții.

Agendele seminarelor și conferințelor au valorificat problemele de practică neunitară semnalate de instanțele și unitățile de parchet în aplicarea noilor coduri. Sistematizarea problemelor de drept, a interpretărilor diferite, precum și a argumentelor avute în vedere în susținerea uneia sau alteia dintre orientări a facilitat dezbaterile punctuale și integrarea unor contribuții valoroase ale participanților și lectorilor, direcționate către identificarea soluțiilor optime, în litera și în spiritul legii.

2.1. În continuarea seriei de conferințe dedicate noilor coduri, inițiată în anul 2011, pe parcursul anului 2015 au fost organizate, în cadrul Proiectului "Asistență pentru consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale", finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014, 5 conferințe dedicate aspectelor de practică neunitară intervenite de la intrarea în vigoare a noilor coduri civil și de procedură civilă (3 conferințe), respectiv penal și de procedură penală (2 conferințe). Toate conferințele au fost **transmise on-line**, prin sistem e-streaming, dezbaterile putând fi urmărite în direct de către magistrații interesați. De asemenea, lucrările au fost înregistrate video și postate într-o secțiune dedicată pe pagina web a Institutului Național al Magistraturii¹.

Dezbaterile care au avut loc în cadrul conferințelor organizate în perioada 2011-2014 au fost sintetizate în **broșuri**, al căror format electronic poate fi accesat pe paginile web ale Institutului Național al Magistraturii și Consiliului Superior al Magistraturii².

Calitatea temelor, nivelul ridicat al dezbaterilor, asigurat de ținuta profesională a lectorilor și specializarea participanților și, nu în ultimul rând, cadrul de discuții interprofesional deschis prin posibilitatea de participare la aceste evenimente a altor categorii profesionale implicate în înfăptuirea justiției (avocați, grefieri, magistrați-asistenți) au asigurat succesul acestui demers, justificând, totodată, replicarea lui în viitor.

2.2. Tot în materia noilor coduri, în cadrul aceluiași proiect cu finanțare norvegiană, în anul 2015 sunt planificate 107 seminare la nivel descentralizat, formarea în materia noilor coduri figurând ca domeniu obligatoriu în cadrul Programului de formare la nivel descentralizat aprobat pentru anul 2015.

¹ Numărul de accesări prin sistemul e-streaming la conferințele organizate în anul 2015 a fost între 609 și 2.143 conexiuni pentru fiecare zi de conferință.

Înregistrările video plasate pe site au avut până în prezent un număr de 61.892 de utilizatori unici la secțiunea dedicată noului Cod de procedură civilă, 175.210 utilizatori unici pentru secțiunea dedicată noului Cod civil, respectiv un număr de 73.867 de utilizatori unici la secțiunea dedicată noului Cod de procedură penală și 29.018 utilizatori unici pentru secțiunea dedicată noului Cod penal.

² Broșura dedicată noului Cod civil a fost descărcată de 8.825 de ori iar broșura dedicată noului Cod de procedură civilă a fost descărcată de 11.545 de ori.

2.3. În total, până în prezent au fost înregistrate **17.254 de participări** la activități de formare organizate în materia noilor coduri (11.679 din partea judecătorilor și 5.575 din partea procurorilor), cifră care exprimă efortul de formare realizat de Institutul Național al Magistraturii în această materie.

2.4. În cursul anului 2015 au fost finalizate **27 de cursuri e-learning** elaborate în domeniul noilor coduri, în cadrul proiectului *Asistență pentru consolidarea capacității instituționale în domeniul formării judecătorilor și procurorilor pentru aplicarea noilor coduri*, derulat prin Programul de Cooperare Elvețiano-Român pentru reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse.

Consiliul Superior al Magistraturii și Institutul Național al Magistraturii au organizat, în luna iunie 2015, evenimentul de lansare a modulelor e-learning, care a fost transmis on-line, pe pagina web a Institutului Național al Magistraturii.

Magistrații au avut posibilitatea să opteze pentru accesarea acestor cursuri în mod organizat, beneficiind de coordonarea unui formator INM. O primă serie de cursurilor coordonate de tutore a început în data de 15 septembrie 2015. Inițiativa s-a bucurat de un real succes, 99 de magistrați formulând opțiuni de înscriere. Faptul că fiecare din acești magistrați s-a înscris la 6-7 cursuri e-learning a avut drept consecință înregistrarea unui număr de 688 de înscrieri, fiind ocupate astfel 77% din numărul locurilor disponibile (895 locuri).

Cursurile au fost postate de platforma e-learning a INM, fiind accesibile oricărei persoane interesate, care le poate urma în mod individual, pe baza unui nume de utilizator și a unei parole anunțate public.

O a doua sesiune de formare la distanță va fi lansată la începutul anului 2016.

3. Toate aceste activități au fost interconectate cu un alt instrument dedicat realizării obiectivului de formare în vederea unificării practicii judiciare - *întâlnirile președinților secțiilor specializate din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, dedicate identificării și dezbaterii aspectelor de practică judiciară neunitară*.

Conceput ca instrument complementar întâlnirilor trimestriale de unificare a practicii judiciare, desfășurate la nivelul instanțelor, acest tip de activitate a debutat în anul 2014, cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii. Succesul de care s-a bucurat a determinat dublarea numărului întâlnirilor în anul 2015, la 9, dintre care 8 dedicate președinților secțiilor specializate ale curților de apel și 1 procurorilor-șefi secție urmărire penală din cadrul parchetelor de pe lângă tribunale. Dintre cele 8 întâlniri, 2 au vizat secțiile civile, 2 secțiile specializate (foste comerciale), 2 secțiile penale, câte o întâlnire fiind organizată în materia contenciosului administrativ și fiscal și a litigiilor de muncă.

Metodologia de organizare și desfășurare a acestor întâlniri a fost aprobată prin Hotărârea Secției pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 148/19 martie 2015, modificată prin Hotărârea nr. 725/13 octombrie 2015.

Potrivit metodologiei, punctajul de discuții al întâlnirii este elaborat de un formator INM - de regulă, formator cu normă

întreagă - cu consultarea catedrei de specialitate, pe baza problemelor de practică neunitară semnalate de curțile de apel, care includ și propunerile de teme transmise de judecătorii și tribunalele din raza curții de apel. Pentru fiecare problemă de drept sunt indicate soluțiile adoptate în practică, argumentele în susținerea acestora, precum și punctul de vedere al catedrei de specialitate din cadrul INM.

Diseminarea prealabilă a problemelor de drept semnalate de curțile de apel și a punctajului de discuții reprezintă un aspect important, care permite discutarea soluțiilor propuse în cadrul secției de specialitate a fiecărei curți de apel și conturarea punctelor de vedere care vor fi prezentate, cu ocazia întâlnirii, de către reprezentanții instanțelor (președinții secțiilor specializate ale curților de apel sau judecatori desemnați din cadrul acestor secții).

Concluziile dezbaterilor și argumentele în susținerea acestora sunt consemnate în minuta întâlnirii.

Participarea la lucrări a procurorilor din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a reprezentanților Direcției Elaborare Acte Normative din Ministerul Justiției s-a dovedit a fi extrem de utilă, atât sub aspectul contribuțiilor în economia dezbaterilor, cât mai ales al inițierii demersurilor care se impun, ori de câte ori concluziile au vizat necesitatea inițierii unor modificări legislative sau declanșarea mecanismului de unificare a practicii judiciare prin promovarea unui recurs în interesul legii.

4. Eficiența celor două instrumente utilizate pentru atingerea obiectivului de unificare a practicii judiciare a fost potențată prin contribuția formatorilor INM, care au adus în discuție în cadrul întâlnirilor președinților secțiilor specializate aspectele semnalate de magistrați în cadrul seminarelor organizate la nivel descentralizat în materia noilor coduri. Pe de altă parte, concluziile întâlnirilor președinților secțiilor specializate au fost nu doar publicate pe site-ul INM și comunicate de participanți în cadrul instanțelor proprii, ci și diseminate în cadrul seminarelor și conferințelor organizate de INM.

5. Unificarea practicii judiciare va constitui un obiectiv prioritar al activităților de formare continuă și în anul 2016.

În acest context, prin intermediul activităților de formare pe care le organizează, indiferent de forma pe acestea o îmbracă - conferințe, seminare, întâlniri de lucru INM își propune să asigure și pe viitor cadrul optim pentru dezbateri pe marginea problemelor de drept care constituie sau pot constitui izvor de jurisprudență divergentă, în scopul de a asigura mecanisme instituționale de unificare a practicii și de a facilita, acolo unde se impune, declanșarea mecanismelor legale de unificare a jurisprudenței: recursul în interesul legii și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Utilizarea aplicației ECRIS - element important de formare a cursanților SNG

Grefier Denis Marian Malciu,
Departamentul de formare profesională inițială
Școala Națională de Grefieri

După cum se știe, formarea profesională inițială a grefierilor în cadrul SNG se desfășoară în mod specializat, pentru grefierii care își vor desfășura activitatea în cadrul instanțelor de judecată și pentru grefierii care își vor desfășura activitatea în cadrul parchetelor. Anual, directorul adjunct coordonator al departamentului de formare profesională inițială întocmește câte un plan de învățământ pentru fiecare specializare, acestea urmând a fi supuse aprobării CSM, la propunerea consiliului de conducere al Școlii. În ambele planuri de învățământ figurează disciplina *Informatică aplicată*, compusă din 2 module, un modul în care se studiază aplicațiile *Windows/Word* și un modul în care se studiază aplicația *ECRIS* (din instanțe, respectiv din parchete). La specializarea grefieri instanțe, *modulul ECRIS* este împărțit într-un *sub-modul de ECRIS în materie civilă*, predat de personal de instruire specializat în materie civilă, și un *sub-modul de ECRIS în materie penală*, predat de personal de instruire specializat în materie penală, *curriculum-urile* celor două sub-module fiind diferite, în raport cu elementele specifice materiei (spre exemplu, în vreme ce la *ECRIS civil curriculum-ul* conține un important capitol referitor la procedura prealabilă, la *ECRIS penal*, corelativ, acesta conține un capitol consistent despre procedura în camera preliminară).

În anul școlar 2015 (8 iunie - 8 decembrie 2015), pentru fiecare grupă în parte de cursanți de la specializarea instanțe, au fost predate cursuri la disciplina *Informatică aplicată* totalizând 80 de ore, dintre care 12 ore pentru *modulul Windows/Word*, restul orelor fiind alocate în mod egal *sub-modulelor ECRIS civil* și *ECRIS penal*. Astfel, *Informatică aplicată*, cu puternic accent pe *modulul ECRIS*, în funcție de cuantumul orelor de predare alocate, se situează pe locul al doilea după disciplinele *Procedură civilă/Procedură penală*.

Cursurile de *Informatică aplicată* se desfășoară în 4 laboratoare, dotate cu o imprimantă și calculatoare pentru fiecare cursant dintr-o grupă. Pe calculatoare rulează versiunile de sistem de operare și de pachet Office care sunt utilizate în instanțe și parchete, precum și aplicația *ECRIS*, furnizată de Ministerul Justiției, într-o variantă educațională, identică cu aplicația folosită în instanțe și parchete și actualizată permanent, pe măsură ce în instanțe și parchete sunt încărcate noi versiuni, prin efortul personalului IT din cadrul Ministerului Justiției, al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și cel al SNG.

În aplicația *ECRIS* pentru instanțe, utilizată de SNG, sunt create, prin intermediul modului de administrare, departamente corespunzătoare fiecărei grupe de cursanți pentru instanțe, analoge secțiilor unei instanțe judecătorești, în fiecare „secție” fiind configurate compartimentele dintr-o instanță (grefă, arhivă, biroul executări penale etc.), funcțiile (judecător, procuror, grefier), săli de ședință, termene de distribuire, registru redactor etc. Înainte de începerea cursurilor de *ECRIS*, cursanților le sunt create conturi în aplicație (utilizator și parolă), după modelul folosit în instanțe, astfel că poate fi reprodusă întocmai activitatea pe care grefierii din instanțe o desfășoară în *ECRIS*.

Scopul cursului de *ECRIS* este ca fiecare cursant să aibă capacitatea de a folosi aplicația în instanță în exercitarea atribuțiilor de serviciu, stabilite de Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, prevăzute în deciziile consiliului de conducere al instanței, prevăzute în fișa postului. Aceasta înseamnă, în primul rând, că predarea nu se limitează la prezentarea aplicației din punctul de vedere al informaticianului. Prezentarea posibilităților pe care le oferă *ECRIS-ul*, descrierea rubricilor, a câmpurilor, a comenzilor, a legăturilor dintre ele, sunt elemente necesare, obligatorii, dar complet subordonate expunerii activității în *ECRIS* din punctul de vedere al grefierului, prin prisma obligațiilor pe care le are, etapă de etapă, în succesiunea lor. Astfel, prezentarea modalității pur tehnice în care se completează un câmp din aplicație este întotdeauna făcută în contextul descrierii întregii etape procesuale în cadrul căreia grefierul are obligația de a completa câmpul respectiv, cu referire la etapa precedentă și la etapa ulterioară, la consecințele completării câmpului, cu referire la temeiul legal, la categoria de grefieri căreia îi revine obligația completării, precum și cu referire la practici diferite ale instanțelor, acolo unde este cazul.

Accentul cade pe activitatea în *ECRIS* a grefierului de ședință; statistica arată că majoritatea cursanților SNG au fost repartizați în instanțe ca grefieri de ședință; din acest punct de vedere, cursul își propune să formeze grefieri de ședință capabili să lucreze în aplicația *ECRIS* prin forțele proprii, fără ajutor din partea colegilor, imediat ce vor fi repartizați în ședințe, ceea ce nu exclude, desigur, informarea în prealabil cu privire la elemente de practică în *ECRIS* specifice instanței respective. Pentru aceasta trebuie să se formeze deprinderi și, ținând cont de timpul scurt (scăzând din totalul de 6 luni perioada de practică în instanțe și

perioada de desfășurare a modului Windows/Word rămân doar aproximativ 15 săptămâni de cursuri de ECRIS), este necesar ca operațiile de o mai mare importanță în activitatea grefierului de ședință să fie repetate cât mai mult, lucru care se realizează pe baza unor exerciții care reproduc situațiile des întâlnite în practica instanțelor. De exemplu, pe aproape toată durata cursului sunt rezolvate exerciții care toate includ în cerințe operațiuni referitoare la procedura prealabilă (în materie civilă), la camera preliminară (în materie penală), precum și operațiuni de tipul generarea listei de ședință, introducerea soluției, a documentului de soluționare, a termenului următor, generarea condicii ședinței, modificări cu privire la locul de citare al părților, generarea citativului, a citațiilor, închiderea documentului de soluționare.

Desigur, nu sunt neglijate activitățile desfășurate în aplicația ECRIS de celelalte categorii de grefieri (grefieri registratori, arhivari, grefierul desemnat cu repartizarea aleatorie, grefierul delegat la biroul executări penale), dimpotrivă, sunt prezentate la fel de riguros, singura diferență fiind aceea că operațiile specifice nu sunt reluate într-o așa de mare măsură în exerciții, cum se întâmplă în cazul acelora referitoare la activitatea grefierului de ședință.

Astfel, fiecare cursant, chiar la începutul cursului, creează mai multe tipuri de completuri (de judecatori de drepturi și libertăți, de judecatori de cameră preliminară, pentru judecata în primă instanță - în materie penală), care vor fi apoi folosite pentru rezolvarea spețelor/exercițiilor. La acest moment sunt explicate și primele noțiuni legate de repartizarea aleatorie a cauzelor, întrucât respectarea principiului aleatoriu depinde și de corecta configurare a completurilor. Tot în faza inițială cursanții asociază obiectele dosarelor cu un termen de distribuie, acesta fiind unul din parametrii repartizării dosarelor. De asemenea, cursanții gestionează de la bun început alocarea completurilor pe ședințe (rubrica *Orar complete*). Înregistrarea dosarelor este o etapă inițială care va fi apoi reprodușă constant, dat fiind că toate exercițiile/spețele debutează cu înregistrarea unui dosar. Aici sunt discutate din nou aspecte care au legătură cu repartizarea aleatorie a cauzelor, întrucât de calitatea înregistrării depinde generarea complexității reale, corecte a dosarului, iar complexitatea dosarului este un parametru al repartizării, alături de termenul de distribuie. Totodată, cursanții înregistrează diverse tipuri de părți și de participanți (subiecți procesuali principali și alți subiecți procesuali - în materie penală), în modalitățile de citare prevăzute de codurile de procedură (la adresa unde locuiesc, la adresa locului de muncă, la locul indicat, la sediul instanței, la locul de deținere, prin administrația spitalului, prin reprezentant etc. - în materie penală), completând informațiile statistice și ținând cont de importanța lor. Aplicația ECRIS care rulează pe calculatoarele SNG permite, desigur, repartizarea aleatorie a dosarelor, iar cursanții efectiv repartizează aleatoriu dosare, în prima etapă a cursului; la acest capitol sunt importante și aspectele teoretice, referitoare în primul rând la condițiile care trebuie respectate pentru a fi îndeplinite cerințele unei repartizări aleatorii, întrucât operațiunea repartizării aleatorii este fundamentală în activitatea instanței, iar administrarea activității de judecată (crearea/numerotarea completurilor, realizarea planificării lor în ședințe) și gestionarea activității în aplicația

ECRIS sunt concepute în așa fel încât să poată fi respectat principiul aleatoriu.

Înțelegerea aplicației ECRIS, din perspectiva grefierului și nu strict sub aspect tehnic informatic, este direct proporțională cu înțelegerea activității din instanță. Și, un aspect pe care l-am observat constant, la fiecare promoție, este acela că asimilarea elementelor teoretice, pe parcursul facultății și pentru promovarea examenului de admitere la SNG, nu este suficientă pentru a le forma cursanților o imagine clară a instanței, a legăturilor complexe între diversele tipuri de activități ce se desfășoară într-o instanță și care conduc împreună la soluționarea cauzelor. Practic, prin intermediul cursurilor și al stagiului practic, desfășurate în SNG, cursanții iau contact pentru prima oară cu instanța. De altfel, structura anului școlar (alternanța cursuri - stagiul de practică, durata acestora) și planul de învățământ (succesiunea disciplinelor, numărul de ore, repartizarea cursurilor) sunt anume concepute pentru a se realiza o construcție treptată a „imaginii” instanței, ce va fi asimilată prin înțelegere de cursanți, un „puzzle” în care elementele furnizate de discipline diferite și de stagiul de practică să se coreleze coerent, la momentul potrivit. Există, așadar, inevitabil, o anumită dificultate pentru cursanții SNG în receptarea cursului de ECRIS în fazele sale inițiale, cauzată de simplul fapt că predarea la celelalte discipline corelate - procedură civilă/penală, managementul activității grefierului - se află de asemenea în etapa inițială. În aceste condiții, formatorii de la modulul de ECRIS pun accent pe o prezentare cât mai riguroasă a organizării instanței (completuri, planificare ședințe, compartimente auxiliare), a activității diferitelor tipuri de grefieri, a circuitului dosarelor. Și, totodată, aceștia organizează activitatea cursanților în ECRIS pe baza unor exerciții care reproduc cât mai multe spețe inspirate din activitatea concretă din instanță, pe etape, strict în ordine cronologică și logică, având cerințe care transpun obligațiile grefierilor referitoare la ECRIS, furnizând și rezolvarea în scris a acestora, pentru a putea fi reluate ulterior de cursanți, în efortul lor de pregătire individuală. Aceste exerciții sunt însoțite de înscrisuri care reproduc exact înscrisurile din instanță (spre exemplu, rezoluții ale judecătorilor cărora le-a fost repartizat în speță dosarul spre soluționare, dovezi privind comunicarea unor acte de procedură etc.), dar și, cu titlu de exemplu, de secvențe video în care formatorul rezolvă în aplicația ECRIS un anumit tip de exercițiu, care pot fi vizionate de cursanți de pe orice suport, în afara cursurilor.

Pe măsură ce avansează cursurile la ECRIS și la disciplinele care au legătură cu acest modul, iar cursanții înțeleg din ce în ce mai clar activitatea din instanță, sunt reluate anumite probleme de ECRIS prezentate inițial dar care nu puteau fi înțelese deplin la acel moment, precum repartizarea aleatorie, și pot fi abordate probleme cu un grad mai mare de dificultate sau care țin de o practică neunitară. Spre exemplu, poate fi utilă prezentarea procedurii referitoare la realizarea „mapării”, prin care aplicația ECRIS permite preluarea de date referitoare la părți de la penitenciar prin sistemul EVDET, având în vedere că se preconizează că acest sistem va deveni operațional în viitorul apropiat.

Este important de menționat că formatorii de la modulul ECRIS pun accent și pe acele elemente ce țin de utilizarea

aplicației și care ar putea genera dificultăți în activitatea practică. Exemplificativ, menționăm situația în care dosarele soluționate nu figurează în statistică drept soluționate. Acest fapt este determinat de o activitate incompletă în sistemul ECRIS, prin neînchiderea documentelor finale, sau de greșeli de utilizare, prin alegerea ca documente de soluționare a unor documente care nu sunt „finale”, acestea fiind singurele apte, o dată închise, să înregistreze statistic dosarul ca soluționat.

Prezintă importanță însă și aspectele care țin de partea pur tehnică, de ordin informatic, a utilizării aplicației ECRIS, dat fiind faptul că acestea pot pune serioase probleme cursanților care până la admiterea la SNG nu au utilizat un calculator în mod constant și nu au urmat nicio formă de pregătire în domeniul informaticii (liceu de informatică sau un curs de informatică). În astfel de situații - întâlnite la fiecare promoție și nu într-un număr restrâns - este necesară o pregătire suplimentară, în afara orelor de curs, atât la nivel de grupă, cât și individual. De aceea, în fiecare an directorul adjunct coordonator al departamentului de

formare profesională inițială întocmește un plan de formare suplimentară, în care sunt stabilite intervalul orar și laboratoarele disponibile, pentru fiecare grupă în parte. În acest context trebuie subliniat că și formatorii colaboratori externi susțin astfel de cursuri suplimentare, fiind pentru ei un efort considerabil și cu totul lăudabil. De asemenea, cursanții, pentru o pregătire suplimentară individuală, utilizează calculatoarele pentru aplicația ECRIS și după cursuri, prin efortul formatorilor detașați.

Ca o concluzie, preocuparea principală este ca, în raport cu importanța fundamentală a sistemului informatic ECRIS în activitatea judiciară, cursanții SNG să înțeleagă activitatea pe care grefierii o desfășoară în aplicație, cu toate implicațiile, consecințele și conexiunile cu restul activității din instanțe/parchete, să utilizeze efectiv toate comenzile în rezolvarea spețelor și să fie apti să gestioneze situații noi sau mai rar întâlnite, printr-o înțelegere reală a principiilor după care funcționează aplicația ECRIS.

Elemente de noutate în Programul de formare continuă a personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea pentru anul 2015

Judecător Amalia Andone-Bontaș

Director adjunct

Școala Națională de Grefieri

După trei ani de la intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă și doi ani de la intrarea în vigoare a Codului de procedură penală, eforturile Școlii Naționale de Grefieri de a realiza o formare intensă în domeniul noilor coduri s-au menținut în același ritm. Astfel, în continuarea seminarelor derulate începând cu anul 2013, au fost organizate acțiuni la sediile instanțelor (în domeniul noului Cod de procedură civilă și a noului Cod de procedură penală) și parchetelor (în domeniul noului Cod de procedură penală), dublate de acțiuni organizate în centrele de formare și de acțiuni desfășurate în forma învățământului la distanță (eLearning). În cadrul acțiunilor desfășurate în centrele de formare, seminarele de *Drept procesual penal* și *Drept procesual civil* au integrat și secțiuni dedicate atribuțiilor grefierilor de ședință în sistemul ECRIS.

În vederea transmiterii unor informații unitare, majoritatea acestor acțiuni au fost susținute de personalul propriu de instruire al Școlii Naționale de Grefieri. În plus, în realizarea activității de formare profesională continuă, atât personalul propriu de instruire cât și formatorii colaboratori au pus accent pe aspectele practice necesare activității desfășurate de către grefieri, prin rezolvarea de spețe, exerciții, studii de caz, întocmirea de acte de procedură etc.

Provocările legate de formarea continuă a grefierilor nu s-au limitat doar la formarea în domeniul noilor coduri, întrucât evoluțiile legislative au impus în permanență noi domenii de formare, programul fiind în corelare cu necesitățile existente la nivelul instanțelor și parchetelor.

Astfel, în anul 2015, Școala a derulat un curs eLearning cu tema *Procedura de prevenire a insolvenței și de insolvență*, având în vedere intrarea în vigoare a Legii nr. 85/2014.

De asemenea, Școala a susținut, în colaborare cu Inspekția judiciară și Institutul Național al Magistraturii, seminare de formare cu tema *Repartizarea aleatorie a cauzelor*, având în vedere raportul Inspekției Judiciare nr. 1696/IJ/1128/DIJ/2013 privind *analiza verificărilor efectuate de conducerile instanțelor cu privire la respectarea dispozițiilor legale referitoare la primirea și repartizarea aleatorie a actelor de sesizare a instanțelor*

judecătorești. Succesul de care s-au bucurat aceste seminare în anul 2014 a impus reluarea lor și în anul 2015, de această dată cu participarea atât a grefierilor, cât și a judecătorilor cu atribuții în repartizarea aleatorie a cauzelor.

Având în vedere *Hotărârea Plenului CSM nr. 46/2012 privind calendarul trecerii la colectarea datelor statistice exclusiv prin intermediul aplicației ECRIS - Modul statistică*, Școala a continuat organizarea la nivelul fiecărei curți de apel de seminare cu tema STATISECRIS, în vederea cunoașterii modificărilor aduse acestei aplicații în cursul anului 2015.

De asemenea, Școala a organizat un seminar dedicat grefierilor desemnați pentru asigurarea desfășurării activității la biroul judecătorului de supraveghere a privării de libertate, ca urmare a adoptării de către *Plenul CSM a Hotărârii nr. 89/23.01.2014 pentru aprobarea Regulamentului de organizare a activității judecătorului de supraveghere a privării de libertate*.

Tot cu caracter de noutate, în anul 2015 au fost organizate seminare comune cu Institutul Național al Magistraturii, pentru judecătoria purtători de cuvânt și grefierii delegați la Biroul de informare și relații publice, în vederea discutării, printre altele, a *Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media*, aprobat prin *Hotărârea Plenului CSM nr. 482 din 1 iunie 2012*, cu modificările și completările aduse prin *Hotărârea Plenului CSM nr. 573 din 6 mai 2014*.

În ceea ce privește personalul auxiliar de specialitate al instanțelor și parchetelor, recrutat prin concurs de ocupare în mod direct a posturilor, s-a continuat pregătirea acestei categorii de personal auxiliar în formă mixtă (blended Learning - bLearning), care este o combinație între învățământul la distanță - eLearning (care creează o bază teoretică) și învățământul în centrele de formare (care răspunde cu preponderență dezideratului unei formări practice). Principalul avantaj de a folosi blended Learning este posibilitatea de a construi/crea un proces de învățare mai eficient, combinând informația difuzată prin mijloace electronice cu directa contribuție a formatorilor și posibilitatea dezvoltării de abilități practice.

Astfel, pregătirea *personalului auxiliar de specialitate al instanțelor și parchetelor, recrutat prin concurs de ocupare în mod direct a posturilor* s-a realizat în sistemul învățământului la distanță la disciplinele *Drept procesual civil și Drept procesual penal* pentru grefierii din instanțe, respectiv *Drept procesual penal*

pentru grefierii din cadrul parchetelor, care a fost urmat de pregătirea în centrele de formare (pe parcursul a 8 zile pentru grefierii din cadrul instanțelor), care a asigurat aprofundarea unor aspecte procesuale practice dar și în ceea ce privește *Comunicarea și deontologia*.

Abaterile disciplinare ale personalului auxiliar de specialitate, jurisprudența disciplinară. Prezentare generală.

Judecător Carmen Ioana Bălan
Departamentul de formare formatori
Școala Națională de Grefieri

Întărirea integrității în sistemul judiciar reprezintă obiectivul general prevăzut în *Strategia națională anticorupție*, aprobată prin H.G. nr. 215/2012, precum și în *Strategia de întărire a integrității în justiție 2011-2016*, aprobată de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii la data de 22.11.2011. Unul dintre instrumentele de realizare a acestui obiectiv îl reprezintă promovarea și formarea unor comportamente deontologice ale personalului din sistemul judiciar, inclusiv ale personalului auxiliar de specialitate din instanțe și parchete.

Școala Națională de Grefieri, ca principal furnizor de formare profesională a personalului auxiliar din sistemul judiciar, are un rol important în formarea și promovarea unor comportamente deontologice, în principal prin seminarele de deontologie organizate în cadrul programelor de formare profesională inițială și continuă. Astfel, seminare de deontologie sunt incluse în planurile anuale de învățământ pentru formarea inițială, atât pentru grefierii de instanțe, cât și pentru grefierii de parchete, iar în cadrul programelor anuale de formare profesională continuă se organizează seminare de deontologie atât pentru grefierii cu experiență în profesie, cât și pentru grefierii recrutați direct pe post. De asemenea, în condițiile art. 85 alin. 2 din *Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertiză Criminalistică, cu modificările și completările ulterioare*, Școala organizează sesiuni de formare în domeniul deontologiei pentru grefierii cărora, alături de sancțiunea disciplinară aplicată, li s-a impus obligația de a urma cursuri de deontologie organizate de Școală.

Constrângerile bugetare din ultimii ani au determinat însă reducerea în mod semnificativ a numărului seminarelor de formare continuă organizate de Școală în cadrul programului anual de formare continuă, inclusiv în domeniul deontologiei, fără a se putea acoperi nevoia de formare în domeniul deontologiei a întregului personal auxiliar din sistemul judiciar. În aceste condiții, Școala a identificat posibilitatea organizării de acțiuni de formare în domeniul deontologiei în cadrul unor programe internaționale, o serie de 4 seminare în acest domeniu fiind organizată în anul

2015 în cadrul proiectului „Asistență pentru consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale”, finanțat în cadrul Mecanismului Financiar Norvegian.

Un instrument deosebit de util și eficient în activitățile de formare inițială și continuă în domeniul deontologiei îl poate constitui *jurisprudența disciplinară relevantă a instanțelor și parchetelor în materia abaterilor disciplinare ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea*.

Potrivit dispozițiilor art. 82 și urm. din *Legea nr. 567/2004*, răspunderea disciplinară a personalului auxiliar din instanțe și parchete este angajată pentru săvârșirea uneia dintre abaterile disciplinare prevăzute de art. 84 din lege. De asemenea, potrivit legii, sancțiunile disciplinare, cu excepția avertismentului care se aplică de către conducătorul instanței sau al parchetului în cadrul căruia își desfășoară activitatea cel sancționat, se aplică de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau al Direcției Naționale Anticorupție ori, după caz, de președintele curții de apel sau de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei circumscripție teritorială își desfășoară activitatea cel sancționat.

Astfel cum rezultă din reglementările în vigoare, competența constatării abaterilor disciplinare și a aplicării sancțiunilor este atribuită tuturor conducătorilor de instanțe sau parchete, în principal tuturor președinților curților de apel și procurorilor generali ai parchetelor de pe lângă curtea de apel, fără a fi reglementate organisme unice, similare Inspecției judiciare și secțiilor pentru judecători și procurori în materie disciplinară, care să gestioneze, la nivel național, răspunderea disciplinară a personalului auxiliar din toate instanțele și parchetele. Pe de altă parte, este de reținut că, spre deosebire de reglementarea răspunderii disciplinare a magistraților, potrivit dispozițiilor art. 84 lit. l) din *Legea nr. 567/2004* constituie abatere disciplinară și nerespectarea prevederilor cuprinse în *Codul deontologic al personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea*, decurgând, și din această

perspectivă, relevanța dezbaterii jurisprudenței disciplinare în cadrul seminarelor de deontologie.

În acest context, Școala Națională de Grefieri a apreciat util să centralizeze jurisprudența în materia răspunderii disciplinare a personalului auxiliar de specialitate de la nivelul tuturor instanțelor și parchetelor și să o pună la dispoziția acestora, ca mijloc de formare în cadrul activităților de pregătire profesională, în domeniul deontologiei, organizate în cadrul fiecărei instanțe și parchet.

Astfel, la solicitarea Școlii Naționale de Grefieri, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, curțile de apel și parchetele de pe lângă acestea au comunicat evidența sancțiunilor disciplinare aplicate personalului auxiliar de specialitate în perioada 2008 - 2013, evidență careia i-au fost atașate, de către unele instanțe și parchete, și deciziile de aplicare a sancțiunilor disciplinare. Evidența și deciziile de sancționare comunicate au fost centralizate, analizate și prelucrate în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, fiind elaborat un material sintetic cuprinzând jurisprudența disciplinară relevantă, din punct de vedere didactic, în materia abaterilor disciplinare ale personalului auxiliar de specialitate.

Având în vedere rolul Școlii Naționale de Grefieri, acela de instituție de formare a personalului auxiliar din sistemul judiciar, dorim să subliniem că demersul Școlii Naționale de Grefieri s-a dorit a fi unul exclusiv didactic și mai puțin un demers statistic, fără a avea pretenția prezentării exhaustive a jurisprudenței disciplinare pentru personalul auxiliar de specialitate la nivel național. De aceea, materialul întocmit în cadrul Școlii cuprinde sinteza acelor decizii considerate ca fiind relevante sub aspectul faptelor sancționate ca abateri disciplinare, fiind reținute, în principal, acele acțiuni, inacțiuni, atitudini ori comportamente ale personalului auxiliar care au fost considerate, cu frecvență, ca reprezentând abateri disciplinare, dar și acele fapte care, prin

gravitatea lor, au fost de natură să aducă atingere prestigiului profesiei ori prestigiului justiției. De asemenea, au fost prezentate și acele fapte considerate ca reprezentând încălcări ale *Codul deontologic al personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea* și sancționate disciplinar. Sinteza abaterilor disciplinare ale personalului auxiliar de specialitate a fost structurată pe 6 mari componente ale comportamentului profesional și deontologic al grefierilor: profesionalism, confidențialitate, prestigiul justiției, imparțialitate, abuzul în funcție și conflictul de interese, atitudinea în profesie și în afara acesteia. Din analiza sancțiunilor aplicate, s-a remarcat faptul că ponderea covârșitoare a abaterilor disciplinare sancționate se referă la activitatea profesională a grefierilor, în special la întârzierea nejustificată în efectuarea lucrărilor, neglijențe grave ori repetate în efectuarea lucrărilor sau omisiuni grave în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin.

Materialul cuprinzând jurisprudența disciplinară relevantă a instanțelor și parchetelor în materia abaterilor disciplinare ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, în perioada 2008-2013, a fost publicat pe pagina de internet a Școlii Naționale de Grefieri (www.grefieri.ro), la secțiunea *Biblioteca virtuală*, putând fi consultat de către toți cei interesați. De asemenea, materialul a fost comunicat instanțelor și parchetelor, cu recomandarea de a fi valorificat în cadrul orelor de pregătire profesională organizate în cadrul fiecărei instanțe și al fiecărui parchet în condițiile art. 32 din Legea nr. 567/2004, putând fi astfel un mijloc eficient de suplinire a seminarelor de formare în domeniul deontologiei organizate de Școală.

Școala Națională de Grefieri intenționează, cu sprijinul instanțelor și parchetelor, să continue demersurile sale de centralizare și sintetizare a sancțiunilor disciplinare aplicate personalului auxiliar de specialitate și de valorificare a acestora în cadrul activităților de formare profesională pe care le organizează.

Evoluții și noi perspective în relațiile și parteneriatele internaționale ale școlii naționale de grefieri

Judecător Elena Miruna Ghica
Departamentul Relații Internaționale
Școala Națională de Grefieri

La sfârșitul anului 2014 a fost finalizată implementarea unui proiect pilot, inițiat de Parlamentul European și finanțat de Comisia Europeană, privind formarea profesională a personalului din sistemul judiciar la nivel european, care a cuprins patru loturi diferite, fiecare dintre ele fiind dedicat unei categorii profesionale distincte - judecători și procurori, avocați, grefieri, ultimul lot referindu-se la promovarea cooperării între instituțiile responsabile cu formarea profesională judiciară la nivel european. Fiecare lot a fost implementat de un consorțiu distinct, finalizându-se cu câte un studiu, recomandările făcute de experți în cuprinsul acestora fiind publicate și putând fi consultate pe site-ul Comisiei Europene <http://ec.europa.eu/justice>.

În urma finalizării acestui proiect, Comisia Europeană a constituit la începutul anului 2015 un grup de experți pe tema formării profesionale în sistemul judiciar la nivel european, pentru o perioadă de 2 ani. Acest grup de experți, cu caracter informal și temporar, este format din aproximativ 20 de experți, care sunt selectați în virtutea experienței profesionale pe care o au în formarea practicienilor dreptului. Scopul constituirii acestui grup de experți este acela de a oferi consiliere Comisiei Europene în vederea implementării recomandărilor făcute în conținutul studiilor elaborate în cadrul proiectului pilot privind formarea profesională în sistemul judiciar, precum și în vederea adoptării anumitor măsuri care să pună în practică concluziile privind formarea practicienilor dreptului, adoptate de către Consiliul Miniștrilor Justiției la data de 4 decembrie 2014, inclusiv o recomandare privind calitatea formării practicienilor dreptului. Grupul de experți are în vedere formarea tuturor profesiilor juridice (judecători, procurori, avocați, notari, grefieri, aprozi). Un reprezentant al Școlii Naționale de Grefieri a fost invitat să facă parte din acest grup de experți.

Formarea profesională a grefierilor în domeniul dreptului UE a făcut obiectul lotului 3 al proiectului pilot finanțat de Comisia Europeană, privind formarea profesională a personalului din sistemul judiciar la nivel european, și a fost implementat de un consorțiu condus de EIPA (European Institute of Public Administration). Conform studiului rezultat ca urmare a finalizării acestui proiect, din răspunsurile la chestionare formulate de 27 de State Membre UE, mai puțin Cipru, a reieșit că au fost organizate în anul 2012 un număr de 8849 de activități profesionale dedicate grefierilor în aceste state, ele vizând dezvoltarea abilităților profesionale, formarea în domenii specifice profesiei de grefier

precum și în activități de management. De asemenea, se mai arată în studiul privind formarea profesională a grefierilor în domeniul dreptului UE că, în cele 28 de State Membre ale UE, lucrează un număr total de 341.274 de grefieri, din care 293.087 în cadrul instanțelor judecătorești, iar 48.187 în cadrul parchetelor. În anul 2012 au fost formați în domeniul dreptului UE un număr de 3.046 de grefieri în toate Statele Membre, ceea ce reprezintă mai puțin de 1% din totalul grefierilor din UE, concluzia fiind că este evident nevoie de mai multă formare în această zonă. În același timp, potrivit estimărilor făcute de experți în urma răspunsurilor la chestionarele primite de la furnizorii de formare a grefierilor din UE, din totalul de 8.849 de activități de formare organizate în beneficiul grefierilor în anul 2012, un număr de 6.640 de activități au avut ca tematică atribuțiile profesionale ale grefierilor, 1.642 de activități au fost dedicate tematicilor de drept substanțial, iar restul de 267 - formării în domeniul managementului.

Recomandările studiului având ca obiect formarea profesională a grefierilor în Uniunea Europeană în domeniul dreptului UE s-au conturat în câteva direcții principale: conștientizarea rolului și atribuțiilor grefierilor în aspectele ce țin de dreptul Uniunii Europene, creșterea competențelor grefierilor în aplicarea regulilor și procedurilor naționale ce rezultă din directivele transpuse ale UE, consolidarea competențelor generale ale grefierilor astfel încât să se asigure tuturor cetățenilor Uniunii Europene o justiție de calitate în toată Uniunea. S-a mai recomandat ca toți factorii implicați în formarea grefierilor să coopereze între ei, respectiv instituțiile responsabile de organizarea formării grefierilor, furnizorii de formare, ministerele de justiție din Statele Membre, instituțiile europene precum și grefierii înșiși.

Școala Națională de Grefieri, alături de instituțiile care asigură formarea grefierilor și a executorilor judecătorești în statele membre ale Uniunii Europene, a fost invitată să participe la Conferința Europeană privind cooperarea în domeniul formării judiciare a grefierilor și a executorilor judecătorești, ce a fost organizată de Comisia Europeană la Bruxelles în perioada 29-30 octombrie 2015.

La nivelul Uniunii Europene există câteva mecanisme de cooperare în domeniul formării profesionale a judecătorilor, procurorilor, avocaților și notarilor, însă niciunul pentru grefieri și executori judecătorești. Scopul acestei conferințe a fost acela de a

ilustra domeniile dreptului Uniunii Europene, care sunt relevante în activitatea grefierilor și a executorilor judecătorești, precum și de a evalua în ce domenii ar fi utilă cooperarea transfrontalieră dintre instituțiile de formare a grefierilor și executorilor judecătorești. În acest sens, au fost prezentate idei și sugestii privind nu numai cooperarea transfrontalieră existentă în prezent între instituțiile de formare a grefierilor și executorilor judecătorești, ci și mecanismele și structurile de cooperare pentru alte profesii juridice, ultima parte a conferinței constând într-un asalt de idei, în grupuri de lucru, privind temele și structura unei posibile cooperări viitoare a instituțiilor de formare a grefierilor și a executorilor judecătorești.

Prima zi a conferinței a fost interesantă din perspectiva subiectelor abordate, respectiv discursurile vorbitorilor au vizat exemple de cooperare transfrontalieră existente în prezent în ceea ce privește formarea grefierilor și a executorilor judecătorești, sesiunea fiind prezidată de doamna Alexandra Jour-Schroeder, șef de unitate al Direcției Generale pentru Justiție din cadrul Comisiei Europene. Astfel, reprezentantele Școlii Naționale de Grefieri din Dijon, Franța, doamnele Juliane Lochus și Veronique Martin-Thomazo, au expus elemente specifice privind colaborarea bilaterală dintre Școala Națională de Grefieri din Dijon și Centrul de studii judiciare din Spania, în ce a constatat formarea grefierilor din ambele țări, în cadrul parteneriatului încheiat între cele două instituții de formare. Domnul Walter Szoky, Președinte al Asociației Diplomrechtspfleger/innen din Austria (VDRO) a prezentat exemplul austriac de cooperare transfrontalieră în ceea ce privește formarea grefierilor și a executorilor judecătorești, respectiv cum s-au desfășurat vizitele de studii organizate pentru grefierii cu vechime din Austria. Doamna Fancoise Andrieux, în calitate de președinte al Uniunii Internaționale a ofițerilor judiciari (UIHJ), a evocat aspecte esențiale privind ziua formării europene pentru executorii judecătorești, în vreme ce domnul Patrick Sannino, în calitate de președinte al Camerei europene a executorilor judecătorești (CEHJ), a prezentat un proiect privind învățământul la distanță al ofițerilor judiciari europeni.

Exemplele de cooperare transfrontalieră existente în prezent în ceea ce privește formarea profesională a judecătorilor, a procurorilor și a avocaților, în spațiul Uniunii Europene, au făcut obiectul prezentărilor din prima parte a celei de a doua zi a conferinței. În acest sens, Secretarul General al Rețelei Judiciare Europene de Formare (EJTN), domnul Wojciech Postulski, a expus, inclusiv prin prezentarea unei proiecții video, în ce constau direcțiile programelor de cooperare privind formarea judecătorilor și a procurorilor din statele membre ale UE, finanțate și organizate prin EJTN, cum au evoluat aceste programe în timp, inclusiv din punctul de vedere al finanțării primite din partea Comisiei Europene, al numărului de participanți, al feedbackului primit, și care sunt perspectivele de dezvoltare în viitor. De asemenea, un alt exemplu valoros de cooperare la acest nivel a fost prezentat de directorul adjunct al Academiei de Drept European (ERA), domnul Jean-Philippe Rageade, discursul său dezvoltându-se în jurul activităților de formare dedicate judecătorilor, procurorilor și avocaților din UE, inclusiv seminare regionale cu sesiuni de lucru la nivel național organizate prin ERA. Au fost astfel menționate

parteneriatele dezvoltate de ERA, domeniile abordate prin intermediul activităților profesionale derulate, proiectele aflate în desfășurare, așa cum acestea apar și pe site-ul organizației. Nu în ultimul rând, din partea sub-comitetului formării al Consiliului barourilor și societăților de drept din Europa (CCBE), a vorbit domnul Pier Giovanni Traversa, Președinte al comitetului de formare, CCBE, în vreme ce domnul Cindy Fokehrer, în calitate de coordonator al Consiliului Notariatelor din Uniunea Europeană (CNUE), a prezentat aspecte legate de programul de formare "Notari pentru Europa Europa pentru notari".

În ultima parte a conferinței, cu caracter mai dinamic, participanții au fost împărțiți în 12 grupuri de lucru, în săli diferite, câte 3 grupuri într-o sală, și au dezbătut pe tema soluțiilor care pot funcționa în ceea ce privește cooperarea privind formarea grefierilor și a executorilor judecătorești, la nivelul statelor membre ale UE, în ce domenii și sub ce formă poate funcționa această cooperare transfrontalieră. După prima rundă de dezbateri de tipul "bulgăre de zăpadă" în 12 grupuri mici, a urmat o a doua rundă de același tip, în 4 grupuri mai mari. Fiecare din cele 4 grupuri de lucru a avut câte un raportor care a notat principalele teme și idei dezbătute, iar ulterior aceștia au raportat în plen concluziile aferente fiecărui grup. Cei patru raportori sunt toți membri ai grupului de experți ai Comisiei Europene în domeniul formării judiciare la nivel european, printre ei numărându-se și reprezentantul Școlii Naționale de Grefieri din România.

Mai multe idei și concluzii interesante au reieșit din dezbaterile și sesiunile de asalt de idei ale participanților la această conferință. S-a menționat, astfel, că ar fi necesare mai multe direcții și măsuri în ceea ce privește modalitățile și domeniile de cooperare transfrontalieră a instituțiilor de formare a grefierilor și a executorilor judecătorești din statele membre ale Uniunii Europene. Printre acestea sunt demne de reținut: crearea unei rețele a instituțiilor care se ocupă cu formarea grefierilor și a executorilor judecătorești în statele membre ale UE; organizarea de sesiuni de formare cu participanți din mai multe state membre ale UE; utilizarea instrumentelor moderne de formare, precum elearningul, care prezintă multe avantaje practice; împărtășirea și învățarea din experiențele proprii ale diverselor instituții de formare a grefierilor și a executorilor judecătorești; inițierea de proiecte de twinning cu state partenere, în domeniul formării profesionale pentru grefieri și executori judecătorești; organizarea de sesiuni de formare pentru grefierii și executorii judecătorești din UE în domeniul dreptului Uniunii Europene, în domeniul terminologiei juridice în diverse limbi străine, precum și în ceea ce privește cooperarea judiciară în materie civilă la nivel european; crearea de puncte de contact în fiecare stat membru al UE în ceea ce privește formarea grefierilor și a executorilor judecătorești; dezvoltarea de relații de cooperare cu furnizori de formare din UE, care sunt specializați în dreptul UE, precum EJTN, ERA și EIPA; formarea profesională pentru grefierii și executorii judecătorești din UE presupune înțelegerea diferențelor și a asemănarilor între diversele jurisdicții ale statelor membre.

Această conferință organizată de Comisia Europeană s-a dorit un punct de pornire în ceea ce privește cooperarea în domeniul formării judiciare a grefierilor și a executorilor judecătorești în spațiul Uniunii Europene, concluzia finală a

acestui eveniment fiind trasă chiar de organizatorii acestuia: *“Să pornim împreună la drum este un început, să rămânem împreună este un progres, să muncim împreună va fi un succes!”*.

*

La data de 4 martie 2015, Școala Națională de Grefieri a primit în vizită delegația Institutului Național al Justiției din Republica Moldova, ocazie cu care a fost semnat un protocol de colaborare între cele două instituții. Acest eveniment a reprezentat o continuare firească a relațiilor de cooperare inițiate în anul 2014, prin invitația adresată de către SNG grefierilor din Republica Moldova de a participa, pe platforma sa de eLearning, la cursul cu tema “Limba română. Elemente de gramatică. Dificultăți, ezitări, confuzii”.

Conștientizând importanța realizării unor eforturi comune în scopul eficientizării procesului de perfecționare a formării grefierilor, contribuind, în acest mod, la ridicarea standardelor calității actului de justiție în ambele țări, Școala Națională de Grefieri și-a exprimat disponibilitatea de a dezvolta un parteneriat solid și de durată cu Institutul Național al Justiției din Republica Moldova, constând, printre altele, în schimburi de experiență, organizarea de reuniuni, conferințe, ateliere de lucru și seminare comune, în cadrul cărora vor fi discutate aspecte de țin de domeniul reformei în sectorul judiciar, inclusiv formarea profesională a grefierilor.

*

În perioada 10-11 septembrie 2015, Școala Națională de Grefieri a primit vizita delegației Institutului de Justiție Palestinian, compusă din doamna Naila Younis, director responsabil cu formarea în cadrul Institutului de Justiție Palestinian, și doamna Meda Grama, procuror român detașat la misiunea de poliție a UE din Ramallah.

În cadrul acestei vizite de lucru, au avut loc întrevederi și discuții cu directorul Școlii Naționale de Grefieri, cu directorii Departamentului de formare profesională inițială, Departamentului de formare profesională continuă, Departamentului economico-financiar și administrativ, precum și cu reprezentanții Departamentului de formare formatori și al celui de relații internaționale. Discuțiile purtate în cele două zile ale vizitei de lucru au vizat specificul activităților derulate în cadrul Școlii, separat pentru fiecare departament în parte, oaspetele din străinătate fiind invitat să participe la un seminar de formare inițială, să viziteze birourile și sălile de curs ale Școlii precum și la o întâlnire comună cu reprezentanții SNG. Această vizită de lucru a fost organizată în cadrul unor proiecte de asistență tehnică inițiate de Eupol Copps și vizează schimburi de experiență între Institutul Național al Magistraturii, Școala Națională de Grefieri, pe de o parte, și Institutul Palestinian de Justiție, pe de altă parte, în scopul stabilirii și dezvoltării unor relații bilaterale de cooperare în domeniul formării personalului din justiție al celor două state.

Probleme privind repartizarea cauzelor și compunerea completurilor de judecată ivite în unele situații particulare. Soluții adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii și propuneri de lege ferenda. Experiența Curții de Apel Constanța

Judecător Răzvan Anghel

Președinte Secția I Civilă a Curții de Apel Constanța

Repartizarea aleatorie a cauzelor, principiu legal¹, este deosebit de importantă pentru asigurarea încrederii publice în justiție.

Ca urmare, este necesar ca această activitate să fie astfel organizată încât să fie eliminate și prevenite orice disfuncționalități și orice vulnerabilități de natură a genera suspiciuni cu privire la corectitudinea repartiției cauzelor.

Potrivit art. 139 al.(1) lit.b), prin Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești se stabilește, între altele, și modul și criteriile de repartizare a cauzelor pe complete de judecată, în vederea asigurării respectării principiilor distribuției aleatorii și continuității;

În acest sens trebuie avut în vedere, pe de o parte, că art.95 al.3 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești² impune repartizarea cauzei **o singură dată**.

Pe de altă parte, în practică, se ivesc diferite situații particulare care reclamă instituirea unor reguli pentru stabilirea compunerii completului de judecată investit cu soluționarea unor incidente procedurale sau chiar pentru soluționarea cauzei.

Unele dintre aceste probleme nu își găsesc o reglementare cu caracter expres în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii fiind sesizat în vederea exprimării unor puncte de vedere cu privire la interpretarea și aplicarea unor prevederi cuprinse în acest regulament, în calitate de emitent al său.

În anul 2014 mai multe astfel de probleme au fost sesizate Consiliului Superior al Magistraturii de Curtea de Apel Constanța dar și de alte instanțe.

I. Probleme ivite în cazul trimiterii cauzei spre rejudecare

1.1. Constituirea completului pentru rejudecarea cauzei în interpretarea și aplicarea art. 99 al.6 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești în cazul în care se trimite spre rejudecare în apel o cauză în care completul de judecată s-a constituit din primii doi judecători ai completului de recurs investit, ca urmare a calificării drept apel a căii de atac

Situația premisă: partea formulează cerere de recurs care este repartizată unui complet de recurs; completul de judecată califică calea de atac drept apel; cauza este soluționată în conformitate cu art.99(3) din Regulamentul de ordine interioară de primii doi judecători ai completului de recurs; cei doi judecători nu constituie un complet de apel potrivit organizării completurilor aprobată de Colegiul de conducere al instanței al începutul anului; există posibilitatea ca în urma ivirii divergenței, completul să soluționeze cauza în compunerea prevăzută de art.98 al.7 din Regulamentul de ordine interioară; recursul este admis și cauza trimisă spre rejudecare în apel.

Probleme practice:

- **stabilirea compunerii completului de judecată la care revine cauza spre rejudecare** în aplicarea art. 99 al.6 din Regulamentul de ordine interioară, respectiv dacă acea cauză este repartizată completului de **recurs** inițial investit sau completului rezultat în conformitate cu art.99(3) din Regulamentul de ordine interioară;
- **stabilirea acestei compuneri în situația în care**

¹potrivit art. 11 din Legea nr.304/2004: „Activitatea de judecată se desfășoară cu respectarea principiilor distribuției aleatorii a dosarelor și continuității, cu excepția situațiilor în care judecătorul nu poate participa la judecată din motive obiective”; în același sens sunt prevederile art.32 al.6, 53 al.1, din Legea nr. 304/2004 precum și art.199 al.2 teza finală, art.475 al.1 și 493 al.1 Cod.pr.civ. și art.341 al.7 pct.2 lit.c), art.344 al.1 și art.361 al.3 Cod procedură penală; potrivit art.488 al.1 pct.2 Cod.pr.civ. nerespectarea principiului repartiției aleatorii și continuității completului de judecată constituie motiv de nelegalitate și casare;

² aprobat prin Hotărâre Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 387 din 22 septembrie 2005 (cu modificările ulterioare), publicată în Monitorul Oficial partea I nr. 958 din 28 octombrie 2005;

compunerea completului de apel care a rezultat în aplicarea art.99(3) din Regulamentul de ordine interioară **a intrat un al treilea judecător potrivit art.99 al.7** din Regulamentul de ordine interioară în caz de **divergență**;

Această problemă este importantă pentru stabilirea compunerii completului care ar trebui să soluționeze un incident procedural (de exemplu o cerere de abținere) în sensul că, dacă repartizarea cauzei se face la completul de recurs inițial învestit cererea se soluționează de al treilea membru al completului de recurs împreună cu doi judecători care figurează în planificarea de permanență, deoarece incidentul privește doar o parte a membrilor completului, în timp ce dacă acea cauză se repartizează la completul rezultat în conformitate cu art.99(3) din Regulamentul de ordine interioară incidentul procedural se soluționează de un alt complet de apel întrucât privește toți membrii completului de judecată.

În ședința din 18.09.2014, **Comisia de lucru nr. 2 a Consiliului Superior al Magistraturii** a stabilit că în situația în care completul a fost constituit în conformitate cu art.99 al.3 din Regulamentul de ordine interioară din primii doi judecători ai completului de recurs în urma recalificării căii de atac din recurs în apel și cauza este trimisă spre rejudecare după admiterea recursului, **cauza revine la completul care a pronunțat soluția format din primii doi judecători ai completului de recurs iar dacă în apel s-a ivit divergența, în rejudecare, nu participă și judecătorul care a intrat în compunerea completului de divergență.**

1.2. Constituirea completului pentru rejudecarea cauzei în interpretarea și aplicarea art. 99 al.6 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești în cazul în care se trimite spre rejudecare o cauză pentru a fi soluționată în recurs iar nu în apel

Cu privire la această problemă, în ședința din 23.09.2014, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a stabilit că în situația casării deciziilor pronunțate în apel și al trimiterii cauzei spre rejudecare în complet de recurs, repartizarea cauzelor nu se face la completul inițial învestit, constituit din numărul legal de judecători pentru soluționarea apelului ci se repartizează aleatoriu între completurile de recurs³. S-a reținut astfel că într-un astfel de caz nu subzistă rațiunile care au stat la baza dispozițiilor art.99 al.6 din Regulamentul de ordine interioară ce vizează, în esență, continuitatea completului.

Această soluție este pe deplin justificată în situația în care cauza este înregistrată la un complet de apel, părțile declarând această cale de atac, instanța de control judiciar considerând însă că recursul era calea legală de atac cu consecința casării și trimiterii spre rejudecare.

O problemă distinctă se pune însă în situația în care părțile declară recurs iar completul de recurs învestit, format din trei judecători, recalifică calea de atac drept apel, aceasta fiind soluționată de un complet constituit potrivit art.99 al.3 din

Regulamentul de ordine interioară din primii doi judecători ai completului de recurs.

În cazul în care decizia pronunțată este casată cu trimitere spre rejudecare în recurs, ar fi mai degrabă justificată repartizarea cauzei spre rejudecare la completul de recurs inițial învestit, având în vedere că prin decizia pronunțată de instanța de control judiciar se casează și încheiere prin care recursul declarat a fost calificat apel, astfel încât judecata trebuie reluată de completul învestit inițial cu recursul.

În lipsa unor distincții sau precizări cu privire la soluția de principiu adoptată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii în ședința din 23.09.2014, soluția repartizării aleatorii între completuri de recurs rezultă a fi aplicabilă și în această din urmă situație.

II. Probleme rezultate din aplicarea prevederilor art.41 din noul Cod de procedură civilă

2.1. Aplicabilitatea prevederilor art. 99 al.6 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești în cauzele în care se aplică noul Cod de procedură civilă:

Prevederile art.41 noul Cod.pr.civ. se referă la două situații de incompatibilitate:

- situația în care judecătorul a pronunțat o încheiere interlocutorie
- situația în care judecătorul a pronunțat o hotărâre prin care s-a soluționat cauza

În conformitate cu prevederile **art.424 al.1 Cod.pr.civ.**, instanța poate pronunța:

- o hotărâre **prin care soluționează cauza** sau
- o hotărâre **prin care se dezinvestește fără a soluționa cauza.**

Față de aceste prevederi legale, prevederile art.41 Cod.pr.civ. nu sunt aplicabile iar judecătorul nu este incompatibil să soluționeze cauza **numai în cazul în care a pronunțat o hotărâre prin care s-a dezinvestit fără a soluționa cauza** (de exemplu a anulat cererea). Această prevedere legală **nu include și situația în care cauza a fost soluționată dar instanța de control judiciar a considerat că instanța nu a cercetat fondul pricinii, întrucât în acest caz instanța de fond nu s-a dezinvestit ci a soluționat cauza, chiar dacă se apreciază că nu a intrat în cercetarea fondului, cele două noțiuni fiind diferite.**

Pe de altă parte, art.45 Cod.pr.civ. prevede că în cazurile prevăzute de art.41 judecătorul nu poate participa la soluționarea cauzei chiar dacă nu s-a abținut ori nu a fost recuzat.

Ca urmare, față de noile reglementări, aplicarea art. 99 al.6 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești în cauzele în care se aplică noul Cod de procedură civilă, conduce în cele mai multe cazuri la situația în care

³ a fost menținută astfel soluția adoptată în 10.03.2011

repartizarea cauzei trimise spre rejudecare la același complet de judecată inițial investit nu are nici un efect, judecătorii fiind împiedicați să soluționeze cauza cu excepția cazului în care în primul ciclu procesual s-a pronunțat o hotărâre prin care instanța s-a dezinvestit.

Această situație generează dificultăți administrative determinate de necesitatea stabilirii unui alt complet care să soluționeze cauza.

Se pune astfel problema dacă art. 99 al.6 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești **este aplicabil în cauzele în care se aplică noul Cod de procedură civilă** și, în caz afirmativ, se pune problema oportunității **abrogării acestui text** care și-a pierdut utilitatea practică și generează dificultăți administrative **sau a modificării lui** prin punerea de acord cu dispozițiile procedurale enunțate în sensul de a fi aplicabil numai în cazul în care instanța a pronunțat o hotărâre prin care s-a dezinvestit fără a soluționa cauza astfel în celelalte cazuri fiind mai util a se proceda direct la repartizarea cauzei de vreme ce cazul de incompatibilitate nu presupune o cerere de abținere.

În ședința sa din 18.09.2014, Comisia de lucru nr. 2 a Consiliului Superior al Magistraturii (Eficientizarea activității Consiliului Superior al Magistraturii și a instituțiilor coordonate; parteneriatul cu instituțiile interne și societatea civilă) a analizat propunerea⁴ de modificare a Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești în acest sens apreciind că o astfel de modificare nu se impune întrucât „incompatibilitatea vizează, și în concepția noului Cod de procedură civilă, numai pe acei judecători care au soluționat fondul pricinii”.

Considerăm însă că prevederile noului Cod de procedură civilă, deși asemănătoare cu cele cuprinse în art.24 din Cod.pr.civ. 1864, sunt mai restrictive, având în vedere prevederile **art.45 Cod.pr.civ.**

O posibilitate de reglementare în acest sens ar fi modificarea art.99 al.6 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești în sensul următor:

„(6) Cauzele trimise spre rejudecare după desființare/casare revin la completul inițial investit **numai în cazul în care prima instanță a pronunțat o hotărâre prin care s-a dezinvestit fără a soluționa cauza; în celelalte situații, cauza se va repartiza aleatoriu cu blocarea completului care a soluționat inițial cauza**”.

Desigur, în lipsa unei astfel de modificări a Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, cauzele primite în rejudecare urmează a fi repartizate completului inițial investit, rămânând posibilitatea formulării unei cereri de abținere de către judecătorul investit asupra căreia să urmează a se pronunța completul stabilit potrivit art.98 al.2 sau 4 din regulamentul de ordine interioară.

2.2. Aplicarea art.98 al.3 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești pentru repartizarea cauzei în situația căilor extraordinare de atac

Prevederile art.41 noul Cod.pr.civ. **extind situațiile de incompatibilitate absolută și la judecarea căilor extraordinare de atac.**

Aceste prevederi **generează însă unele probleme practice privind repartitia aleatorie.**

Astfel, în situația în care există doar două completuri de judecată într-o materie, în situația în care se formulează o cale extraordinară de atac, ambii membri ai completului care a pronunțat soluția în apel fiind incompatibili potrivit art. 41 Cod.pr.civ., se pune problema modului de aplicare a prevederilor **art.98 al.3** din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Situația se pune și în cazul în care există mai multe completuri într-o anumită materie în cazul în care urmare a admiterii mai multor cereri de abținere succesive ale membrilor respectivelor completuri de judecată doar unui complet de judecată i se mai poate repartiza spre soluționare cauza.

Dacă dintre cele două completuri specializate unul dintre acestea nu mai poate soluționa cauza în urma aplicării art. 41 Cod.pr.civ., dosarul nu poate fi repartizat aleatoriu întrucât aplicația ECRIS nu permite realizarea repartiției aleatorii dacă există un singur complet căruia să îi fie repartizată.

Oricum, în mod necesar, completul care ar urma să soluționeze cauza ar fi celălalt complet specializat constituit în condițiile în care alineatul 2 al aceluiași articol se referă **numai la situația în care într-o anumită materie există doar un complet constituit care este vizat de incidentul procedural astfel încât nu există temei pentru ca la repartizarea aleatorie a cauzei în situația prevăzută de alin.3 să fie incluse toate completurile constituite indiferent de materia în care judecă.**

În ședința din 28.04.2014, Comisia de lucru nr. 2 a Consiliului Superior al Magistraturii a stabilit că prevederile art.98 al.2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești nu acoperă această situație dar, „*ca o consecință firească a aplicării dispozițiilor menționate ale art.98, în cazul existenței a două complete de judecată într-o materie, din care unul blocat ca urmare a soluționării incidentului procedural, urmează ca dosarul să fie repartizat celui alt complet care judecă în acea materie, respectiv aceluiași complet care a soluționat incidentul procedural. Astfel, în situația expusă, repartizarea urmează a se realiza ciclic, repartizarea ciclică fiind de asemenea o formă de repartizare aleatorie*”

Considerăm în acest sens că ar fi util ca alin.3 să fie completat în sensul de a cuprinde o excepție pentru această situație, cauza urmând a fi repartizată aleatoriu dar ciclic spre soluționare (la următorul complet ce soluționează cauze în aceeași materie același complet care a soluționat incidentul procedural) sau în sensul preluării soluției din alin.2 astfel încât cauza să se repartizeze aleatoriu între toate completurile constituite, indiferent de materia în care judecă.

⁴ propunere formulată de Curtea de Apel Constanța;

III. Probleme determinate de recalificarea căilor de atac

3.1. Stabilirea completului de judecată în interpretarea și aplicarea art.98 al.2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești în cazul în care completul cu privire la ai cărui membri au intervenit incidentele procedurale a fost constituit în conformitate cu art.99(3) din Regulamentul de ordine interioară de primii doi judecători ai completului de recurs.

În general aceste probleme privind cazuri de incompatibilitate, abținere sau recuzare intervin în urma trimiterii spre rejudecare în apel după admiterea recursului. În cazul în care judecătorii care rămân învestiți cu soluționarea cauzei sau la care revine cauza spre rejudecare **formulează cerere de abținere (sau sunt recuzați), se pune problema care este completul cu numărul imediat următor care potrivit art.98 al.2 din Regulamentul de ordine interioară soluționează cererea de abținere (recuzare) în condițiile în care nu există un complet de apel constituit la începutul anului și numerotat din care să facă parte judecătorii la care revine cauza spre rejudecare și raportat la care să existe un complet cu număr imediat următor.**

Astfel, pot fi identificate trei posibilități de interpretare:

- acesta poate fi **primul complet de apel constituit potrivit indicativului (numerotări) sau un alt complet de apel stabilit ciclic sau**
- poate fi completul de **recurs** cu număr imediat următor completului de recurs învestit inițial sau
- **cauza ar putea să revină la completul de recurs inițial învestit** iar cererea de abținere/recuzare să fie soluționată de al **treilea judecător din complet** (care nu a participat la soluționarea apelului în urma recalificării căii de atac) **alături de un judecător care figurează în planificarea de permanență.**

În ședința din 18.09.2014, **Comisia de lucru nr. 2 a Consiliului Superior al Magistraturii** a stabilit că, într-o astfel de situație, **incidentele procedurale referitoare la toți membrii completului de judecată se vor soluționa în urma repartizării ciclice între completurile de apel.**

Această soluție este în acord și cu soluția identificată cu privire la problema anterioară, respectiv aceea că în caz de rejudecare cauza este repartizată spre soluționare completului de apel constituit în conformitate cu art.99 al.3 din Regulamentul de ordine interioară. Ca urmare, incidentele procedurale referitoare la toți membrii completului de judecată trebuie soluționat de un alt complet de apel.

Desigur, în cazul admiterii cererii de abținere sau recuzare, devin aplicabile prevederile art.98 al.3 din Regulamentul de ordine interioară în sensul că acea cauză se repartizează aleatoriu la un alt complet de apel iar în cazul în care unul dintre membrii acestuia face parte din noul complet căruia i s-a repartizat cauza (prin ipoteză fiind exclusă situația în care ambii membri ai completului care a soluționat cauza fac parte din același complet

de apel constituit la nivelul instanței), devin aplicabile prevederile alin.4 al art.98 din Regulamentul de ordine interioară.

3.2. Stabilirea completului de judecată care soluționează alte incidente procedurale în cazul în care completul cu privire la ai cărui membri au intervenit incidentele procedurale a fost constituit în conformitate cu art.99(3) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești

În legătură cu situația premisă, se constată că rămân fără o soluție cu caracter expres în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești următoarele aspecte:

- stabilirea completului care soluționează în aceste cazuri alte cereri cu caracter incident cum ar fi cereri de reexaminare în diferite materii
- completul care soluționează cauza în urma admiterii cererii de abținere/recuzare a tuturor membrilor completului învestit
- completul care soluționează incidentele procesuale și, dacă este cazul, care va fi învestit cu soluționarea cauzei în situația în care cererea de apel este calificată drept recurs și completul se constituie prin includerea judecătorului din planificarea de permanență.

Cauza care determină necesitatea reglementării acestor situații este, ca și în cazul situațiilor cu privire la care CSM a exprimat un punct de vedere, faptul că Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești stabilește că anumite cereri se soluționează de completul imediat următor celui învestit **în condițiile în care nu există un complet de apel constituit la începutul anului și numerotat din care să facă parte judecătorii care constituie completul învestit în urma recalificării căii de atac și raportat la care să existe un complet cu număr imediat următor.**

Consiliul Superior al Magistraturii a reținut că, „*în vederea identificării unei soluții pentru o anumită situație particulară trebuie avute în vedere dispozițiile regulamentare în ansamblul lor*” și „*în virtutea atribuțiilor sale, colegiul de conducere al instanței judecătorești poate, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege, să stabilească prin hotărâre o regulă generală neprevăzută expres în Regulament, dar care se deduce implicit din dispozițiile acestuia*”⁵.

Ca urmare, având în vedere soluțiile adoptate de CSM cu privire la problemele sesizate, argumentele reținute și textele regulamentare invocate, s-au identificat soluții similare și pentru alte situații.

În acest sens, de exemplu, la nivelul Curții de Apel Constanța, s-au stabilit de către Colegiul de Conducere⁶ următoarele reguli similare pentru situațiile nereglementate în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, după cum urmează:

a) *În situația în care completul a fost constituit în conformitate cu art.99 al.3 din Regulamentul de ordine interioară din primii doi judecători ai completului de recurs în urma*

⁵ punctul de vedere exprimat de în ședința din 18.09.2014 de către Comisia de lucru nr. 2 a Consiliului Superior al Magistraturii;

⁶ Hotărârea din data de 18/05.12.2014 la propunerea președintelui Secției I civile

recalificării căii de atac din recurs în apel, **toate** incidentele procedurale și cererile incidentale date în competența **completului următor** se vor soluționa în urma **repartizării ciclice între completurile de apel care judecă în aceeași materie**.

b) În situația în care completul a fost constituit în conformitate cu art.98 al.3 din Regulamentul de ordine interioară din primii doi judecători ai completului de recurs în urma recalificării căii de atac din recurs în apel, **dacă cererea de abținere/recuzare cu privire la toți membrii completului de judecată este admisă, cauza va fi repartizată aleatoriu în aplicația ECRIS între completurile de apel care judecă în aceeași materie**.

c) În situația în care completul a fost constituit în conformitate cu art.99 al.3 din Regulamentul de ordine interioară în urma recalificării căii de atac din apel în recurs, **toate** incidentele procedurale și cererile incidentale date în competența **completului următor** se vor soluționa în urma **repartizării ciclice între completurile de recurs care judecă în aceeași materie**.

d) În situația în care completul a fost constituit în conformitate cu art.98 al.3 din Regulamentul de ordine interioară în urma recalificării căii de atac din apel în recurs, **dacă cererea de abținere/recuzare cu privire la toți membrii completului de judecată este admisă, cauza va fi repartizată aleatoriu în aplicația ECRIS între completurile de recurs care judecă în aceeași materie**.

Astfel de prevederi ar putea fi incluse în Regulamentul de ordine interioară ca alineatele (6³) - (6⁶) ale art.99.

IV. Probleme determinate de aplicarea principiului continuității completului de judecată în unele situații în care completul care soluționează cauza este constituit potrivit art.99 al.5, 5¹ și 5² al Regulamentul de ordine interioară

4.1. Stabilirea completului care soluționează incidente procedurale

În cazul în care completul care soluționează cauza este constituit potrivit art.99 al.5, 5¹ și 5² al Regulamentul de ordine interioară din judecători care nu mai activează în cadrul aceleiași complet dar se reunesc doar pentru soluționarea respectivei cauze, **dacă se formulează cerere de abținere (sau recuzare)**, se pune problema **care este completul cu numărul imediat următor care potrivit art.98 al.2 din Regulamentul de ordine interioară soluționează cererea de abținere (recuzare) în condițiile în care nu există un complet constituit la începutul anului și numerotat din care să facă parte judecătorii care soluționează cauza** (aceștia reunindu-se într-un complet ad-hoc potrivit dispozițiilor regulamentare speciale) **și raportat la care să existe un complet cu număr imediat următor**.

O problemă similară se pune în cazul în care se ivesc alte incidente care, potrivit prevederilor din Regulamentul de ordine interioară se soluționează de completul următor.

În legătură cu prima problemă, a cărei soluție este aplicabilă *mutatis mutandis* și celeilalte probleme enunțate, în

ședința din 18.09.2014, **Comisia de lucru nr. 2 a Consiliului Superior al Magistraturii** a stabilit că determinarea „completului imediat următor” se va realiza ținând cont de soluția care ar fi fost adoptată la momentul în care membrii au compus completul investit în soluționarea cauzei, respectiv **completul cu număr imediat următor celui din care au făcut parte judecătorii care se reunesc**.

4.2. Absența temporară a unui membru al completului de judecată care se reunește pentru soluționarea unei cereri

În practică s-a pus problema modului de constituire a completului de judecată în cazul în care unul dintre membrii completului care se reunește potrivit art.99 al.5, 5¹ și 5² al Regulamentul de ordine interioară lipsește temporar.

Din acest motiv s-a pus problema interpretării sintagmei „*nu mai funcționează*” care descrie situația unor membrii ai completului de judecată respectiv.

Problema are importanță întrucât potrivit art.99 al.5, 5¹ și 5² al Regulamentul de ordine interioară în acest caz compunerea completului se asigură prin includerea unui judecător care figurează în planificarea de permanență în ziua în care s-a formulat cererea în timp ce regulile stabilite de art.98 al.6 din Regulamentul de ordine interioară conduc la soluția includerii în compunerea completului de judecată a judecătorului care figurează în planificarea de permanență în ziua ședinței de judecată.

În ședința din 16.06.2014, **Comisia de lucru nr. 2 a Consiliului Superior al Magistraturii** a stabilit că, în cazul în care judecătorul care făcea parte din completul care se reunește potrivit art.99 al.5, 5¹ și 5² al Regulamentul de ordine interioară, lipsește temporar dar nu și-a încetat activitatea cu caracter definitiv în cadrul secției sau instanței, acesta va fi înlocuit în conformitate cu art.98 al.6 din Regulamentul de ordine interioară.

Situația sesizată viza perioada efectuării concediului postnatal, dar soluția se poate aplica în toate cazurile de absență temporară. În cadrul Secției I a Curții de Apel Constanța, de exemplu, soluția s-a aplicat în cazul în care un judecător se afla în concediu medical.

V. Probleme determinate de imposibilitatea constituirii completului de judecată în unele situații particulare

Prevederile **art.98 al.3¹** din Regulamentul de ordine interioară **se referă numai** la situația în care **toți judecătorii unei secții** au devenit incompatibili să judece **dar nu prevede nici o soluție** pentru situația în care **unii judecători** din cadrul secției nu sunt incompatibili **dar nu sunt în număr suficient** pentru a constitui un complet de judecată colegial.

În cadrul Curții de Apel Constanța, într-o astfel de situație, compunerea completului de judecată a fost asigurată prin includerea unor judecători din cadrul secției care judecă în aceeași materie.

Cu privire la această situație, în ședința din 18.09.2014, **Comisia de lucru nr. 2 a Consiliului Superior al Magistraturii** a stabilit că pentru constituirea completului de judecată „*compunerea acestuia se va întregi cu unul sau doi judecători din*

planificarea de permanență din altă secție care judecă în aceeași materie ori din planificarea de permanență din materia cea mai apropiată”.

În acest sens ar fi utilă **modificarea și completarea art.98 din Regulamentul de ordine interioară astfel:**

(3') În situația în care doar o parte dintre judecătorii secției sunt incompatibili însă judecătorii care nu se află în

această situație nu sunt suficienți pentru a fi constituit completul, compunerea acestuia se va întregi cu unul sau doi judecători din planificarea de permanență din altă secția stabilită conform alineatului 1 sau din planificarea de permanență din materia cea mai apropiată.

16.01.2015

Procedura de desfășurare a întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute probleme de drept care au generat practică neunitară

Diana Gavrilă, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor
Direcția Legislație, Documentare și Contencios

În ședința din 19 martie 2015, a fost supusă analizei Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii procedura pentru organizarea întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care au generat o practică neunitară, astfel cum aceasta a fost propusă în cadrul întâlnirilor Grupului de lucru privind eficiența activității instanțelor.

Analizând problematica supusă analizei, Secția pentru judecători a reținut că unificarea practicii judiciare constituie un obiectiv specific al obiectivului general „Creșterea eficienței justiției” din cadrul Planului multianual al Consiliului Superior al Magistraturii 2011-2016.

De asemenea, în Raportul din ianuarie 2015 al Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și de verificare, s-a recunoscut faptul că „independența sistemului judiciar nu poate constitui o scuză pentru o practică neuniformă”.

Organizarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a unor întâlniri trimestriale pe materii, cu președinții de secții de la curțile de apel s-a dovedit a fi deosebit de utilă, iar nevoia schimbului de informații cu privire la practica judiciară a altor instanțe poate fi satisfăcută și prin alte mijloace decât culegerile editate de jurisprudență care, în contextul constrângerilor bugetare din ultimii ani, nu au mai putut fi tipărite de către curțile de apel.

Mecanismele proactive de unificare a practicii judiciare, care sunt atributul Înaltei Curți de Casație și Justiție, deși mult mai eficiente ca efecte juridice, datorită faptului că devin obligatorii, sunt mecanisme accesibile numai instanțelor superioare, care judecă în ultimă instanță o cauză, ori problemele controversate apar, de cele mai multe ori, încă de la judecarea în primă instanță a cauzei.

În consecință, s-a apreciat necesară găsirea și a altor soluții pentru unificarea practicii, în timp mai apropiat de momentul ridicării problemei juridice.

S-a reținut că, la nivelul Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea nr. 387/2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare există prevederi exprese referitoare la organizarea întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute

problemele de drept care au generat o practică neunitară, o serie de mecanisme și atribuții pentru realizarea acestora.

Cu toate acestea, pregătirea și organizarea unor asemenea întâlniri trebuie să fie realizată în mod unitar, astfel încât prevederile regulamentare să fie respectate și să nu se permită o parcurgere formală a acestor întâlniri.

În acest sens, Secția pentru judecători a apreciat necesară publicarea minutei întocmite urmare întâlnirii trimestriale atât în zona accesibilă magistraților din Emap (portalul utilizat de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru organizarea activității Consiliului, instanțelor și parchetelor), cât și pe intranetul curții de apel, precum și comunicarea acesteia tuturor curților de apel.

Totodată, Secția pentru judecători a apreciat că se impune standardizarea referatelor, notelor și minuterilor întocmite cu ocazia întâlnirilor președinților de secții de la curțile de apel, organizate de Institutul Național al Magistraturii, sens în care s-au elaborat modele care sunt cuprinse în Anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

În scopul unei ușoare identificări, atât prin „răsfoirea” soluțiilor încărcate în Emap, cât și pentru căutare prin cuvinte cheie, s-a apreciat necesară și indicarea obiectului din ECRIS în caseta care se va completa pentru fiecare problemă juridică, alături de materia sau subcategoria vizată și actul normativ incident, identificat prin tip/număr/an, iar articolele aplicabile vor fi enumerate numeric.

În consecință, s-a considerat oportun ca minutele să fie clasificate pe materii și subcategorii, astfel:

1. Penal, cu următoarele subcategorii posibile: a) cauze soluționate de judecătoria de drepturi și libertăți; b) cauze soluționate de judecătoria de cameră preliminară; c) infracțiuni; d) cauze referitoare la executarea sancțiunilor de drept penal; e) alte tipuri de cauze.

2. Civil, cu următoarele subcategorii posibile: a) Drepturi de proprietate și alte drepturi reale; b) Fond funciar; c) Pretenții; d) Executare silită; e) Familie și minori; g) Contravențional; h) Litigii de muncă și asigurări sociale; i) Cauze societare; j) Insolvență și preinsolvență; k) Proprietate intelectuală; l) Alte tipuri de cauze.

3. Contencios administrativ și fiscal, cu următoarele subcategorii: a) Contencios administrativ; b) Financiar fiscal; c) Achiziții publice; d) Alte tipuri de cauze.

De asemenea, s-a apreciat necesar ca numărul temelor care se vor selecta pentru fiecare dintre materii sau subcategorii, ce vor fi supuse dezbaterii trimestriale, să nu fie limitat și să fie avute în vedere inclusiv probleme de drept ridicate în cauzele care nu sunt supuse controlului judiciar al curții de apel.

Totodată, s-a considerat oportun ca, la întâlnirile trimestriale, să fie invitat și procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel sau alt procuror desemnat de acesta, și să poată fi invitați și decanii barourilor de avocați din circumscripția curții de apel.

Secția pentru judecători a apreciat că întâlnirile în care sunt dezbătute problemele de drept care au generat o practică neunitară ar trebui organizate doar în semestrele I, II și IV, dat fiind faptul că pașii procedurali care trebuie parcurși în vederea întâlnirii din trimestrul III sunt situați în timpul vacanței judecătorești, iar problemele sesizate în această perioadă pot fi avute în vedere în trimestrul următor.

În cadrul aceleiași ședințe, a fost supusă analizei Secției pentru judecători și metodologia de organizare și desfășurare a întâlnirilor președinților de secții din cadrul curților de apel, elaborată de Institutul Național al Magistraturii, împreună cu punctul de vedere întocmit de Direcția legislație, documentare și contencios cu privire la această metodologie.

Secția pentru judecători a reținut că unul dintre obiectivele programelor de formare continuă a magistraților elaborate de Institutul Național al Magistraturii îl constituie, în ultimii ani, unificarea practicii judiciare în cadrul formării specializate a magistraților.

Identificarea practicii judiciare neunitare s-a dovedit a fi, de cele mai multe ori, o sarcină dificilă, dată fiind multitudinea problemelor de drept intervenite în domeniile de specializare a magistraților, precum și accesul dificil la jurisprudența instanțelor.

În acest context, începând cu anul 2014, în cadrul Programului Institutului Național al Magistraturii de formare continuă la nivel centralizat, au fost organizate 4 întâlniri ale președinților secțiilor specializate (civil, comercial, contencios administrativ și fiscal, penal), întâlniri ce au avut ca scop identificarea și dezbaterii aspectelor soluționate diferit în cadrul instanțelor.

Având în vedere că aceste întâlniri s-au dovedit a fi un mijloc eficient de identificare și dezbaterii a problemelor de practică neunitară, pentru anul 2015 au fost stabilite 8 întâlniri, după cum urmează: câte două în fiecare din materiile civil, litigii cu profesioniști și insolvență, penal (acestea urmând să fie organizate semestrial) și câte una în materia contenciosului administrativ și fiscal, respectiv litigii de muncă.

Calendarul întâlnirilor se stabilește la începutul fiecărui an, pe baza propunerilor înaintate de Institutul Național al Magistraturii, agreeate de Consiliul Superior al Magistraturii și conducerile curților de apel care le vor găzdui.

La aceste întâlniri participă președinții secțiilor specializate în materie de la nivelul curților de apel și președintele secției corespunzătoare din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și/sau un judecător desemnat de președintele secției, precum și reprezentanți din partea Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Având în vedere utilitatea acestor întâlniri, s-a apreciat necesară aprobarea unei metodologii prin care să se stabilească activitățile ce urmează să se desfășoare înainte, în timpul și după întâlnirea președinților secțiilor specializate din cadrul curții de apel, precum și persoanele responsabile cu îndeplinirea acestora.

În acest context, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a adoptat Hotărârea nr. 148/19.03.2015, prin care a stabilit următoarele:

Art. 1 - Aprobă procedura întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care generează practică neunitară, care se desfășoară potrivit următoarelor etape:

1. În primele 15 zile ale trimestrului, președinții de secții de la judecători (sau vicepreședinții de instanță dacă nu există secții), președinții de secții de la tribunale și curți de apel colectează temele propuse de către judecătorii secției (instanței).

2. Președintele de secție, vicepreședintele de instanță (dacă nu există secții) sau judecătorul desemnat va identifica problemele de practică neunitară pe materii, selectând hotărârile diferite pronunțate de propria instanță în cauzele în care în spețe similare s-a aplicat legea în mod diferit. De asemenea, se vor avea în vedere toate problemele juridice dezbătute la întâlnirile lunare și pentru care nu s-a convenit asupra unei interpretări unitare în perioada de după ultima întâlnire trimestrială.

Problemele sesizate în trimestrul III vor fi avute în vedere în trimestrul următor.

3. Până la sfârșitul primei luni a fiecărui trimestru, președintele de secție/vicepreședintele instanței sau judecătorul desemnat întocmește o notă în care expune problemele juridice selectate, textele legale aplicabile, interpretările date de judecătorul care a propus tema, respectiv de către judecătorii care au soluționat în mod diferit cauze similare, extrase din hotărârile judecătorești identificate. Hotărârile selectate sunt atașate la notă, însoțite, dacă este cazul, de hotărâri pronunțate de instanțele de control judiciar în aceste cauze.

Notele întocmite de președinții de secții de la judecători și tribunale se înaintază vicepreședinților curților de apel în același termen.

4. Până la data de 10 a celei de-a doua luni a fiecărui trimestru, vicepreședintele curții de apel stabilește, în colaborare cu președinții de secții ai curții de apel, temele care vor fi supuse dezbaterii la întâlnirile profesionale.

Dacă se apreciază că unele teme nu vor fi supuse dezbaterii datorită practicii constante a instanței de control judiciar în acea materie, datorită faptului că problema juridică nu este controversată, este singulară sau foarte rar întâlnită în practică și nu prezintă o complexitate deosebită sau pentru alte motive obiective, președinții secțiilor care soluționează cauze în materiile vizate de temele respinse comunică motivarea respingerii selectării temei către instanța care a propus-o.

5. În cea de-a doua decadă a celei de-a doua luni a fiecărui trimestru, grefierul documentarist de la curtea de apel identifică, pentru fiecare temă, recursurile în interesul legii, hotărârile pronunțate în mecanismele proactive de unificare a practicii judiciare, deciziile Curții Constituționale pronunțate în legătură cu textele legale incidente, practica judiciară a instanțelor din circumscripția curții de apel, precum și hotărâri pronunțate de

instanțe din raza altor curți de apel în cauze similare.

6. În ultima decadă a celei de-a doua luni, vicepreședintele curții de apel, președintele de secție sau judecătorul desemnat elaborează referatul privind temele ce vor fi supuse dezbaterii, după modelul din Anexa la prezenta hotărâre. Acesta se comunică tuturor instanțelor, și procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel, precum și, dacă se apreciază necesar, barourilor din raza curții de apel.

7. În prima jumătate a celei de-a treia luni a fiecărui trimestru, se organizează întâlnirea trimestrială cu participarea judecătorilor de la toate instanțele din circumscripția curților de apel, pe materii.

Fiecare temă este prezentată de președintele secției corespunzătoare de la curtea de apel sau de judecătorul care a întocmit referatul.

Observațiile formulate și răspunsurile la acestea sunt consemnate într-un proces verbal. Orice soluție propusă în referat poate fi argumentată suplimentar sau contrazisă argumentat. Orice altă soluție juridică propusă pentru probleme controversate (neprevăzută în referat) trebuie motivată de către judecătorul care o susține oral și transmisă vicepreședintelui curții de apel, în scris, în termen de 5 zile de la întâlnirea profesională.

Fiecare soluție este supusă la vot. Dacă o soluție întrunește majoritatea voturilor judecătorilor prezenți, va fi considerată însoțită ca practică unitară la nivelul instanțelor din circumscripția curții de apel și se va consemna împreună cu argumentele care o susțin, în minuta întâlnirii profesionale (întocmită conform modelului din Anexa la prezenta hotărâre).

În cazul în care o problemă de drept nu poate face obiectul unor cauze de competența judecătorilor sau a tribunalelor, dat fiind că este incidentă numai la instanțele superioare, aceasta nu va fi supusă la vot judecătorilor de la jurisdicțiile inferioare.

Numele judecătorului care a propus teme spre dezbateri, a exprimat opinii juridice și a propus soluții în referatele întocmite sau în susținerile orale sau scrise referitoare la alte soluții sunt confidențiale, nefiind menționate decât în documentele cu circuit intern al instanțelor și în procesele verbale de consemnare a dezbaterilor, dar nu se vor regăsi în minuta întâlnirii profesionale. Minutele acestor întâlniri sunt transmise vicepreședintelui curții de apel.

8. În termen de 10 zile de la data întâlnirii, în cazul în care se constată practică neunitară la nivelul instanțelor din circumscripția propriei curți de apel și a altor curți de apel, vicepreședintele curții de apel sesizează colegiul de conducere în vederea aprecierii asupra promovării recursului în interesul legii.

Vicepreședintele curții de apel ia măsuri pentru comunicarea minutei celorlalte curți de apel, asigură publicarea ei pe intranetul propriei instanțe și o transmite, în format electronic WORD, Consiliului Superior al Magistraturii, pentru publicare în zona accesibilă magistraților din EMAP, asigurându-se de respectarea structurii minutei, inclusiv cu privire la completarea corectă a casetei care permite clasificarea problemei.

9. Problemele juridice care nu au întrunit majoritatea de voturi la prima întâlnire profesională se vor supune din nou dezbaterii la următoarea întâlnire. Dacă nici la a doua dezbateri nu este întrunită majoritatea, problema juridică va fi transmisă Institutului Național al Magistraturii pentru dezbateri la întâlnirile

de practică neunitară pe materii și în seminariile de formare continuă.

10. Grefierul documentarist de la curtea de apel verifică dacă problemele juridice, pentru care s-a întrunit majoritatea de voturi, consemnate în minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la instanțele din circumscripția curții de apel în cadrul căreia funcționează, se regăsesc și în minutele altor întruniri profesionale de la alte curți de apel și informează vicepreședintele curții de apel asupra constatărilor.

În cazul în care alte curți de apel au întrunit majoritatea de voturi asupra unei alte soluții de principiu asupra aceleiași probleme juridice, vicepreședintele curții de apel înaintează minutele conținând soluțiile diferite Institutului Național al Magistraturii în vederea discutării lor la întrunirile de practică neunitară.

Art. 2 - Aprobă metodologia de organizare și desfășurare a întâlnirilor președinților de secții din cadrul curților de apel, elaborată de Institutul Național al Magistraturii, care cuprinde următoarele etape:

1. Etapa I (preliminară întâlnirii)

a) Identificarea și centralizarea problemelor relevante care au generat practică neunitară la nivelul instanțelor

Identificarea problemelor de practică neunitară se realizează de curțile de apel, cu consultarea instanțelor din circumscripția teritorială. În măsura în care aceste probleme se regăsesc în dosare soluționate definitiv, vor fi atașate tematicii propuse și deciziile aferente.

În acest scop, cu cel puțin 60 de zile înainte de data întâlnirii, responsabilul de activitate din cadrul Departamentului de formare continuă al Institutului Național al Magistraturii va solicita curților de apel să identifice și să comunice problemele relevante cu care instanțele s-au confruntat în practică, în materia ce face obiectul întâlnirii, care au generat sau sunt susceptibile de a genera practică neunitară.

Vor fi avute în vedere și problemele juridice care nu au întrunit majoritatea de voturi la prima întâlnire trimestrială în care au fost dezbătute problemele de drept care generează practică neunitară și care au fost supuse din nou dezbaterii la următoarea întâlnire, însă nici la a doua dezbateri nu a fost întrunită majoritatea.

De asemenea, vor fi luate în considerare și problemele juridice pentru care s-a întrunit majoritatea de voturi, consemnate în minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la instanțele din circumscripția unei curți de apel și care se regăsesc și în minutele altor întruniri profesionale de la alte curți de apel, însă soluțiile de principiu asupra aceleiași probleme juridice sunt diferite.

În acest sens, vicepreședintele curții de apel înaintează minutele conținând soluțiile diferite Institutului Național al Magistraturii în vederea discutării lor la întrunirile de practică neunitară.

b) Desemnarea participanților la întâlnire

Aceasta se realizează de curțile de apel, Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pentru participanții desemnați vor fi menționate și comunicate către Institutul Național al Magistraturii datele de contact, precum și, dacă este cazul, solicitarea de cazare, cu indicarea intervalului.

Curtea de apel care va găzdui întâlnirea desemnează un judecător-raportor și unul sau mai mulți moderatori ai dezbaterilor, dintre judecătorii secției specializate.

c) Identificarea unui formator din cadrul Institutului Național al Magistraturii care va întocmi punctajul de discuții al întâlnirii, prin:

- selectarea problemelor de practică relevante (în ipoteza în care se estimează că numărul temelor propuse depășește timpul alocat întâlnirii, pot fi întocmite un punctaj principal și unul secundar de discuții, tematica acestuia din urmă fiind discutată în măsura timpului disponibil) și sintetizarea lor, în măsura în care acest lucru este necesar;

- consultarea catedrei de specialitate și formularea unui punct de vedere cu privire la fiecare problemă inclusă în punctajul de discuții.

d) Comunicarea, prin grija responsabilului din cadrul Institutului Național al Magistraturii cu organizarea întâlnirii, a problemelor transmise de fiecare din curțile de apel, către Înalta Curte de Casație și Justiție, în vederea formulării unui punct de vedere cu privire la acestea, precum și, spre știință, tuturor celorlalte curți de apel.

e) Elaborarea, de către responsabilul Institutului Național al Magistraturii a agendei întâlnirii, cu consultarea curții de apel care găzduiește întâlnirea/moderatorilor desemnați de curtea de apel care găzduiește întâlnirea.

f) Comunicarea agendei și formei finale a punctajului de discuții, către participanții la întâlnire, cu cel puțin 2 săptămâni înainte de data întâlnirii, precum și a oricăror alte aspecte relevante de natură organizatorică (locație, detalii privind cazarea etc.)

g) Consultarea persoanelor desemnate să participe la întâlnire cu colegii judecători din secția curții de apel în care funcționează, în vederea adoptării punctului de vedere al secției respective.

2. Etapa a II-a (în timpul întâlnirii)

În cadrul întâlnirilor de lucru, abordarea tematicii va fi una punctuală, cu prezentarea argumentelor în favoarea uneia sau alteia dintre soluții, a doctrinei, jurisprudenței relevante din contenciosul european, constituțional sau de unificare a practicii judiciare prin mecanismele prevăzute de lege.

Dezbaterile vor fi moderate, după caz, de:

- judecători desemnați din cadrul secției specializate a curții de apel-gazdă;

- formatorul Institutului Național al Magistraturii care a întocmit, pe baza propunerilor formulate de instanțe, punctajul de discuții;

- invitați din partea Consiliului Superior al Magistraturii, Înaltei Curți de Casație și Justiție, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ministerului Justiției.

Lucrările vor fi consemnate de judecătorul-raportor și vor fi înregistrate audio, în vederea întocmirii sintezei dezbaterilor (minutei întâlnirii).

De asemenea, în cadrul întâlnirii va fi prezentat și punctul de vedere comunicat de Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problemele transmise de curțile de apel.

Etapa a III-a (după întâlnire)

Dezbaterile și concluziile întâlnirii vor fi consemnate în scris, într-o minută, de judecătorul raportor sau de formatorul Institutului Național al Magistraturii. Aceasta va conține, în mod obligatoriu, concluziile agreeate de participanții la întâlnire pentru fiecare dintre problemele dezbătute și argumentele relevante în susținerea punctelor de vedere exprimate.

Minutele întâlnirilor președinților de secții de la curțile de apel, organizate de Institutul Național al Magistraturii, vor fi standardizate, conform modelului din Anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre. Acestea vor fi organizate pe materiile și subcategoriile stabilite prin prezenta hotărâre și vor conține pentru fiecare problematică, aceeași casetă ca și minutele întocmite cu ocazia întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care generează practică neunitară.

În partea introductivă, minuta va cuprinde mențiuni privind participanții la întâlnire, cu excepția participanților din partea curților de apel, care nu vor fi nominalizați.

Minuta, avizată de toți co-moderatorii, va fi comunicată participanților la întâlnire, prin adrese transmise curților de apel și va fi publicată pe pagina de web a Institutului Național al Magistraturii și pe rețeaua intranet a Consiliului Superior al Magistraturii.

După finalizarea întâlnirii, expertul Institutului Național al Magistraturii responsabil va introduce în bazele de date gestionate de Institut, datele privind participanții la întâlnire (pe baza semnăturilor din lista de prezență) și, dacă este cazul, evaluările din formularele completate de participanți.

Minuta va fi diseminată de către participanții la întâlnirea președinților de secții din cadrul curților de apel către toți judecătorii secției respective, precum și către toții judecătorii de la instanțele din circumscripția curții de apel, care judecă în aceeași materie, la următoarea întâlnire lunară a acestora.

Tot prin aceeași hotărâre au fost aprobate și modelele de minută și de referat/notă întocmite cu ocazia întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care generează practică neunitară.

Demersuri ale Consiliului Superior al Magistraturii în vederea punerii în acord a unor prevederi din Codul de procedură penală cu deciziile Curții Constituționale

Procuror Loredana Bălănoiu, judecător Andreea Cioată
Direcția legislație, documentare și contencios

De la data intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală, mai multe dispoziții din cuprinsul acestui act normativ au fost supuse controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională.

Întreprinderea demersurilor necesare în vederea punerii de acord a dispozițiilor din Codul de procedură penală constatate ca fiind neconstituționale cu deciziile instanței de contencios constituțional constituie o preocupare continuă pentru Consiliul Superior al Magistraturii.

În acest scop, la nivelul *Consiliului Superior al Magistraturii* au fost formulate propuneri de modificare și completare a dispozițiilor Codului de procedură penală, care au fost transmise fie ministrului justiției în vederea promovării intervențiilor normative propuse, fie celor două Camere ale Parlamentului pe rolul cărora se află mai multe proiecte de acte normative care vizează modificarea prevederilor noilor coduri în materie penală.

Conștient de faptul că lipsa unei intervenții legislative a legiuitorului poate da naștere unei stări de incertitudine juridică privind posibilitatea de a aplica în continuare dispozițiile constatate neconstituționale, precum și unor vulnerabilități în cauzele penale aflate în cursul judecății, Consiliul Superior al Magistraturii, în colaborare cu Ministerul Justiției, a venit rapid cu inițiative și propuneri de umplere a golurilor sau dificultăților născute din deciziile Curții Constituționale.

Un exemplu în acest sens îl constituie demersurile întreprinse în vederea asigurării conformității prevederilor Codului de procedură penală cu Decizia Curții Constituționale nr. 361/2015.

Prin decizia menționată, Curtea a constatat că normele procesual penale ale art. 222, cu denumirea marginală „Durata arestului la domiciliu”, prin faptul că nu reglementează nici termenele pentru care poate fi dispusă și nici durata maximă a acestei măsuri în procedura de cameră preliminară și de judecată în primă instanță, sunt neconstituționale, de vreme ce organele

judiciare pot dispune măsura arestului la domiciliu pentru perioade nelimitate de timp, pe cale de consecință fiind restrâns, în mod nelimitat temporal, exercitiul drepturilor și libertăților fundamentale vizate de conținutul acestei măsuri.

Chiar anterior publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 361/2015 în Monitorul Oficial, la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii s-a pus în discuție necesitatea promovării unui act normativ, în regim de urgență, pentru punerea de acord a dispozițiilor art. 222 din Codul de procedură penală cu decizia Curții Constituționale.

În acest sens, după consultarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a Direcției Naționale Anticorupție și a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, în ședința din 2 iunie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a decis sesizarea ministrului justiției în vederea întreprinderii demersurilor necesare pentru promovarea unei ordonanțe de urgență pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, pentru adaptarea de urgență a legislației la exigențele deciziei Curții Constituționale anterior menționate.

La data de 30 iunie 2015 a fost publicată, în Monitorul Oficial nr. 473, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2015 pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală prin care a fost asigurată conformitatea dispozițiilor care reglementează arestul la domiciliu cu decizia Curții Constituționale. Prevederile acestui act normativ corespund propunerilor de modificare și completare formulate de Consiliul Superior al Magistraturii.

Uneori, demersurile Consiliului Superior al Magistraturii au anticipat unele decizii ale Curții Constituționale. Sunt de menționat, în acest sens, dispozițiile din Codul de procedură penală referitoare la controlul judiciar și controlul judiciar pe cauțiune. Astfel, înainte de adoptarea Deciziei Curții Constituționale nr. 712/2014¹, prin adresa nr. 22325 din 10 noiembrie 2014, Consiliul Superior al Magistraturii a transmis

¹ Prin decizia Curții Constituționale nr. 712/2014 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 211- art. 217 din Codul de procedură penală, pentru considerentul că nu se prevedea durata pentru care puteau fi dispuse controlul judiciar și controlul judiciar pe cauțiune, a intervenit legiuitorul secundar, fiind adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2014 prin care au fost operate modificări și completări ale dispozițiilor Codului de procedură penală în ceea ce privește cele două măsuri preventive.

Comisiei juridice de disciplină și imunități a Camerei Deputaților propuneri de amendamente la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, înregistrat pe rolul Senatului sub nr. PL-x nr. 391/2014, ce vizau completarea Codului de procedură penală sub aspectul limitării în timp a celor două măsuri preventive în cursul urmăririi penale și al verificării acestor măsuri în procedura de cameră preliminară și în cursul judecății.

Ulterior pronunțării deciziei Curții Constituționale nr. 712/2014 prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 211- art. 217 din Codul de procedură penală, pentru considerentul că nu se prevedea durata pentru care puteau fi dispuse controlul judiciar și controlul judiciar pe cauțiune, a intervenit legiuitorul delegat, fiind adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2014, prin care au fost operate modificări și completări ale dispozițiilor Codului de procedură penală în ceea ce privește cele două măsuri preventive.

În propunerile de modificare, Consiliul nu s-a limitat strict la formularea unor texte vizând dispozițiile declarate neconstituționale, ci a urmărit și înlăturarea unor neajunsuri constatate în procesul de aplicare a prevederilor în materie penală.

Un exemplu în acest sens îl constituie propunerile de modificare formulate ca urmare a Deciziilor Curții Constituționale nr. 599/2014 și nr. 663/2014 referitoare la instituția plângerii împotriva soluției de neurmărire sau de netrimitere în judecată. Pe lângă remedierea textelor constatate ca fiind neconstituționale s-a propus și reglementarea informațiilor pe care trebuie să le conțină plângerea împotriva soluției de neurmărire ori de netrimitere în judecată și a condițiilor de formulare (personal sau prin mandat, să fie semnată, plângerea în formă electronică certificată prin semnătură electronică), prevăzându-se, totodată, în mod expres, posibilitatea restituirii plângerii, pe cale administrativă, în cazul în care lipsesc unele elemente esențiale.

În același sens, în contextul constatării de către Curtea Constituțională a neconstituționalității unora dintre dispozițiile din Codul de procedură penală referitoare la instituția camerei preliminare (Decizia nr. 641/2014), Consiliul Superior al Magistraturii a simțit nevoia să acționeze, în limitele competenței sale, prin propunerea de texte pentru reconfigurarea întregului cadrului procesual și a regulilor de soluționare a cauzelor în această procedură.

Aceste propuneri au fost înaintate Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului României, cu adresa nr. 22547/2014 din data de 24.02.2015, ca propuneri de amendamente cu privire la proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (L 752/2014). Proiectul de act normativ în discuție a fost adoptat de Senat în data de 18.03.2015, în prezent fiind înregistrat pe rolul Camerei Deputaților (cameră decizională), pentru dezbateri. În forma adoptată de Senat se regăsesc și propunerile de amendamente formulate de Consiliul Superior al Magistraturii.

În contextul intervenirii unei multitudini de decizii ale Curții Constituționale referitoare la dispozițiile noilor coduri în materie penală, în vederea unei poziții comune și întărite a sistemului judiciar, Consiliul a comunicat Ministerului Justiției mai multe puncte de vedere cu privire la o serie de propuneri de modificare și completare a dispozițiilor Codului de procedură penală elaborate la nivelul acestei din urmă instituții, pentru punerea de acord a prevederilor respective cu deciziile Curții nr. 166/2015², nr. 235/2015³, nr. 423/2015⁴, nr. 506/2015⁵, nr. 552/2015⁶ și nr. 553/2015⁷ (adresa nr. 15120 din 21 septembrie 2015).

De asemenea, ca urmare a unei solicitări transmise de Ministerul Justiției în luna septembrie 2015, la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii au fost examinate alte propuneri de modificare și completare a Codului de procedură penală ca urmare a constatării neconstituționalității unor dispoziții din acest act normativ (Deciziile Curții nr. 496/2015⁸ și nr. 542/2015⁹).

² Prin Decizia nr. 235 din 07.04.2015 Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art.488 din Codul de procedură penală, precum și soluția legislativă cuprinsă în art. 484 alin. (2) din Codul de procedură penală, care exclude persoana vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente de la audierea în fața instanței de fond, în cadrul procedurii speciale a acordului de recunoaștere a vinovăției sunt neconstituționale.

³ Prin Decizia Curții Constituționale nr. 166 din 17.03./2015, dispozițiile art. 5491 alin. (2), precum și soluțiile legislative cuprinse în 5491 alin. (3) și (5) din Codul de procedură penală potrivit cărora judecătorul de cameră preliminară se pronunță „în camera de consiliu, fără participarea procurorului ori a persoanelor prevăzute la alin. (2)”, respectiv instanța ierarhic superioară ori completul competent se pronunță „fără participarea procurorului și a persoanelor prevăzute la alin. (2)”, au fost declarate neconstituționale. Astfel, Curtea a constatat că, potrivit art. 5491 din Codul de procedură penală articol care reglementează procedura de confiscare sau desființare a unui înscris în cazul clasării -, procedura în această materie prevede o judecată sumară, fără respectarea principiilor oralității și contradictorialității, potrivit cărora procurorul și părțile din proces au dreptul de a lua cunoștință de toate piesele și observațiile prezentate judecătorului și de a-și putea expune susținerile în fața acestuia.

⁴ Prin decizia nr.423 din 9 iunie 2015, Curtea Constituțională a admite excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.4884 alin.(5) din Codul de procedură penală și a constatat că soluția legislativă potrivit căreia contestația privind durata procesului penal se soluționează „fără participarea părților și a procurorului” este neconstituțională.

⁵ Prin Decizia nr. 506 din data de 30.06.2015, Curtea a constatat că soluția legislativă prevăzută de dispozițiile art. 459 alin.(2) din Codul de procedură penală, potrivit căreia admisibilitatea în principiu a cererii de revizuire se examinează de către instanță „fără citirea părților” este neconstituțională.

⁶ Prin Decizia nr. 552 din 16.07.2015, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală și a constatat că soluția legislativă conform căreia exercitarea funcției de verificare a legalității netrimiterii în judecată este compatibilă cu exercitarea funcției de judecată este neconstituțională.

⁷ Prin Decizia nr. 553 din data de 16.07.2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.223 alin.(2) din Codul de procedură penală, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „o infracțiune de trafic de stupefiante” din cuprinsul dispozițiilor art.223 alin.(2) din Codul de procedură penală este neconstituțională

⁸ Prin Decizia Curții Constituționale nr. 496 din 23 iunie 2015, s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 335 alin. (4) din Codul de procedură penală și s-a constatat că soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară hotărăște „fără participarea procurorului și a suspectului sau, după caz, a inculpatului” este neconstituțională.

⁹ Prin Decizia Curții Constituționale nr. 542 din 14 iulie 2015, s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală și s-a constatat că soluția legislativă potrivit căreia admisibilitatea în principiu a contestației în anulare se examinează de către instanță „fără citirea părților” este neconstituțională.

Propunerile de texte formulate de Ministerul Justiției, astfel cum au fost amendate de direcția de specialitate din cadrul Consiliului, împreună cu observațiile formulate de Comisia nr. 1, au fost analizate de către Plenul Consiliului în ședința din 6 octombrie 2015. Propunerile și observațiile Consiliului au fost transmise Ministerului Justiției cu adresa nr. 21979 din 15 octombrie 2015.

Conștient de faptul că instabilitatea legislativă trebuie să fie evitată, date fiind recente și multiplele decizii ale Curții Constituționale, parte din ele schimbând practic filosofia unor întregi instituții ale noilor coduri, cu impact direct asupra activității instanțelor și parchetelor, Consiliul Superior al Magistraturii a

semnalat Institutului Național al Magistraturii necesitatea reevaluării instituțiilor introduse cu caracter de noutate de cele patru coduri din perspectiva respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al concordanței acestora cu Constituția României și în lumina practicii recente a instanței de contencios constituțional (adresa nr. 21491 din 16 noiembrie 2015).

În acest sens, s-a apreciat că reevaluarea codurilor din această perspectivă ar trebui să fie făcută sub egida Institutului Național al Magistraturii, cu implicarea facultăților de drept, a Institutului de Cercetări Juridice al Academiei, precum și a unor personalități de prestigiu în materie.

Unele aspecte privind incompatibilitățile și interdicțiile funcției de grefier, prevăzute de art. 77 din Legea nr. 567/2004, în cazul cursanților Școlii Naționale de Grefieri

Judecător Ileana Dan

Direcția Legislație, Documentare și Contencios

O problemă asupra căreia s-a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii exprimarea unui punct de vedere a fost cu privire la aplicabilitatea sau inaplicabilitatea incompatibilităților și interdicțiilor funcției de grefier prevăzute de art. 77 din Legea nr. 567/2004, în cazul cursanților Școlii Naționale de Grefieri.

În baza analizei efectuate, Plenul Consiliului, în ședința din data de 20.05.2015, a hotărât că interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de art. 77 din Legea nr. 567/2004 vizează expres grefierii în funcție, astfel **că nu sunt aplicabile** și cursanților Școlii Naționale de Grefieri, fiind avute în vedere, în esență, următoarele argumente:

Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările ulterioare, prin norme specifice consacrate în capitole diferite, relevă faptul că statutul cursanților Școlii Naționale de Grefieri nu este asimilat celui al persoanelor care exercită funcția de grefier.

Astfel, în capitolul III din lege sunt reglementate expres dispoziții privind Școala Națională de Grefieri, respectiv cursanții acesteia, în vreme ce, pentru persoanele numite în funcția de grefier sunt instituite norme distincte în celelalte capitole (de exemplu: capitolul IV, care cuprinde norme referitoare la numirea, promovarea, suspendarea și eliberarea din funcție a personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, capitolul VI - „Drepturile și îndatoririle personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea”).

S-a observat faptul că participarea la cursurile Școlii Naționale de Grefieri reprezintă o etapă premergătoare numirii în funcția de grefier, aceasta din urmă fiind posibilă după absolvirea cursurilor, cu condiția promovării examenului de absolvire.

Art. 11 alin. (1) din același act normativ prevede că „Școala Națională de Grefieri (...) realizează formarea inițială a grefierilor și a celui alt personal auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea (...)”, text transpus corespunzător și la nivel regulamentar - art. 2 alin. (4). Formarea profesională inițială constă, printre altele, în „dobândirea deprinderilor practice necesare pentru a deveni grefier, grefier arhivar sau grefier registrator” - art. 16 lit. b) din Regulamentul de organizare și funcționare a Școlii Naționale de Grefieri, **aprobat prin** Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 183 din 29 martie 2007 **cu modificările ulterioare**.

În aceleași coordonate se înscriu și alte dispoziții legale și regulamentare care vizează cursanții Școlii Naționale de Grefieri și, pe de altă parte, numirea în funcția de grefier după susținerea și promovarea examenului de absolvire [exemplu - art. 25 alin. (1) din lege].

Plenul Consiliului a apreciat că reglementările consacrate la nivelul legislației primare și secundare conturează așadar existența unui statut al cursanților Școlii, pe perioada desfășurării cursurilor, diferit de acela al grefierilor, fiind edictate norme specifice fiecăreia dintre etape. De asemenea distinct sunt consacrate drepturile și obligațiile: pentru cursanții Școlii - secțiunea a 3-a din Regulament (art. 26 - obligațiile), iar pentru grefieri - capitolul VI din lege.

În ceea ce privește dispozițiile privind incompatibilitățile și interdicțiile prevăzute de art. 77 din Legea nr. 567/2004, cu modificările ulterioare, s-a observat că legiuitorul stabilește expres destinatarii acestor norme, respectiv grefierii¹, astfel că nu pot fi aplicate prin analogie și cursanților Școlii Naționale de Grefieri, în absența unei prevederi similare sau a unei norme de trimitere la dispoziția menționată.

Art. 77 - (1) Funcția de grefier este incompatibilă cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice.

(2) Grefierilor le este interzis: a) să desfășoare activități comerciale, direct sau prin persoane interpușe; b) să desfășoare activități de arbitraj în litigii civile, comerciale sau de altă natură; c) să aibă calitatea de asociat sau de membru în organele de conducere, administrare ori de control la societăți civile, societăți comerciale, inclusiv la bănci sau la alte instituții de credit, societăți de asigurare ori financiare, companii naționale, societăți naționale sau regii autonome; d) să aibă calitatea de membru al unui grup de interes economic.”

Rațiunea acestei reglementări se poate desprinde din împrejurarea că incompatibilitățile și interdicțiile se stabilesc în strânsă legătură cu drepturile categoriei profesionale căreia i se adresează. Or, cursanții Școlii Naționale de Grefieri se află într-o fază premergătoare numirii în funcția de grefier, astfel cum rezultă din ansamblul prevederilor legale.

Pe aceste premise, s-a apreciat că, *de lege lata*, interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de art. 77 din Legea nr. 567/2004 vizează expres grefierii în funcție, astfel **că nu sunt aplicabile** și cursanților Școlii Naționale de Grefieri.

Aspecte privind înregistrarea rechizitoriilor în afara programului de lucru al instanței

Judecător Iuliana Corcoveanu

Direcția legislație, documentare și contencios

Prin **Hotărârea** nr. 452 din 29 aprilie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a analizat problema înregistrării rechizitoriilor, cu sau fără inculpați aflați în stare de deținere, în afara programului de lucru al instanței.

Pentru a lămuri dacă rechizitoriile pot fi înregistrate și în afara programului de lucru al instanței, Plenul a avut în vedere dispozițiile art. 88 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, **aprobate prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 387/2005, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora** „programul de lucru al instanțelor este de 8 ore zilnic, timp de 5 zile pe săptămână; programul începe de regulă la ora 8,00 și se încheie la ora 16,00”.

În conformitate cu art. 93 alin. (1) din același act normativ, „actele de sesizare a instanței, depuse personal sau prin reprezentant, sosite prin poștă, curier ori fax sau în orice alt mod prevăzut de lege, se depun la registratură, unde, în aceeași zi, după stabilirea obiectului cauzei, primesc, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, număr din aplicația ECRIS și dată certă, în ordinea primirii.”

Având în vedere aceste prevederi regulamentare, Plenul a apreciat că înregistrarea rechizitoriilor, cu sau fără inculpați aflați în stare de deținere, se face în cadrul programului de lucru al instanțelor, adică în intervalul orar 8,00 - 16,00, când se desfășoară, ca regulă, întreaga activitate a instanței.

În noțiunea de „activitate a instanței” se include și activitatea de înregistrare a actelor de sesizare a instanței, rechizitoriul fiind, prin raportare la art. 329 din Codul de procedură penală, un astfel de act. De altfel, art. 93 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești prevede că „actele de sesizare a instanței, depuse personal sau prin reprezentant, sosite prin poștă, curier ori fax sau în orice alt mod prevăzut de lege, se depun la registratură”.

Plenul a apreciat că regula referitoare la depunerea actelor de sesizare a instanței este deplin aplicabilă rechizitoriilor și din perspectiva art. 87 alin. (2) și (6) din Regulament, care prevăd că „pentru depunerea cererilor și actelor sau obținerea de informații, persoanele interesate se pot adresa, după caz, președintelui instanței ori înlocuitorului acestuia, președintelui de secție, judecătorului de serviciu, biroului de informare și relații publice sau personalului de la registratură și arhivă”, iar pentru a concretiza acest drept „registratura și arhiva vor fi deschise zilnic pentru public minimum 4 ore, repartizate în funcție de programul ședințelor de judecată.”

Concluzia care s-a desprins a fost în sensul că rechizitoriile urmează a fi depuse la instanță în vederea înregistrării și repartizării aleatorii pentru judecată în cadrul programului de lucru al instanței, nicio dispoziție regulamentară neîndreptățind soluția depunerii acestora în afara programului de lucru al instanței. Nu au putut fi aduse argumente în sensul existenței unui „program de lucru flexibil al instanței”, dat fiind că prevederile art. 88 alin. (1) teza a doua din Regulament nu se referă la programul de lucru al instanței, ci la programul de lucru al judecătorului, numai acesta fiind flexibil și putând să difere de programul de lucru al instanței.

Plenul a mai avut în vedere și argumentul că, în afara grefierului de ședință repartizat potrivit planificării pentru luarea măsurilor preventive, personalul auxiliar (grefierul registrator, grefierul arhivar și persoana responsabilă cu repartizarea aleatorie a cauzelor) își desfășoară activitatea în cadrul programului normal de lucru al instanței, adică în cele 8 ore de muncă reglementate de art. 112 alin. (1) din Codul Muncii - „pentru salariații angajați cu normă întreagă durata normală a timpului de muncă este de 8 ore pe zi și de 40 de ore pe săptămână” - fiind adevărat că personalul planificat pentru măsurile preventive nu are obligația înregistrării rechizitoriilor peste programul de lucru al instanței, întrucât rechizitoriile nu au un regim similar cererilor privind luarea măsurilor preventive.

Un ultim argument a fost dedus din prevederile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, în conformitate cu care atunci „când procurorul dispune trimiterea în judecată a inculpatului față de care s-a dispus o măsură preventivă, rechizitoriul, împreună cu dosarul cauzei, se înaintează judecătorului de cameră preliminară de la instanța competentă, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia”. În condițiile în care reglementarea procesual penală instituie obligația procurorului de a înainta rechizitoriul la instanță, împreună cu dosarul cauzei, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive, este evident că această reglementare asigură premisele pentru ca, în toate situațiile, rechizitoriile să fie depuse și înregistrate la instanță numai în cadrul programului de lucru al instanței.

Prin urmare, Plenul a considerat că nici din perspectiva legislației primare nu se poate pune problema obligației instanței de a primi și înregistra un rechizitoriu în afara programului de lucru al instanței, astfel că rechizitoriile cu sau fără inculpați aflați în stare de deținere se vor înregistra la registratura instanței în cadrul programului de lucru al instanței.

Unele aspecte referitoare la posibilitatea părții de a obține o copie de pe însemnările grefierului și înregistrarea ședinței de judecată în procesul civil

Judecător Iuliana Corcoveanu

Direcția legislație, documentare și contencios

În ședința din data de 11 mai 2015 a *Comisiei nr. 1 - Independența și responsabilizarea justiției, eficientizarea activității acesteia și creșterea performanței judiciare, integritatea și transparența sistemului judiciar*, constituită la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, a fost analizată posibilitatea părții de a obține o copie de pe însemnările grefierului.

Pentru a lămuri dacă, și în ce condiții, partea poate obține o copie de pe însemnările grefierului, Comisia a avut în vedere dispozițiile art. 231 alin. (2) din Codul de procedură civilă, republicat, conform cărora „după terminarea ședinței de judecată, participanții la proces primesc, la cerere, câte o copie de pe notele grefierului”, iar, în conformitate cu alin. (5) al aceluiași articol, „la cerere, părțile, pe cheltuiala acestora, pot obține o copie electronică a înregistrării ședinței de judecată în ceea ce privește cauza lor.”

Actualul text al art. 231 din Codul de procedură civilă reglementează dreptul părții de a primi, la cerere, fie o copie de pe notele grefierului, fie o copie electronică a înregistrării ședinței de judecată a cauzei sale, în funcție de obiectul cererii - în primul caz, notele grefierului; în cel de-al doilea, partea de înregistrare a ședinței de judecată referitoare la cauza părții.

În ipoteza prevăzută de art. 231 alin. (2) din Codul de procedură civilă, părțile primesc la cerere câte o copie de pe *notele* grefierului.

Chiar dacă notele grefierului nu constituie propriu-zis un act aflat la dosarul cauzei, ele reprezintă fundamentul întocmirii încheierii de ședință, aceasta constituind un act al dosarului (în sens fizic) și, în același timp, un act procesual. De altfel, interesul pentru care partea ar solicita o copie de pe notele grefierului este tocmai acela de a le confrunța cu încheierea de ședință ce se va fi întocmit ulterior.

În ipoteza prevăzută de art. 231 alin. (5) din Codul de procedură civilă, „la cerere, părțile, pe cheltuiala acestora, pot obține o copie electronică a înregistrării ședinței de judecată în ceea ce privește cauza lor.”

Prevederile art. 231 din Codul de procedură civilă nu lasă loc de interpretare în sensul unei a treia variante, cum ar fi înregistrarea de către parte a ședinței de judecată cu mijloace proprii, în vederea confruntării acestei înregistrări cu notele de ședință sau cu încheierea întocmită pe baza acestora; prin urmare, o asemenea cerere va fi lipsită de temei legal, procesul civil fiind guvernat, între altele, de principiul oficialității și legalității, ceea ce presupune în esență că actele de procedură se întocmesc de către instanță în conformitate cu dispozițiile legii, iar partea are obligația generală de a se supune acesteia.

Astfel, partea interesată are garantat accesul la actele și lucrările dosarului care privesc desfășurarea procesului, garanție care operează în sensul dreptului său la un proces echitabil, în termen optim și previzibil, consacrat prin art. 6 din Codul de procedură civilă, într-o modalitate alternativă: fie prin posibilitatea de a solicita o copie de pe *notele* grefierului - în condițiile art. 231 alin. (2) din Codul de procedură civilă, fie de a solicita o copie electronică a înregistrării ședinței de judecată, însă numai în ceea ce privește propria cauză - în condițiile art. 231 alin. (5) din același act normativ.

Comisia a concluzionat că prevederile art. 231 din Codul de procedură civilă nu acordă părții posibilitatea de a înregistra ședința de judecată cu mijloace proprii, ci numai posibilitatea de a primi, la cerere, o copie de pe notele grefierului - în condițiile art. 231 alin. (2) din Codul de procedură civilă, sau de a solicita o copie electronică a înregistrării ședinței de judecată, însă numai în ceea ce privește propria cauză - în condițiile art. 231 alin. (5) din același act normativ.

Posibilitatea președintelui instanței, respectiv a conducătorului parchetului, de delegare a atribuțiilor legate de calitatea de ordonator de credite

Andreea Apopei,
Consilier juridic asimilat judecătorilor și procurorilor

Printr-o notă a Direcției Legislație, documentare și contencios a fost supusă analizei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii problematica referitoare la posibilitatea președintelui instanței de delegare a atribuțiilor legate de calitatea de ordonator de credite către managerul economic, astfel încât să se realizeze o aplicare unitară a dispozițiilor legale de către toate instanțele care îndeplinesc rol de ordonatori de credite.

Analizând problematica supusă analizei, Plenul a reținut că în acord cu dispozițiile Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, managerul economic este subordonat președintelui instanței sau, după caz, conducătorului parchetului în cadrul căruia funcționează și îndeplinește, pe baza delegării primite din partea ordonatorilor de credite, atribuțiile prevăzute de lege.

Art. 129 din actul normativ menționat prevede în mod expres că președinții instanțelor și conducătorii parchetelor pot delega calitatea de ordonator de credite managerilor economici.

În conformitate cu art. 20 alin. (4) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ordonatorii de credite pot delega această calitate înlocuitorilor de drept, secretarului general sau altor persoane împuternicite în acest scop, cu excepția conducătorului compartimentului financiar-contabil.

În raport de dispozițiile legale pre-citate, Plenul Consiliului a apreciat că, în ceea ce privește posibilitatea președintelui instanței de a delega atribuțiile legate de calitatea de ordonator de credite către managerul economic, este aplicabil principiul potrivit căruia norma juridică cu caracter special derogă de la cea cu caracter general și se aplică cu întâietate. De altfel, o normă generală nu poate înlătura de la aplicare o normă specială.

Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice este legea generală în materie, iar normele speciale cuprinse în Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară sunt aplicabile în virtutea principiului „specialul derogă de la general”.

S-a constatat că excepția prevăzută de art. 20 alin. (4) din Legea nr. 500/2002 a fost stabilită prin Legea nr. 270/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice. Potrivit expunerii de motive a acestui act normativ, conducătorul compartimentului financiar-contabil nu poate avea atât calitatea de conducător al acestui departament, cât și calitatea de ordonator de credite, deoarece ar fi în *incompatibilitate*.

Art. 52 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 prevede că „*Execuția bugetară se bazează pe principiul separării atribuțiilor persoanelor care au calitatea de ordonator de credite de atribuțiile persoanelor care au calitatea de conducător al compartimentului financiar-contabil.*”

Totodată, prin Legea nr. 270/2013 au fost redefinite unele noțiuni, printre care și a „conducătorului compartimentului financiar-contabil”, care este persoana care ocupă funcția de conducere a compartimentului financiar-contabil, precum și altă persoană împuternicită să îndeplinească această funcție, cu studii economice superioare și care răspunde, împreună cu personalul din subordine, de înregistrarea în contabilitate a operațiunilor patrimoniale de natura activelor, datoriilor, capitalurilor proprii, a veniturilor și cheltuielilor în baze contabile de numerar și de angajamente, de plata cheltuielilor, de întocmirea situațiilor financiare și de elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului instituției, după caz (anterior modificării prin Legea nr. 270/2013, șeful compartimentului financiar-contabil era persoana care ocupă funcția de conducere a compartimentului financiar-contabil și care răspunde de activitatea de încasare a veniturilor și de plată a cheltuielilor sau, după caz, una dintre persoanele care îndeplinește aceste atribuții în cadrul unei instituții publice care nu are în structura sa un compartiment financiar-contabil sau persoana care îndeplinește aceste atribuții pe bază de contract, în condițiile legii).

De asemenea, a fost redefinită și noțiunea de „compartiment financiar-contabil”, care reprezintă denumirea generică pentru structura organizatorică - departament, direcție, serviciu, birou, compartiment sau alte structuri specifice - în cadrul instituției publice, cu atribuții în fundamentarea, elaborarea și execuția bugetului instituției și/sau în care este organizată evidența contabilă a elementelor patrimoniale de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, a veniturilor și cheltuielilor în baze contabile de numerar și de angajamente, se efectuează plata cheltuielilor, se întocmesc situațiile financiare și/sau se elaborează și fundamentează proiectul bugetului instituției, după caz (anterior modificării, compartimentul financiar-contabil era definit ca fiind structura organizatorică din cadrul instituției publice, în care este organizată execuția bugetară - serviciu, birou, compartiment).

Potrivit dispozițiilor art. 72 alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, printre atribuțiile

managerului economic care conduce departamentul economico-financiar și administrativ, în structura căruia se află compartimentul financiar-contabil, se regăsesc cele privind organizarea și ținerea contabilității financiare și de gestiune, coordonarea activității de elaborare și fundamentare a bugetului anual de venituri și cheltuieli, managerul economic fiind cel care răspunde de utilizarea creditelor bugetare și de realizarea veniturilor, folosirea cu eficiență a sumelor primite de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, de integritatea bunurilor încredințate instanței, de organizarea și ținerea la zi a contabilității și de prezentarea la termen a situațiilor financiare asupra stării patrimoniului aflat în administrare și a execuției bugetare.

Art. 73 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești reglementează atribuțiile șefului compartimentului financiar-contabil, dintre care au fost reținute următoarele: solicită fondurile necesare desfășurării activității și asigură repartizarea lor la instanțe; desemnează persoana care îndeplinește atribuțiile de casier, de încasare și plată a drepturilor bănești pentru personalul tribunalului, tribunalelor specializate și judecătoriilor, respectiv pentru cel al curții de apel; urmărește respectarea dispozițiilor legale privind plata drepturilor bănești și recuperarea sumelor încasate necuvenit de personalul

instanțelor; controlează operațiunile patrimoniale, exactitatea operațiunilor contabile și financiare din activitatea curentă, precum și modul de efectuare a inventarierilor; comunică compartimentului specializat din Ministerul Justiției date și informații privind necesarul de credite, execuția bugetară, întocmirea bilanțelor financiare, a dărilor de seamă contabile și alte situații solicitate; verifică situația lucrărilor privind investițiile, reparațiile curente și capitale, în vederea înscrierii acestora în limitele indicatorilor aprobați.

Față de cele menționate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că un conflict dintre legea specială anterioară și legea generală ulterioară se rezolvă prin aplicarea conjugată a principiilor potrivit cărora norma specială se aplică cu prioritate față de norma generală - *specialia generalibus derogant*, iar o normă specială nu poate să fie modificată sau abrogată decât în mod expres printr-o normă generală ulterioară.

Prin urmare, în lipsa modificării sau abrogării dispozițiilor din Legea nr. 304/2004 referitoare la delegarea atribuțiilor legate de calitatea de ordonator de credite către managerul economic, acestea se aplică cu prioritate, chiar dacă sunt anterioare Legii nr. 270/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice.

Aspecte din jurisprudența secției pentru judecători în materie disciplinară, în semestrul I 2015, inclusiv hotărârile pronunțate anterior, rămase irevocabile în această perioadă

Procuror Carmen Vișan
Biroul Grefa secțiilor

1. Abaterea disciplinară prevăzută la art. 99 lit. i) teza a II a din Legea nr. 303/2004 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. i) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și cu modificările ulterioare constă în „formularea de cereri repetate și nejustificate de abținere în aceeași cauză, care are ca efect tergiversarea judecării”.

Hotărârea nr.11J/10.09.2014, definitivă prin decizia civilă nr 38/06.04.2015 a ÎCCJ.

Secția pentru judecători în materie disciplinară a admis acțiunea disciplinară formulată de Inspecția Judiciară împotriva doamnei M.S., judecător în cadrul Tribunalului B.

În baza art. 100 lit. d) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aplică doamnei M.S., judecător în cadrul Tribunalului B., sancțiunea disciplinară constând în suspendarea din funcție pe o perioadă de 6 luni, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. i) teza a II - a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin decizia civilă nr.38/06.04.2015, recursul pârâtei fiind respins ca nefondat.

Pentru a pronunța această hotărâre, Secția a reținut următoarele:

Doamna S. M. - judecător în cadrul Tribunalului B. a formulat în mod repetat pe parcursul soluționării unei cauze, cereri de abținere atât la primul termen de judecată, după casarea cu trimitere spre rejudecare, cât și ulterior pe parcursul judecării, cereri întemeiate pe aceeași stare de incompatibilitate asupra căreia instanța s-a pronunțat ca nefiind incidentă, această situație reprezentând însă o constantă în activitatea doamnei judecător, care, prin formularea unor cereri de abținere, contrar dispozițiilor legale, a determinat temporizarea procedurilor judiciare în respectivele cauze.

Astfel, în dosarul nr./2012, înregistrat în al doilea ciclu procesual pe rolul Tribunalului B. la data de 02.07.2012, urmare casării sentinței civile nr./02.11.2011, pronunțată în dosarul nr./2011 și trimiterii cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe, la primul termen de judecată din data de 12.09.2012, doamna judecător M. S. a formulat cerere de abținere, apreciind că și-a exprimat părerea cu privire la soluționarea cauzei, prin sentința civilă nr./02.11.2011, cerere care a fost însă respinsă de către instanță, prin încheierea de ședință pronunțată la data de 13.09.2013, reținându-se că doamna judecător nu s-a pronunțat pe fondul pricinii.

La termenul de judecată din data de 20.03.2013 după ce a anunțat că rămâne în pronunțare cu privire la suspendarea judecării cauzei, doamna judecător a formulat a doua cerere de abținere, întemeiată pe aceleași considerente ca și prima, respectiv pe dispozițiile art. 24 alin. 1 Cod procedură civilă.

Prin încheierea de ședință din data de 21.03.2014 și această cerere a fost respinsă, pentru aceleași motive care au stat la baza respingerii primei cereri de abținere.

La termenul de judecată din data de 09.04.2014, după ce instanța a respins proba cu expertiză topografică, formulată de reclamante la 23.01.2013 și cererea de suspendare a judecării, formulată de reclamante, prin avocat, doamna judecător M.S. a formulat a treia cerere de abținere în această cauză, fără a indica motivele. Prin încheierea pronunțată la 10.04.2014, cererea de abținere a fost respinsă ca lipsită de obiect.

În concret, în dosarul analizat, pârâta judecător M. S. a formulat 3 cereri de abținere (din care două cereri au fost întemeiate pe dispozițiile art. 24 alin. 1 vechiul Cod de procedură civilă, ultima fiind nemotivată), toate aceste cereri fiind respinse.

Referitor la situația cererilor de abținere formulate de doamna judecător S. M. în intervalul 2012-2014, a rezultat că:

În anul 2012 pârâta judecător a formulat 8 cereri de abținere care au fost respinse, 6 dintre acestea motivat de faptul că în cauză nu erau incidente dispozițiile art. 24 alin. 1 vechiul Cod de procedură civilă, întrucât doamna judecător nu se pronunțase asupra fondului cauzei.

Cu privire la aceste din urmă cereri s-a constatat că au fost formulate în dosarele înregistrate în al doilea ciclu procesual, după casarea cu trimitere spre rejudecare, cauze soluționate în primul ciclu procesual de doamna judecător pe cale de excepție.

În anul 2013, au fost formulate 15 cereri de abținere respinse, toate motivat de faptul că în cauză nu erau incidente dispozițiile art. 24 alin. 1 vechiul Cod de procedură civilă, întrucât doamna judecător nu se pronunțase asupra fondului cauzei sau ca inadmisibile, fiind întemeiate pe aceleași dispoziții.

În anul 2014 până la data efectuării cercetării disciplinare, au fost formulate 6 cereri de abținere respinse motivat de faptul că, în cauză, nu erau incidente dispozițiile art. 24 alin. 1 vechiul Cod de procedură civilă, întrucât doamna judecător M.S. nu se pronunțase asupra fondului cauzei

În actuala reglementare, pentru reținerea abaterii disciplinare în varianta normativă prevăzută de art. 99 lit. i) teza a II-a, legiuitorul impune ca cererile de abținere să fie formulate în mod repetat, nejustificat și să aibă ca efect tergiversarea soluționării cauzei.

Analiza elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, prin raportare la îndeplinirea acestor condiții, conduce la concluzia că răspunderea disciplinară poate fi atrasă numai în condițiile în care judecătorul/procurorul fie invocă, în mod repetat, același motiv de incompatibilitate, fie nu invocă în cadrul aceleiași cereri de abținere toate situațiile de incompatibilitate în care cunoaște că se află, formulând cereri succesive pentru fiecare motiv în parte.

De asemenea, răspunderea disciplinară a magistratului nu se poate angaja în situația în care se constată că formularea cererilor de abținere nu a avut consecințe asupra duratei procedurilor în cauză.

Art.12 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, adoptat prin Hotărârea nr. 328 din 24.08.2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prevede că „judecătorii și procurorii sunt obligați să-și îndeplinească cu competență și corectitudine îndatoririle profesionale, să respecte îndatoririle cu caracter administrativ stabilite prin legi, regulamente și ordine de serviciu, , iar potrivit art. 13 din același act normativ „judecătorii și procurorii sunt datori să depună diligența necesară în vederea îndeplinirii lucrărilor repartizate, cu respectarea termenelor legale, iar în cazul în care legea nu prevede, înăuntrul unor termene rezonabile”.

Conform art. 91 teza I din Legea nr. 303/2004, republicată, „judecătorii și procurorii sunt obligați să rezolve lucrările în termenele stabilite și să soluționeze cauzele într-un termen rezonabil, în funcție de complexitatea acestora”.

Art.10 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare prevede că „toate persoanele au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, de o instanță imparțială și independentă, constituită potrivit legii”.

Secția a apreciat că, pentru a subzista latura obiectivă a acestei abaterii disciplinare, trebuie să se constate că pârâta judecător a formulat cereri repetate și nejustificate de abținere în aceeași cauză, care au avut ca efect tergiversarea soluționării cauzei.

În speță, pârâta judecător S. M. a formulat cereri repetate de abținere în mai multe dintre dosarele ce i-au fost repartizate spre soluționare, invocând același motiv de incompatibilitate, probele administrate relevând faptul că aceasta a continuat să formuleze noi cereri de abținere în aceleași cauze și pentru aceleași motive, după ce prima cerere de abținere a fost respinsă, astfel că Secția a reținut caracterul nejustificat al acestora.

Formularea de cereri de abținere în mod repetat și nejustificat în aceeași cauză, pentru aceleași motive, reprezintă în mod clar refuzul judecătorului de a soluționa cauzele care i-au fost repartizate, refuz care a avut ca efect tergiversarea soluționării cauzelor și, nu în ultimul rând, o încălcare a normelor deontologice.

De asemenea, Secția a constatat că prin modul în care a înțeles să administreze actul de justiție, pârâta judecător a obstrucționat dreptul părților la judecarea cauzei într-un termen rezonabil, drept prevăzut de art. 6 pct.1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, judecata fiind amânată pentru soluționarea cererilor repetate de abținere.

Sub aspectul laturii subiective, forma de vinovăție care caracterizează această abatere disciplinară este cea a intenției. În considerarea statutului său profesional de judecător, pârâta trebuia și putea să prevadă efectele prejudiciabile aduse drepturilor procesuale ale părților dar și imaginii și prestigiului justiției.

Atitudinea culpabilă a pârâtei judecător nu a rezidat numai în numărul cererilor de abținere formulate, ci și în faptul că, după respingerea acestora, a continuat să formuleze alte cereri, invocând aceleași motive de incompatibilitate. Cererile de abținere formulate ulterior de pârâta judecător nu s-au întemeiat pe un alt motiv de incompatibilitate apărut pe parcursul judecării/soluționării cauzei și despre care nu a avut cunoștință la data formulării cererii anterioare.

Urmarea produsă prin săvârșirea acestei abaterii disciplinare constă în tergiversarea soluționării cauzei, cu consecința încălcării drepturilor procesuale ale părților, actul de justiție fiind afectat prin modalitatea în care judecătorul a înțeles să aplice normele procedurale ce reglementează cazurile de incompatibilitate. Comportamentul adoptat de pârâta judecător, constând în formularea repetată de cereri de abținere în aceeași cauză și pentru aceleași motive, a determinat prelungirea nejustificată a procedurilor judiciare cu perioade cuprinse între 3 luni și 1 an.

În aceste condiții, raportat la dispozițiile legale și reglementare anterior enunțate, Secția pentru judecători a apreciat că pârâta judecător S. M., prin formularea în mod repetat și nejustificat de cereri de abținere a încălcat obligațiile profesionale impuse de statutul de magistrat.

Modalitatea în care pârâta a înțeles să administreze actul de justiție a împietat asupra desfășurării în bune condiții a activității instanței în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

2. Abaterea disciplinară prevăzută la art. 99 lit. t) teza a II a raportat la art.99¹ alin.2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. t) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 republicată și modificată, constă în

„exercitarea funcției cu gravă neglijență”.

Art.99¹ alin.2 din Legea nr. 303/2004 republicată și modificată: „Există gravă neglijență atunci când judecătorul sau procurorul nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual”.

Hotărârea nr.10J/06.05.2015, definitivă prin nerecurare.

Secția pentru judecatori în materie disciplinară a admis acțiunea disciplinară formulată de Inspekția Judiciară împotriva domnului U. G. - judecător la Tribunalul C.

În baza art. 100 lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a aplicat domnului U. G. - judecător la Tribunalul C., sancțiunea disciplinară constând în „avertisment”, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) cu aplicarea art.99¹ alin.(2) din același act normativ. Hotărârea a rămas definitivă prin nerecurare.

Pentru a pronunța această hotărâre, Secția a reținut următoarele:

Prin cererea înregistrată la Tribunalul C. la data de 15.02.2014, petenta R.N.P. R. a solicitat lămurirea dispozitivului deciziei civile nr.R/2012 pronunțată de Tribunalul C., în sensul de a se indica numele proprietarului deposedat după care s-a reconstituit suprafața de 43.227 ha teren.

Prin încheierea din 15 mai 2014, pronunțată de același complet de judecată care a pronunțat și hotărârea cu privire la care s-a solicitat lămurirea dispozitivului, Tribunalul C. a admis cererea formulată de petentă și în consecință a lămurit dispozitivul deciziei civile/2012 pronunțată în dosarul nr./2010 al Tribunalului C., având ca obiect reconstituire drept de proprietate.

Din verificările efectuate în programul Ecris a rezultat însă că la data de 15.05.2014, soluția pe scurt cu privire la cererea formulată de R. N.P. R. apare în două moduri:

Astfel, în data de 15.05.2014, la ora 10:01:09 s-a introdus în ECRIS următorul text ”respinge cererea de lămurire privind aplicarea dispozitivului deciziei civile nr. .../R din 17 aprilie 2012 a Tribunalului C., formulată de petitionara R. N.P. R. Fără cheltuieli de judecată. Irevocabilă.”, după care la ora 10:48:39 se golește conținutul soluției pe scurt, iar în aceeași dată la ora 13:49:38 se introduce următoarea soluție pe scurt ”admite cererea formulată de petenta R. N.P. R.”.

În dimineața zilei de 15.05.2014, membrii completului de judecată au avut discuții asupra cererii, fără exprimarea argumentelor, constatându-se cu această ocazie că existau opinii divergente în privința soluției ce trebuia adoptată (domnul judecător U.G. și domnul judecător O. L., opinau că cererea trebuie respinsă, iar doamna judecător V. M. D. susținea că cererea trebuie admisă).

După aceste discuții, domnul judecător U.G. a mers în biroul grefierului de ședință și i-a dictat minuta, în sensul respingerii cererii de lămurire a dispozitivului. Soluția a fost dictată direct în programul informatic Ecris, și, după ce a solicitat listarea minutei, s-a dus cu ea la doamna judecător V. M., pentru a o semna. Doamna judecător a refuzat semnarea afirmând că face opinie separată, așa cum a menționat încă de la primele discuții.

În acest context, cei trei judecatori s-au întâlnit din nou în biroul domnului judecător O. L., împrejurare în care doamna judecător V. M. le-a propus să aștepte până când va întocmi minuta și un proiect de hotărâre cu soluția contrară celei inițiale. Celelalți doi membrii au fost de acord și, după aproximativ 2 ore, martora V. M. le-a prezentat minuta întocmită cu soluția de admitere a cererii, precum și proiectul de hotărâre, convingându-i în sensul că aceasta este soluția corectă.

De data aceasta, minuta întocmită de doamna judecător V. M. a fost semnată de cei trei judecatori.

Domnul judecător U.G. și doamna judecător V. M. au mers în biroul grefierului de ședință cu minuta semnată de toți membrii completului, procedându-se la menționarea soluției de admitere a cererii de lămurire dispozitiv în programul informatic Ecris.

Relevant este și faptul că domnul judecător U.G. a solicitat grefierului radierea din programul Ecris a soluției inițial înregistrate.

În intervalul de timp în care în sistemul informatic a figurat soluția de respingere a cererii de lămurire a dispozitivului, la serviciul arhivă, o persoană s-a interesat telefonic de soluția pronunțată în dosar, fiindu-i comunicată soluția care era menționată la acel moment, respectiv cea de respingere a cererii.

Pe portalul instanțelor apare ultima soluție, cea care a fost semnată de toți membrii completului, dat fiind că preluarea datelor din programul informatic al instanțelor nu se face imediat, ci la un anumit interval de timp.

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 99 lit. (t) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, modificată prin Legea nr. 24/2012, constituie abatere disciplinară „exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență”, iar conform prevederilor art. 99¹ alin.(2) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, modificată prin Legea nr. 24/2012, „Există gravă neglijență atunci când judecătorul sau procurorul nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual”.

Din punctul de vedere al laturii obiective, secția a apreciat că poate intra în sfera răspunderii disciplinare adoptarea unei decizii în afara oricăror prevederi procesuale sau pe baza unei erori majore, pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință) nu poate găsi o justificare. Astfel, pot atrage răspunderea disciplinară numai acele greșeli care au un caracter evident, neîndoielnic și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Pentru a putea reține existența răspunderii disciplinare, în raport cu abaterea disciplinară mai susmenționată, este necesar a analiza existența elementelor specifice unei răspunderi disciplinare, și anume: existența faptei ilicite, a urmării acesteia - în cazul de față, o atingere adusă relațiilor sociale constând în bunul mers al activității desfășurate, al actului de justiție, de către părât, prin exercitarea funcției de judecător -, raportul de cauzalitate între existența faptei și urmarea produsă, precum și existența vinovăției.

Sub aspectul elementului material al laturii obiective al abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. (t) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor,

republicată, modificată prin Legea nr. 24/2012, secția a reținut următoarele:

Conform dispozițiilor art. 258 alin. (1) - (4) din vechiul Cod de procedură civilă, după ce s-a întrunit majoritatea, se va întocmi de îndată dispozitivul hotărârii care se semnează, sub sancțiunea nulității, de către judecători și în care se va arăta, când este cazul, opinia separată a judecătorilor aflați în minoritate. Dispozitivul hotărârii se pronunță de președinte, în ședință, chiar în lipsa părților. După pronunțarea hotărârii, niciun judecător nu poate reveni asupra părerii sale. Dispozitivul hotărârii se consemnează într-un registru special, ținut la fiecare instanță.

Potrivit disp. art. 105 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești " Rezultatul deliberării se consemnează într-o minută care va fi scrisă pe cererea de chemare în judecată, pe cererea de apel sau de recurs ori pe ultima încheiere. În cauzele penale, minuta se întocmește în două exemplare originale, redactate pe foi separate, numerotate, dintre care unul se atașează la dosarul cauzei, iar celălalt se depune, spre conservare, la dosarul de minute al instanței... Minuta poate fi redactată și prin utilizarea tehnicii de calcul... Transcrierea minutei, integral sau în extras, în condica ședințelor de judecată pe suport hârtie se face de președintele completului ori de un alt judecător, membru al acestuia, iar în sistem informatizat, de către grefierul de ședință."

Prin urmare, soluția adoptată în urma deliberării trebuie mai întâi consemnată într-o minută, semnată de către toți membrii completului de judecată, după care se efectuează operațiunile necesare pentru ca soluția să devină publică.

Așa cum s-a arătat mai sus, domnul judecător U.G. a procedat la dictarea unei soluții către grefier, direct în programul informatic al instanței, fără ca aceasta să fi fost însoțită de toți membrii completului, respectiv fără să fi fost întocmită o minută, semnată de aceștia. Ulterior, această soluție s-a dovedit a fi greșită, întrucât cei trei judecători au adoptat, cu respectarea de această dată a dispozițiilor legale, o soluție contrară celei inserate inițial, din dispoziția judecătorului, în programul informatic Ecris.

Prin dictarea direct în sistemul Ecris a unei soluții fără ca aceasta să fi fost însoțită de toți membrii completului de judecată prin semnarea minutei, pârâul judecător a încălcat dispozițiile prevăzute de art. 258 alin. (1) - (4) din vechiul Cod de procedură civilă, faptă ce îi este imputabilă acestuia.

Secția nu și-a însușit apărările domnului judecător conform cărora nu făcea distincția foarte bine la acel moment între sistemul Ecris și Word, având în vedere că a ocupat anterior funcția de președinte de secție civilă timp de 8 ani, funcție ce presupune cunoașterea programului Ecris și faptul că în sistemul informatic al instanței se transcrie de către grefier minuta semnată de toți membrii completului. De altfel, așa cum s-a arătat anterior, dispozițiile art. 105 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, prevăd transcrierea minutei de către grefier în sistemul informatic al instanței, minută ce trebuie semnată de toți membrii completului și nu tehnoredactarea minutei direct în sistemul Ecris.

De asemenea, nu a putut fi credibilă susținerea pârâului conform căreia, atunci când s-a dus să dicteze soluția grefierului a avut convingerea că toți membrii completului căzuseră de acord

asupra soluției de respingere a cererii, câtă vreme doamna judecător V.D. a susținut constant că nu este de acord cu această soluție.

De altfel, din declarația martorei I. E. a rezultat că pârâul, în mod constant, proceda la tehnoredactarea minutei direct în sistemul Ecris, fiind singurul judecător care adoptase acest mod de lucru.

Față de aceste considerente Secția a apreciat că fapta pârâului care, anterior finalizării deliberării și întocmirii minutei cu privire la cererea de lămurire dispozitiv, astfel cum prevăd dispozițiile art. 258 din vechiul Cod de procedură civilă, a solicitat grefierului de ședință să introducă direct în sistemul informatic al instanței o soluție care nu a fost însoțită de ceilalți membrii ai completului de judecată, se circumscrie elementului material al abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit.t) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare.

Sub aspectul consecințelor produse, Secția a constatat că pârâul, dictând soluția grefierului direct în programul Ecris, fără să fi fost întocmită anterior o minută semnată de toți membrii completului, a făcut publică o soluție, care nu era definitivă și care ulterior a și fost modificată. Această soluție a fost comunicată unei persoane de către lucrătorii din arhiva instanței, pentru ca ulterior să fie modificată cu o soluție contrară, ce a fost preluată în condica de ședință și pe portalul instanței. Astfel, s-a adus atingere bunului mers al activității în cadrul instanței și imaginii justiției.

Sub aspectul laturii subiective Secția a reținut că forma de vinovăție este definită abstract de legiuitor la art. 99¹ alin. (2): „Există gravă neglijență atunci când judecătorul, în speță, pârâul - d-l judecător U. G. -, nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual".

În analiza laturii subiective trebuie avut în vedere că vinovăția reprezintă poziția psihică pe care un anumit om o are față de o anumită faptă și față de urmările acesteia; ea nu este o atitudine generică, ideală, abstractă, ci, dimpotrivă, concretă, manifestată în planul existențial al unei anumite fapte ilicite legate, psihologic, de făptuitorul ei. Culpă gravă nu comportă intenția de a face rău, prezentând doar o gravitate particulară: aceea a unui act grav, neglijență inacceptabilă pe care nici omul cel mai puțin avizat nu ar comite-o.

În ceea ce privește forma de vinovăție cu care trebuie săvârșită fapta pentru a constitui abatere disciplinară, prin folosirea sintagmei „gravă neglijență", legiuitorul a stabilit gradul culpei ca fiind cel al „culpei lata".

Prin urmare, pot atrage răspunderea disciplinară numai acele greșeli care au un caracter evident, neîndoielnic și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Diferența dintre culpa ușoară și culpa gravă se reduce la a delimita prudența de imprudență și diligența de neglijență.

Acest criteriu trebuie completat și cu elemente de ordin subiectiv ce țin de circumstanțele concrete care decurg din locul, timpul, împrejurările în care a fost comisă fapta. Verificarea existenței unei abateri disciplinare presupune examinarea temeinică a circumstanțelor în care a trebuit să lucreze magistratul, pentru a se ajunge la concluzia existenței faptei (Cauza C.R. contra Regatului Unit).

Neglijența gravă este una ce nu poate fi pusă la îndoială, vădită, fiind dată de însăși importanța normelor încălcate prin fapta pârâtului.

Așadar, autorul faptului ilicit este vinovat pentru că încalcă o dispoziție a legii, în condițiile în care el ar fi avut posibilitatea de a i se conforma, exhibând astfel o manifestare de voință, pentru care este ținut responsabil de rezultatele comportamentului său.

Așa cum s-a arătat anterior, modalitatea defectuoasă în care pârâtul a înțeles să aplice aceste dispozițiile legale prevăzute de art. 258 alin. (1) - (4) din vechiul Cod de procedură civilă are caracter repetat, nefiind o împrejurare excepțională în activitatea sa, împrejurare recunoscută de pârât și confirmată de martora grefier I. E.

Astfel, în mod obișnuit, domnul judecător U.G. proceda la consemnarea în programul informatic al instanței a soluțiilor care nu erau asumate prin minută de completul de judecată.

Previziunea se prezumă, dar aceasta poate fi înlăturată, dovedindu-se cauza externă autorului faptei, care l-a împiedicat să-și poată reprezenta urmarea socialmente periculoasă.

Secția, în opinie majoritară, a apreciat astfel că pârâtul avea posibilitatea să prevadă urmarea faptelor sale, întrucât dispozițiile regulamentare sunt clare din acest punct de vedere. Astfel, în sistemul Ecris se introduc doar soluțiile adoptate de completul de judecată, ce rezultă din minuta semnată de toți membrii, în caz contrar, existând riscul preluării soluției provizorii în condica de ședință.

Față de caracterul imperativ al normei de procedură încălcate, forma de vinovăție cu care a fost săvârșită fapta este aceea a gravei neglijențe, deoarece nu se poate reține nici o împrejurare care să poată justifica încălcarea de către un judecător a normelor de procedură care guvernează cel mai important moment al procesului judiciar, anume acela al deliberării și al stabilirii soluției în cauza dedusă judecătii.

Aspecte din jurisprudența secției pentru procurori în materie disciplinară, în semestrul I al anului 2015, inclusiv hotărârile pronunțate anterior, rămase irevocabile în această perioadă

Procuror Alexandru Ionescu
Biroul grefa secțiilor

1. Abaterile disciplinare prevăzute de art. 99 lit. g) și p) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Abaterea disciplinară prevăzută de **art. 99 lit. g)** din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, constă în „nerespectarea de către procuror a dispozițiilor procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea”.

Abaterea disciplinară prevăzută de **art. 99 lit. p)** din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, constă în „obstrucționarea activității de inspecție a inspectorilor judiciari, prin orice mijloace”.

Hotărârea nr.4P/21.05.2014, definitivă prin decizia civilă nr 1/12.01.2015 a ÎCCJ.

Secția pentru procurori în materie disciplinară **a respins cu majoritate, ca neîntemeiată**, acțiunea disciplinară formulată de Inspecția Judiciară împotriva doamnei N.O.A., procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria I., pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art.99 lit g) din Legea nr.303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare și **a respins cu unanimitate, ca neîntemeiată**, acțiunea disciplinară formulată de Inspecția Judiciară împotriva doamnei N.O.A. pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art.99 lit p) din Legea nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a pronunța această hotărâre, Secția a reținut următoarele:

La data de 26 noiembrie 2013, Inspecția Judiciară s-a sesizat din oficiu, în temeiul dispozițiilor art. 63 alin. 6 și 7 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, cu privire la posibile abateri disciplinare comise de prim procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria I., N. O. A..

S-a reținut că, în perioada 23 - 27 septembrie 2013, la

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel ... și parchetele din subordine s-a efectuat un control tematic ce a vizat dosarele penale în care au fost dispuse soluții de netrimitere în judecată, în anul 2012 și semestrul I 2013, ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale, control dispus prin Ordinul nr. 74/2013 al Inspectorului Șef al Inspecției Judiciare.

Cu această ocazie, Parchetul de pe lângă Judecătoria I. a raportat și a pus la dispoziția echipei de inspectori un număr de 8 dosare (trei soluționate în cursul anului 2012 și cinci soluționate în semestrul I 2013).

În perioada 11 - 15 noiembrie 2013, urmare a Ordinului nr. 81/2013 emis de Inspectorul Șef al Inspecției Judiciare, la Parchetul de pe lângă Judecătoria I. a fost efectuat controlul privind eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente.

Cu această ocazie, echipei de inspectori i-au fost prezentate un număr de 39 de dosare din aceeași categorie (dosarele penale în care au fost dispuse soluții de netrimitere în judecată, în anul 2012 și semestrul I 2013, ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale), printre acestea regăsindu-se doar 5 dintre dosarele prezentate cu ocazia controlului tematic. Totodată, s-a constatat și faptul că, deși prin Ordinul nr. 2 din data de 20 aprilie 2010 emis de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel ..., s-a dispus comunicarea, de îndată, la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel ..., a soluțiilor dispuse ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale, în cursul anului 2012 și trimestrul I al anului 2013, Parchetul de pe lângă Judecătoria I. nu a întocmit nicio raportare, conform ordinului procurorului ierarhic superior.

În cadrul controlului efectuat, echipa de inspectori a constatat că numărul real al cauzelor soluționate de către Parchetul de pe lângă Judecătoria I. după împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale este de 42 dosare. De asemenea, s-a mai constatat că, în formularele statistice sunt evidențiate la rubrica „dosare soluționate după împlinirea termenului de prescripție”(formularul P2, coloana 14), doar acele dosare în care termenul de prescripție se împlinește în perioada în

care dosarul se află la procuror spre soluționare. Pentru celelalte dosare din aceeași categorie, în care termenul de prescripție era împlinit încă de la data sesizării organului judiciar ori s-a împlinit în perioada în care dosarul se afla pe rolul organelor de cercetare ale poliției judiciare, evidențele erau ținute în mapa înregistrată sub nr. //3/2012, respectiv //3/2013.

Referitor la abaterea disciplinară prevăzută de art.99 lit. g) din Legea nr.303/2004, reținută de Inspecția Judiciară în sarcina pârâtei, Secția a reținut următoarele:

Potrivit art.99 lit. g) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, constituie abatere disciplinară nerespectarea de către procuror a dispozițiilor procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea.

Latura obiectivă a acestei abateri disciplinare constă într-o inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale, respectiv nerespectarea de către pârâta procuror a dispozițiilor procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea.

Potrivit art. 62 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor legalității, imparțialității și controlului ierarhic.

Potrivit art. 64 alin.1 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, dispozițiile procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea, sunt obligatorii pentru procurorii din subordine.

Potrivit art. 65 alin.2 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, conducătorul unui parchet este subordonat conducătorului parchetului ierarhic superior din aceeași circumscripție.

Pentru a constata existența laturii obiective a acestei abateri disciplinare, trebuie să se constate că pârâta procuror nu a respectat dispozițiile procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea.

Din probele administrate în cauză, a rezultat că la data de 20 aprilie 2010 Procurorul General al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel ... a emis Ordinul nr. 2/ 2010 prin care a dispus comunicarea, de îndată, la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel ..., a soluțiilor dispuse ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale, soluția urmând a fi însoțită de un referat al procurorului de caz cu privire la motivele care au determinat împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale și nesoluționarea cauzei în interiorul termenului, precum și de o informare a conducătorului parchetului cu privire la măsurile concrete luate pentru soluționarea respectivei cauze până la împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale. La data de 03.05.2010, Ordinul nr. 2/ 2010 a fost prelucrat colectivului de procurori de către pârâta N. O. A., toți procurorii luând cunoștință de conținutul acestuia, respectiv de obligația care le revenea, semnând procesul - verbal încheiat cu acea ocazie.

În aceste condiții, se constată că atât procurorii cât și conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria I. au avut cunoștință de conținutul acestui ordin, respectiv de obligațiile ce le incumbă. Astfel, fiecare procuror care adopta o soluție de

netrimiteri în judecată urmare a împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale trebuia să întocmească un referat pe care urma să-l predare la grefă. După avizarea soluției de către pârâta, în calitate de prim procuror, dosarele erau predate la grefă, în vederea efectuării activității de scădere a soluțiilor. În aceste împrejurări, rezoluția/ordonanța procurorului însoțită de referat erau introduse într-o mapă, în vederea întocmirii situației conform Ordinul nr. 2/ 2010. Apoi, pârâtei, în calitate de prim procuror, îi revenea obligația să întocmească o informare pe care trebuia să o înainteze la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel

În cursul anului 2012 au fost soluționate un nr. de 27 de dosare, iar în primul semestru al anului 2013 au fost soluționate un nr. de 10 dosare, în care soluțiile au fost motivate pe intervenirea prescripției răspunderii penale.

Secția constată că au existat 2 situații în care procurorii au omis să întocmească referatul, astfel cum se menționa în cuprinsul ordinului, iar în alte 11 dosare referatele au fost întocmite cu întârziere de circa 2-3 luni. Toate soluțiile, însoțite de referatele întocmite de procurori, au fost introduse în mapă, în vederea întocmirii situației conform Ordinul nr. 2/ 2010, însă în anul 2012 și pentru perioada ianuarie - mai 2013, pârâta nu a întocmit nicio informare spre a fi înaintată pe cale ierarhică Parchetului de pe lângă Curtea de Apel

Cu ocazia audierii pârâta a recunoscut că în perioada anterior indicată nu a întocmit nicio informare.

În consecință, Secția constată că pârâta procuror N. O. A. a încălcat normele legale ce instituie în sarcina sa obligativitatea de a respecta dispozițiile date în scris și în conformitate cu legea de către procurorului ierarhic superior, respectiv a nesocotit dispozițiile Ordinul nr. 2/2010 emis de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel ..., fiind astfel îndeplinite cerințele laturii obiective ale abaterii disciplinare deduse judecării.

Forma de vinovăție care caracterizează această abatere disciplinară este cea a intenției.

Având în vedere probele administrate în cauză, Secția reține că, chiar dacă pârâta a încălcat dispozițiile Ordinului nr.2/2010, ce instituia în sarcina sa obligativitatea de a întocmi o informare cu privire la cauzele în care s-a împlinit termenul de prescripție, pe care trebuia să o înainteze la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel ..., fapta acesteia nu a generat nicio consecință. Astfel, în planul de activitate al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel ..., pentru anul 2012 și 2013, conform Ordinului 229/2007 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, nu a fost inclusă nicio formă de verificare a acestui segment de activitate, întrucât verificările au fost efectuate, în mod direct, de către Inspecția Judiciară. Secția reține că, în perioada 08 - 12 octombrie 2012, la Parchetul de pe lângă Judecătoria I., Inspecția Judiciară a efectuat un control privind verificarea cauzelor cu autori cunoscuți în care s-a împlinit termenul de prescripție, perioada vizată fiind 1 ianuarie 2011 - 30 iunie 2012. Cu această ocazie s-a constatat că au fost respectate dispozițiile Ordinului nr.2/2010 și au fost identificate un număr de 59 cauze în care s-au dispus soluții, în considerarea dispozițiilor art. 10 lit. g Cod procedură penală, dintre care în 48 de cauze faptele erau prescrise încă de la data sesizării organelor de urmărire penală, iar în celelalte 11 cauze, în care termenul de

prescripție s-a împlinit în cursul cercetărilor, s-a constatat că nu se poate reține nicio culpă în sarcina procurorilor care au supravegheat cercetările.

De asemenea, cu ocazia controlului efectuat în perioada 23 - 27 septembrie 2013 (care a vizat perioada anul 2012 și semestrul I 2013) Inspecția Judiciară a constatat că în cele 9 cauze supuse controlului, împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale s-a datorat, în principal unor motive de ordin obiectiv, respectiv sesizarea organelor de urmărire penală după împlinirea termenului de prescripție, sesizarea organelor de urmărire penală aproape de împlinirea termenului de prescripție, declinarea și infirmarea succesivă a soluțiilor adoptate în cauză. A fost identificat un singur motiv de ordin subiectiv, respectiv dispariția dosarului nr. 3758/P/2000, situație identificată chiar de către pârâta procuror, care a dispus reconstituirea dosarului, conform art. 508-512 din Codul de procedură penală.

În ceea ce privește situația concretă a dosarelor în care s-a constatat împlinirea termenului de prescripție în anul 2012, Secția reține că din cele 27 de cauze doar în 3 situații termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit în timp ce dosarul se afla în lucru la organele de poliție, în restul cauzelor fapta fiind prescrisă încă de la data formulării plângerii.

Având în vedere că aceste cauze au fost supuse controlului efectuat de către Inspecția Judiciară, ocazie cu care s-a constatat că în majoritatea acestora termenul de prescripție a răspunderii penale era împlinit încă de la data sesizării, iar în celelalte dosare nu au fost identificate motive imputabile procurorilor care exercitau supravegherea, Secția constată că nu s-a produs nicio consecință prin necomunicarea acestor soluții la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel ... Față de aceste împrejurări, Secția a reținut că necomunicarea acestor soluții de către pârâta constituie doar deficiențe manageriale, care au fost constatate de către Inspecția Judiciară cu ocazia controlului efectuat în perioada 11 - 15 noiembrie 2013, urmare a Ordinului nr. 81/2013 emis de Inspectorul Șef al Inspecției Judiciare.

De asemenea, Secția a reținut că în cursul anului 2012 Parchetul de pe lângă Judecătoria I. a înregistrat un volum foarte mare de activitate, s-a confruntat cu fluctuații de personal și deficit de personal auxiliar. Toate activitățile parchetului au fost coordonate de pârâta procuror, care la acel moment avea calitatea de prim procuror.

De asemenea, Secția constată că pârâta procuror, personal, a avut în cursul anului 2012 un volum de activitate extrem de ridicat (444 plângeri împotriva soluțiilor; a rezoluționat 7.564 lucrări; a repartizat 8.426 dosare; a verificat 10.922 soluții emise de procurori în dosare; a efectuat supravegherea urmăririi penale în 127 dosare din care a dat soluții în 66 dosare; a întocmit 101 informări; a dat 230 note de îndrumare; a solicitat instanței un nr. de 35 mandate de arestare internaționale etc.)

De asemenea, Secția reține că, în cursul anului 2012 pârâta nu și-a efectuat integral concediul de maternitate, iar în ceea ce privește concediu de odihnă a efectuat doar un nr. de 24 de zile, restul timpului dedicându-l profesiei, în scopul asigurării unei bune funcționări a Parchetului de pe lângă Judecătoria I..

Secția a mai constatat faptul că, atât anterior cât și ulterior acestei perioade, pârâta procuror a respectat dispozițiile Ordinului

nr. 2/2010, astfel cum a fost modificat prin Ordinul 10/2013.

În aceste condiții, Secția a apreciat că, sub aspectul laturii subiective, fapta pârâtei se circumscrie culpei scuzabile, care nu este de natură a atrage răspunderea disciplinară, volumul extrem de mare de activitate al acesteia și faptul că necomunicarea acestor soluții nu au fost de natură a produce consecințe, constituie împrejurări obiective exoneratoare de răspundere și de înlăturare a caracterului imputabil al nerespectării Ordinului nr. 2/2012, împrejurare față de care, în sarcina pârâtei nu se poate reține nicio formă de vinovăție în săvârșirea acestei abateri.

Referitor la abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. p din Legea nr.303/2004, reținută de Inspecția Judiciară în sarcina pârâtei, Secția reține următoarele:

Potrivit art. 99 lit. p din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, constituie abatere disciplinară obstrucționarea activității de inspecție a inspectorilor judiciari, prin orice mijloace.

Latura obiectivă a acestei abateri disciplinare constă într-o inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale, respectiv nerespectarea de către pârâta procuror a solicitărilor formulate de Inspecția Judiciară de a pune la dispoziția echipei de inspectori toate dosarele care vizau obiectul controlului.

Având în vedere probele administrate în cauză, Secția a constatat că pentru primul control, efectuat în perioada 23-27 septembrie 2013, pârâta a semnat doar adresa de înaintare a dosarelor, fără să cunoască personal situația reală a acestora, atribuțiile privind identificarea dosarelor și întocmirea situațiilor statistice revenind grefierului șef. De asemenea, la identificarea dosarelor s-a avut în vedere adresa Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție prin care s-a precizat în mod expres ca raportarea să fie în concordanță cu datele statistice, ceea ce s-a și realizat.

Pentru controlul efectuat în luna noiembrie 2013, dosarele au fost identificate de grefierii care aveau această atribuție, conform fișei postului, de data aceasta identificarea realizându-se după rezoluțiile/ordonanțele procurorilor în care au fost adoptate soluțiile privind prescripția răspunderii penale, depuse la mapa special formată pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiilor Ordinului nr. 2/2010.

Secția constată că pârâta procuror și-a îndeplinit în mod corespunzător atribuțiile de serviciu, aceasta dând dispoziții ca grefierii însărcinați cu astfel de atribuții să identifice dosarele conform solicitărilor, neconcordanța constatată de echipa de control neputându-i fi imputată.

Forma de vinovăție care caracterizează această abatere disciplinară este cea a intenției. Ținând cont de circumstanțele în care s-a produs neconcordanța privind identificarea dosarelor, Secția constată că pârâta procuror nu a urmărit să ascundă realitatea acestor dosare sau să nu le pună la dispoziția echipei de inspectori, împrejurare față de care în sarcina acesteia nu se poate reține că a obstrucționat activitatea de inspecție desfășurată de către inspectorii judiciari cu ocazia controlului efectuat.

În dezacord cu opinia majoritară în ceea ce privește soluția de respingere a acțiunii disciplinare formulată de Inspecția

Judiciară împotriva doamnei N. O. A., procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria I., pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. g) din Legea nr.303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a aprecia că pârâta procuror N. O. A. a încălcat normele legale ce instituie în sarcina sa obligativitatea de a respecta dispozițiile date în scris și în conformitate cu legea de către procurorul ierarhic superior, respectiv a nesocotit dispozițiile Ordinul nr. 2/2010 emis de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel ..., *fapta sa fiind de natură a aduce atingere unuia dintre principiile care guvernează Ministerul Public, respectiv principiul subordonării ierarhice.*

Forma de vinovăție care caracterizează această abatere disciplinară este cea a intenției. Având în vedere perioadă de timp îndelungată în care pârâta nu a întocmit nicio informare spre a fi înaintată pe cale ierarhică Parchetului de pe lângă Curtea de Apel ..., respectiv tot anul 2012 și perioada ianuarie - mai 2013, rezultă că aceasta în mod conștient a încălcat dispozițiile procurorului ierarhic superior, prin nesocotirea obligațiilor instituite în sarcina sa acceptând posibilitatea afectării principiul subordonării ierarhice.

Aspecte din jurisprudența secției pentru procurori în materie disciplinară, în semestrul I 2015

Procuror DANIELA CÂMPEAN
Șef Birou Grefa secțiilor

Abaterea disciplinară prevăzută la art. 99 lit. g din Legea nr. 303/2004 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. g din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și cu modificările ulterioare constă în „nerespectarea de către procuror a dispozițiilor procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea”.

Hotărârea 9P din 1 octombrie 2014 a Secției pentru procurori în materie disciplinară, definitivă prin decizia civilă nr. 54 din 4 mai 2015 a ÎCCJ.

Prin acțiunea disciplinară înregistrată pe rolul Secției pentru procurori în materie disciplinară sub nr. 9/P/2014, Inspekția Judiciară - Direcția de Inspekție Judiciară pentru procurori a solicitat, ca prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună aplicarea uneia dintre sancțiunile prevăzute de art. 100 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pârâtului I. A., prim procuror adjunct în cadrul Parchetului de pe lângă T. I. - la data săvârșirii faptei procuror în cadrul DNA - pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de dispozițiile art. 99 lit. g din Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, constând în aceea că a nerespectat dispozițiile procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea.

În motivarea acțiunii disciplinare, în esență, s-a reținut că pârâtul I. A. nu a respectat dispozițiile Ordinului nr. 21 din 19 mai 2003 al procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, cu modificările ulterioare, în sensul că nu a comunicat conducerii Secției judiciare penale din cadrul Direcției Naționale Anticorupție soluția pronunțată la data de 10 iunie 2013, în dosarul nr. al T. C. cu privire la cererea de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara, formulată de apărătorul ales al inculpatului D. D., astfel încât Direcția Națională Anticorupție nu a putut exercita calea de atac a recursului împotriva acestei încheierii de ședință

În fapt, Secția pentru procurori a reținut următoarele:

În perioada 01.12.2010 - 15.07.2013 pârâtul procuror și-a desfășurat activitatea în cadrul Direcției Naționale Anticorupție - Biroul Teritorial S., unde a efectuat atât activități de urmărire penală cât și în sectorul judiciar.

La Tribunalul C. a fost înregistrat dosarul penal nr.

privind pe inculpații D. D. și alții, trimiși în judecată de Direcția Națională Anticorupție pentru săvârșirea mai multor infracțiuni de corupție.

La termenul de judecată din data de 10 iunie 2013 pârâtul I. A. a participat ca procuror de ședință la judecarea acestei cauze.

La acest termen de judecată, apărătorul ales al inculpatului D. D. a formulat cerere de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara.

Cu privire la această cerere pârâtul I. A. a formulat concluzii de respingere.

Prin încheierea din data de 10 iunie 2013, pronunțată în dosarul nr., Tribunalul C.- Secția Penală a admis cererea formulată de inculpatul D. D., prin apărător și, în baza art. 139 alin.2 Cod procedură penală, a dispus revocarea măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara. A acordat termen de judecată la data de 1 iulie 2013.

Deși concluziile formulate de pârâtul I. A. au fost de respingere a cererii de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara, acesta nu a declarat recurs împotriva încheierii din data de 10 iunie 2013, pronunțată de Tribunalul C. Secția penală în dosarul penal nr., împrejurare față de care măsura preventivă dispusă în cauză față de inculpatul D. D. a încetat de drept.

La următorul termen de judecată, prin încheierea din data de 1 iulie 2013, Tribunalul C.- Secția Penală a admis cererea formulată de un alt inculpat - C. O. E. și, în baza art. 139 alin.2 Cod procedură penală, a dispus revocarea măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara. Împotriva acestei încheieri Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție a declarat recurs.

Prin decizia penală nr. Curtea de Apel B. Secția a II-a penală a admis recursul declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție împotriva încheierii din data de 01.07.2013, pronunțată de Tribunalul C. în dosarul nr., pe care a casat-o, în parte, și în urma rejudecării a respins ca neîntemeiată cererea de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara, formulată de inculpatul C. O. E.

Prin Ordinul nr. 21 din 19 mai 2003 al procurorului general al Parchetului Național Anticorupție privind activitatea judiciară penală s-au dispus următoarele: procurorii din Serviciile Teritoriale

ale Parchetului Național Anticorupție vor participa, în condițiile legii, la ședințele de judecată în cauzele penale de competența Parchetului Național Anticorupție și procurorii șefi ai Serviciilor Teritoriale ale Parchetului Național Anticorupție vor raporta, de îndată, conducerii situațiile intervenite în respectivele cauze.

La data de 9 aprilie 2008 a fost emis de către procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție Ordinul nr. 30 privind organizarea și funcționarea sistemului informațional la nivelul Direcției Naționale Anticorupție, ordin care cuprinde printre altele și comunicările care trebuiau făcute, de îndată, Secției judiciare penale.

Astfel, potrivit Ordinului nr. 30 din 9 aprilie 2008, printre altele, se prevede că la Secția judiciară penală se vor comunica cazurile de inculpați față de care instanțele de judecată au pronunțat hotărâri de achitare sau restituire precum și soluțiile de condamnare dispuse de instanțele de judecată și, după caz, exercitarea de către procuror a căilor de atac.

Referitor la aceste aspecte se menționează că se vor face comunicările de către secțiile sau serviciile teritoriale ai căror procurori au participat la judecarea cauzei, prin fax, telefon sau poșta electronică și acestea vor cuprinde numărul, data și structura direcției care a emis rechizitoriul, opinia procurorului care a participat la judecată privind legalitatea și temeinicia hotărârii, opinia privind exercitarea unei căi de atac.

De asemenea, se prevede în ordin că, ulterior se transmite copia minutei, iar secțiile ori serviciile teritoriale, ai căror procurori au participat în ultimul grad de jurisdicție din cauză, au obligația de a urmări obținerea, imediat după redactare, a hotărârii instanței și de a o transmite Secției judiciare penale.

La data de 20 septembrie 2004, procurorul șef al Secției judiciare penale a dispus ca pentru buna desfășurare a activității Secției judiciare penale, să se înștiințeze, de îndată, conducerea acestei Secții cu privire la apariția oricărui incident ivit în cursul judecării, în toate rechizitoriile întocmite de Parchetul Național Anticorupție.

De asemenea, s-a dispus informarea de îndată a conducerii Secției în situațiile în care apar indicii privind pronunțarea unor soluții de achitare (chiar parțială) sau restituire la procuror, precum și despre orice revenire asupra declarațiilor inculpaților sau martorilor care ar putea influența soluțiile pronunțate de instanță (inclusiv schimbări de încadrare juridică).

Prin adresele nr. mai 2005, nr. septembrie 2008 și nr. octombrie 2010, care au fost transmise tuturor serviciilor teritoriale din țară, procurorul șef al Secției judiciare penale a reamintit Ordinele nr. 21 din 19 mai 2003 și Ordinul nr. 30 din 9 aprilie 2004, precum și măsurile dispuse prin adresa nr. /2004, conform cărora procurorii care au participat la ședințele de judecată au obligația de a informa conducerea secției cu privire la termenele acordate, soluțiile dispuse de instanță sau orice alte incidente care apar pe parcursul soluționării cauzelor.

Potrivit dispozițiilor din adresele anterior menționate s-a solicitat procurorilor șefi ai serviciilor teritoriale luarea măsurilor pentru respectarea ordinelor amintite și s-a dispus comunicarea la grefa Secției judiciare penale a termenelor la care s-au amânat cauzele, precum și a soluțiilor pronunțate de instanțe cu privire la măsurile preventive, în aceeași zi sau cel mai târziu în dimineața

zilei următoare, până la ora 9,00. Totodată, s-a dispus ca celelalte aspecte care vizează cauzele aflate pe rolul instanțelor vor fi discutate cu procurorul șef al secției și, în lipsa acestuia, cu procurorul șef adjunct.

Urmare a participării pârâtului procuror I. A. în ședința de judecată din data de 10 iunie 2013 la Tribunalul C. - Secția Penală - dosarul nr., ocazie cu care instanța a admis cererea formulată de inculpatul D. D. și a dispus revocarea măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara, acesta, contrar dispozițiilor Ordinului nr. 21 din 19.05.2003, cu completările ulterioare, a comunicat la grefa secției doar termenul de judecată la care s-a amânat cauza, respectiv data de 1 iulie 2013, termen care a fost operat de grefierul șef M. G. F în evidențele secției, pârâtul necomunicând și soluția dispusă de instanță cu privire la cererea de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara, măsură luată în cauză față de inculpatul D. D., respectiv faptul că la termenul de judecată din data de 10 iunie 2013 instanța a dispus revocarea măsurii. Despre acest incident procurorul șef Secției judiciare penale a fost informat la data de 1 iulie 2013, când la judecarea aceleiași cauze a participat domnul procuror C. D. Acesta i-a comunicat că, la acest termen de judecată, instanța a admis cererea de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara formulată de inculpatul C. O. E. și în consecință a dispus revocarea măsurii preventive, iar la termenul de judecată din data de 10 iunie 2013 Tribunalul C. a admis cererea de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara formulată de inculpatul C. D., pârâtul procuror care a participat la judecarea cauzei nedeclarând recurs împotriva acestei soluții, măsura preventivă dispusă în cauză încetând de drept.

Referitor la abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. g) din Legea nr. 303/2004, Secția a reținut următoarele:

Potrivit art. 99 lit. g) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, constituie abatere disciplinară nerespectarea de către procuror a dispozițiilor procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea.

Latura obiectivă a acestei abateri disciplinare constă într-o inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale, respectiv nerespectarea de către pârâtul procuror a dispozițiilor procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea.

Potrivit art. 81 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, Direcția Națională Anticorupție își desfășoară activitatea potrivit principiilor legalității, imparțialității și al controlului ierarhic.

Potrivit art. 85 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, în exercitarea atribuțiilor ce-i revin, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție emite ordine cu caracter intern.

Potrivit art. 63 alin. 1 lit. e din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, procurorii participă, în condițiile legii, la ședințele de judecată.

Potrivit art. 63 alin. 1 lit. f din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, procurorii exercită căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, în condițiile prevăzute de lege.

Potrivit art. 64 alin. 1 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, dispozițiile procurorului ierarhic superior,

date în scris și în conformitate cu legea, sunt obligatorii pentru procurorii din subordine.

Pentru a constata existența laturii obiective a acestei abateri disciplinare trebuie să se constate că pârâtul procuror nu a respectat dispozițiile procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea.

Secția a reținut că în conformitate cu dispozițiile Ordinului nr. 21 din 19 mai 2003 al procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, cu modificările ulterioare, procurorii care participă în ședințele de judecată au obligația de a informa conducerea Secției judiciare penale cu privire la termenele acordate, soluțiile sau orice incidente care apar pe parcursul soluționării cauzelor.

Secția a constatat că la nivelul fiecărei secții, serviciu, birou din cadrul structurii centrale și teritoriale a Direcției Naționale Anticorupție există un opis cuprinzând ordinele cu caracter normativ ale procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, toate ordinele cu caracter normativ emise după data de 25.02.2005 fiind publicate pe pagina de internet a Direcției Naționale Anticorupție, toate acestea fiind la dispoziția întregului personal, indiferent de data numirii sau delegării. De asemenea, Secția a reținut că pentru buna desfășurare a activității în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, una dintre condițiile esențiale este aceea a cunoașterii prevederilor ordinelor emise de procurorul șef, ordine care guvernează întreaga activitate a Direcției Naționale Anticorupție.

În ceea ce privește atribuțiile procurorilor care funcționează în cadrul acestei structuri a Ministerului Public, strict legate de activitatea în sectorul judiciar, Secția a reținut că acestea sunt reglementate de dispozițiile Titlului VIII Capitolul III din Regulamentul de ordine interioară al Direcției Naționale Anticorupție, aprobat prin Ordinul nr. 2184/C/2 octombrie 2006 al ministrului justiției, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 852 din 16 octombrie 2006 și republicat cu modificările și completările ulterioare în Monitorul Oficial al României nr. 366 din 30 mai 2007, nr. 477 din 17 iulie 2007, respectiv nr. 77 din 31 ianuarie 2014.

Cu privire la fapta ce i se impută, Secția a reținut că pârâtul procuror, cu ocazia participării în ședința de judecată din data de 10 iunie 2013, în cadrul dosarului penal nr. al Tribunalului C. - Secția penală, a pus concluzii de respingere a cererii de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara formulate de inculpatul D. D., iar după terminarea ședinței de judecată, fără să aștepte pronunțarea soluției, a revenit la sediul Biroului Teritorial S. Conform obligațiilor ce-i incumbă, pârâtul a luat legătura telefonic cu domnul grefier șef din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, căruia i-a comunicat doar următorul termen de judecată acordat în cauză, așa cum rezultă din mențiunile făcute personal de martor în agenda pe care o ținea în acest sens.

În consecință, Secția a constatat că pârâtul procuror I. A. a încălcat normele legale ce instituia în sarcina sa obligativitatea de a respecta dispozițiile date în scris și în conformitate cu legea de către procurorului ierarhic superior, respectiv a nesocotit dispozițiile Ordinului nr. 21 din 19 mai 2003 al procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, cu modificările ulterioare, în sensul că, ulterior participării în ședința de judecată din data de 10.06.2013 a omis a informa conducerea Secției judiciare penale

cu privire la cererea de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara formulată de inculpatul C. D., fiind astfel îndeplinite cerințele laturii obiective ale abaterii disciplinare deduse judecătii.

Forma de vinovăție care caracterizează această abatere disciplinară este cea a intenției.

Având în vedere probele administrate, Secția a reținut că deși pârâtul a încălcat dispozițiile Ordinului nr. 21 din 19 mai 2003 al procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, cu modificările ulterioare, în sensul că, ulterior participării în ședința de judecată din data de 10.06.2013 a omis a informa conducerea Secției judiciare penale cu privire la cererea de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara formulată de inculpatul C. D., totuși, în cauză, pentru a constata existența vinovăției, se impune și o analiză de ansamblu a factorilor care au determinat această conduită a pârâtului.

Astfel, Secția a reținut că pârâtul a avut o relația profesională bună cu magistrații judecătorești din cadrul Tribunalului C. De asemenea, a mai reținut că pârâtul a avut convingerea că instanța va respinge cererea formulată de inculpatul C. D. atâta timp cât la termenul anterior a mai fost formulată o astfel de cerere, care a fost respinsă, iar situația de fapt nu s-a schimbat urmare a probelor administrate la termenul de judecată din data de 10.06.2013.

În ceea ce privește posibilitatea de a obține soluțiile dispuse de Tribunalul C., Secția a reținut că una dintre modalități este aceea a accesării site-ului „portalul instanțelor”, însă așa cum rezulta din declarația martorului M. G. F., în acea perioadă a existat o problemă tehnică cu privire la obținerea soluțiilor prin această modalitate. Totodată, Secția a constatat că Biroul Teritorial S. nici măcar nu putea accesa site-ul „portalul instanțelor” așa cum procedau celelalte unități de parchet.

De asemenea, a mai reținut faptul că, conform dispozițiilor Ordinului nr. 21 din 19 mai 2003 al procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, cu modificările ulterioare, pârâtul avea obligația de a informa conducerea Secției judiciare penale doar cu privire la incidentul ivit în cursul judecătii, respectiv faptul că instanța a rămas în pronunțare pe cererea formulată de inculpat, nu și soluția dispusă, aceasta fiind obligația greșei Secției judiciare. Acest fapt a fost confirmat de martorul M. G. F. și de martora M. E., care au relatat că obțineau soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești atât telefonic cât și accesând site-ul „portalul instanțelor”. Totodată, Secția a reținut că factorul de decizie cu privire la declararea căilor de atac era conducerea Secției judiciare penale, adresa prin care se declara cale de atac fiind înaintată la instanța corespunzătoare de către Secția judiciară penală.

Raportat la activitatea pârâtului în sectorul judiciar, Secția a mai reținut faptul că acesta a colaborat cu conducerea Secției judiciare penale, cu care a discutat soluțiile pronunțate, iar ulterior declarării căilor de atac de către Secția judiciară penală pârâtul a motivat căile de atac declarate. De asemenea, Secția a constatat că pârâtul a manifestat rol activ în activitatea judiciară desfășurată, iar pentru a întări concluziile orale puse cu ocazia dezbaterilor, a formulat și concluzii scrise.

În consecință, Secția a constatat că nu a existat o nerespectare a dispozițiilor procurorului ierarhic superior în sens

disciplinar ci o omisiune din culpă a pârâtului de a informa conducerea Secției judiciare penale cu privire la cererea de revocare a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara formulată de inculpatul C. D., determinată atât de percepția pârâtului cu privire la interpretarea dispozițiilor Ordinului nr. 21/2003 cât și factori externi, neimputabili pârâtului. Mai mult, această situație a constituit un caz izolat în activitatea desfășurată de pârât în cadrul Biroului Teritorial S., până la acel moment, acesta îndeplinindu-și cu conștiinciozitate toate atribuțiile de serviciu, inclusiv cele din sectorul judiciar, privind comunicarea termenelor și a soluțiilor dispuse în cauză.

În aceste condiții, Secția a apreciat că, sub aspectul laturii subiective, fapta pârâtului se circumscrie culpei scuizabile, care nu este de natură a atrage răspunderea disciplinară, împrejurare față

de care, în sarcina pârâtului I. A. nu se poate reține nicio formă de vinovăție în săvârșirea acestei abateri.

Pentru toate aceste considerente, Secția a reținut că prin probele administrate în cauză nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. g din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, motiv pentru care a respins acțiunea disciplinară formulată de Inspekția Judiciară împotriva pârâtului I. A., prim procuror adjunct în cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalului I., ca neîntemeiată.

Hotărârea a rămas definitivă prin decizia nr. 54 din 4 mai 2015 a ÎCCJ.

Aspecte din jurisprudența secției pentru procurori - în materia sesizărilor referitoare la încălcarea normelor de conduită reglementate de codul deontologic al judecătorilor și procurorilor în semestrul I 2015

Procuror DANIELA CÂMPEAN
Șef Birou Grefa secțiilor

Art.18 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/24.08.2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 815/08.09.2005.

Hotărârea nr.646 din 6 noiembrie 2014 a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii

Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a sesizat Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii pentru a se aprecia cu privire la existența unei eventuale încălcări a dispozițiilor art. 18 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, referitor la conduita procurorului P. D. din cadrul Parchetului de lângă Judecătoria C., din datele de 28.06.2013, 18.09.2013, 23.10.2013, 12.02.2014 și 08.10.2013.

La data de 02.09.2014, Secția pentru procurori a verificat rezoluția Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, ocazie cu care a constatat existența indiciilor privind încălcarea dispozițiilor art.18 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor de către domnul P. D., procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria C.

Secția pentru procurori a reținut existența indiciilor privind încălcarea dispozițiilor art.18 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor de către domnul P. D. relativ la faptele descrise la punctele 1, 2, 3, 4, 6, 7, 15, 19 și 21 din rezoluția Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Sub aspectul situației de fapt, Secția pentru procurori a reținut, în esență, că prin atitudinea și comportamentul adoptat de domnul procuror P. D., în următoarele împrejurări:

- **la data de 28.06.2013**, în cadrul unei întruniri profesionale cu prim procurorul Parchetului de lângă Judecătoria C., prim procurorul Parchetului de lângă Tribunalul C. și procurorul-șef secție urmărire penală din cadrul Parchetului de lângă Tribunalul C., pe un ton ironic, a afirmat tendențios că, în

activitatea de supraveghere soluțiile sunt cenzurate de către prim procuror, în timp ce în activitatea judiciară procurorul de ședință este liber să pună concluziile pe care le consideră de cuviință, sugerând explicit că activitatea sa ca procuror de judiciar nu poate fi cenzurată ierarhic; de asemenea, a mai afirmat că doamna procuror B. L. a greșit încadrarea juridică dată în cauza asupra căreia se comportau discuțiile, fără a-și argumenta logico-juridic poziția.

- **la data de 18.09.2013**, în cadrul unei ședințe la care au participat prim procurorul H. M., prim procurorul adjunct P. V. J. și procurorii din sectorul judiciar - P. D. și S. C., a făcut afirmații defăimătoare cu referire la activitatea judiciară a Parchetului de pe lângă Judecătoria C., susținând că „este debandadă”, „nu are încredere în nimeni” și că „îl deranjează” cu referire la exercitarea atribuțiilor de îndrumare și control ale prim procurorului adjunct (dubla verificare a soluțiilor dispuse de instanță și întocmirea corespunzătoare a fișelor de ședință după modelul indicat de prim procurorul adjunct P.).

- **la data de 12.02.2014**, în cadrul ședinței de lucru săptămânale a Parchetului de pe lângă Judecătoria C., a generat un schimb de replici cu prim procurorul unității H.M., atmosfera devenind tensionată. De asemenea, a întrerupt deseori discursul prim procurorului unității, prin solicitări nestatutare.

- **la data de 29.04.2014** a refuzat să semneze de luare la cunoștință a dispoziției prim procurorului privind planificarea procurorilor din compartimentul judiciar nr.....

- **la data de 17.07.2013** a refuzat să primească și să semneze de primire a Dispoziției nr.....din data de ... emisă de prim procurorul unității,

- **la data de 04.02.2014** nu a respectat rezoluția prim procurorului unității refuzând să refacă motivarea unor căi de atac, conform noilor prevederi legale intrate în vigoare la 01.02.2014 (lucrările nr....., nr....., nr.....)

au fost încălcate dispozițiile art.18 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin

Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/24.08.2005.

În ceea ce privește existența faptelor reținute în sarcina domnului procuror P. D., ca și încălcări ale normelor Codului deontologic, Secția pentru procurori a constatat fără echivoc existența faptelor și conduita necorespunzătoare statutului de magistrat adoptată de petent, de natură a aduce atingere probității profesionale și morale.

În cauză, valoarea socială lezată o reprezintă relațiile sociale referitoare la realizarea activității de justiție, atât în sensul larg, cât și în sensul restrâns al acestei noțiuni, care presupune, pe lângă responsabilitatea statutului magistratului și înfăptuirea corectă a actului de justiție, aceste relații transpunându-se în obligații și îndatoriri profesionale și deontologice ale judecătorilor și procurorilor stabilite prin legi și regulamente.

Art. 1 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor stabilește standardele de conduita a acestora, conforme cu onoarea și demnitatea profesiei.

Conform dispozițiilor art. 18 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor relațiile judecătorilor și procurorilor în cadrul colectivelor din care fac parte trebuie să fie bazate pe respect și bună-credință, indiferent de vechimea în profesie și de funcția acestora. Judecătorii și procurorii nu își pot exprima părerea cu privire la probitatea profesională și morală a colegilor lor.

Conținutul art.18 din Codul deontologic reprezintă o dezvoltare a două dintre valorile fundamentale ale sistemului judiciar consacrate de Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară, respectiv integritatea și imparțialitatea. În conformitate cu norma nr. 4.1. din Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară, în tot ceea ce face, magistratul va evita orice atitudine necorespunzătoare sau impresia unei atitudini necorespunzătoare.

În exercitarea profesiei, magistratul este dator să respecte valorile fundamentale ale sistemului judiciar, consacrate și de Principiile de la Bangalore, privind conduita judiciară, respectiv integritatea și etica.

Integritatea magistratului este o îndatorire fundamentală a profesiei, aceasta rezultând din coroborarea textelor legale atât la nivel constituțional, cât și prin lege, regulament și cod deontologic.

Integritatea presupune ca magistratul să se asigure că are, în ochii unui observator rezonabil, o conduită ireproșabilă, iar manifestările și acțiunile sale să fie de natură a crea încrederea oamenilor în integritatea sistemului judiciar, inclusiv a magistraților. *Relațiile judecătorilor și procurorilor la muncă și în societate se bazează pe respect și bună credință.*

Etica reprezintă o valoare ce impune magistratului bunele maniere și aparența respectării acestora, în îndeplinirea tuturor activităților pe care le desfășoară.

Probitatea profesională constă în atitudinea magistratului de a se abține de la orice comportament care este contrar legii, lipsit de tact sau de bună-cuviință.

Potrivit art. 4 alin. 1 din Legea nr. 303/2004, judecătorii și procurorii sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul

deontologic al judecătorilor și procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.

Potrivit dispozițiilor art. 90 din Legea nr. 303/2004, judecătorii și procurorii sunt datori să se abțină de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea lor în profesie și în societate. Relațiile judecătorilor și procurorilor la locul de muncă și în societate se bazează pe respect și bună-credință.

Potrivit dispozițiilor art. 132 din Constituția României și art. 62 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare, procurorii își desfășoară activitatea conform principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției, iar conform prevederilor art. 64 alin 1 din Legea nr. 304/2004, dispozițiile procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea, sunt obligatorii pentru procurorii din subordine.

Din interpretarea logică și teleologică a tuturor textelor normative enunțate anterior, rezultă că statutul profesional al acestora impune obligația de a avea o comportare corectă, demnă și rezervată, atât la muncă și în societate, relațiile acestora urmând a se baza pe respect și bună credință.

Având în vedere întregul material probatoriu administrat în cauză, Secția a constatat că tipul de comportament adoptat de domnul procuror P. D. se plasează în afara standardelor de conduită impuse de legile și regulamentele, care reglementează activitatea magistraților.

În concret, Secția a reținut că în cadrul discuțiilor ce au avut loc în data de 28.06.2013, cu ocazia întrunirii profesionale de la sediul Parchetului de lângă Tribunalul C., domnul procuror P. D. a adoptat un comportament necorespunzător statutului de magistrat, concretizat printr-o atitudine impertinentă, sfidătoare și ironică la adresa factorilor de conducere ai Parchetului de pe lângă Tribunalul C. și Parchetului de pe lângă Judecătoria C., fiind astfel depășite limitele unui comportament admis în interiorul unei unități de parchet, în condițiile în care unul dintre principiile care guvernează activitatea Ministerului Public este principiul subordonării ierarhice.

De asemenea, Secția a reținut că, la data de 18.09.2013, în cadrul ședinței organizate de conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria C., la care au participat doar procurorii din sectorul judiciar P. D. și S. C., ocazie cu care doamna prim procuror H. M. și doamna prim procuror adjunct P. V. J. le-a adus la cunoștință o serie de măsuri administrative ce urmau a fi aplicate în vederea eficientizării activității în sectorul judiciar, petentul a făcut afirmații defăimătoare cu privire la activitatea din sectorul judiciar, susținând că „pe judiciar este debandată”. De asemenea, în aceleași împrejurări, petentul a criticat, fără argumente, măsurile dispuse de conducerea unității de parchet în cadrul acelei ședințe.

Cu privire la evenimentul din data de 12.02.2014, ce a avut loc în cadrul ședinței de lucru săptămânale a Parchetului de pe lângă Judecătoria C., Secția a reținut că domnul procuror P. D. a avut un comportament necorespunzător statutului de magistrat, acesta generând un schimb de replici, pe un ton agresiv, cu prim procurorul unității, atmosfera devenind astfel tensionată.

Cu toate că, în cadrul acestei ședințe i s-a explicat că cererea adresată conducerii Parchetului de pe lângă Judecătoria

C., constând în solicitarea de a fi dispuse verificări privind legalitatea adoptării soluțiilor de netrimite în judecată în raport cu vechile norme de procedură penală în cauzele soluționate de procurori anterior datei de 01.02.2014, dar nepredare până la această dată, excede atribuțiilor primului procuror, petentul a continuat să ceară explicații doamnei prim procuror H.M. cu privire la situația acestor dosare.

Mai mult, cu privire la această solicitare adresată conducerii unității de parchet, Secția a reținut și atitudinea șicanatorie a petentului, atâta timp cât acesta își desfășura activitatea în sectorul judiciar unde avea spre soluționare numai lucrări din acest sector de activitate, respectiv: motivarea căilor de atac, revizuirii, dosare având ca obiect punerile sub interdicție și nicidecum dosare penale.

Cu privire la faptele procurorului P. D., care la data de 29.04.2014 a refuzat să semneze de luare la cunoștință a dispoziției prim procurorului adjunct privind planificarea procurorilor din compartimentul judiciar nr....., iar la data de 17.07.2013 a refuzat să primească și să semneze de primire a Dispoziției nr..... din data de 16.07.2013 emisă de prim procuror unității, Secția a reținut atitudinea nejustificată a petentului de a proceda în acest mod, atitudine care contravine sarcinilor de serviciu, refuzul său de a lua cunoștință despre planificarea ședințelor/serviciului din compartimentul judiciar precum și a oricăror altor măsuri dispuse de conducerea unității de parchet fiind inadmisibil, plasat în afara standardelor de conduită impuse magistratului.

Secția a reținut că refuzul domnului procuror P. D. de a primi și a semna de primire a dispozițiilor emise de conducerea parchetului, chiar dacă ulterior a susținut că a respectat aceste dispoziții, constituie o încălcare a îndatoririlor sale profesionale, comportamentul acestuia fiind contrar statutului și funcției de magistrat.

Referitor la fapta din data de 04.02.2014, ocazie cu care procurorul P. D. nu a respectat rezoluția prim procurorului unității, refuzând să refacă motivarea căilor de atac, conform noilor prevederi legale intrate în vigoare la 01.02.2014, în lucrările nr....., nr....., nr....., Secția a constatat că acesta a interpretat eronat dispozițiile tranzitorii din Legea nr.255/2013 și, cu toate că i s-a explicat, atât de către conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria C., cât și de către conducerea Parchetului de pe lângă

Tribunalului C., că noile norme de procedură sunt de imediată aplicare și impun de îndată refacerea motivelor de recurs, petentul a refuzat nejustificat refacerea acestora, împrejurare față de care prim procurorul unității a fost nevoit să procedeze la o nouă repartizare a acestor lucrări către alți procurori.

În consecință, Secția a constatat că atitudinea și comportamentul petentului vis-a-vis de conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria C. și Parchetului de pe lângă Tribunalul C. cu ocazia întrunirilor anterior indicate, refuzul nejustificat al acestuia de a semna de primire a dispozițiilor emise de conducerea unității, precum și nerespectarea acestora, reprezintă o încălcare a valorilor fundamentale ale sistemului judiciar, integritatea magistratului fiind o îndatorire fundamentală a profesiei, în cadrul căreia relațiile judecătorilor și procurorilor, atât la muncă cât și în societate, trebuie să se bazeze pe respect și bună credință.

Urmarea săvârșirii acestor fapte de către petent constă în subminarea funcțiilor manageriale exercitate de factorii de conducere din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria C. și Parchetului de pe lângă Tribunalul C., în condițiile în care unul dintre principiile care guvernează activitatea Ministerului Public este subordonarea ierarhică.

Normele Codului deontologic impun magistratului procuror anumite exigențe în comportament, circumscrise între anumite limite, tocmai pentru a fi conforme cu onoarea și demnitatea profesiei.

Având în vedere cele anterior indicate, Secția a constatat că prin comportamentul adoptat de domnul procuror P. D., față de factorii de conducere ai Parchetului de pe lângă Judecătoria C. și Parchetului de pe lângă Tribunalul C. s-a adus atingere probității profesionale și morale ale acestora, cu încălcarea dispozițiilor art.18 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/24.08.2005.

Prin Hotărârea nr. 267 din 19 martie 2015 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a respins contestația formulată de către domnul P. D., procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria C. împotriva Hotărârii Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 646/06.11.2014.

Jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene în perioada ianuarie - iunie 2015

Judecător Mirela Stancu

Directorul Direcției afaceri europene, relații internaționale și programe

1. Prin hotărârea din 6 octombrie 2015 (Marea Cameră) pronunțată în cauza *Delvigne*, C-650/13, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că articolul 39 alineatul (2) și articolul 49 alineatul (1) ultima teză din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretate în sensul că nu se opun posibilității ca o legislație a unui stat membru, precum cea în discuție în litigiul principal, să excludă de drept din categoria beneficiarilor dreptului de a alege la alegerile pentru Parlamentul European persoanele care, la fel ca reclamantul, au făcut obiectul unei condamnări pentru săvârșirea unei crime grave, rămasă definitivă înainte de data de 1 martie 1994. Cu toate acestea, o asemenea interdicție trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit.

Până la 1 martie 1994, dreptul francez prevedea, pentru persoanele condamnate pentru o faptă penală interdicția automată și perpetuă a drepturilor civile (dreptul de vot, de a alege și de a fi ales).

După reforma codul penal, această interdicție și-a pierdut caracterul automat și trebuie să fie pronunțată de instanță pentru o durată care nu poate depăși 10 ani. Cu toate acestea, această nouă regulă nu se aplică condamnărilor definitive pronunțate înainte de intrarea în vigoare a noului cod penal.

În 1988, domnul Thierry Delvigne, un resortisant francez, a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune în Franța. Pe baza dispozițiilor penale în vigoare la data condamnării, el a fost în mod automat privat de drepturile sale civice în mod perpetuu. În ciuda reformei codului penal din anul 1994, interzicerea drepturilor civice ale dl. Delvigne a fost menținută pe motiv că ele rezultau dintr-o condamnare penală devenită definitivă înainte de intrarea în vigoare a noului cod penal.

Dl. Delvigne nu poate astfel să voteze în Franța, inclusiv la alegerile pentru Parlamentul european.

Dl. Delvigne a contestat menținerea acestei interdicții în fața tribunalului de mare instanță din Bordeaux care a adresat Curții întrebarea de a ști dacă, având în vedere dreptul de vot al cetățenilor Uniunii la alegerile pentru Parlamentul european, un stat membru poate să prevadă o interdicție generală, perpetuă și automată de a exercita drepturile civile și politice într-un caz precum cel al dlui. Delvigne.

Prin hotărârea sa, Curtea a constatat, mai înainte de toate

că interzicerea dreptului de vot invocată de dl. Delvigne reprezintă o limitare a exercițiului dreptului de vot al cetățenilor Uniunii la alegerile pentru Parlamentul european, astfel cum este acesta garantat de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii europene.

Curtea a reamintit că limitări pot fi aduse exercițiului drepturilor fundamentale, cu condiția ca acestea să fie proporționale.

În speță, Curtea a considerat că interzicerea drepturilor impusă dlui. Delvigne este proporțională, devreme ce aceasta ia în considerare natura și gravitatea faptei penale comise precum și durata pedepsei.

Într-adevăr, interdicția în cauză nu putea viza, la vremea respectivă, decât persoanele condamnate pentru o faptă penală pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de cel puțin 5 ani.

În plus, dreptul francez permite unei persoane care se găsește în situația dlui. Delvigne de a solicita și de a obține diricarea degradării civice.

Curtea a concluzionat că este posibil de a menține o interdicție deplin drept a persoanelor condamnate pentru infracțiuni grave de a vota la alegerile pentru Parlamentul european.

Curtea a precizat că această concluzie nu este contrazisă de regula retroactivității legii penale mai favorabile. Într-adevăr, reforma codului penal (care introduce o degradare civică mai ușoară decât cea în vigoare anterior nu afectează situația dlui Delvigne, întrucât acesta fusese deja condamnat în mod definitiv înainte de intrarea în vigoare a reformei. Cu alte cuvinte, legislația franceză s-a limitat la a nu mai menține interdicția perpetuă a dreptului de vot pentru condamnărilor definitive pronunțate în ultimă instanță sub imperiul fostului cod penal.

2. Prin hotărârea din 23 decembrie 2015, pronunțată în cauza 180/14, Curtea a reținut că prin faptul că permite medicilor să lucreze 24 sau mai multe ore în mod continuu, legislația elenă este contrară dreptului Uniunii. Grecia nu a aplicat timpul de lucru maxim săptămânal de 48 de ore și nu a instituit un timp minim de repaus zilnic, nici o perioadă de repaus compensatorie.

Potrivit Directivei privind organizarea timpului de lucru, durata medie săptămânală a timpului de lucru nu poate depăși 48 de ore, iar orice lucrător trebuie să beneficieze de o perioadă

minimă de repaus de 11 ore consecutive în decursul unei perioade de 24 de ore și, în decursul fiecărei perioade de 7 zile, de o perioadă minimă de repaus neîntrerupt de 24 de ore, la care se adaugă cele 11 ore de repaus zilnic.

Zece asociații ale unor medici greci au adresat plângeri Comisiei. Potrivit acestor asociații, medicii (salariați sau în curs de formare) erau obligați, în temeiul legislației naționale, să lucreze în medie între 60 și 93 de ore pe săptămână. Aceștia erau obligați de asemenea să lucreze în mod constant până la 32 de ore consecutiv la locul de muncă fără a beneficia de perioade minime de repaus zilnic și săptămânal și nici de perioade echivalente de repaus compensator.

În aceste condiții, Comisia a introdus o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva Greciei în fața Curții de Justiție. Aceasta susține că, prin faptul că Grecia nu a prevăzut și nu a aplicat timpul de lucru maxim săptămânal de 48 de ore, nici nu a instituit un timp minim de odihnă zilnic și săptămânal, nici o perioadă de repaus compensatorie imediat consecutivă timpului de lucru care trebuie compensat, nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dreptului Uniunii.

Curtea a constatat mai întâi că timpul de lucru maxim săptămânal al medicilor constituie o normă de drept social al Uniunii de importanță deosebită, de care trebuie să beneficieze fiecare lucrător, și care reprezintă o normă minimă destinată să asigure protecția sănătății și a securității acestuia.

Directiva impune astfel statelor membre să prevadă un plafon de 48 de ore pentru timpul de lucru mediu săptămânal, inclusiv orele suplimentare. În speță, Curtea a arătat că orele de gardă activă, precum și orele de gardă în regim de disponibilitate petrecute efectiv la spital în vederea furnizării serviciilor medicale se adaugă la cele 35 de ore ale săptămânii normale de lucru. Astfel, desi prevede în mod formal limite maxime ale timpului de lucru săptămânal, legislația greacă prevede de asemenea că medicii sunt obligați să efectueze mai multe gardări în regim de disponibilitate pe lună, ceea ce are drept consecință prelungirea prezenței lor la locul de muncă atunci când trebuie să se prezinte la spital pentru furnizarea de prestații medicale.

Pe de altă parte, autorizează impunerea, sub forma gardelor, a unui timp de lucru suplimentar fără a fixa vreun plafon în această privință. În consecință, legislația elenă are drept efect că face posibil un timp de lucru săptămânal care depășește limita de 48 de ore, fără ca vreo dispoziție clară să garanteze că orele de gardă efectuate de medici la spital nu determină o astfel de depășire.

În ceea ce privește repausul zilnic, Curtea constată că o legislație națională care autorizează perioade de lucru care pot dura 24 de ore în mod continuu este incompatibilă cu dreptul Uniunii.

Or, în temeiul legislației elene, atunci când un program normal este urmat imediat de o gardă, un medic poate trebui să lucreze în mod continuu mai mult de 24 de ore și până la 32 de ore în cazul particular în care un nou program normal începe imediat după gardă. Acordarea de perioade de repaus numai în „alte momente” care nu prezintă o legătură directă cu perioada de lucru prelungit nu ia în considerare în mod adecvat necesitatea de a se respecta principiile generale de protecție a securității și a sănătății

lucrătorilor, care constituie temeiul sistemului Uniunii de organizare a timpului de lucru.

Prin faptul că prevede că repausul de 24 de ore care trebuie acordat medicilor după fiecare gardă activă poate fi amânat cu până la o săptămână de la data efectuării gardii, legislația elenă nu este conformă Directivei privind timpul de lucru.

3. Prin hotărârea din 17 septembrie 2015, pronunțată în cauza 257/14, Curtea a reținut că Chiar în cazul anulării unui zbor din cauza unor probleme tehnice neprevăzute, operatorii de transport aerian au obligația să îi despăgubească pe pasageri. Cu toate acestea, anumite probleme tehnice care rezultă, printre altele, din vicii ascunse de fabricație care afectează securitatea zborurilor sau din acte de sabotaj sau de terorism pot scuti operatorii de obligația de despăgubire.

În cazul anulării unui zbor, transportatorul aerian are obligația, în temeiul dreptului Uniunii, de a furniza asistență pasagerilor vizați, precum și o indemnizație (între 250 și 600 de euro, în funcție de distanță). Acesta nu are însă obligația să plătească indemnizația respectivă dacă este în măsură să dovedească că anularea se datorează unor împrejurări extraordinare care nu ar fi putut fi evitate chiar dacă fuseseră luate toate măsurile rezonabile. Doamna van der Lans dispunea de o rezervare de bilet de avion la un zbor operat de KLM de la Quito (Ecuador) la Amsterdam (Țările de Jos). Avionul a ajuns la Amsterdam cu o întârziere de 29 de ore. Potrivit KLM, întârzierea era cauzată de împrejurări excepționale, și anume o combinație de defecțiuni: două componente erau defecte, și anume pompa de carburant și unitatea hidromecanică. Aceste componente, care nu erau disponibile, ar fi trebuit să fie expediate prin avion de la Amsterdam pentru a fi montate ulterior la avionul în cauză. KLM a arătat de asemenea că componentele defecte nu au depășit durata de viață medie, iar producătorul acestora nu ar fi furnizat nicio indicație specifică potrivit căreia, atunci când aceste componente ar atinge o anumită durată de viață, ar putea surveni defecțiuni.

Doamna van der Lans a sesizat Rechtbank Amsterdam (Tribunalul Amsterdam), care a decis să adreseze Curții de Justiție întrebări preliminare. În esență, acesta urmărește să se stabilească dacă o problemă tehnică ce a survenit inopinat, care nu poate fi imputată unei întrețineri deficitare și nici nu a fost descoperită în timpul unei operațiuni obișnuite de întreținere, intră în sfera noțiunii „împrejurări excepționale”, scutind astfel transportatorul de obligația sa de despăgubire.

În hotărârea pronunțată azi, Curtea amintește mai întâi că din jurisprudența sa rezultă că, într-adevăr, problemele tehnice pot fi considerate împrejurări excepționale. Cu toate acestea, împrejurările circumscrise survenirii acestor probleme nu pot fi considerate „excepționale” decât dacă se raportează la un eveniment care nu este inerent exercitării normale a activității operatorului de transport aerian vizat și scapă de sub controlul efectiv al acestuia din cauza naturii sau a originii sale.

În opinia Curții, aceasta ar fi situația de exemplu în cazul în care producătorul aparatelor care alcătuiesc flota operatorului de

transport aerian vizat sau o autoritate competentă ar comunica, atunci când aceste aparate sunt deja în uz, că sunt afectate de un viciu ascuns de fabricație care aduce atingere siguranței zborurilor. Situația ar fi aceeași în cazul prejudiciilor produse de acte de sabotaj sau de terorism.

Cu toate acestea, întrucât în funcționarea aeronavelor intervin inevitabil probleme tehnice, operatorii de transport aerian se confruntă în mod obișnuit, în cadrul activității lor, cu asemenea probleme. În această privință, problemele tehnice descoperite cu ocazia lucrărilor de întreținere a aeronavei sau din cauza deficiențelor în cadrul acestor lucrări nu pot constitui, prin ele însele, „împrejurări excepționale”. În continuare, Curtea arată, pe de o parte, că o pană provocată de defectarea prematură a anumitor componente ale unei aeronave, constituie, desigur, un eveniment inopinat.

În aceste condiții, o asemenea pană este legată în mod intrinsec de sistemul de funcționare foarte complex al aparatului, acesta fiind exploatat de operatorul de transport aerian în condiții, în special meteorologice, adesea dificile, chiar extreme, subînțelegându-se, pe de altă parte, că nicio componentă a unei aeronave nu este inalterabilă.

În consecință, în cadrul activității unui operator de transport aerian, acest eveniment inopinat este inerent exercitării normale a activităților operatorului de transport aerian, acest operator de transport confruntându-se în mod obișnuit cu acest tip de probleme tehnice neprevăzute. Pe de altă parte, prevenirea unei asemenea pene sau repararea ocazionată de aceasta, inclusiv înlocuirea unei componente defectate în mod prematur, nu scapă de sub controlul efectiv al operatorului de transport aerian în cauză, întrucât acestuia din urmă îi revine sarcina de a asigura întreținerea și una funcționare a aeronavelor pe care le exploatează în cadrul activităților sale economice.

În consecință, o problemă tehnică precum cea în discuție în litigiul principal nu poate intra în sfera noțiunii „împrejurări excepționale”.

În această privință, Curtea amintește de asemenea că scutirea de obligații, în temeiul dreptului european, nu aduce atingere dreptului operatorului de transport menționat de a pretinde compensații de la orice persoană care a cauzat întârzierea, cum este producătorul anumitor componente defecte.

4. Prin hotărârea din 16 iulie 2015 pronunțată în cauza C-222/14 Konstantinos Maïstrellis/Ypourgos Dikaïosynis, Diafaneias kai Anthropinon Dikaïomaton, Curtea a reținut că interzicând funcționarilor de sex masculin ale căror soții nu sunt încadrate în muncă să își ia concediu pentru creșterea copilului, legislația elenă este contrară dreptului Uniunii. Concediul pentru creșterea copilului este un drept individual care nu poate depinde de situația soțului/soției.

Dreptul elen prevede că un funcționar de sex masculin nu are dreptul la concediu remunerat pentru creșterea copilului în cazul în care soția sa nu este încadrată în muncă sau nu exercită nicio activitate profesională, în afara cazului în care aceasta se află în incapacitate de a face față necesităților legate de creșterea copilului din cauza unei boli grave sau a unei dizabilități.

La finele anului 2016, domnul Konstantinos Maïstrellis, magistrat în Grecia, a solicitat acordarea unui concediu remunerat de nouă luni pentru creșterea copilului său, născut la 24 octombrie 2010.

Această cerere a fost respinsă de Ypourgos Dikaïosynis, Diafaneias kai Anthropinon Dikaïomaton (ministrul elen al Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului), pentru motivul că soția domnului Maïstrellis nu era încadrată în muncă la acel moment.

Sesizat cu această cauză, Symvoulío tis Epikrateias (Consiliul elen de Stat) solicită Curții de Justiție să stabilească dacă interzicerea beneficiului concediului pentru creșterea copilului față de funcționarii de sex masculin ale căror soții nu sunt încadrate în muncă este conformă cu Directiva privind concediul pentru creșterea copilului și cu Directiva privind egalitatea de tratament în materie de încadrare în muncă.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, Curtea răspunde că o reglementare națională nu poate prevedea că un funcționar de sex masculin nu are dreptul la concediu pentru creșterea copilului pentru motivul că soția sa nu este încadrată în muncă sau nu exercită nicio activitate profesională.

Curtea amintește astfel că potrivit Directivei privind concediul pentru creșterea copilului, fiecare dintre părinții copilului este, în mod individual, titularul dreptului la concediu pentru creșterea copilului. Este vorba despre o cerință minimă de la care statele membre nu pot deroga în legislațiile lor sau în convențiile colective. Rezultă că unuia dintre părinți nu i se poate interzice dreptul la concediu pentru creșterea copilului, nefiind posibil așadar ca situația profesională a soțului/soției să împiedice exercitarea acestui drept. O asemenea soluție este de altfel conformă nu numai cu obiectivul directivei care constă în concilierea responsabilităților profesionale și familiale pentru părinții care lucrează, ci și cu natura de drept social fundamental recunoscută prin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene dreptului la concediu pentru creșterea copilului.

Pe de altă parte, Curtea subliniază că în Grecia mamele care au statutul de funcționar pot beneficia de concediu pentru creșterea copilului indiferent de situație, în timp ce tații care au același statut pot beneficia de acest concediu numai în cazul în care mama copilului este încadrată în muncă sau exercită o activitate profesională. Astfel, simplul fapt de a fi părinte nu este suficient pentru a permite funcționarilor bărbați să beneficieze de concediu, în timp ce în cazul femeilor care au același statut este suficient. Legislația elenă, departe de a asigura în mod concret o deplină egalitate între bărbați și femei în viața profesională, este mai degrabă de natură să perpetueze o distribuție tradițională a rolurilor între bărbați și femei prin menținerea bărbaților într-un rol subsidiar în raport cu cel al femeilor în ceea ce privește exercitarea funcției lor părintești. În consecință, Codul elen al funcției publice stabilește o discriminare directă pe criteriul sexului, contrară Directivei privind egalitatea de tratament în materie de încadrare în muncă, față de tații care sunt funcționari și care urmăresc să beneficieze de un concediu pentru creșterea copilului.

Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului în perioada ianuarie - iunie 2015

Consilier juridic asimilat magistraților **Vlad Marius CRĂCIUN**
Direcția afaceri europene, relații internaționale și programe

În cauza N.M. împotriva României din 10 februarie 2015, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat cu privire la lipsa unei căi de atac efective pentru a contesta luarea a reclamantului în custodie publică în centrul pentru străini.

CEDO a constatat încălcarea articolului 5 par. 4 din Convenție (Dreptul la libertate și la siguranță).

La data de 3 martie 2010, reclamantul (resortisant afgan) a intrat în România și a fost arestat de poliția de frontieră când încerca să treacă ilegal granița României cu Ungaria. La 31 martie 2010, acesta a depus o cerere de azil la Oficiul Român pentru Imigrări (ORI), care prin decizia din 9 august 2010 a respins cererea de azil a reclamantului, considerând că există contradicții în declarațiile acestuia. Reclamantul a contestat această decizie, și, în cadrul procedurii judiciare de azil, instanțele au confirmat decizia contestată statuând că temerile reclamantului de a fi persecutat sau supus la rele tratamente în cazul în care s-ar întoarce în țara de origine nu erau justificate întrucât acesta nu a prezentat niciun fel de probă care să susțină temerile sale.

La 16 decembrie 2010, Serviciul Român de Informații a prezentat Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București o propunere vizând declararea reclamantului drept persoană indezirabilă și interzicerea șederii sale în România pentru o perioadă de 15 ani, pe motiv că informații teinice indicau faptul că persoana în cauză desfășura activități de natură să pună în pericol securitatea națională. SRI și-a întemeiat cererea pe documentele și informațiile prezentate parchetului, clasate ca secrete de stat de nivel strict secret. Curtea de apel a admis cererea parchetului, a declarat reclamantul persoană indezirabilă pentru o perioadă de 15 ani și a dispus luarea acestuia în custodie publică până la executarea hotărârii. La 2 septembrie 2011, reclamantul, reprezentat de un avocat, a formulat recurs în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție împotriva hotărârii din 17 decembrie 2010. Prin hotărârea definitivă din 16 septembrie 2011, ICCJ a respins recursul reclamantului ca tardiv. Ulterior, la 12 ianuarie 2012, reclamantul a fost trimis în Kabul.

Invocând art. 5 § 4 din Convenție, reclamantul considera că nu a beneficiat, la nivel intern, de o cale de atac efectivă pentru a contesta luarea sa în custodie publică în centrul pentru străini. În această privință, Guvernul precizează că acesta nu dispunea, la nivel intern, pentru a contesta măsura de luare în custodie publică,

de nicio procedură distinctă de aceea care permitea atacarea deciziei prin care a fost declarat indezirabil. Adaugă că acesta nu a beneficiat de un avocat din oficiu pentru a-și apăra interesele în cadrul procedurii în urma căreia a fost declarat indezirabil, în plus, apreciază că principiile legalității armelor și contradictorialității nu au fost respectate în cadrul acestei din urmă proceduri, având în vedere că, potrivit dispozițiilor legale aplicabile, doar Parchetul și curtea de apel aveau acces la documentele care justificau măsura în cauză.

Curtea consideră că, deși reclamantul nu a dovedit suficientă diligență în ceea ce privește procedura în fața curții de apel, Înalta Curte a dat dovadă de o rigiditate excesivă declarând tardiv recursul reclamantului. Aceste elemente îi sunt suficiente Curții pentru a respinge excepția Guvernului întemeiată pe neepuizarea căilor de atac interne și pentru a concluziona că a fost încălcat art. 5 § 4 din Convenție.

În cauza Constantin Nistor împotriva României din 16 iunie 2015, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat cu privire la condițiile materiale în care a fost deținut reclamantul, în special cu privire la suprapopularea din celule și la condițiile precare de igienă, condiții de detenție neconforme cu standardele în materie ale Curții și ale Comitetului European pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante (CPT).

CEDO a constatat încălcarea articolului 3 din Convenție (interzicerea tratamentului inuman sau degradant).

Reclamantul, invocând art. 3 din Convenție, a sesizat Curtea la 08 mai 2012, denunțând condițiile de detenție din centrul de reținere și arestare preventivă din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție în care a fost încarcerat pe baza ordonanței de reținere emisă de procuror, reclamantul fiind suspectat de săvârșirea unor infracțiuni de corupție. Ulterior, reclamantul a fost plasat în arest preventiv pentru o durată de 29 de zile, printr-o încheiere din 30 septembrie 2011 a Tribunalului Bacău. Arestarea preventivă a fost prelungită ulterior în două rânduri, la 25 octombrie și apoi la 25 noiembrie 2011. Reclamantul susține că celula pe care a ocupat-o în centrul de reținere și arestare preventivă din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție era suprapopulată și că, în general, condițiile de detenție nu erau în conformitate cu standardele Curții și ale CPT în materie.

Curtea observă că, în ceea ce privește condițiile materiale de detenție, plângerea reclamantului se referă, în special, la suprapopularea carcerală și la condițiile precare de igienă. Guvernul recunoaște că nu există o cale de atac efectivă în ceea ce privește suprapopularea carcerală, dar menționează că reclamantul ar fi trebuit să sesizeze judecătorul delegat cu executarea pedepselor în privința aspectelor vieții în penitenciar. În acest sens, Curtea reamintește că s-a pronunțat deja, în cauze recente privind o cerere similară îndreptată împotriva României, și că, având în vedere particularitatea acestei cereri, Guvernul nu a arătat cum o acțiune în fața judecătorului delegat pentru executarea pedepselor ar putea reprezenta o reparație imediată și efectivă pentru reclamant [*Marin Vasilescu împotriva României*, nr. 62353/09, pct. 27, *Bulea împotriva României*, nr. 27804/10, pct. 42, 3 decembrie 2013, și *Bujorean împotriva României*, nr. 130554/12, pct. 21, 10 iunie 2014).

Curtea reamintește că art. 3 din Convenție impune statului să se asigure că orice persoană privată de libertate este deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității umane, care nu supun persoana în cauză unei suferințe sau unei încercări de o intensitate care depășește nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și că, ținând seama de cerințele practice ale detenției, sănătatea și confortul persoanei private de libertate sunt asigurate în mod corespunzător, statul fiind obligat, în ciuda problemelor logistice și financiare, să-și organizeze sistemul penitenciar astfel încât să asigure deținuților respectarea demnității umane a acestora. În această privință, Curtea a constatat că, în penitenciarele române, condițiile de detenție, în special suprapopularea și condițiile precare de igienă, reprezintă o problemă de natură structurală.

Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante („CPT”) a vizitat mai multe centre de reținere și arestare preventivă din România în 2010, inclusiv pe cel în care a fost deținut reclamantul. Observațiile privind centrul de reținere și arestare preventivă din București erau următoarele: spațiul de care dispuneau persoanele încarcerate era de 2,5-3,5 mp/persoană, adică sub norma de 4 mp; supraaglomerarea rămânea o problemă; lumina naturală și aerul curat erau insuficiente; instalațiile sanitare, inclusiv toaleta, nu erau complet separate de spațiul de locuit; un număr semnificativ de camere erau murdare și prost întreținute; persoanele încarcerate nu primeau produsele necesare pentru îngrijirea igienei personale.

Curtea consideră că, în cauză, condițiile de detenție l-au supus pe reclamant, prin efectul lor cumulativ, unei încercări de o intensitate care depășește nivelul inevitabil de suferință inerent detenției, elemente ce îi sunt suficiente Curții să concluzioneze că a fost încălcat art. 3 din Convenție.

În cauza Danis și Asociația etnicilor turci împotriva României din 21 aprilie 2015, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat cu privire la discriminarea reclamantilor, un resortisant al acestui stat și o asociație de drept român, domnul Sabit Danis și Asociația etnicilor turci, în ceea ce privește dreptul de a candida la alegerile parlamentare din noiembrie 2008 pentru un mandat de

deputat, alegeri unde o altă organizație a minorității turce a câștigat la o mică diferență de voturi și a desemnat deputatul minorității turce.

CEDO a constatat încălcarea articolului 14 din Convenție (*Interzicerea discriminării*) coroborat cu articolul 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție (*Dreptul la alegeri libere*).

Reclamantii, invocând art. 14 din Convenție, coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, au sesizat Curtea la 20 martie 2009 susținând, în special, că au suferit o discriminare în ceea ce privește dreptul de a candida la alegerile parlamentare. Reclamanta este o asociație de drept român constituită în 2004 iar reclamantul era candidatul reclamantei pentru un mandat de deputat la alegerile din noiembrie 2008. Reclamantii arată că Guvernul a modificat legislația electorală cu câteva luni înainte de alegeri, precum și că a introdus o nouă condiție de eligibilitate pentru organizațiile minorităților naționale nereprezentate în Parlament, dar care aveau intenția să-și prezinte candidatura, respectiv aceea de a fi declarate de utilitate publică. Făcând acest lucru, susțin aceștia, a favorizat organizația minorității turce deja reprezentată. Asociația reclamantă a decis să candideze la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2008. Reclamantul era candidatul propus pentru funcția de deputat. Reclamanta nu a solicitat recunoașterea statutului de utilitate publică, neîndeplinind condițiile legale impuse cu privire la asociații și fundații în vederea obținerii statutului de utilitate publică, în special condiția referitoare la activitatea semnificativă desfășurată timp de 3 ani anterior formulării cererii pentru obținerea statutului. Aceștia mai susțin că voința electoratului a fost astfel denaturată, deoarece, fiind prezent un singur candidat pentru minoritatea turcă, alegătorii nu au putut face o alegere reală. De asemenea, reproșează Guvernului că a persistat în această atitudine prin modificarea încă o dată a legii electorale cu puțin timp înainte de alegerile din decembrie 2012, urmărind favorizarea organizației minorității turce deja reprezentate în Parlament, făcând astfel și mai dificilă acordarea statutului de utilitate publică.

Astfel, prin reglementările adoptate, s-a instituit un dublu sistem de evaluare a candidaturilor organizațiilor minorităților naționale: Pe de o parte, organizațiile reprezentate în Parlament și-au reînnoit în mod automat candidatura, reprezentativitatea acestora fiind prezumată prin simplul fapt că au câștigat alegerile precedente și, pe de altă parte, organizațiile nereprezentate au fost constrânse să întreprindă demersuri suplimentare pentru a face proba reprezentativității lor. Candidatura primelor organizații a fost astfel facilitată. Prin urmare, Curtea observă că reclamantii au făcut obiectul unei diferențe de tratament, în exercitarea drepturilor lor electorale protejate prin art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, ca urmare a adoptării noilor reglementări în materie electorală.

Curtea consideră că, prin modificarea legislației electorale cu șapte luni înainte de alegerile parlamentare din 2008, autoritățile nu au dat reclamantilor ocazia să-și organizeze activitatea astfel încât să le fie recunoscut statutul de utilitate publică. Reclamantii au fost puși astfel într-o imposibilitate obiectivă de a obține statutul de utilitate publică și de a îndeplini o condiție de eligibilitate cerută de noua lege electorală. Astfel, noua

condiție de eligibilitate impusă reclamanților pentru a-și putea prezenta candidatura la alegerile parlamentare, spre deosebire de organizațiile minorităților naționale deja reprezentate în Parlament, se analizează într-o măsură disproporționată în raport cu scopul legitim urmărit. Prin urmare, a fost încălcat art. 14 din Convenție coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

În cauza Sorin Apostu împotriva României din 06 iulie 2015 Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat cu privire la condițiile detenției din închisorile în care a fost încarcerat reclamantul, în sensul că acestea au depășit nivelul inevitabil de suferință și au atins nivelul minim de gravitate necesar pentru a constitui un tratament degradant și că statul nu și-a îndeplinit obligația de a păstra în siguranță informația aflată în posesia sa pentru a-i asigura reclamantului dreptul la respect pentru viața sa privată și, de asemenea, nu a oferit niciun mijloc de redresare după ce încălcarea drepturilor sale s-a petrecut.

CEDO a constatat încălcarea articolului 3 (interzicerea tratamentului inuman sau degradant) și a articolului 8 (dreptul la respectarea vieții private și familiale).

Invocând articolul 3 din Convenție (*interzicerea tratamentelor inumane și degradante*), domnul Apostu a reclamat condițiile de detenție din arestul poliției, în perioada noiembrie 2011 - ianuarie 2012, precum și condițiile de detenție și transport între penitenciarele în care a fost încarcerat, în perioadele ianuarie și martie 2012. S-a plâns cu precădere de suprapopularea celulei, condiții precare de încălzire, lumina și igiena. Totodată, în baza articolul 5 paragraful 4 din Convenție (*dreptul la o detenție legală, decisă într-un termen scurt de către instanța*), reclamantul s-a plâns de faptul că nu s-a putut consulta un avocatul sau intra-un cadru privat, în timpul reținerii sale în Penitenciarul Gherla. În ultimul rând, invocând articolul 8 din Convenție (*dreptul la respectarea vieții private și de familie*), petentul s-a plâns Curții Europene a Drepturilor Omului de faptul că extrase din dosarul instrumentat de procurori împotriva sa, au ajuns în presă și au fost publicate în perioada noiembrie - decembrie 2011, în special convorbirile sale telefonice private interceptate de anchetatori.

În luna noiembrie a anului 2011, reclamantul a fost citat de către autoritățile de urmărire penală care au demarat o anchetă penală împotriva sa, a soției sale și împotriva a trei oameni de afaceri suspecți de corupție și, după prezentarea acuzațiilor, au fost plasați în arest preventiv. Investigația demarată împotriva reclamantului a fost extinsă ulterior, acesta fiind suspectat de săvârșirea infracțiunilor de trafic de influență, complicitate și instigare la fals. Detenția preventivă a fost prelungită în mod regulat de către instanțe iar cererile formulate de acesta pentru eliberare au fost respinse având în vedere natura și gravitatea infracțiunilor de corupție cu privire la care a fost acuzat, precum și existența riscului ca, în caz de eliberare, acesta ar putea împiedica cursul justiției prin intimidarea martorilor.

Totodată, invocând articolul 8 din Convenție (dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și corespondenței), reclamantul s-a plâns că informații din dosarul de urmărire penală - în special discuțiile sale telefonice private cu

oameni care nu au fost implicați în procesul penal, fără legătură cu procedurile penale inițiate împotriva sa, au fost interceptate de autorități, și, ulterior, publicate în mai multe cotidiane înainte ca reclamantul să fi fost trimis în judecată. Curtea a luat nota că publicarea informațiilor din rechizitoriul procurorilor nu a produs la un progres în urmărirea penală și nici nu a răspuns unei nevoi sociale presante. Scurgerea a fost, drept urmare, nejustificată.

Curtea a constatat că a existat o încălcare a articolului 3 din Convenție în ceea ce privește condițiile detenției. Astfel, reclamantul a fost lipsit de posibilitatea de a avea condiții adecvate de igienă personală în închisoare iar celulele din închisorile unde reclamantul a fost deținut nu au fost încălzite în mod adecvat. Drept rezultat, Curtea a constatat că condițiile fizice ale detenției sale i-au produs daune ce au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent în condiții de detenție și, astfel, au atins nivelul minim de gravitate necesar pentru a constitui un tratament degradant, în înțelesul articolului 3 din Convenție. Totodată, Curtea a concluzionat că Statul nu și-a îndeplinit obligația de a păstra în siguranță informația aflată în posesia sa pentru a-i asigura reclamantului dreptul la respect pentru viața sa privată și, de asemenea, nu a oferit niciun mijloc de redresare după ce încălcarea drepturilor sale s-a petrecut. Curtea a constatat, drept urmare, că a existat o încălcare a articolului 8.

În cauza S.C. împotriva României din 10 februarie 2015, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat cu privire caracterul ilegal al privării de libertate a reclamantului și cu privire la faptul că nu a beneficiat, la nivel intern, de garanții pentru a contesta îndepărtarea sa de pe teritoriul României, cu încălcarea, potrivit acestuia a art. 5 § 1 lit. f) și a art. 5 § 4 din Convenție, precum și a art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție.

CEDO a constatat încălcarea articolului art. 5 § 1 lit. f) (dreptul la libertate și la siguranță).

Reclamantul, invocând art. 5 § 1 lit. f) și a art. 5 § 4 din Convenție, precum și a art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție susține, că plasarea acestuia în Centrul de cazare a străinilor ar fi constituit o privare de libertate ilegală și că nu a beneficiat, la nivel intern, de o cale de atac efectivă pentru a contesta această privare de libertate și, ulterior îndepărtarea lui de pe teritoriul României.

În fapt, în luna septembrie a anului 2008, reclamantul a intrat în România prevalându-se de un permis de muncă și, ulterior, în luna decembrie a anului 2008, Oficiul Român pentru Imigrări („ORI”) a emis o decizie prin care a dispus returnarea reclamantului în Turcia. Două săptămâni mai târziu, reclamantul a plecat din România în Turcia, fără a solicita azil. La 16 iunie 2009, Consulatul Român din Ankara i-a eliberat reclamantului o viză de cinci zile pentru a tranzita România către Republica Moldova. La 27 iunie 2009, reclamantul a intrat în România prevalându-se de această viză de tranzit și după două luni a depus o cerere de azil, respinsă de Oficiul Român pentru Imigrări („ORI”), apreciind că aceasta nu era întemeiată. Reclamantul a contestat această decizie în fața judecătorei și ulterior în fața Tribunalului ambele instanțe respingând contestațiile reclamantului.

La 24 august 2010, Serviciul Român de Informații, („SRI”) a prezentat Parchetului de pe lângă Curtea de Apel („parchetul”) o propunere vizând declararea reclamantului drept persoană indezirabilă și interzicerea șederii sale în România pentru o perioadă de cincisprezece ani, pe motiv că informații teinice indicau faptul că persoana în cauză desfășura activități de natură să pună în pericol securitatea națională. SRI și-a întemeiat cererea pe documentele și informațiile prezentate parchetului, clasate ca secrete de stat de nivel strict secret. parchetul a sesizat Curtea de Apel („curtea de apel”) cu o cerere de declarare a reclamantului persoană indezirabilă pentru o perioadă de cincisprezece ani, din rațiuni de securitate națională. Acesta a solicitat, de asemenea, plasarea în custodie publică a persoanei în cauză. Parchetul a precizat că, din documentele puse la dispoziția sa de către SRI, reieșea că reclamantul a desfășurat activități care aveau ca obiect favorizarea actelor de terorism. curtea de apel a admis cererea parchetului, a declarat reclamantul persoană indezirabilă pentru o perioadă de cincisprezece ani și a dispus luarea acestuia în custodie publică până la executarea hotărârii. În aceeași zi, la data de 25 august 2010, reclamantul a

fost interpelat și condus la sediul ORI pentru verificarea identității sale și transferat la Centrul de cazare a străinilor.

La 29 octombrie 2010, reclamantul, reprezentat de avocatul său, a formulat recurs în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție („Înalta Curte”) împotriva hotărârii Curții de Apel, recurs respins de Înalta Curte ca nefondat și, ulterior pronunțării hotărârii reclamantul a rămas închis în Centrul de cazare a străinilor până la 17 mai 2011 când a fost transferat către Turcia.

Curtea observă că, în speță, reclamantul a fost privat de libertate pentru a fi îndepărtat de pe teritoriu, timp de aproximativ opt luni și trei săptămâni, unicul motiv invocat de autorități pentru a justifica durata privării de libertate era existența unei cereri de azil formulate de reclamant în fața autorităților române, și, după respingerea definitivă a cererii de azil, reclamantul a rămas încă trei luni privat de libertate în Centrul de cazare a străinilor, în așteptarea îndepărtării sale de pe teritoriu. Curtea concluzionează că privarea de libertate a reclamantului nu a fost conformă cu art. 5 § 1 lit. f) din Convenție, din cauza faptului că autoritățile naționale nu au efectuat cu diligență procedura de îndepărtare de pe teritoriu astfel că, în speță, a fost încălcat art. 5 § 1 lit. f) din Convenție.

Jurisprudența Curții Constituționale - excepții de neconstituționalitate admise în perioada ianuarie - iunie 2015

Judecător Mariana Militaru

Direcția legislație, documentare și contencios

În perioada ianuarie - iunie 2015, în cadrul controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională au fost admise un număr de 26 excepții (sesizări) de neconstituționalitate, după cum urmează:

1. Prin Decizia nr. 5/15.01.2015 Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de Passavant Roediger GmbH, cu sediul social în Hanau - Germania, în Dosarul nr. 1.020/59/2014 al Curții de Apel Timișoara - Secția contencios administrativ și fiscal și a constatat că dispozițiile art. 271² alin.(1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii sunt neconstituționale.

S-a reținut, în esență, că dispozițiile art.271² alin.(1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, care prevăd reținerea necondiționată a garanției de bună conduită în cazul respingerii contestației/ cererii/plângerii, sunt neconstituționale, întrucât este îngreunat accesul liber la justiție - art.21 alin.(1) din Constituție prin descurajarea contestatorului de a formula o contestație/ cerere/plângere, considerându-se de plano că orice respingere se convertește într-o sancțiune pentru un comportament necorespunzător.

În acest context, Curtea a constatat că prin reținerea necondiționată a acestei garanții de bună conduită este afectat și dreptul de proprietate privată prevăzut de art.44 din Constituție, diminuarea patrimoniului autorilor contestațiilor/cererilor/plângerilor neputând fi consecința directă a exercitării unui drept sau libertăți fundamentale, respectiv a unui drept procesual.

2. Prin Decizia nr.11/15.01.2015, a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și s-a constatat că dispozițiile art.112¹ alin.(2) lit.a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

S-a reținut că prin Decizia nr. 356 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.691 din 22

septembrie 2014, s-a pronunțat asupra constituționalității prevederilor art.118² alin.2 lit.a) din Codul penal din 1969, constatând că acestea sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr.286/2009 privind Codul penal. Prin decizia anterior arătată, referitor la critica autorului excepției potrivit căreia dispozițiile supuse controlului de constituționalitate permit aplicarea cu caracter retroactiv a măsurii confiscării extinse, cu încălcarea art.15 alin.(2) din Constituție, atât timp cât aceasta se aplică unor bunuri dobândite în urmă cu până la 5 ani, dar anterior intrării în vigoare a Legii nr.63/2012, Curtea a reținut că: „sub incidența reglementării constituționale consacrate de art.15 alin.(2) referitor la retroactivitatea legii penale sau contravenționale mai favorabile pot intra numai normele de drept penal material (substanțial) și nicidecum cele de drept penal procedural care sunt de imediată aplicare” (a se vedea în acest sens Decizia nr.78 din 11 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.273 din 14 aprilie 2014).

Având în vedere jurisprudența instanței de contencios constituțional, potrivit căreia confiscarea extinsă este o instituție de drept material, Curtea a constatat că norma legală criticată nu poate retroactiva cu privire la confiscarea bunurilor dobândite înainte de intrarea ei în vigoare, chiar dacă infracțiunile pentru care s-a dispus condamnarea sunt comise după această dată. S-a observat că, dacă s-ar dispune măsura confiscării extinse pentru bunurile dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.63/2012, s-ar încălca principiul neretroactivității legii consacrat de art.15 alin.(2) din Constituție. Curtea constată că dispozițiile art.112¹ alin.(2) lit.a) din Codul penal cuprind o soluție legislativă identică cu cea a art.118² alin.2 lit.a) din Codul penal din 1969, cele două texte fiind introduse în actele normative anterior arătate prin Legea nr.63/2012. Având în vedere identitatea de obiect al prezentei excepții cu cel al excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.118² alin.2 lit.a) din Codul penal din 1969, norma privind confiscarea extinsă prevăzută la art.112¹ alin.(2) lit.a) din Codul penal nu poate depăși limita temporală reprezentată de data intrării în vigoare a Legii nr.63/2012, neputându-se dispune

cu privire la bunurile dobândite de persoana condamnată înaintea datei anterior referite, soluție de principiu reținută în Decizia nr.356 din 25 iunie 2014, anterior analizată.

Prin urmare, Curtea a constatat că prevederile art.112¹ alin.(2) lit.a) din Codul penal nu pot depăși limita temporală cu privire la confiscarea bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.63/2012, chiar dacă infracțiunile pentru care s-a dispus condamnarea sunt comise după această dată, soluția contrară încălcând principiul neretroactivității legii consacrat de art.15 alin.(2) din Constituție.

3. Prin Decizia nr. 12/15.01.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate formulată de Romulus Vasile, Lucian Vasile și Cătălin Vasile în Dosarul nr. 14.695/3/2008/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția I civilă constatându-se că prevederile art.9 teza a doua din Legea nr.198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi și drumuri naționale, în forma anterioară modificărilor aduse prin Legea nr.184/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi și drumuri naționale, raportate la sintagma „la data întocmirii raportului de expertiză” cuprinsă în dispozițiile art.26 alin.(2) din Legea nr.33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică sunt neconstituționale.

4. Prin Decizia nr.13/15.01.2015, a fost admisă excepția de neconstituționalitate formulată de Maria Pirtea și Cornel Pirtea în Dosarul nr.1.359/210/2013 al Tribunalului Arad - Secția civilă constatându-se că prevederile art.78 alin.(1¹) și (1³) din Legea fondului funciar nr.18/1991 sunt constituționale în măsura în care schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor în Registrul agricol se realizează de la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991. De asemenea, prin aceeași hotărâre a fost admisă excepția de neconstituționalitate, formulată de aceiași autori în dosarul aceleiași instanțe, constatându-se că prevederile art.4 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.34/2013, în forma anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 86/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991, sunt constituționale în măsura în care obligația de menținere în categoria de folosință a pajiștilor incumbă deținătorilor de pajiști înregistrate ca atare în Registrul agricol la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013.

5. Prin Decizia nr.64/24.02.2015, a fost admisă excepția de neconstituționalitate invocată de Sindicatul Hidroelectrică Hidrosind, în numele membrilor de sindicat, în dosarele nr.31.699/3/2013, nr.31.693/3/2013 (4.103/2014), nr.31.694/3/2013 (3.063/2014), nr.31.697/3/2013 (3.064/2014), nr. 9.824/3/2013 (4.463/2014), nr.31.696/3/2013 (3.060/2014), nr.9.879/3/2013 (5.543/2014) ale Curții de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale

și în dosarele nr.17.819/3/2014 și nr.17.817/3/2014 ale Tribunalului București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, precum și de Filiala Hidroelectrică Hidrosind din București în dosarele nr.16.164/3/2014, nr.16.165/3/2014, nr.16.166/3/2014, nr.16.167/3/2014, nr.16.169/3/2014, nr. 16.183/3/2014, nr.26.031/3/2013, nr.24.570/3/2013, nr.24.581/3/2013, nr.26.074/3/2013, nr.26.029/3/2013, nr.32.995/3/2014, nr.32.996/3/2014 și nr.33.004/3/2014 ale Tribunalului București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale constatându-se că prevederile **art.86 alin.(6) teza întâi** din Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței sunt neconstituționale. De asemenea, prin aceeași hotărâre a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceleași părți în dosarele aceluiași instanțe constatându-se că prevederile art.86 alin.(6) teza a doua din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

S-a observat că Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței a fost abrogată prin Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.466 din 25 iunie 2014. Având în vedere considerentele Deciziei nr.766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.549 din 3 august 2011, dar și dispozițiile art.343 din Legea nr.85/2014, potrivit cărora „Procesele începute înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi rămân supuse legii aplicabile anterior acestei date”, Curtea a analizat dispozițiile art.86 alin.(6) din Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței.

Curtea a reținut că dreptul la informarea și consultarea angajaților în ipoteza concedierilor colective vizează orice procedură de concediere colectivă, indiferent de particularitățile domeniului în care aceasta intervine. Desigur, legiuitorul poate adecva modul de configurare a dreptului, cu respectarea principiului proporționalității, în funcție de particularitățile anterior menționate, însă, este evident că nu poate nega acest drept. În speță, Curtea a reținut că legiuitorul prin modul în care a înțeles să reglementeze procedura concedierilor colective în ipoteza unei societăți aflate în procedura insolvenței a negat dreptul la informarea și consultarea angajaților, ceea ce echivalează cu nesocotirea dispozițiilor art.41 alin.(2) din Constituție, astfel încât, prin ipoteză, nici nu mai trebuie analizată proporționalitatea măsurii, textul legal criticat fiind neechivoc. În consecință, Curtea a constatat că dispozițiile art.86 alin.(6) teza întâi din Legea nr.85/2006 sunt neconstituționale, fiind contrare art.41 alin.(2) din Constituție, astfel cum acesta este interpretat, în temeiul art.20 alin.(1) din Constituție, prin prisma părții I pct.21 și 29 din Carta socială europeană revizuită.

6. Prin Decizia nr. 66/26.02.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată din oficiu de Curtea de Apel Bacău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 44/32/2014 al acestei instanțe constatându-se că prevederile art. 66 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor aparute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora sunt neconstituționale.

Astfel, Curtea a observat ca dispozițiile art. 66 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 sunt norme tranzitorii, care, potrivit art. 54 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, reglementează „masurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ”. În continuare, art. 54 alin. (2) din aceeași lege prevede ca dispozițiile tranzitorii „trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să evite retroactivitatea acestuia (...)”.

Prin urmare, Curtea a reținut ca textul de lege criticat aduce atingere principiului neretroactivității, deoarece permite aplicarea normelor de drept substanțial din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 cu privire la neregulile savarsite în intervalul temporal în care era în vigoare Ordonanța Guvernului nr. 79/2003, legiuitorul reglementând un criteriu greșit pentru determinarea aplicabilității noilor norme de drept substanțial, respectiv existența sau nu a unor activități de control în desfășurare la momentul intrării în vigoare a noii legi, fără a se raporta la legea în vigoare la momentul nasterii raportului juridic. Rezultă asadar că raportul juridic este supus reglementărilor legale în vigoare la data nasterii sale, schimbarea ulterioară a condițiilor legale neavând nicio influență asupra legalității acestuia. În consecință, Curtea a constatat că art. 66 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 este neconstituțional, fiind contrar art. 15 alin. (2) din Constituție.

Curtea a constatat astfel că, urmare a admiterii excepției de neconstituționalitate, calificarea neregulii și stabilirea creanțelor bugetare se vor face în temeiul actului normativ în vigoare la data savarsirii neregulii potrivit principiului *tempus regit actum*, asadar fără a se putea combina dispozițiile de drept substanțial din Ordonanța Guvernului nr. 79/2003 cu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, în vreme ce procedura urmată de organele de control va fi cea reglementată prin actul normativ în vigoare la data efectuării controlului.

7. Prin Decizia nr.67/26.02.2015, a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de reprezentantul Ministerului Public în Dosarul nr.7.155/303/2013 (190/2014) al Curții de Apel București - Secția I penală constatându-se că soluția legislativă reglementată de art.19 din Legea nr. 682/2002 care exclude de la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege persoana care are calitatea de martor, în sensul art.2 lit.a) pct.1, și care nu a comis o infracțiune gravă este neconstituțională.

Curtea a constatat că persoana care are calitatea de martor în sensul art.2 lit.a) pct.1 din Legea nr.682/2002, indiferent dacă este autor al unei infracțiuni grave sau mai puțin grave, se află în aceeași situație juridică, sens în care, tratamentul juridic nu poate fi decât identic. Așadar, neconstituționalitatea discriminării astfel constatate are ca rezultat acordarea beneficiului reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege și martorilor care au săvârșit infracțiuni ce excedează definiției din art.2 lit.h) din Legea nr. 682/2002. În concluzie, Curtea a reținut că soluția

legislativă supusă cenzurii sale afectează dispozițiile constituționale referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii.

8. Prin Decizia nr.75/26.02.2015 a fost admisă excepția ridicată de Claudiu Nicolae Mărginean, Petru Cristian Bulumac și Ionuț Valentin Cucu, în calitate de membri fondatori ai Partidului Pirat din România în Dosarul nr.12.711/3/2014 al Tribunalului București - Secția a V-a civilă și constată că dispozițiile art.19 alin.(3) din Legea partidelor politice nr.14/2003 sunt neconstituționale.

În speță Curtea a considerat că nu există un just echilibru între interesele colective și cele individuale, de vreme ce, prin condiția de reprezentativitate ridicată, dreptul subiectiv al persoanelor interesate să constituie un partid politic cunoaște o limitare drastică, ce depășește posibilele avantaje create prin adoptarea normei (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.266 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.464 din 25 iunie 2014, paragraful 23). De asemenea, pentru stabilirea și păstrarea echilibrului corect, legiuitorul trebuie să recurgă la ingerința cea mai redusă asupra dreptului de asociere. Or, în speță, condiția numărului minim de membri fondatori și a dispersiei lor teritoriale a depășit ceea ce este just și echitabil în raport cu dreptul fundamental protejat - dreptul de asociere.

9. Prin Decizia nr.76/26.02.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de reprezentantul Ministerului Public în Dosarul nr.23.361/3/2013* al Tribunalului București - Secția I penală constatându-se că soluția legislativă de excludere a procurorului de la dezbaterile contradictorii a probelor cuprinsă în art.374 alin.(7) teza a doua din Codul de procedură penală este neconstituțională.

În soluționarea acestei excepții, Curtea a reținut că procurorul participă în proces și contribuie la aflarea adevărului, sens în care, în cursul urmăririi penale, strânge și administrează probe, atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau a inculpatului, din oficiu sau la cerere. Textul constituțional, referindu-se la apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, nu are în vedere transformarea procurorului într-un avocat al uneia dintre părți, el având numai rolul de a veghea la respectarea legii în procesele care pun în discuție astfel de drepturi și libertăți. Fiind vorba de un proces penal, este de necontestat că în acest domeniu există interese generale care trebuie apărute, iar, în activitatea judiciară, Constituția a stabilit acest rol de apărător pentru procuror a cărui participare obligatorie în procesele penale nu poate avea caracter formal. De aceea, este fără îndoială că dezbaterile contradictorii a probelor, în condițiile textului legal criticat, afectează ordinea de drept astfel instituită de Constituție care consacră rolul Ministerului Public.

10. Prin Decizia nr.136/10.06.2015, a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de CET Govora - S.A. din Râmnicu Vâlcea în Dosarul nr.2.487/2/2014 al Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal constatându-se că prevederile art.5 alin.(7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul

Energiei, prin care se stabilește un termen pentru atacarea în contencios administrativ a actelor administrative cu caracter normativ emise de președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei în exercitarea atribuțiilor sale, sunt neconstituționale.

În soluționarea excepției, Curtea a constatat că prevederile de lege criticate introduc o derogare de la principiul constituțional al controlului judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, prin stabilirea termenului de 30 de zile pentru contestarea actelor administrative cu caracter normativ, fără ca această excepție să fie expres prevăzută de art.126 alin.(6) din Constituție, care se referă, sub acest aspect, doar la actele care privesc raporturile cu Parlamentul și ale celor de comandament cu caracter militar. Art.126 alin.(6) garantează controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, fără nicio distincție între tipul acestora - individual sau normativ. În privința actelor administrative cu caracter normativ, legea specială examinată în cazul de față - Ordonanța de urgență a Guvernului nr.33/2007 - elimină posibilitatea atacării lor în justiție peste termenul imperativ de 30 de zile, derogând de la art.11 alin.(4) din Legea nr.554/2004 și de la art.126 alin.(6) din Constituție. Or, o asemenea excludere are valențele unei noi excepții referitoare la actele juridice sustrate controlului judecătoresc pe calea contenciosului administrativ, ceea ce determină încălcarea art.21, art.52 și a art.126 alin.(6) din Legea fundamentală.

11. Prin Decizia nr. 166/17.03.2015, s-au dat următoarele soluții:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.344 alin.(3) și (4), art.346 alin.(3) și (7) și art.347 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Constantin Petcu în Dosarul nr.737/270/2014 al Judecătoriei Onești.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art.54 și art.549¹ alin.(1) și (4) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

3. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art.549¹ alin.(2) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale.

4. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că soluția legislativă cuprinsă în art.549¹ alin.(3) din Codul de procedură penală, potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „în camera de consiliu, fără participarea procurorului ori a persoanelor prevăzute la alin.(2)”, este neconstituțională.

5. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că soluția legislativă cuprinsă în art.549¹ alin.(5) din Codul de procedură penală, potrivit căreia instanța ierarhic superioară ori completul competent se pronunță „fără participarea procurorului și a persoanelor prevăzute la alin.(2)”, este neconstituțională.

În ceea ce privește soluția de admitere a excepțiilor de neconstituționalitate care au avut ca obiect dispozițiile art. 549¹ alin (2), (3) și (5) din Codul de procedură penală, Curtea Constituțională a avut în vedere faptul că procedura desfășurată în fața judecătorului de cameră preliminară care decide cu privire la fondul cauzei, respectiv cu privire la elementele esențiale ale raportului de conflict - faptă, persoană și vinovăție - în ceea ce privește aplicarea măsurii de siguranță a confiscării speciale, nu întrunește garanțiile prevăzute de art.6 paragrafele 2 și 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența instanței europene.

12. Prin Decizia nr.195/31.03.2015, a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Szente Agneta în Dosarul nr.5.519/320/2014 al Judecătoriei Târgu Mureș constatându-se că dispozițiile art.29 alin.(1) lit.d) teza a doua din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr.7/1996 sunt constituționale în măsura în care nu se aplică actelor notariale încheiate în țări care au aderat la Convenția cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, adoptată la Haga la 5 octombrie 1961, și în țări cu care România are încheiate convenții, tratate sau acorduri privind asistența juridică în materie civilă, care prevăd scutirea de orice legalizare.

13. Prin Decizia nr.222/02.04.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Aurelian Tudor în Dosarul nr.9.704/236/2014 al Judecătoriei Giurgiu - Secția penală constatându-se că dispozițiile art.69 alin.(1) lit.b) și ale art.110 alin.(1) lit.b) din Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal sunt neconstituționale.

Curtea Constituțională a reținut că diferența de tratament juridic referitoare la dreptul la vizite intime, așa cum aceasta este prevăzută la art.69 și art.110 alin.(1) lit.b) din Legea nr.254/2013, în reglementarea regimului executării măsurilor preventive privative de libertate, respectiv a pedepselor penale definitive, nu are o justificare obiectivă și rezonabilă și nu se bazează pe considerente de securitate a activităților desfășurate în locurile de detenție. Prin urmare, această diferență discriminează persoanele arestate preventiv în raport cu cele condamnate la pedepse penale privative de libertate, fiind de natură a contraveni dispozițiilor art.16 din Legea fundamentală, raportate la cele ale art.26 din Constituție.

14. Prin Decizia nr.235/07.04.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Curtea de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, din oficiu, și de reprezentantul Ministerului Public în dosarele nr.656/310/2014 și, respectiv, nr.6.220/300/2014 (1.757/2014) al Curții de Apel București - Secția I penală și s-a constatat că dispozițiile art.488 din Codul de procedură penală, precum și soluția legislativă cuprinsă în art.484 alin.(2) din Codul de procedură penală, care exclude persoana vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente de la audierea în fața instanței de fond, sunt neconstituționale.

15. Prin Decizia nr.270/23.04.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Mirela Renghes în Dosarul nr.1.485/103/2014 al Tribunalului Neamț - Secția civilă și s-a constatat că dispozițiile art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice sunt neconstituționale.

16. Prin Decizia nr.279/23.04.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Dorina Marioara Vese și Marilena Tăut în Dosarul nr.1.824/111/2014 al Tribunalului Bihor - Secția I civilă și s-a constatat că dispozițiile art.52 alin.(1) lit.b) teza întâi din Legea nr.53/2003 - Codul muncii sunt neconstituționale.

Astfel, raportându-se la cele reținute prin Decizia nr.354 din 19 decembrie 2001, Curtea reține că suspendarea din funcție a salariaților este o măsură legală care tinde să protejeze interesele angajatorului față de pericolul continuării activității ilicite și al extinderii consecințelor periculoase ale unei fapte penale. Prin urmare, restrângerea exercițiului dreptului la muncă este justificată, în această situație, de apărarea drepturilor și intereselor angajatorului, care pot îmbrăca atât o formă patrimonială, cât și una nepatrimonială și pot avea natura unor drepturi fundamentale, așa cum este dreptul de proprietate, dar și de necesitatea protejării libertății economice, consacrate de art.45 din Constituție, care presupune, între altele, și dreptul angajatorului de lua măsurile necesare bunei desfășurări a activității economice. Astfel, măsura suspendării contractului individual de muncă în ipoteza legală analizată se circumscrie condițiilor art.53 alin.(1) din Legea fundamentală, potrivit cărora „exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea [...] drepturilor și a libertăților cetățenilor [...]”.

Curtea constată că, în urma efectuării testului de proporționalitate vizând măsura restrângerii exercițiului dreptului la muncă, suspendarea contractului individual de muncă ca efect al formulării unei plângeri penale de către angajator împotriva salariatului nu întrunește condiția caracterului proporțional, măsura fiind excesivă în raport cu obiectivul ce trebuie atins, astfel că dispozițiile art.52 alin.(1) lit.b) teza întâi din Legea nr.53/2003 sunt neconstituționale.

17. Prin Decizia nr.336/30.04.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Săvel Viorel Botezatu în Dosarul nr.681/86/2015 al Tribunalului Suceava - Secția penală și s-a constatat că dispozițiile art.235 alin.(1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului „cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive” atrage incidența art.268 alin.(1) din Codul de procedură penală.

18. Prin Decizia nr.351/07.05.2015, a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Pavel Roman, Filimon Ioan Tamaș, Raul-Cristian Burac, Ioan Dan, Cosmin Adrian Șora și Sorin-Marcel Ciriți în Dosarul nr.1.077/30/2014 al Tribunalului Timiș - Secția de contencios administrativ și fiscal și s-a constatat că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.82/2013

pentru modificarea Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici sunt neconstituționale.

Totodată, Curtea reține că, prin Decizia nr.414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.291 din 4 mai 2010, cu referire la domeniul administrației publice, a constatat „existența unei vădite instabilități legislative, [...] ceea ce pune sub semnul întrebării [...] și scopul Legii nr.188/1999, care prevede în mod expres la art.1 alin.(2) că acesta este reprezentat de crearea unui serviciu public stabil”.

În contextul unei anumite instabilități deja create prin organizări și reorganizări instituționale, operate tot prin ordonanțe de urgență, actul normativ supus controlului de constituționalitate, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr.82/2013, elimină, practic, o garanție acordată de lege funcționarului public eliberat din funcție pentru motive neimputabile, și anume aceea a reîncadrării sale într-o funcție publică vacantă corespunzătoare pregătirii sale. Noua reglementare stabilește doar o posibilitate, aflată la latitudinea exclusivă a autorității sau instituției publice, de a reîncadra funcționarul public eliberat din funcție pentru motive neimputabile, fără stabilirea unor condiții sau criterii care să realizeze o minimă circumstanțiere a deciziei acestei entități. Ca urmare, funcționarul public rămâne la aprecierea discreționară a autorității sau instituției publice, fără opțiunea de a-și valorifica prerogativa pe care legea i-o oferă.

În concluzie, este afectat, în sens negativ, atât dreptul la muncă al funcționarului public, cât și regimul juridic al funcției publice și, prin urmare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.82/2013 contravine prevederilor art.115 alin.(6) din Constituție.

În considerarea celor arătate mai sus, precum și a scopului declarat al Legii nr.188/1999, și anume acela de a asigura un serviciu public stabil, profesionist, transparent, eficient și imparțial, în interesul cetățenilor, precum și al autorităților și instituțiilor publice din administrația publică centrală și locală, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.82/2013 pentru modificarea Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici este neconstituțională în ansamblul său.

19. Prin Decizia nr.361/07.05.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Ala Hani Khalil Hassan în Dosarul nr.445/42/2014 al Curții de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și a constatat că dispozițiile art.222 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale.

20. Prin Decizia nr.363/07.05.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Mihaela Liliana Chiș în Dosarul nr.1.296/33/2013 al Curții de Apel Cluj - Secția penală și de minori și a constatat că dispozițiile art.6 din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale sunt neconstituționale.

Curtea a constatat că prevederile criticate nu respectă exigențele constituționale referitoare la calitatea legii, respectiv nu întrunesc condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, fiind contrare dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție.

21. Prin Decizia nr.380/26.05.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate formulată de Statul român, reprezentat de

Ministerul Transporturilor prin Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România - S.A. din București, în dosarele nr.9.627/86/2013, nr.8.193/86/2013, nr.10.628/86/2013, nr.8.722/86/2013, nr.9.379/86/2013, nr.16.376/86/2011*, nr.11.196/86/2013, nr.14.263/86/2013*, nr.4.173/86/2013, nr.5.385/86/2013, nr.4.468/86/2013, nr.6.297/86/2013, nr.10.627/86/2013, nr.4.593/86/2013, nr.7.634/86/2013, nr.8.192/86/2013, nr.9.117/86/2013, nr.10.534/86/2013, nr.11.283/86/2013, nr.11.558/86/2013, nr.206/86/2014, nr.259/86/2014, nr.322/86/2014, nr.1.090/86/2014, nr.1.712/86/2014, nr.8048/86/2013, nr.14.457/86/2011*, nr.8.134/86/2012*, nr.2.976/86/2013, nr.4.145/86/2013, nr.4.608/86/2013, nr.8.240/86/2013, nr.8.288/86/2013, nr.8.561/86/2013, nr.9.115/86/2013, nr.9.819/86/2013, nr.10.137/86/2013, nr.10.536/86/2013, nr.2.578/86/2012*, nr.2.632/86/2012*, nr.3.999/86/2013, nr.6.398/86/2013, nr.9.736/86/2013, nr.9.866/86/2013, nr.11.435/86/2013, nr.50/39/2014, nr.2.735/86/2013, nr.8.047/86/2013, nr.8.194/86/2013, nr.8.252/86/2013, nr.14.409/86/2011*, nr.1.823/86/2012*, nr.4.280/86/2013, nr.5.695/86/2013, nr.6.484/86/2013, nr.6.300/86/2013, nr.10.053/86/2013, nr.9.576/86/2013, nr.6.299/86/2013, nr.6.230/86/2013, nr.6.603/86/2013, nr.7.330/86/2013, nr.7.331/86/2013, nr.7.449/86/2013, nr.11.909/86/2013, nr.4.000/86/2013, nr.4.380/86/2013, nr.4.381/86/2013, nr.5.462/86/2013, nr.6.469/86/2013, nr.7.656/86/2013, nr.8.239/86/2013, nr.8.386/86/2013, nr.9.114/86/2013 și nr.9.480/86/2013 ale Curții de Apel Suceava - Secția I civilă și a constatat că prevederile art.22 alin.(3) din Legea nr.255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, raportate la sintagma „la data întocmirii raportului de expertiză” cuprinsă în dispozițiile art.26 alin.(2) din Legea nr.33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, sunt neconstituționale.

22. Prin Decizia nr.387/27.05.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Gigi Rusu și Moise Rusu în Dosarul nr.13.470/200/2014 al Judecătorei Buzău - Secția civilă și a constatat că dispozițiile art.29 alin.(1) lit.i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în măsura în care sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru acțiunile și cererile referitoare la despăgubirile civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând dintr-o

cauză penală în condițiile în care fapta cauzatoare de prejudiciu, la momentul săvârșirii acesteia, era prevăzută ca infracțiune.

23. Prin Decizia nr.423/09.06.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.488⁴ alin.(5) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Cătălin Iuliu Nedelcu în Dosarul nr.31.677/212/2014 al Judecătorei Constanța - Secția penală și constată că soluția legislativă potrivit căreia contestația privind durata procesului penal se soluționează „fără participarea părților și a procurorului” este neconstituțională.

24. Prin Decizia nr.485/23.06.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Curtea de Apel Timișoara Secția contencios administrativ și fiscal, din oficiu, și, respectiv, de Unitatea Administrativ-Teritorială Comuna Moșnița Nouă, prin primar, în dosarele nr.5.367/30/2013 și nr.6.964/30/2013, de Unitatea Administrativ-Teritorială Comuna Moșnița Nouă în dosarele nr.5.370/30/2013 și nr.5.387/30/2013 ale Curții de Apel Timișoara - Secția contencios administrativ și fiscal și, respectiv, de Curtea de Apel Timișoara - Secția contencios administrativ și fiscal, din oficiu, în dosarul acestei instanțe nr.11.801/30/2013 și s-a constatat că dispozițiile art.13 alin.(2) teza a doua, ale art.84 alin.(2), precum și ale art.486 alin.(3) din Codul de procedură civilă, cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs de către persoanele juridice prin avocat sau consilier juridic, sunt neconstituționale.

25. Prin Decizia nr.496/23.06.2015, cu opinie separată, a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.335 alin.(4) din Codul de procedură penală, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului, și a constatat că soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară hotărăște „fără participarea procurorului și a suspectului sau, după caz, a inculpatului” este neconstituțională.

26. Prin Decizia nr.506/30.06.2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.459 alin.(2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată din oficiu de către judecătorul de cameră preliminară în Dosarul nr.79/113/2015 al Tribunalului Brăila - Secția penală și a constatat că soluția legislativă potrivit căreia admisibilitatea în principiu a cererii de revizuire se examinează de către instanță „fără citarea părților” este neconstituțională.

Sinteza recursurilor în interesul legii soluționate în perioada ianuarie - iunie 2015

Judecător Rodica Savu

Direcția legislație, documentare și contencios

În perioada ianuarie - iunie 2015, Completul competent să judece recursul în interesul legii din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a soluționat un număr de 14 recursuri în interesul legii, toate fiind admise.

Cele 14 decizii pronunțate în perioada ianuarie - iunie 2015 de către Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, sunt următoarele:

Decizia nr.1 pronunțată în dosarul nr.5/2014

Prin **Decizia nr. 1 din 19.01.2015** a fost admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție și, în consecință, s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 50 alin. (2) și 50¹ alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instanța de judecată învestită cu soluționarea unei cereri în plata prețului de piață, întemeiată pe prevederile art. 50¹ alin. (1) din Legea nr. 10/2001 republicată, cu modificările și completările ulterioare, poate acorda reclamantului prețul actualizat plătit la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare în temeiul Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, cu modificările ulterioare, în cazul în care constată ca fiind îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile art. 50 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 republicată, cu modificările și completările ulterioare, numai dacă s-a formulat un capăt de cerere distinct în acest sens.

S-a reținut că dispozițiile art. 50 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, consacră dreptul chiriașilor cumpărători, ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu eludarea prevederilor Legii nr. 112/1995, cu modificările ulterioare, au fost desființate prin hotărâri judecătorești, la restituirea prețului actualizat, în timp ce dispozițiile art. 50¹ alin. (1) din același act normativ - introduse în corpul legii prin art. I pct. 18 din Legea nr. 1/2009 - consacră dreptul chiriașilor cumpărători ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995, cu modificările ulterioare, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, de a obține restituirea prețului de piață al imobilelor, stabilit conform standardelor internaționale de evaluare. Din examinarea

comparativă a modalităților în care se poate realiza acoperirea prejudiciului creat prin depozitarea de bun, în cele două cazuri rezultă cu evidență că este vorba de un conținut diferit al obligației de răspundere pentru evicțiune a statului, ce presupune verificarea unor condiții specifice, pentru a se aprecia asupra temeiniciei pretențiilor reclamantului. Pentru a se determina în ce măsură se poate vorbi despre încălcarea principiului disponibilității atunci când soluționând o acțiune întemeiată pe dispozițiile art. 50¹ din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instanța acordă reclamantului prețul actualizat plătit, întrucât a rezultat din probatorii că situația acestuia corespunde normei art. 50 alin. (2), iar nu celei a art. 50¹, este necesar a se determina, în lumina celor precizate anterior, obiectul cererilor de chemare în judecată și cauza acestora, în vederea stabilirii limitelor obiective ale investiției instanțelor. În ce privește obiectul, acesta constă în ceea ce părțile înțeleg să supună judecății, ceea ce ele pretind că judecătorii să verifice, să aprecieze, să constate, să judece, acțiunea aducând în discuție o problemă de fapt și una de drept. Or, atunci când reclamantul arată expres (motivându-și ca atare cererea) că solicită prețul de piață, doar prin ignorarea elementelor cererii se poate susține că s-a solicitat o despăgubire în general, ca urmare a evicțiunii produse și că particularizarea preț actualizat/preț de piață ar ține doar de întinderea pretențiilor, de valoarea obiectului cererii. În realitate sunt pretenții distincte, cu reglementări și premise juridice diferite. Prețul de piață nu include prețul actualizat doar pentru că valoarea nominală a unuia este mai mare decât valoarea nominală a celuilalt. Cele două valori se determină diferit: prețul de piață - în funcție de valoarea sub care circulă imobilele pe piața liberă, iar prețul actualizat - prin luarea în considerare a indicilor de actualizare, ca urmare a devalorizării monetare. Prețul de piață nu este inclus nici în categoria daunelor-interese (adică a diferenței dintre preț și sporul de valoare, în sensul art. 1341 din Codul civil de la 1864), pentru că prețul de piață nu se identifică cu sporul de valoare dobândit de imobil între data încheierii contractului și cea a desființării lui, spor de valoare ce decurge din îmbunătățirile efectuate asupra imobilului, ceea ce îi creează un excedent, reprezentând în sine altceva decât valoarea de piață propriu-zisă, chiar dacă se reflectă în ea. În același timp, obiectul nu se determină în funcție de probele administrate, pentru că aceasta ar însemna ca stabilirea obiectului să se facă după închiderea dezbaterilor și abia în acel moment să

se stabileasca limitele investirii instantei, ceea ce este contrar prevederilor legale. Atunci cand reclamantul pretinde acordarea pretului de piata, aratand in motivarea cererii sale ca a incheiat contractul cu respectarea dispozitiilor legale, iar din probe rezulta contrariul, instanta nu poate, sub pretextul calificarii juridice, sa retina ca, de fapt, s-a solicitat restituirea pretului actualizat, pentru ca la acesta este indreptatita partea. O asemenea interpretare ar insemna ca, in toate situatiile, instanta sa acorde ceea ce considera ca i s-ar cuveni reclamantului, asa cum rezulta din probele administrate. De exemplu, daca s-a solicitat nulitatea unui contract, iar din probe rezulta ca nu este vorba despre o cauza de nulitate, ci de una de neexecutare a acestuia, sa pronunte rezolutiunea, nesocotind astfel limitele investirii, doar sub pretextul ca astfel da satisfactie pretentiei partii de a vedea lipsit de efecte contractul. In ceea ce priveste cauza juridica a actiunii (adica faptul juridic ce reprezinta fundamentul dreptului pretins), aceasta nu poate consta in evingere, la modul general, pentru ca ar insemna ca judecatorul sa judece cauza in abstract, fara particularizare la speta. Or, judecatorul nu este interesat doar de producerea evictiunii, ci de cauza acestei evictiuni la cazul concret, iar fundamentul pretentiei, asa cum este el dat de motivele de fapt si de drept ale cererii, isi are izvorul in cauza evictiunii, avand in vedere ca legea reglementeaza modalitati diferite de asigurare a reparatiei, in functie de felul producerii acesteia. Causa juridica a celor doua tipuri de actiuni supuse analizei este diferita. In prima situatie, izvorul pretentiilor se afla in depozitarea de un bun detinut in temeiul unui contract incheiat cu eludarea prevederilor Legii nr. 112/1995, cu modificarile ulterioare, desfiintat printr-o hotarare judecatoreasca irevocabila, deci temeiul detinerii bunului este unul nelegitim. In cea de-a doua situatie, dimpotriva, temeiul detinerii bunului este unul legitim, intrucat reclamantul se prevaleaza de un titlu valabil, respectiv de un contract de vanzare-cumparare incheiat cu respectarea dispozitiilor Legii nr. 112/1995, cu modificarile ulterioare. Prin urmare, cauza juridica a actiunii nu se regaseste pur si simplu in depozitare, indiferent de conditiile in care aceasta s-a produs. Diferentele de continut intre cele doua modalitati in care se poate angaja raspunderea statului pentru evictiune rezida si in diferentele de regim juridic in ceea ce priveste prescriptia dreptului la actiune, care incepe sa curga de la momente diferite, in functie de aplicabilitatea art. 50 alin. (2) sau art. 50¹ din Legea nr. 10/2001, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare. Nu in ultimul rand, solutia data acestui tip de cereri trebuie sa raspunda imperativului respectarii principiului disponibilitatii ce guverneaza procesul civil. Continutul acestui principiu se raporteaza atat la dreptul persoanei de a porni sau nu actiunea civila, cat si la dreptul de a determina limitele cererii de chemare in judecata sau ale apararii. Astfel, limitele obiective ale actiunii, respectiv pretentia concreta dedusa judecatii si cauza juridica, precum si limitele subiective ale acesteia, privitoare la partile intre care exista raportul juridic litigios, sunt fixate de reclamant. Conform art. 129 alin. 6 din Codul de procedura civila de la 1865, instanta de judecata este tinuta de limitele investirii sale, determinate prin cererea de chemare in judecata, judecatorul neputand hotari decat asupra obiectului cererii deduse judecatii. Rolul judecatorului trebuie inteles in contextul asigurarii unui echilibru cu

celelalte doua principii, al disponibilitatii si contradictorialitatii. Astfel, in situatia in care reclamantul a pretins numai restituirea pretului de piata (fara a formula si un capat de cerere distinct avand ca obiect restituirea pretului actualizat, platit la momentul incheierii contractului de vanzare-cumparare in temeiul Legii nr. 112/1995, cu modificarile ulterioare), instanta ar putea acorda pretul actualizat, doar nesocotind principiul disponibilitatii si obiectul investirii sale. Spre deosebire de temeiul actiunii, care nu leaga instanta, indreptatita si chiar obligata in exercitarea rolului activ si pentru a ajuta efectiv partile in ocrotirea intereselor lor legitime, sa dea calificarea juridica exacta (alta decat cea data de reclamant prin cererea sa de chemare in judecata), obiectul actiunii nu poate fi schimbat si nici depasit. Numai in situatia unei calificari juridice eronate a pretentiilor, in aplicarea principiului iura novit curia, judecatorul ar urma sa faca aplicarea corecta a normelor incidente si s-ar putea pronunta, astfel, asupra pretului actualizat, in loc de pretul de piata (evident, cu punerea in discutie, in prealabil, a calificarii juridice), dar nu sub motivul ca pretul actualizat, fiind mai mic decat pretul de piata, se regaseste oricum inclus in acesta din urma. Pentru argumentele expuse nu se poate afirma ca diferenta intre cele doua modalitati de dezdaunare rezida doar in cuantumul pretentiilor si nu priveste pretentia in sine. In aceste conditii acordarea pretului actualizat, desi reclamantul a solicitat pretul de piata, echivaleaza cu depasirea obiectului cererii deduse judecatii si, prin urmare, cu incalcarea principiului disponibilitatii. O asemenea solutie este de natura sa surprinda pe cealalta parte din proces, care si-a formulat apararile raportat la obiectul cererii, cu privire la valabilitatea contractului de vanzare-cumparare a carui „desfiintare” a condus la evictiune. Intr-adevar, instanta nu este tinuta de temeiul juridic din cererea de chemare in judecata, conform art. 84 din Codul de procedura civila de la 1865, inasa aceasta nu poate schimba calificarea data de parte, fara ca in prealabil sa o supuna dezbaterii judiciare, oferindu-i posibilitatea paratului sa formuleze aparari si sa invoce exceptii (de exemplu, exceptia prescriptiei extinctive). Pe de alta parte, atunci cand ne aflam in prezenta unei operatiuni propriu-zise de calificare si incadrare corecta, din punct de vedere juridic, a pretentiilor deduse judecatii, permisa judecatorului in temeiul rolului activ, ea se poate realiza, in mod evident, numai in fata primei instante, iar nu direct in apel sau in recurs, cai de atac in care trebuie pastrat cadrul judecatii, in raport cu care se efectueaza controlul judiciar. Adoptarea opiniei contrare ar putea conduce la eludarea nu numai a principiului disponibilitatii, ci si a normelor referitoare la prescriptia extinctiva pentru ca, daca in raport cu pretentia vizand pretul de piata este posibil ca termenul prescriptiei sa nu fi fost implinit, nu acelasi lucru se poate spune, in toate cazurile, despre pretul actualizat. Faptul ca in ambele modalitati de dezdaunare, dreptul de creanta are ca debitor Ministerul Finantelor Publice si ca unicul criteriu folosit de legiuitor pentru determinarea intinderii despagubirilor l-ar reprezenta respectarea sau nerespectarea, la incheierea contractului, a prevederilor Legii nr. 112/1995, cu modificarile ulterioare, nu justifica depasirea limitelor investirii, in sensul acordarii pretului actualizat, atunci cand se constata ca nu sunt indeplinite conditiile prevazute de lege pentru restituirea pretului de piata. In ceea ce priveste protectia datorata titularului dreptului de creanta sub

reglementarea art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție, nu se poate sustine ca în ipoteza analizată este garantată restituirea, cel puțin, a pretului actualizat. Pe de o parte, garantarea unui drept nu se poate face decât în condițiile exercitării acestuia în termenii prevăzuți de lege (nu și atunci când nu s-a făcut obiectul investiției instanței, și nici atunci când s-a tins la valorificarea lui în afara termenului de prescripție). Pe de altă parte, fiind vorba de un interes patrimonial atașat categoriei juridice a dreptului de creanță, pentru a se bucura de protecția art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție, trebuie să aibă o bază suficientă în dreptul intern, respectiv aceasta să fie consolidată printr-o jurisprudență clară și concordantă a instanțelor. Or, dovada inexistenței acestei jurisprudențe unitare este tocmai declansarea prezentului recurs în interesul legii.

Decizia nr.2 pronunțată în dosarul nr. 8/2014

Prin **Decizia nr. 2 din 19.01.2015** a fost admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj, și, în consecință, s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 285¹ raportat la art. 287¹⁷ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor se taxează cu 50% din suma prevăzută la art. 287¹⁷ alin. (2).

Completul competent să judece recursul în interesul legii din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a reținut că din interpretarea dispozițiilor în discuție, se constată că pot fi decelate următoarele elemente de raționament juridic. Rezultă cu evidență faptul că art. 287¹⁷ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 reglementează două ipoteze diferite pentru determinarea taxelor judiciare de timbru datorate pentru cererile introduse, potrivit prevederilor ordonanței de urgență, la instanțele judecătorești, și anume: - ipoteza cererilor evaluabile în bani, reglementată de art. 287¹⁷ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, atunci când cererea fie vizează contracte (care intră în sfera de aplicare a ordonanței de urgență), fie are ca obiect repararea prejudiciului cauzat și se taxează în funcție de valoare, conform criteriilor indicate la lit. a)-g) ale alineatului respectiv; - ipoteza cererilor neevaluabile în bani, reglementată de art. 287¹⁷ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, pentru care se datorează taxa judiciară de timbru în cuantum fix de 4 lei. Art. 285¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 prevede expres că plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor se taxează cu 50% din sumele prevăzute la art. 287¹⁷ din actul normativ menționat. Corecta interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 285¹ coroborate cu cele ale art. 287¹⁷ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 presupune lămurirea caracterului evaluabil sau neevaluabil în bani al plângerii formulate, la instanța judecătorească, împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.

Completul competent să judece recursul în interesul legii din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a reținut, pentru argumentele pe larg prevăzute în considerentele deciziei, caracterul neevaluabil în bani al plângerii formulate împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, această cale de atac taxându-se cu 50% din suma prevăzută la art. 287¹⁷ alin. (2).

Decizia nr. 3 pronunțată în dosarul nr.12/2014

Prin **decizia nr. 3 din 19.01.2015** a fost admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, s-a statuat că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală, admisibilitatea în principiu a contestației în anulare se examinează în cameră de consiliu, fără citarea părților, cu participarea procurorului.

În privința dispozițiilor legale supuse interpretării și aplicării unitare, Înalta Curte a constatat că art. 431 din Codul de procedură penală reglementează procedura admiterii în principiu a contestației în anulare.

Stabilind procedura de urmat și obiectul examinării admisibilității în principiu, legiuitorul nu a prevăzut în mod expres participarea procurorului în această procedură prealabilă judecării în fond a contestației în anulare. Înalta Curte a reținut pe de o parte faptul că dispozițiile art. 363 alin. (1) din Codul de procedură penală, care consacră obligativitatea prezenței procurorului la judecată, instituie o regulă cu caracter general, incidentă ori de câte ori este vorba despre o activitate procesuală de judecată, inclusiv în materia căilor extraordinare de atac, în lipsa unei dispoziții exprese contrare. Admiterea în principiu a contestației în anulare presupune ca instanța să verifice, între altele, dacă motivele concrete invocate în susținerea căii extraordinare declarate se încadrează în cazurile expres și limitativ prevăzute în art. 426 din Codul de procedură penală, în condițiile în care reglementarea actuală a acestora este diferită de cea prevăzută în Codul de procedură penală din 1968, prin preluarea unora dintre cazurile de casare regăsite anterior în materia recursului. În sprijinul argumentelor invocate sunt și dispozițiile art. 427 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora contestația în anulare poate fi făcută de oricare dintre părți, de partea vătămată sau de către procuror. Totodată, prin art. 426 din Codul de procedură penală au fost introduse cazuri noi pentru care poate fi promovată contestația în anulare, cu titlu de exemplu fiind cazurile prevăzute la lit. c), dacă hotărârea a fost pronunțată de alt complet decât cel care a luat parte la dezbaterile pe fond a procesului, lit. d), dacă instanța nu a fost compusă potrivit legii ori a existat un caz de incompatibilitate, sau cel de la lit. e), când judecata a avut loc fără participarea procurorului sau a inculpatului, când aceasta era obligatorie, potrivit legii. Pe de altă parte, pentru participarea procurorului în această procedură pledează și dispozițiile art. 430 din Codul de procedură penală referitoare la suspendarea executării hotărârii atacate, măsură care poate fi dispusă de instanța sesizată "luând concluziile procurorului". Din examinarea acestei dispoziții legale rezultă că instanța decide asupra suspendării executării hotărârii fie mai înainte, fie cel mai târziu odată cu admisibilitatea în principiu a contestației în anulare, iar

aspectele analizate sunt similare, dacă nu chiar identice cu cele verificate pentru admisibilitatea în principiu. Or, în lipsa unei dispoziții exprese contrare, luarea concluziilor procurorului presupune exprimarea punctului său de vedere în condiții de oralitate, iar acest fapt nu poate avea loc decât prin participarea sa la o ședință de judecată. Concluzia neparticipării procurorului în procedura admiterii în principiu a contestației în anulare, dedusă din absența unei prevederi legale în acest sens, este infirmată de faptul că, dacă legiuitorul ar fi dorit o asemenea ipoteză, ar fi reglementat-o în mod expres, așa cum a făcut de pildă în cuprinsul art. 341 alin. (5) din Codul de procedură penală. În acest context, nu este lipsit de relevanță faptul că dispoziția legală sus-amintită a format obiectul analizei Curții Constituționale, care, prin Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, a constatat că soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii "fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților" este neconstituțională. Potrivit art. 29 raportat la art. 30 lit. b) din Codul de procedură penală, procurorul este participant în procesul penal, iar drepturile și obligațiile procesuale ale acestuia sunt exercitate în vederea verificării legalității aplicării dispozițiilor legale. Înalta Curte a constatat că nici în reglementarea anterioară a contestației în anulare (a se vedea art. 391 din Codul de procedură penală din 1968) nu a existat o prevedere legală expresă privind participarea procurorului la examinarea admisibilității în principiu a contestației în anulare, însă jurisprudența în această materie, inclusiv a instanței supreme, a fost în sensul participării procurorului atât la judecarea admisibilității în principiu, cât și la judecarea pe fond a contestației în anulare. Or, în lipsa unei modificări a dispozițiilor legale relevante, nu există nicio rațiune pentru schimbarea jurisprudenței în materie, având în vedere caracterul acesteia de componentă a conceptului autonom de lege, astfel cum a fost configurat în practica instanței europene de contencios al drepturilor omului.

Decizia nr. 4 pronunțată în dosarul nr. 13/2014

Prin **decizia nr. 4 din 19.01.2015** a fost admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 215 alin. (8) din Codul de procedură penală, în cursul urmăririi penale, competența de a dispune impunerea unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încetarea celor dispuse inițial revine procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

S-a reținut că sub aspectul competenței organelor judiciare de a dispune impunerea unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încetarea celor dispuse inițial pe parcursul procesului penal, în mod evident, legiuitorul a reglementat această situație distinct, în funcție de faza procesuală în care se află cauza, în conținutul art. 215 alin. (8) și (9) din Codul de procedură penală.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 215 alin. (8) din Codul de procedură penală, în cursul urmăririi penale, procurorul care a luat

măsura poate dispune, din oficiu sau la cererea motivată a inculpatului, prin ordonanță, impunerea unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încetarea celor dispuse inițial, dacă apar motive temeinice care justifică aceasta, după audierea inculpatului.

În conformitate cu art. 215 alin. (9) din Codul de procedură penală, dispozițiile alin. (8) se aplică în mod corespunzător și în procedura de cameră preliminară sau în cursul judecății, când judecătorul de cameră preliminară ori instanța de judecată dispune, prin încheiere, la cererea motivată a procurorului sau a inculpatului ori din oficiu, după audierea inculpatului.

Așa cum se poate observa, în legătură cu faza de urmărire penală legiuitorul a reglementat explicit competența de a dispune modificarea obligațiilor impuse odată cu luarea măsurii controlului judiciar doar în ipoteza în care această măsură a fost dispusă de către procuror, omițând să menționeze organul judiciar competent pentru situația în care, prin excepție și cu referire strictă la situațiile prevăzute de lege, măsura preventivă a controlului judiciar a fost luată, în faza de urmărire penală, de către judecătorul de drepturi și libertăți.

Interpretarea dispozițiilor legale analizate trebuie realizată prin raportare la prevederile art. 215¹ alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2014, dar și la normele tranzitorii prevăzute de actul normativ ultim menționat care reglementează în mod expres competența procurorului de a dispune prelungirea măsurii controlului judiciar, în faza de urmărire penală, chiar dacă măsura preventivă a fost luată de către judecătorul de drepturi și libertăți.

Așadar, din moment ce dispozițiile art. 215 alin. (8) din Codul de procedură penală nu prevăd expres competența judecătorului de drepturi și libertăți de a modifica controlul judiciar în faza de urmărire penală, având în vedere prevederile art. 215¹ alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală, dar și normele tranzitorii din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2014, se poate trage concluzia că voința legiuitorului a fost aceea ca în faza de urmărire penală procurorul să aibă competența exclusivă de a modifica obligațiile aferente controlului judiciar, independent de organul judiciar care a luat inițial această măsură preventivă.

Câtă vreme în cursul urmăririi penale procurorul este cel care dispune asupra prelungirii măsurii controlului judiciar, chiar dacă măsura a fost luată de către judecătorul de drepturi și libertăți, este evident că a fortiori tot procurorul trebuie să fie competent să dispună asupra impunerii unor noi obligații pentru inculpat ori asupra înlocuirii sau încetării celor dispuse inițial, în aceeași ipoteză analizată.

Dacă s-ar accepta interpretarea contrară, s-ar putea ajunge la situații inechitabile din perspectiva căilor de atac, prin raportare la organul judiciar care a dispus asupra modificării controlului judiciar. Astfel, dacă într-o cauză aflată în faza de urmărire penală față de unul dintre inculpați măsura controlului judiciar a fost luată inițial de procuror, iar față de un altul, măsura a fost luată de către judecătorul de drepturi și libertăți, iar ulterior s-ar pune în discuție modificarea controlului judiciar, împotriva ordonanței prin care procurorul a dispus cu privire la cererea de modificare a controlului judiciar formulată de primul inculpat, acesta ar putea formula plângere, în temeiul art. 336 din Codul de

procedură penală, la procurorul ierarhic superior celui care a dispus măsura, fără posibilitatea contestării actului la judecătorul de drepturi și libertăți, în timp ce al doilea inculpat ar putea sesiza judecătorul de drepturi și libertăți, având totodată posibilitatea de a contesta ulterior soluția dispusă de către acesta.

Ca atare, și din această perspectivă, singura soluție ce se impune este aceea ca, indiferent de organul judiciar care a dispus măsura preventivă a controlului judiciar (procuror sau judecător de drepturi și libertăți), în cursul urmăririi penale, competența de a dispune impunerea unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încetarea celor dispuse inițial revine procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

Decizia nr.5 pronunțată în dosarul nr.10/2014

Prin **Decizia nr. 5 din 16 februarie 2015** a fost admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și, în consecință, s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (7¹) din Ordonanța Guvernului nr. 12/2008 privind organizarea și finanțarea rezidențiatului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 179/2008, respectiv art. 18 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 18/2009 privind organizarea și finanțarea rezidențiatului, aprobată prin Legea nr. 103/2012, cu completările ulterioare, prin raportare la art. 38 și art. 159 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma "cheltuieli de personal" nu include salariile primite de medicul rezident pentru munca desfășurată în perioada rezidențiatului, iar drepturile salariale încasate nu pot fi restituite cu titlu de cheltuieli ocazionate de pregătirea profesională, în situația în care medicul rezident nu își respectă obligația asumată de a continua raporturile de muncă pentru o anumită perioadă cu spitalul în care a desfășurat programul de rezidențiat, chiar dacă o atare clauză ar fi prevăzută în actul adițional la contractul individual de muncă, încheiat în condițiile art. 196 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În argumentare, s-a reținut, în esență, că instanțele de judecată au întâmpinat dificultăți în interpretarea noțiunii de "cheltuieli de personal", prevăzută în cuprinsul art. 6 alin. (7¹) din Ordonanța Guvernului nr. 12/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 179/2008, respectiv art. 18 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 18/2009, aprobată prin Legea nr. 103/2012, cu completările ulterioare.

Scindarea practicii judiciare a fost provocată și de conținutul unor acte adiționale la contractul individual de muncă, încheiate de unitățile sanitare cu medicii rezidenți, prin care, pe lângă stipularea obligației legale stabilite în sarcina angajatului, s-au precizat și limitele despăgubirii datorate de medic, ca fiind drepturile salariale și plata școlarizării.

Examinând dispozițiile legale în discuție, s-a constatat că limitele despăgubirii în cazul răspunderii materiale a rezidentului pe post sunt fixate prin chiar conținutul normei legale, care indică drept gen proxim cheltuielile ocazionate de pregătirea profesională, iar ca diferență specifică, cheltuielile de personal pe perioada pregătirii în rezidențiat și prima de instalare. Ca atare,

noțiunea de "cheltuieli de personal", ca diferență specifică, nu poate fi interpretată decât prin raportare la genul proxim - cheltuieli ocazionate de pregătirea profesională.

Or, față de conținutul expres al dispozițiilor art. 159 și art. 38 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, raportate la art. 6 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 12/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 179/2008, și, respectiv, art. 18 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 18/2009, aprobată prin Legea nr. 103/2012, cu completările ulterioare, este indubitabil că noțiunea generică la care se referă textul art. 6 alin. (7¹) din Ordonanța Guvernului nr. 12/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 179/2008, respectiv art. 18 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 18/2009, aprobată prin Legea nr. 103/2012, cu completările ulterioare - cheltuieli prilejuate de pregătirea profesională a rezidentului, nu poate include și salariul achitat medicului pe durata rezidențiatului, care reprezintă contraprestația pentru munca efectiv prestată de către acesta în folosul unității sanitare angajatoare.

Nu în ultimul rând, s-a reținut că natura juridică a sumelor de bani ce urmează a fi restituite de către medicul rezident este, evident, aceea de despăgubiri, sumele cheltuite de unitatea sanitară angajatoare pentru pregătirea profesională a medicului rezident urmând a fi restituite cu titlu de daune-interese, noțiune ce exclude de plano cheltuielile salariale. O atare interpretare este impusă și de argumentul că sumele ce trebuie restituite ca urmare a încălcării obligației prevăzute de art. 6 alin. (7¹) din Ordonanța Guvernului nr. 12/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 179/2008, respectiv art. 18 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 18/2009, aprobată prin Legea nr. 103/2012, cu completările ulterioare, de către fostul medic rezident, sunt destinate să acopere efortul financiar făcut de unitatea sanitară pentru pregătirea profesională a acestuia.

Prin urmare, în măsura în care obligația de restituire a cheltuielilor de personal se referă la sumele ce reprezintă remunerarea muncii rezidentului pe post, aceasta reprezintă o încălcare a dreptului la muncă și o pretenție abuzivă, în raport cu dispozițiile art. 38 și art. 159 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Decizia nr. 6 pronunțată în dosarul nr. 14/2014

Prin **Decizia nr. 6 din 16 februarie 2015** a fost admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și, în consecință, s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările, raportate la dispozițiile art. 4 pct. 1-4 și art. 7 din Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată, procesele-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prevăzute de art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare, încheiate potrivit art. 9 alin. (1) lit. a), alin. (2) și alin. (3) din acest act

normativ, transmise persoanelor sancționate contravențional pe suport de hârtie, sunt lovite de nulitate absolută în lipsa semnăturii olografe a agentului constator.

În susținerea acestei soluții Completul competent să judece recursul în interesul legii din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a reținut că procesul-verbal întocmit în format electronic, ce are atasată o semnătură electronică extinsă, care nu a fost comunicat persoanei sancționate contravențional în format electronic, stocat pe un suport informatic al autorității din care face parte agentul constator, beneficiază doar de prezumția de validitate prevăzută de art. 283 din Codul de procedura civilă. Însă această prezumție nu funcționează împotriva terților (în cauzele analizate, persoanele sancționate contravențional), ci în favoarea lor. În plus, un asemenea act nu produce efecte juridice, de vreme ce nu a fost comunicat în formele prevăzute de lege, motiv pentru care este lipsit de forță executorie conferită actelor administrative unilaterale adoptate în regim de putere publică.

Procesele-verbale contravenționale emise în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 15/2002 sunt generate și semnate electronic, fiind transmise contravenientilor nu prin intermediul unui sistem electronic, ci pe suport hârtie, prin intermediul serviciilor postale.

Unui astfel de proces-verbal nu i se poate asocia o semnătură electronică extinsă.

Având în vedere forma de emitere și de comunicare a procesului-verbal, semnatura olografa a agentului constator este obligatorie.

În caz contrar, actul nu poate beneficia de prezumția de autenticitate care, de regulă, este specifică actelor administrative emise cu respectarea condițiilor procedurale de formă.

A doua chestiune necesară a fi dezlegată vizează aplicarea dispozițiilor art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

După cum s-a precizat anterior, textul în discuție reglementează un caz de nulitate absolută a procesului-verbal, determinat de lipsa unui element procedural esențial. Înalta Curte consideră că modalitatea de semnare a procesului-verbal utilizată de agentul constator din cadrul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România - S.A. constituie o lipsă a semnăturii agentului constator care atrage sancțiunea nulității absolute a actului, în condițiile art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

Nu se poate aprecia că, prin imprimarea procesului-verbal pe suport hârtie și comunicarea persoanei sancționate contravențional în această formă, impusă de art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, având mențiunea că a fost semnat cu semnătură electronică extinsă și indicarea certificatului calificat emis de furnizorul de servicii de certificare, se poate acoperi nulitatea absolută, întrucât, de principiu, o astfel de nulitate nu poate fi înlăturată, elementul lipsă fiind considerat de lege esențial. În acest context nu poate fi reținut argumentul de interpretare juridică prezentat în cadrul celei de a doua orientări jurisprudențiale potrivit căruia art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 nu impune ca o condiție de legalitate semnatura olografa a agentului constator, astfel încât, conform principiului *ubi lex non distinguit, nos distinguere debemus*, procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției poate fi semnat și prin

aplicarea semnăturii electronice.

În primul rând, principiul legalității impune o interpretare strictă a normei juridice, astfel încât rezultatul interpretării să fie concordant cu voința legiuitorului, în al doilea rând, astfel cum s-a demonstrat anterior, prin utilizarea argumentelor de interpretare logică și sistematică a prevederilor din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 și a celor cuprinse în Legea nr. 455/2001, voința legiuitorului a fost aceea că procesul-verbal de constatare și sancționare contravențională să fie comunicat persoanei sancționate pe suport hârtie. În aceste condiții, există o incompatibilitate logică și juridică între suportul pe care actul scris este comunicat persoanei sancționate și semnatura electronică extinsă, pretinsă a fi aplicată pe acel act pentru asigurarea autenticității sale. Dacă legiuitorul ar fi dorit să prevadă o atare posibilitate prin care să valideze practica administrativă analizată și în privința proceselor-verbale încheiate, în condițiile art. 9 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, de personalul imputernicit din cadrul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România - S.A., ar fi prevăzut, în cuprinsul acestui act normativ, o soluție similară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2014 prevederilor art. 43 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care consideră valabil actul administrativ fiscal emis prin intermediul unui centru de imprimare masivă, chiar dacă nu poartă semnatura persoanelor imputernicite ale organului fiscal, potrivit legii, și stampila organului emitent, dacă îndeplinesc celelalte cerințe legale aplicabile în materie.

Este adevărat că semnatura electronică extinsă atasată unui înscris în format electronic pentru care forma scrisă este cerută de lege ad validitatem îndeplinește aceeași funcție întocmai semnăturii olografe pe înscrisul imprimat pe suport de hârtie și, în plus, aduce garanții suplimentare, de unicitate, identitate, securitate, integritate, neputând fi repudiată de autorul său, însă aceste funcții nu sunt recunoscute decât atunci când înscrisul căruia i se atasează este transmis și primit de către destinatarul comunicării tot în format electronic.

În caz contrar, atunci când înscrisul este primit de către destinatarul sau pe suport hârtie, autenticitatea actului, atunci când forma scrisă este cerută de lege ad validitatem, este asigurată doar prin aplicarea, pe acest act, a semnăturii olografe a agentului instrumentator (în solemnibus forma dat esse rei).

În concluzie, Înalta Curte a reținut faptul că procesele-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, prevăzute de art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, încheiate potrivit art. 9 alin. (1) lit. a), alin. (2) și (3) din aceeași ordonanță a Guvernului, transmise persoanelor sancționate contravențional pe suport hârtie, sunt lovite de nulitate absolută pentru lipsa semnăturii olografe a agentului constator, în raport cu dispozițiile art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

Decizia nr. 7 pronunțată în dosarul nr. 1/2015

Prin **Decizia nr. 7 din 16 martie 2015** a fost admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 399

alin.3 lit.d și alin.4 Cod procedură penală, s-a stabilit că:

La momentul soluționării în primă instanță a acțiunii penale, prin pronunțarea unei măsuri educative, indiferent de natura acesteia, măsura arestării preventive luată anterior față de inculpatul minor încetează de drept, iar instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului minor arestat preventiv.

În argumentarea acestei soluții s-a reținut că premisa dezlegării chestiunii de drept este aceea că textul art. 339 alin. (1), alin. (3) lit. d) din Codul de procedură penală a fost preluat din legislația anterioară (art. 350 alin. 3), jurisprudența fiind constantă în a considera ipotezele enumerate ca determinând încetarea de drept a măsurii și în consecință interpretarea sistematică a alin. (3) al textului actual, respectiv aspectul că toate cazurile enumerate, inclusiv cel de la lit. d), vor determina aceeași soluție a încetării de drept a măsurii preventive. Caracterul executoriu al punerii în libertate se deduce din sintagma "de îndată", inclusă în textul alin. (3), chiar dacă legiuitorul a omis enumerarea acestei situații în alin. (4). Aceeași soluție rezultă și dintr-o interpretare strict literală ori gramaticală, alin. (3) adăugând noi ipoteze alineatelor anterioare, aspect marcat de legiuitor prin mențiunea "de asemenea" în debutul dispoziției. De altfel și în doctrină s-a exprimat punctul de vedere potrivit căruia "indiferent de infracțiune și de tipul măsurii educative, este obligatorie punerea în libertate a inculpatului minor la momentul pronunțării hotărârii în primă instanță", măsura fiind executorie.

Dispozițiile art. 399 alin. (3) lit. d) din Codul de procedură penală, privitoare la judecata în primă instanță, prevăd explicit că "instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv atunci când pronunță: d) o măsură educativă." Or, utilizarea sintagmei "de îndată" în contextul pronunțării hotărârii în primă instanță, în cadrul prevederilor care reglementează dispozițiile primei instanțe în materia măsurilor preventive, conduce la concluzia că momentul punerii în libertate a inculpatului minor arestat preventiv este momentul soluționării cauzei în primă instanță, iar nu momentul rămânării definitive a hotărârii primei instanțe. Dacă intenția legiuitorului ar fi fost aceea de a nu conferi caracter executoriu dispoziției de punere în libertate a inculpatului minor arestat preventiv, nu ar fi utilizat sintagma "de îndată" în cuprinsul prevederilor art. 399 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pe de altă parte, este adevărat că dispozițiile art. 399 alin. (4) din Codul de procedură penală nu prevăd explicit caracterul executoriu al dispoziției de punere în libertate a inculpatului minor arestat preventiv, cu privire la care prima instanță a pronunțat o măsură educativă, însă caracterul executoriu al acestei dispoziții rezultă, pe de o parte, așa cum s-a arătat, din utilizarea sintagmelor "de îndată" și "de asemenea"; iar, pe de altă parte, din efectele pe care le-ar produce o interpretare contrară. Astfel, a admite că dispoziția de punere în libertate a inculpatului minor arestat preventiv cu privire la care prima instanță a pronunțat o măsură educativă nu are caracter executoriu înseamnă a admite că inculpatul minor cu privire la care prima instanță a pronunțat o măsură educativă neprivativă de libertate ar putea fi privat de libertate până la rămânerea definitivă a hotărârii și a admite că inculpatul condamnat la pedeapsa amenzii ar putea fi privat de libertate până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare. De altfel, nici dispozițiile art. 399 alin.

(4) din Codul de procedură penală nu prevăd caracterul executoriu al dispoziției de punere în libertate a inculpatului condamnat la pedeapsa amenzii, care nu însoțește pedeapsa închisorii, la care se face referire în art. 399 alin. (3) lit. c) din același cod. Or, pronunțarea unei măsuri educative neprivative de libertate sau a unei pedepse cu amendă, care nu însoțește pedeapsa închisorii, este incompatibilă cu menținerea privării de libertate a inculpatului. Dispozițiile legale menționate trebuie corelate cu cele ale art. 241 din Codul de procedură penală, care reglementează cazurile generale de încetare de drept a măsurilor preventive, fără ca legiuitorul să facă o enumerare limitativă a acestora, ci doar stabilind existența unor cazuri speciale în alin. (1) lit. d) al aceluiași text de lege, respectiv că măsurile preventive încetează de drept "în alte cazuri anume prevăzute de lege." Un astfel de caz anume prevăzut de lege, care privește exclusiv măsura arestării preventive și care se încadrează în dispoziția art. 241 alin. (1) lit. d), este cazul prevăzut în art. 399 alin. (3) lit. d) din Codul de procedură penală, referitor la pronunțarea unei măsuri educative față de inculpatul minor arestat preventiv. Astfel, întrucât în dispozițiile art. 399 alin. (3) lit. d) din Codul de procedură penală, legiuitorul se referă la "o măsură educativă", fără a face vreo distincție între măsurile educative neprivative de libertate și măsurile educative privative de libertate, rezultă că dispozițiile art. 399 alin. (3) lit. d) din Codul de procedură penală privesc atât măsurile educative neprivative de libertate, cât și măsurile educative privative de libertate. Așa fiind, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 399 alin. (3) lit. d) și alin. (4) din Codul de procedură penală, la momentul soluționării, în primă instanță, a acțiunii penale, prin pronunțarea unei măsuri educative, indiferent de natura acesteia, măsura arestării preventive luată anterior față de inculpatul minor încetează de drept, iar instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului minor arestat preventiv.

Decizia nr. 8 pronunțată în dosarul nr. 2/2015

Prin **Decizia nr. 8 din 27 aprilie 2015** a fost admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și, în consecință, s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 450 alin. (5) raportat la art. 997 și următoarele și art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă;

- cererea de suspendare provizorie se judecă de un complet format din doi judecători

- instanța se pronunță asupra cererii prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac.

Considerentele avute în vedere de **Completul** competent să judece recursul în interesul legii din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost, în esență, următoarele:

I. Caracterul de cerere incidentală. Compunerea completului.

Cererea de suspendare provizorie a executării provizorii, prin ordonanță președințială, prevăzută de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, are caracterul unei cereri incidente, ce se circumscrie definiției legale date prin art. 30 alin. (6) din Codul de procedură civilă acestei categorii de cereri.

Astfel, de esență cererilor incidentale este faptul că sunt formulate în cadrul unui proces în curs. Or, cererea de suspendare provizorie îndeplinește aceste condiții, întrucât se grefează atât pe cererea de apel, cât și pe cererea de suspendare a executării provizorii, prevăzută de art. 450 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De altfel, cererea prevăzută de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă nu ar putea fi formulată în cazul în care debitorul nu promovează calea de atac împotriva dispozițiilor cuprinse în dispozitivul hotărârii primei instanțe, care se bucură de executorialitate provizorie de drept sau judecătorească, și nici în lipsa cererii de suspendare a executării.

În virtutea acestui caracter exclusiv incidental și ca efect al prorogării legale de competență, prin derogare de la prevederile art. 998 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe în primă instanță asupra fondului dreptului, cererea prevăzută de art. 450 alin. (5) din același Cod se judecă de instanța de apel.

Întrucât cererea de suspendare provizorie a executării provizorii nu se introduce pe cale principală, ci este o cerere exclusiv incidentală, de competența tribunalului sau curții de apel, ca instanță de apel, compunerea completului care o judecă este cea prevăzută pentru calea de atac a apelului.

Potrivit art. 54 alin. (2) teza I din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, apelurile se judecă în complet de doi judecători.

II. Calea de atac

Cât privește calea de atac căreia îi este supusă hotărârea pronunțată, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii a constatat că hotărârea dată asupra cererii de suspendare provizorie a executării provizorii nu este supusă niciunei căi de atac.

Din analiza jurisprudenței anexate recursului în interesul legii rezultă că instanțele au aplicat dispozițiile din materia ordonanței președințiale în soluționarea cererii de suspendare provizorie a executării provizorii, constatându-se că, în raport cu limitele sesizării prin recursul în interesul legii, divergența de opinie în legătură cu felul hotărârii și calea de atac aferentă acesteia a fost generată de limitele în care s-a făcut acest lucru.

Așadar, pentru a determina calea de atac este necesar a se identifica, mai întâi, legea aplicabilă în soluționarea cererii de suspendare provizorie a executării provizorii, respectiv art. 997 și următoarele din Codul de procedură civilă ori art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă.

Potrivit dispozițiilor art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă *"Până la soluționarea cererii de suspendare, aceasta va putea fi încuviințată provizoriu, prin ordonanță președințială, chiar înainte de sosirea dosarului, cu respectarea cerinței prevăzute la alin. (4)"*.

Textul citat reglementează suspendarea executării provizorii a hotărârilor de primă instanță, care, în situațiile prevăzute de lege, pot fi puse în executare provizoriu, chiar dacă sunt susceptibile de apel, reprezentând norma specială din materia suspendării executării provizorii.

Cum această normă face trimitere la procedura ordonanței președințiale, reglementată de dispozițiile art. 997 și următoarele din Codul de procedură civilă, rezultă că legiuitorul a înțeles să completeze norma specială cu dispozițiile ce constituie dreptul comun în materia ordonanței președințiale.

După cum s-a arătat, din examinarea hotărârilor atașate a rezultat că instanțele au considerat că sintagma "prin ordonanță președințială" din cuprinsul art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă presupune raportarea în integralitate la dispozițiile titlului VI din cartea a VI-a a Codului de procedură civilă "Procedura ordonanței președințiale".

În conformitate cu dispozițiile art. 719 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *"Până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, la solicitarea părții interesate și numai pentru motive temeinice, instanța competentă poate suspenda executarea. Suspendarea se poate solicita odată cu contestația la executare sau prin cerere separată"*.

Potrivit art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, *"Dacă există urgență și dacă, în cazurile prevăzute la alin. (2), respectiv alin. (3), s-a plătit cauțiunea, instanța poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare. Încheierea nu este supusă niciunei căi de atac. Cauțiunea depusă potrivit prezentului alineat rămâne indisponibilizată chiar dacă cererea de suspendare provizorie este respinsă și este deductibilă din cauțiunea finală stabilită de instanță, dacă este cazul."*

Dispozițiile art. 450 din Codul de procedură civilă reglementează suspendarea executării provizorii a hotărârilor de primă instanță, care, în situațiile prevăzute de lege, pot fi puse în executare provizoriu, chiar dacă sunt susceptibile de apel.

Așadar, obiectul reglementării din art. 450 din Codul de procedură civilă reprezintă o formă de suspendare a executării silită, care nu diferă ca finalitate de suspendarea aceleiași executări în baza altor titluri executorii decât hotărârile judecătorești cu executare provizorie, finalitate constând în oprirea activității formelor de executare sau, după caz, preîntâmpinarea executării silită.

Art. 719 alin. (1) din Codul de procedură civilă, citat anterior, prevede posibilitatea suspendării executării nu numai până la soluționarea contestației la executare, dar și până la soluționarea altei cereri privind executarea silită, această din urmă ipoteză reprezentând o noutate a codului față de reglementarea anterioară.

Din moment ce ipotezele sunt prevăzute distinct, sintagma "cereri privind executarea silită" se referă la cereri cu un alt obiect decât cel al contestației la executare înseși, menționat în art. 712 din Codul de procedură civilă, cu denumirea marginală "Obiectul contestației" (vizând atât contestația la titlu, cât și contestația la executare propriu-zisă).

Întrucât norma nu distinge, prin această sintagmă se înțelege nu numai cererile referitoare la desfășurarea executării silită, dar și orice alte cereri referitoare la executarea silită, așadar inclusiv cereri privind diferitele incidente care împiedică, sting sau amână executarea silită, din categoria cărora face parte și suspendarea executării provizorii.

Or, prin natura sa, suspendarea provizorie a executării,

prevăzută de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, produce efecte până la soluționarea cererii de suspendare a executării, prevăzută de alin. (3) al textului, ceea ce înseamnă că, prin prisma condițiilor din art. 719 alin. (1) din Codul de procedură civilă, intră în domeniul de aplicare al acestuia.

Pe de altă parte, la fel ca în cazul suspendării executării prevăzute de art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, suspendarea prevăzută de art. 450 alin. (5) din același Cod presupune adoptarea de măsuri urgente, cu caracter provizoriu, respectiv până la soluționarea cererii de suspendare a executării provizorii.

Ținând cont și de faptul că, în cazul suspendării executării provizorii, legiuitorul a făcut referire expresă la procedura de soluționare a suspendării executării din art. 719 alin. (6) din Codul de procedură civilă, rezultă că art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă reprezintă dreptul comun în materia suspendării provizorii a executării silită, indiferent dacă executarea silită a început sau nu (față de finalitatea deja arătată a suspendării, constând nu numai în oprirea activității formelor de executare, ci și, după caz, în preîntâmpinarea executării silită).

Pentru acest motiv, în privința suspendării provizorii prevăzute de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, trimiterea expresă la art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă nu era necesară.

Rămâne de văzut dacă trimiterea la ordonanța președințială pe care legiuitorul a făcut-o în art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, ca normă specială, indică o derogare totală de la prevederile art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, de natură să înlăture în totalitate aplicarea acestora din urmă, sau doar una parțială, ceea ce ar impune aplicarea normei de drept comun din textul indicat.

Aplicarea mecanică a principiului *specialia generalibus derogant* ar conduce la concluzia unei derogări totale, dacă s-ar avea în vedere accepțiunea de "ansamblu de norme după care se conduc părțile și instanța în soluționarea unei pricini urgente", iar legiuitorul nu a precizat expres că se aplică doar anumite norme din procedura ordonanței președințiale și care anume.

Cu toate acestea, se observă că art. 1.000 alin. (1) din Codul de procedură civilă permite derogări ("dacă prin legi speciale nu se prevede altfel") de la regula privind calea de atac deschisă împotriva hotărârii prin care se ordonă măsuri provizorii, astfel încât se impune interpretarea art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă în sensul că, în privința căii de atac, care interesează în cauză, se aplică prevederile art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, însemnând că hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac.

Există numeroase situații în care, în diferite materii (de exemplu, art. 217 și art. 630 din Codul civil, art. 547, art. 920, art. 1.046-1.049 din Codul de procedură civilă), legiuitorul face referire în mod expres la instituția ordonanței președințiale, cu finalitatea derulării unei proceduri de natură contencioasă care are ca obiect "ordonarea" de către instanța de judecată a unor măsuri provizorii, în cazuri urgente.

Atunci când legea de procedură civilă indică instituția ordonanței președințiale, finalitatea trimiterii este atinsă prin obținerea unei hotărâri judecătorești de ordonare a unor măsuri

provizorii, cu îndeplinirea condițiilor de admisibilitate prevăzute de art. 997 alin. (1) din Codul de procedură civilă (fie că se consideră că sunt prezumate, fie că trebuie dovedite în toate cazurile), hotărâre ce produce efectele prevăzute de art. 997 și 1.002 din Codul de procedură civilă, chiar dacă nu se respectă întocmai procedura de soluționare descrisă de art. 999 din Codul de procedură civilă.

Așadar, sintagma "prin ordonanță președințială", regăsită în art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, nu înseamnă în mod necesar aplicarea tuturor normelor titlului VI din cartea a VI-a a Codului de procedură civilă, intenția legiuitorului în elaborarea normei desprinzându-se din context, fiind suficientă, pentru ca trimiterea să nu fie lipsită de efecte, asigurarea finalității menționate anterior.

Or, pentru determinarea contextului în care se interpretează norma de trimitere este esențial a se observa că, în toate situațiile, trimiterea are drept scop parcurgerea unei proceduri simplificate, rapide, de luare a unor anumitor măsuri provizorii, în cazuri urgente, într-o judecată de primă instanță, în materii unde nu se prevede o procedură de aceeași natură.

Art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă este singura situație în care, deși există o asemenea procedură (respectiv cea din art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă) în norma ce reprezintă dreptul comun, iar acea procedură (în sens nu numai de procedură de soluționare, ci și de regim al căii de atac împotriva hotărârii) este mai eficientă decât cea a ordonanței președințiale, legiuitorul a făcut, totuși, referire la ordonanța președințială.

În acest context, referirea menționată nu poate fi înțeleasă în sensul lipsirii totale de efecte a procedurii (în sens larg) prevăzute de art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, cât timp aplicarea acestor din urmă prevederi conduce la adoptarea unor măsuri provizorii, într-un cadru mai eficient decât cel asigurat prin procedura ordonanței președințiale.

Astfel, deși art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă trimite la alin. (2) și (3) din art. 719 din Codul de procedură civilă, alin. (7) din același articol reglementează o formă particulară de ordonanță președințială, iar prevederea privind imposibilitatea exercitării oricărei căi de atac corespunde mai bine urgenței presupuse de suspendarea provizorie.

Printr-o asemenea interpretare teleologică a dispozițiilor art. 450 alin. (5), coroborate cu prevederile art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, se poate considera că art. 719 alin. (7) este aplicabil în ceea ce privește calea de atac împotriva hotărârii ce produce efectele unei ordonanței președințiale, pronunțate într-un cadru în care au fost respectate caracteristicile esențiale ale ordonanței președințiale.

Ca atare, suntem în prezența unei derogări de la dispozițiile art. 1.000 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în sensul că hotărârea prin care se soluționează cererea întemeiată pe art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă nu este supusă vreunei căi de atac.

O asemenea soluție nu decurge din adăugarea la lege, ci din interpretarea, permisă instanței, a dispozițiilor legale incidente, mai mult, este și oportună, întrucât este de natură să înlăture dificultățile ivite în practică în aplicarea integrală a prevederilor art. 997-1.002 din Codul de procedură civilă, prin parcurgerea căilor

de atac prevăzute de art. 1.000 din Codul de procedură civilă, ce ar conduce la prelungirea procesului, cu atât mai mult cu cât este posibilă suspendarea executării ordonanței președințiale în cadrul apelului. Mai mult, de cele mai multe ori, calea de atac exercitată rămâne fără obiect prin soluționarea cererii de suspendare a executării întemeiate pe art. 450 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Așa cum s-a remarcat și în doctrină, de cele mai multe ori, eventualul apel sau recurs exercitat ar deveni lipsit de obiect, întrucât, până la soluționarea lui, cererea de suspendare a executării provizorii va fi rezolvată de completul care va judeca apelul împotriva hotărârii care se bucură de executare provizorie.

III. Denumirea hotărârii

Cu privire la tipul hotărârii care se pronunță, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii constată că aceasta nu poate fi decât o încheiere.

Denumirea hotărârilor este reglementată de dispozițiile art. 424 din Codul de procedură civilă, acestea putând fi sentințe ori decizii, în condițiile prevăzute de alin. (1)-(4), ori încheiere pentru toate celelalte hotărâri date de instanță, conform alin. (5) al textului, doar dacă legea nu prevede altfel.

Denumirea hotărârii în cauza de față decurge din dispozițiile exprese ale art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, ca normă de drept comun, a cărei aplicabilitate a fost anterior analizată. Potrivit dispozițiilor legale invocate: *"Dacă există urgență și dacă, în cazurile prevăzute la alin. (2), respectiv alin. (3), s-a plătit cauțiunea, instanța poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare"*.

Este adevărat că în literatura de specialitate se arată că în procedura specială a ordonanței președințiale instanța se pronunță printr-o hotărâre numită ordonanță/ordonanță președințială, însă titlul VI din cartea a VI-a a Codului de procedură civilă, "Procedura ordonanței președințiale", nu conține vreo prevedere expresă în acest sens, iar art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă nu face nici el vreo derogare. Or, art. 424 alin. (5) din Codul de procedură civilă permite doar o derogare expres indicată prin lege.

Decizia nr. 9 pronunțată în dosarul nr. 3/2014

Prin **Decizia nr. 9 din 25 mai 2015** a fost admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și, în consecință, s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 128 alin. (1) lit. d), art. 134 alin. (2) și art. 135 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportate la dispozițiile art. 3 alin. (1), art. 5, art. 36 alin. (1), alin. (2) lit. d) și alin. (6) lit. a) pct. 13 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 21 lit. b) și art. 24 lit. d) din Legea-cadru a descentralizării nr.195/2006, procedura de aplicare a măsurii tehnico-administrative constând în ridicarea vehiculelor staționate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă, prevăzută de art.64 și art.97

alin. (1) lit. d) și alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002, nu poate fi reglementată prin hotărâri ale consiliilor locale.

Pentru a rezolva problema modului de interpretare și aplicare a prevederilor legale incidente în cauza, Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii a arătat că mai întâi trebuie clarificată noțiunea de „regulament”. După cum se poate observa, atât art. 97 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, cât și art. 64 alin. (3) din același act normativ fac trimitere la noțiunea de „regulament”. Pentru lamurirea înțeleșului acestei noțiuni din cuprinsul celor două articole prezintă importanța, din perspectiva soluționării problemei de drept analizate, prevederile art. 134 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, situate în cap. X „Dispoziții finale”, potrivit cărora, „În termen de 30 de zile de la data publicării, Ministerul Administrației și Internelor va elabora regulamentul de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, care se aproba prin hotărâre a Guvernului”, precum și dispozițiile art. 135, potrivit cărora, „În termen de 90 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență, la propunerea Ministerului Administrației și Internelor, Guvernul va emite hotărârea de modificare și completare a Hotărârii Guvernului nr. 85/2003 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, denumit regulament în cuprinsul prezentei ordonanțe de urgență, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I”. Pentru ducerea la îndeplinire a dispozițiilor art. 134 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 a fost adoptat Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 85/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 31 ianuarie 2003. Acest regulament a fost abrogat expres prin art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 26 octombrie 2006, act normativ care, în executarea art. 135 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, a aprobat noul regulament de aplicare a ordonanței de urgență. Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006 nu cuprinde, în cap. VIII „Sanțiuni contravenționale și măsuri tehnico-administrative”, secțiunea a 2-a „Măsuri tehnico-administrative” (art. 189-203), soluții legislative exprese, de reglementare a procedurii de ridicare a vehiculelor staționate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă. O procedura unitară de aplicare a măsurii tehnico-administrative în discuție nu a fost reglementată prin hotărâre emisă de Guvern în aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nici după modificarea acestui act normativ prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 29 iunie 2007. Rezultă din cele expuse că, la nivel de reglementare secundară, data în competența Guvernului prin art. 135 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, există un vid, așa cum de altfel observa și Avocatul Poporului prin sesizarea de recurs în interesul legii. Este important de stabilit dacă termenul de „regulament” utilizat în cuprinsul art. 64 alin. (3) și art. 97 alin. (6) din Ordonanța de

urgenta a Guvernului nr. 195/2002 se refera la regulamentul de aplicare a acestei ordonante sau are in vedere si regulamente ce pot fi aprobate prin hotarari ale consiliilor locale. Un prim aspect care intereseaza in solutionarea acestei chestiuni porneste de la imperativul asigurarii unitatii terminologice a textelor unei reglementari⁴. Raportat la exigentele unitatii terminologice, singura concluzie la care se poate ajunge este aceea ca notiunea de „regulament” din cuprinsul celor doua texte se refera la regulamentul de aplicare a Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 195/2002 la care se face trimitere si in cuprinsul art. 135 din acest act normativ. La aceeasi concluzie se ajunge si in urma interpretarii sistematice a dispozitiilor cuprinse in cap. IX „Atributii ale unor ministere si ale altor autoritati ale administratiei publice” din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 195/2002 si din coroborarea acestor prevederi cu cele cuprinse in Legea nr. 215/2001 si Legea-cadru a descentralizarii nr. 195/2006. Concluzia care se impune in legatura cu aceasta notiune este aceea ca notiunea de „regulament” din cuprinsul celor doua texte - art. 97 alin. (6) si art. 64 alin. (3) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 195/2002 - se refera la Regulamentul de aplicare a Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 195/2002.

A doua chestiune ce trebuie clarificata este legata de competenta autoritatilor administratiei publice centrale in raport cu a celor locale in materia supusa reglementarii prin acest act normativ. Astfel, in cuprinsul cap. IX din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 195/2002 sunt delimitate competentele (atributiile) autoritatilor administratiei publice centrale si ale celor locale in materia supusa reglementarii prin acest act normativ. Pe baza acestor delimitari se poate identifica, in privinta autoritatilor administratiei publice locale, o competenta speciala, circumscrisa atributiilor expres si limitativ prevazute de art. 128 alin. (1) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 195/2002. Prin art. 128 alin. (1) lit. d) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 195/2002, in privinta autoritatilor administratiei publice locale exista o competenta de reglementare de nivel secundum lege, cu avizul politiei rutiere, in ceea ce priveste regimul de acces si circulatie, stationare si parcare pentru diferitele categorii de vehicule. In ceea ce priveste ridicarea si depozitarea in spatii special amenajate a autovehiculelor, remorcilor, caroseriilor si subansamblurilor acestora, atributiile autoritatilor administratiei publice locale vizeaza, potrivit art. 128 alin. (1) lit. g) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 195/2002, doar luarea acestor masuri asupra unor astfel de bunuri devenite improprie din punct de vedere tehnic pentru a circula pe drumurile publice, abandonate sau parasite pe domeniul public. Pe de alta parte, potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, administratia publica locala din unitatile administrativ-teritoriale se organizeaza si functioneaza in temeiul principiilor descentralizarii, autonomiei locale, deconcentrarii serviciilor publice, eligibilitatii autoritatilor administratiei publice locale, legalitatii si consultarii cetatenilor in solutionarea problemelor locale de interes deosebit. Principiul autonomiei locale, astfel cum este definit de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, presupune dreptul si capacitatea efectiva a autoritatilor administratiei publice locale de a solutiona si de a gestiona treburile publice, in numele si in interesul colectivitatilor locale pe care le reprezinta, in conditiile legii. Se observa ca, potrivit

definitiei legale, principiul autonomiei locale se conjuga cu principiul legalitatii care, din perspectiva atributiilor (competentelor) autoritatilor ce realizeaza autonomia locala, presupune stabilirea acestor domenii numai prin lege si doar in limitele legii, dreptul de initiativa al acestor autoritati si, implicit, de reglementare putand viza doar acele domenii care nu sunt date in mod expres in competenta altor autoritati publice⁵. Pe de alta parte, potrivit art. 36 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, „Consiliul local are initiativa si hotaraste, in conditiile legii, in toate problemele de interes local, cu exceptia celor care sunt date prin lege in competenta altor autoritati ale administratiei publice locale sau centrale”. Art. 36 alin. (2) lit. d) si alin. (6) lit. a) pct. 13 din Legea nr. 215/2001 arata ca, potrivit competentelor sale si in conditiile legii, consiliul local asigura cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind podurile si drumurile publice. Art. 21 lit. b) din Legea-cadru a descentralizarii nr. 195/2006 stabileste, printre competentele exclusive ale autoritatilor administratiei publice locale de la nivelul comunelor si oraselor, administrarea infrastructurii de transport rutier de interes local⁶. Potrivit art. 24 lit. d) din Legea-cadru a descentralizarii nr. 195/2006, autoritatile administratiei publice locale de la nivelul comunelor si oraselor exercita competente partajate cu autoritatile administratiei publice centrale privind ordinea si siguranta publica⁷. In acelasi sens sunt si dispozitiile art. 5 din Legea nr. 215/2001, potrivit carora: „Art. 5. - (1) Autoritatile administratiei publice locale exercita, in conditiile legii, competente exclusive, competente partajate si competente delegate.

(2) Autonomia locala confera autoritatilor administratiei publice locale dreptul ca, in conditiile legii, sa aiba initiative in toate domeniile, cu exceptia celor care sunt date in mod expres in competenta altor autoritati publice”. Prin urmare, in domeniul circulatiei pe drumurile publice exista o competenta de reglementare partajata intre autoritatile administratiei publice centrale si autoritatile administratiei publice locale, competenta acestora din urma existand doar in situatiile prevazute de art. 128 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 195/2002. Ridicarea si depozitarea vehiculelor stationate/oprite neregulamentar pe partea carosabila prevazute de Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 195/2002 constituie, in esenta, masuri de buna administrare a traficului rutier⁸ si de restabilire a situatiei anterioare incalcarii ordinii de drept prin savarsirea contraventiei⁹, iar reglementarea acestora nu poate fi detasata de regimul juridic de drept contraventional sub incidenta caruia se afla fapta savarsita, sanctiunea principala si, dupa caz, sanctiunea contraventionala complementara carora le sunt atasate. In aceasta materie, delimitarea competentelor de reglementare se realizeaza, pe de o parte, pe baza actului normativ cadru care le instituie si care, astfel cum s-a demonstrat in precedent, face trimitere la „regulament”, in sensul de Regulament de aplicare a Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 195/2002. Pe de alta parte, aceasta delimitare se face si prin raportare la sfera atributiilor autoritatilor administratiei publice locale, stabilite prin lege, fie cu titlu de competente exclusive, fie cu titlu de competente partajate. In privinta ridicarii vehiculelor stationate/oprite neregulamentar pe partea carosabila, competenta de reglementare a autoritatilor administratiei publice locale nu ar

putea fi susținută pe temeiul art. 128 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, întrucât aceste reglementări referitoare la regimul de acces, circulație, staționare și parcare pentru diferite categorii de vehicule se circumscriu unei competențe de administrare a infrastructurii de transport rutier de interes local. Or, ridicarea vehiculelor staționate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă, ca măsură tehnico-administrativă, accesorie unei fapte sancționate contravențional referitoare la nerespectarea regulilor de circulație pe drumurile publice, înțeleasă ca măsură de restabilire a ordinii publice, aparține unei competențe partajate a autorităților administrației publice locale, ceea ce presupune ca atribuțiile de reglementare aparțin autorităților administrației publice centrale (Guvern), iar cele de executare, în concret, a măsurii, autorității administrației publice locale. Se poate aprecia că autoritatea administrativă publică locală nu a fost abilitată de legiuitor de a reglementa o procedură efectivă pentru punerea în aplicare a măsurii tehnico-administrative privind ridicarea și depozitarea în locuri special amenajate a vehiculelor staționate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă. Cu atât mai mult, autoritățile administrației publice locale nu pot reglementa sancțiuni complementare, normele art. 5 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 fiind lipsite de echivoc sub acest aspect. Prin urmare, în condițiile în care au fost adoptate hotărâri ale consiliilor locale pentru reglementarea unei proceduri de aplicare a măsurii tehnico-administrative de ridicare a vehiculelor staționate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă, acestea sunt lovite de nulitate. Sancțiunea nulității intervine ca urmare a nerespectării competenței de reglementare a autorităților administrației publice locale în această materie și pentru încălcarea normelor de tehnică legislativă consacrate prin art. 4 alin. (3), art. 80 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora actele normative date în executarea legilor, ordonanțelor sau a hotărârilor Guvernului, inclusiv actele autorităților administrației publice locale, se emit în limitele și potrivit normelor care le ordona, și prin art. 81 alin. (2) din același act normativ, potrivit cărora reglementările cuprinse în hotărârile consiliilor locale nu pot contraveni Constituției României și reglementărilor din actele normative de nivel superior. Una dintre condițiile de valabilitate a actelor administrative, inclusiv a celor cu caracter normativ, este reprezentată de respectarea principiului legalității care guvernează competența autorităților publice, ceea ce presupune emiterea actului administrativ doar în limitele și cu respectarea competenței stabilite prin Constituție, lege sau alte acte normative de nivel superior. Regulile în materie de competență, fiind de strictă interpretare și aplicare, înseamnă că un organ al administrației publice nu poate adopta/emite acte în afara competenței sale prevăzute prin lege și nici nu își poate atribui competențe proprii, de reglementare, în afara celor prevăzute de lege și actele administrative de autoritate de nivel superior, sancțiunea pentru încălcarea acestor norme de ordine publică referitoare la competență fiind nulitatea absolută a actului administrativ astfel emis/adoptat. Bineînțeles că autoritățile administrației publice au competența de a acționa pentru organizarea executării și executarea în concret a legii, ceea ce

implică și adoptarea, în acest scop, a unor reglementări specifice de nivel secundum legem, însă competența de reglementare a unei proceduri de ridicare a vehiculelor staționate neregulamentar pe partea carosabilă a fost concepută de legiuitorul delegat (Guvern) ca un atribut de competență exclusivă a autorității centrale, astfel încât vidul de reglementare existent la nivelul Regulamentului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu poate fi acoperit prin adoptarea unor hotărâri de către autoritățile deliberative ale autorităților administrației publice locale. În concluzie, în privința acestei chestiuni, competența de reglementare a unei proceduri de ridicare a vehiculelor staționate neregulamentar pe partea carosabilă a fost concepută de legiuitorul delegat (Guvern) ca un atribut de competență exclusivă a autorității administrației centrale, iar autoritatea administrației publice locale nu a fost abilitată de legiuitor de a reglementa o procedură efectivă pentru punerea în aplicare a măsurii tehnico-administrative privind ridicarea și depozitarea în locuri special amenajate a vehiculelor staționate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă. În cazul în care autoritatea administrației publice locale adoptă hotărâri pentru reglementarea unei proceduri de aplicare a măsurii tehnico-administrative de ridicare a vehiculelor staționate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă, acestea sunt lovite de nulitate.

Decizia nr. 10 pronunțată în dosarul nr. 4/2015

Prin **Decizia nr. 10 din 25 mai 2015** a fost respins, ca inadmisibil, recursul în interesul legii formulat de Colegiul de Conducere al Curții de Apel Bacău privind incidența deciziei nr. 19 din 17 octombrie 2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dosarul nr. 18/2011 în cauzele care au ca obiect contestații împotriva deciziilor emise în temeiul Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, prin care se soluționează cererile de recalculare a drepturilor de pensie.

În argumentare s-a reținut că așa cum rezultă din interpretarea dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, obiectul sesizării cu un recurs în interesul legii nu poate privi decât o dispoziție legală care a fost interpretată și aplicată în mod neunitar, așadar o problemă de drept soluționată în mod diferit de către instanțele judecătorești.

În cauză s-a constatat că autorii sesizării nu au indicat un text de lege a cărui interpretare și aplicare a fost făcută de instanțe în mod neunitar.

Nu s-a precizat dacă prin sintagma "incidența Deciziei nr. 19/2011" se urmărește a se supune analizei efectul obligatoriu al unui recurs în interesul legii dat în interpretarea unei dispoziții abrogate, dar care a fost reluată în noul act normativ ce legiferează în aceeași materie.

De asemenea, nu s-a solicitat nici interpretarea a chiar noimei de drept substanțial cuprinse în noua lege, plecând de la constatarea identității acesteia cu vechea reglementare și de la interpretarea dată acestei din urmă reglementări printr-un recurs în interesul legii.

Ceea ce consideră instanța de trimitere că ar constitui obiect al recursului este efectul dezlegării cuprinse în Decizia nr. 19/2011 asupra cauzelor având același obiect cu cel ce constituia obiectul jurisprudenței divergente anterior, respectiv dacă

veniturile obținute din formele de retribuire în acord pot fi valorificate la calculul punctajului lunar al asiguratului căruia i sau deschis drepturile de pensie sub imperiul Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Însă a analiza dacă o decizie pronunțată în interpretarea unui text de lege abrogat se aplică unei dispoziții legale dintr-o lege nouă care a preluat reglementarea abrogată nu se circumscrie sferei de reglementare, chiar extinsă, a noțiunii de problemă de drept.

În concluzie, constatând că o decizie pronunțată în interesul legii nu poate constitui temei juridic al unei solicitări referitoare la statuarea asupra unui mod imperativ de aplicare a acesteia, recursul în interesul legii a fost respins ca inadmisibil.

Decizia nr.11 pronunțată în dosarul nr. 5/2015

Prin **Decizia nr. 11 din 25 mai 2015** a fost admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de Conducere al Curții de Apel Ploiești și s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 4 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, aprobată prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (3) din anexa 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1550/2004 de aprobare a Normelor metodologice de evaluare a pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în vederea recalculării în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977 - 31 martie 2001 este:

-20 de ani în cazul celor care au lucrat efectiv în grupa I de muncă și

-25 de ani în cazul celor care au lucrat efectiv în grupa a II-a de muncă, conform art. 14 din Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare;

-30 de ani (în cazul bărbaților) și 25 de ani (în cazul femeilor), pentru cei care au lucrat efectiv în grupa a III-a de muncă, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare.

Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii a reținut următoarele aspecte:

După o analiză complexă și coroborată a prevederilor legale incidente s-a reținut că stagiul complet de cotizare va fi reprezentat de vechimea integrală în munca prevăzută de Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare, pentru recunoașterea dreptului la pensie integrală pentru munca depusă și limita de vârstă, vechime prevăzută în mod diferentiat de lege, în funcție de grupa de muncă în care acea persoana a lucrat efectiv.

În consecință, pentru cei al căror drept la pensie a fost stabilit în perioada 1 iulie 1977-31 martie 2001 și care au lucrat efectiv 20 de ani în grupa I de muncă ori 25 de ani în grupa a II-a de muncă rezulta ca stagiul complet de cotizare coincide cu vechimea integrală în munca prevăzută de art. 14, vechime la

împlinirea careia (cumulată cu condiția vârstei legale de pensionare, derogatorie și aceasta) aveau vocația înscrierii la pensia integrală pentru munca depusă și limita de vârstă.

Doar în cazul persoanelor ale căror drepturi la pensie au fost stabilite în același interval și care au lucrat în grupa a III-a de muncă stagiul complet de cotizare este de 30 de ani în cazul bărbaților și de 25 de ani în cazul femeilor, prin luarea în considerare a dispozițiilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare, care consacră vechimea integrală în munca de drept comun.

Dispozițiile art. 14 din același act normativ sunt dispoziții de excepție de la regula, asadar aplicabile în mod prioritar în interpretarea coroborată a art. 2 alin. (1) și (3) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.550/2004, cu modificările și completările ulterioare, menite a asigura un regim juridic mai favorabil, pentru motive de ordin obiectiv și rezonabil, celor care au lucrat în grupele superioare de muncă, grupa I și grupa a II-a de muncă, în sistemul Legii nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare.

În concluzie, s-a statuat în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, coroborate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (3) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.550/2004, cu modificările și completările ulterioare, prin care au fost aprobate Normele metodologice de evaluare a pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare date de 1 aprilie 2001, în vederea recalculării în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, că stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977-31 martie 2001 este:

- 20 de ani în cazul celor care au lucrat efectiv în grupa I de muncă; și

- 25 de ani în cazul celor care au lucrat efectiv în grupa a II-a de muncă, conform art. 14 din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistenta

sociale, cu modificările și completările ulterioare;

- 30 de ani (în cazul bărbaților) și 25 de ani (în cazul femeilor), pentru cei care au lucrat efectiv în grupa a III-a de muncă, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistenta socială, cu modificările și completările ulterioare.

Decizia nr.12 pronunțată în dosarul nr. 6/2015

Prin **Decizia nr. 12 din 08 iunie 2015** a fost admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava și, în consecință, s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1073 și art. 1077 din Codul civil de la 1864, art. 5 alin. (2) din titlul X al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările

ulterioare, art. 1279 alin. (3) teza I și art. 1669 alin. (1) din Codul civil, în situația în care promitentul-vânzător a promis vânzarea întregului imobil, deși nu are calitatea de proprietar exclusiv al acestuia, promisiunea de vânzare nu poate fi executată în natură sub forma pronunțării unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare pentru întregul bun, în lipsa acordului celorlalți coproprietari.

În esență, au fost reținute următoarele argumente:

Soluția de admitere a acțiunii și de pronunțare a unei hotărâri care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare pentru întregul imobil, deși promitentul-vânzător este titularul unei cote-părți asupra bunului, hotărâre sub condiție rezolutorie, ignoră faptul că hotărârea judecătorească este un act jurisdicțional specific, pronunțat de instanțe prevăzute de lege și învestite cu atribuții de judecată, care tranșează litigiul dintre părți și îl finalizează astfel încât acesta nu mai poate fi repus în discuție.

Hotărârea pronunțată de o instanță de judecată este fundamental diferită de un contract încheiat între părți, îndeplinind funcții diferite, dar având fiecare un regim juridic specific.

Contractul reprezintă acordul de voință al părților, încheiat cu scopul de a produce efecte juridice, părțile având drepturi și obligații ce pot fi afectate de termene, sarcini și condiții, inclusiv de o condiție rezolutorie.

Or, în ceea ce privește o hotărâre judecătorească, aceasta reprezintă actul jurisdicțional de dispoziție al instanței, prin care judecătorul se dezinvestește de soluționarea litigiului concret ce i-a fost dedus judecării. Hotărârea judecătorească se bucură de autoritate de lucru judecat, este executorie și tranșează definitiv litigiul dintre părți, răspunzând nevoii de securitate juridică, interzicând părților readucerea litigiului în fața instanței.

În acest context este de neconceput pronunțarea unei hotărâri a instanței sub condiție rezolutorie, pentru că ar însemna că litigiul dintre părți nu a fost tranșat, existând posibilitatea reluării sale la îndeplinirea condiției.

Pronunțând hotărârea, instanța nu încheie contractul în locul părților, ci verifică existența elementelor acestuia în înțelegerea acestora și, numai în măsura în care acestea se regăsesc, iar refuzul uneia dintre părți era nejustificat, atunci instanța pronunță hotărârea care să suplinească această cerință.

Hotărârea judecătorească pronunțată în acest caz asigură executarea silită a obligației de a face, legal asumată prin promisiunea de vânzare, și nu împrumută natura juridică a contractului de vânzare-cumpărare. Prin hotărârea pronunțată de instanță se valorifică dreptul creditorului (promitent-cumpărător) de a obține în natură executarea obligației de a încheia contractul apt să transmită dreptul de proprietate, asumată de debitor (promitent-vânzător), hotărârea judecătorească neputând fi confundată cu însuși contractul de vânzare, în sens de *negotium*.

Pe de altă parte, din perspectiva actualului Cod civil, prin mecanismul pronunțării hotărârii care ține loc de contract pentru întregul imobil, deși promisiunea de vânzare a fost făcută doar de către un coproprietar, se ajunge să se creeze coproprietarilor vătămați o situație juridică defavorabilă, comparativ cu situația în care aceștia s-ar fi aflat dacă s-ar fi încheiat însuși contractul de vânzare.

Astfel, chiar dacă promisiunea nu se confundă cu

vânzarea propriu-zisă, elementele esențiale ale acesteia (lucrul vândut și prețul) trebuie să fie convenite de părți încă de la data promisiunii. Atât sub imperiul vechii reglementări, cât și din perspectiva actualului Cod civil, promisiunea trebuie să conțină toate clauzele esențiale ale contractului promis, în lipsa cărora promisiunea nu ar putea fi executată.

În situația analizată, promitentul-vânzător își asumă obligația de a încheia contract de vânzare-cumpărare și de a transmite proprietatea asupra întregului imobil, deși, la momentul încheierii promisiunii de vânzare, el deține doar o cotă-parte ideală din dreptul de proprietate.

Pentru a-și putea executa promisiunea de vânzare a întregului bun, promitentul-vânzător ar trebui ca, anterior încheierii contractului promis, să devină proprietar exclusiv al bunului (fie prin partaj, fie într-o altă modalitate juridică), întrucât, în situația în care ar încheia totuși un contract de vânzare pentru întregul bun, deși nu este proprietar decât pe o cotă-parte, ar nesocoti principiul instituit de art. 641 alin. (4) din Codul civil (principiu recunoscut și anterior în materia coproprietății), respectiv acela potrivit căruia actele de dispoziție cu privire la bunul comun nu se pot încheia decât cu acordul tuturor coproprietarilor.

Conform prevederilor actualului Cod civil, sancțiunea actului juridic încheiat cu încălcarea acestui principiu este inopozabilitatea actului față de coproprietarul care nu a consimțit, expres sau tacit, la încheierea acestuia [art. 642 alin. (1) din Codul civil].

Din examinarea hotărârilor judecătorești în care s-au pronunțat soluții de admitere a acțiunilor rezultă că reclamantul, promitent-cumpărător, i-a chemat în judecată și pe ceilalți coproprietari. De altfel, chiar dacă reclamantul ar fi omis chemarea în judecată a acestora, instanța ar fi trebuit să pună în discuție introducerea lor forțată în proces, nefiind posibilă pronunțarea unei hotărâri care să vizeze întregul bun în lipsa celorlalți coproprietari.

Or, în contextul acestui cadru procesual pasiv și având în vedere regulile care guvernează efectele hotărârilor judecătorești, acestea sunt obligatorii pentru părțile litigante. Coproprietarii care nu au consimțit la încheierea actului vor fi nevoiți să respecte realitatea juridică statuată prin hotărârea judecătorească, nemaiputând invoca inopozabilitatea actului de vânzare validat prin hotărârea pronunțată în procesul în care au avut calitate procesuală pasivă. Astfel, se ajunge ca prin mecanismul pronunțării hotărârii care să țină loc de contract să se creeze coproprietarilor vătămați o situație juridică mai grea decât atunci când s-ar fi încheiat contractul de vânzare fără concursul instanței de judecată, contrar normelor și principiilor care guvernează regulimul coproprietății.

Nici soluția admiterii în parte a acțiunii, în limita cotei de proprietate a coproprietarului promitent, nu poate fi avută în vedere, în situația în care instanța este investită exclusiv cu cererea privind pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract pentru întregul bun.

Conform principiului disponibilității, promitentul-cumpărător este singurul în măsură să opteze între obținerea unei hotărâri pentru o cotă-parte ideală din imobil (situație în care promisiunea de vânzare fiind astfel valorificată, promitentul-

cumpărător nu ar mai putea să ceară rezoluțiunea acesteia) sau să ceară rezoluțiunea promisiunii, cu daune-interese, în situația în care nu este interesat să dobândească o cotă-parte ideală (intenția sa la data încheierii promisiunii fiind aceea de a dobândi bunul individual, în întregime).

Decizia nr.13 pronunțată în dosarul nr.8/2015

Prin Decizia nr. 13 din 22 iunie 2015 a fost admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și, în consecință, s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2 alin. (1) lit. f) și art.10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 94 și art. 95 din Codul de procedură civilă, litigiile având ca obiect acțiuni prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt de competența instanțelor se constată că litigiile vizate prin sesizare intră în sfera contenciosului administrativ, având în vedere calitatea părților, de autorități publice, iar obiectul acestora îl constituie refuzul de soluționare a unor cereri referitoare la un drept prevăzut de lege.

Pe cale de consecință, competența de soluționare a unor asemenea litigii revine instanțelor de contencios administrativ.

S-a reținut, în esență, că natura juridică a drepturilor și obligațiilor corelative de a finanța sistemul de asistență socială este una de drept administrativ, deoarece aplicarea prevederilor legale invocate în sesizare vizează organizarea și stabilirea atribuțiilor organelor administrației publice și raporturile dintre aceste organe.

Potrivit dispozițiilor art. 32 lit. c) și art. 37 din Legea nr. 47/2006 privind sistemul național de asistență socială (în vigoare până la data de 22 decembrie 2011) consiliile județene înființează și organizează, în subordinea lor, direcții generale de asistență socială cu atribuții de sprijin financiar și tehnic pentru susținerea serviciilor sociale; asistența socială se finanțează, în principal, din fonduri alocate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, iar conform art. 40 alin. (1) din aceeași lege, de la bugetele județelor se alocu fonduri pentru finanțarea serviciilor sociale organizate la nivelul județului și pentru finanțarea prestațiilor sociale stabilite prin hotărâri ale consiliilor județene și ale municipiilor, ale orașelor și ale comunelor sau prin legi speciale, după caz.

În raport cu dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, natura juridică a raportului dedus judecătii este evident una de drept administrativ, deoarece aplicarea prevederilor legale invocate prin acțiune vizează organizarea și îndeplinirea atribuțiilor organelor administrației publice locale și raporturile dintre aceste organe competențele consiliului local și ale consiliului județean, pe de o parte, și finanțarea direcției generale de asistență socială și

protecția copilului, pe de altă parte, toate implicând organul de administrație locală.

Izvorul obligației de plată a sumelor reprezentând diferența dintre costul mediu lunar și contribuția lunară de întreținere care revine ca obligație de plată pentru beneficiarii de servicii de asistență socială persoane cu domiciliu în alte localități îl constituie un act administrativ.

În aplicarea reglementărilor în materia asistenței sociale, organele administrației publice locale au obligația de a stabili prin acte administrative contribuția colectivității la finanțarea activităților de protecție a persoanelor defavorizate.

Conținutul raporturilor de drept administrativ îl formează drepturile și obligațiile subiectelor acestui raport, a căror particularitate este aceea că exercitarea drepturilor subiective constituie o obligație legală.

Trebuie subliniat în acest context că, potrivit art. 2 alin. (2) din Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap nr. 468/2009 privind aprobarea Instrucțiunilor pentru aplicarea art. 54 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, solicitarea conducătorului direcției generale de asistență socială și protecția copilului din unitatea administrativ-teritorială în care persoana cu handicap își are domiciliul, privind admiterea acesteia într-un centru rezidențial public din alt județ decât cel de domiciliu, reprezintă actul administrativ în baza căruia se realizează decontarea cheltuielilor.

De altfel, natura juridică a litigiilor având ca obiect acordarea beneficiilor de asistență socială și furnizarea serviciilor sociale inclusiv cele reglementate de Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare rezultă cu evidență din prevederile art. 143 alin. (1) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011.

Potrivit acestui text de lege, actele administrative emise de autoritățile publice centrale și locale privind acordarea beneficiilor de asistență socială și furnizarea serviciilor sociale pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ, în baza condițiilor prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Argumentul potrivit căruia obiectul litigiilor îl constituie pretenții de natură civilă și, astfel, excedează sferei contenciosului administrativ, stabilită prin art. 8 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu poate fi reținut cât timp aceste pretenții nu își au izvorul în raporturi juridice civile, ci chiar în lege.

Având în vedere cele mai sus menționate, litigiilor având ca obiect acțiuni în pretenții prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, le sunt aplicabile prevederile art. 10 alin. (1) teza I din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și

completările ulterioare, competența de soluționare în primă instanță revenind tribunalelor secțiile de contencios administrativ.

Decizia nr. 14 pronunțată în dosarul nr. 9/2015

Prin Decizia nr. 14 din 22 iunie 2015 au fost admise recursurile în interesul legii formulate de Avocatul Poporului și de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, stabilindu-se că:

- în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 9/2000, aprobată de Legea nr. 356/2002, cu modificările și completările ulterioare, a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011, aprobată de Legea nr. 43/2012, cu modificările și completările ulterioare, a dispozițiilor art. 120 alin. (7) și art. 124 alin. (2) din Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare, dobânda care se acordă pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite prin hotărâri judecătorești, este dobânda fiscală prevăzută de dispozițiile art. 124 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu dispozițiile cu art. 120 alin. (7) din același act normativ.

- în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 994 din Codul civil de la 1864, art. 1535 din Codul civil, art. 124 alin. (1) și art. 70 alin. (1) din Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare, momentul de la care curge dobânda fiscală pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite în temeiul hotărârilor judecătorești, este reprezentat de data plății acestor taxe.

În sprijinul soluției sus menționate, au fost avute în vedere următoarele:

În ceea ce privește dobânzile datorate contribuabilului pentru sumele achitate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, ce constituie obiect al obligației de restituire, se constată că, în temeiul principiului *accessorium sequitur principale*, aceste dobânzi urmează natura juridică a taxelor în discuție și reprezintă creanțe fiscale accesorii, în sensul art. 21 alin. (2) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Cum caracterul fiscal al dobânzilor este determinat de natura juridică a taxelor în discuție, și anume aceea de creanțe fiscale principale, acordarea dobânzilor este guvernată de dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare, "așa cum impun prevederile art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (2) din acest act normativ.

Acordarea dobânzii fiscale prevăzute de textul de lege enunțat este condiționată de recunoașterea de către instanțe a dreptului contribuabilului la restituirea sumelor achitate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante.

Dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 9/2000 și ale Ordonanței Guvernului nr. 13/2011, care reglementează dobânda

legală și, respectiv, dobânda legală remuneratorie nu sunt incidente în situația analizată, în raport cu prevederile cu caracter special aplicabile în materie fiscală, reprezentate de Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Această modalitate de interpretare a dispozițiilor legale în materie fiscală este în concordanță cu principiile echivalenței și efectivității, astfel cum au fost enunțate în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, întrucât asigură contribuabilului repararea integrală a prejudiciului suferit, inclusiv a celui produs prin lipsirea pentru o perioadă de timp de suma plătită, fără temei legal, cu titlu de taxă.

Cu referire la prima problemă de drept supusă analizei, s-a constatat că pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite prin hotărâri judecătorești, se acordă dobânda fiscală prevăzută de dispozițiile art. 124 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu dispozițiile art. 120 alin. (7) din același act normativ.

A doua problemă de drept care a generat practică neunitară privește momentul de la care curge dobânzile aferente sumelor achitate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite în temeiul hotărârilor judecătorești.

În ceea ce privește acordarea dobânzilor aferente creanțelor fiscale deținute de contribuabili împotriva statului, Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde norme cu caracter general.

Din redactarea prevederilor art. 124 alin. (1), art. 117 alin. (9) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.899/2004 se reține că dobânda este datorată pentru sume de restituit sau de rambursat de la bugetul de stat, curgând și fiind prevăzută *ope legis*, condiționat de solicitarea formulată în acest sens din partea contribuabilului. Dobânda este datorată începând cu a 46-a zi de la înregistrarea cererii contribuabilului și este condiționată, în plus față de formularea unei solicitări în acest sens, și de nesoluționarea cererii de către organul fiscal în termenul legal de 45 de zile de la înregistrarea cererii de restituire.

Pe de altă parte, în raport cu cerințele impuse de dispozițiile legale menționate, se constată că, în mod firesc, prin cererea de restituire nu se solicită organului fiscal și plata dobânzii, întrucât contribuabilul nu poate anticipa în sensul nesoluționării cererii sale în termenul legal.

Totodată, s-a reținut că nu există o dispoziție legală care să prevadă că dobânda nu ar putea fi solicitată direct instanței de judecată, din moment ce finalitatea respectivelor texte de lege este de a asigura o reparare integrală a prejudiciului cauzat contribuabilului.

În situația analizată se impune a fi avută în vedere jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, care a stabilit că statele membre sunt obligate să restituie, cu dobândă, cuantumul taxelor percepute cu încălcarea dreptului

Uniunii, Curtea insistând asupra ideii disponibilității unui remediu specific în cadrul sistemelor juridice naționale, ca remediu de drept european.

Hotărârile pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în procedura reglementată de art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene consacră principiul priorității dreptului Uniunii Europene și obligativitatea instanțelor naționale de a-l aplica cu prioritate față de normele de drept național (hotărârile pronunțate în Cauza C-26/62, *Van Gend en Loos*, Cauza C-6/64, *Flaminio Costa V. Enel*).

Hotărârile preliminare sunt obligatorii în dreptul intern, cu efect retroactiv de la intrarea în vigoare a normelor constatate ca nefiind neconforme cu dreptul Uniunii Europene.

Prin urmare, dispozițiile cuprinse în Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care limitează dobânzile la cele care curg din ziua imediat următoare expirării termenului de 45 de zile de la înregistrarea cererii de restituire, nu sunt aplicabile în situația analizată, fiind contrare dreptului Uniunii Europene și încălcând principiul efectivității, care implică obligația statelor membre de a plăti contribuabilului despăgubiri adecvate pentru pierderea suferită prin plata nedatorată a taxei.

68. În dreptul intern, prevederile legale referitoare la acordarea dobânzilor, care sunt conforme cu principiile echivalenței și efectivității, le constituie dispozițiile aplicabile în materia plății nedatorate, având în vedere că restituirea sumelor achitate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, inclusiv a dobânzii aferente acestor sume, reprezintă un mod de stingere a obligației extracontractuale constând în plata nedatorată.

Astfel, prevederile art. 1.645 alin. (2) din Codul civil reglementează principiul restituirii integrale a fructelor produse de un bun, în același sens fiind și dispozițiile art. 1.535 alin. (1) din Codul civil, care stabilesc principiul curgerii de drept a daunelor moratorii, de la data scadenței până în momentul plății, conform ambelor texte de lege enunțate, rezultând că momentul de la care curg dobânzile aferente plății nedatorate este cel al efectuării plății.

69. În condițiile în care sumele achitate de contribuabil cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante nu au fost datorate, se impune ca dobânzile fiscale să fie acordate începând cu data plății acestor taxe, chiar și în ipoteza în care nu s-a solicitat anterior organului fiscal plata dobânzii, având în vedere că indisponibilizarea sumelor plătite fără temei cu încălcarea dreptului european începe din ziua percepției taxei și se finalizează în ziua restituirii efective către contribuabil a sumei achitate.

70. Prin urmare, dobânzile fiscale aferente taxelor în cauză, fiind datorate cu titlu de reparare adecvată și integrală a prejudiciului cauzat prin plata unor taxe percepute cu încălcarea dreptului european, se cuvin contribuabilului pentru perioada cuprinsă între data achitării taxei și data restituirii acestei sume de către stat.

În concluzie, în raport cu aspectele prezentate, se apreciază că momentul de la care curge dobânda fiscală pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite în temeiul hotărârilor judecătorești, este reprezentat de data plății acestor taxe.

Sinteza hotărârilor prelabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă, în materia contenciosului administrativ și în materie penală pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, în perioada ianuarie - iunie 2015

Judecător Ana-Maria Coculescu

Direcția legislație, documentare și contencios

În perioada ianuarie - iunie 2015, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a pronunțat 16 hotărâri prelabile (7 hotărâri de admitere a sesizărilor, 9 hotărâri de respingere a sesizărilor).

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materia contenciosului administrativ din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a pronunțat 9 hotărâri prelabile (8 hotărâri de admitere a sesizărilor, o hotărâre de respingere a sesizării).

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a pronunțat 18 hotărâri prelabile (15 hotărâri de admitere a sesizărilor, 3 hotărâri de respingere a sesizărilor).

A. Deciziile pronunțate în perioada ianuarie - iunie 2015 de **Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție** prin care s-au admis sesizările formulate potrivit art. 519 din noul Cod procedură civilă, sunt următoarele:

1. Decizia nr. 1/19.01.2015 pronunțată în dosarul nr. 12/1/2014/HP/C, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 162 din 09/03/2015.

Prin această decizie a fost admisă în parte sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța - Secția I civilă în Dosarul nr. 3.626/118/2013 privind pronunțarea unei hotărâri prelabile.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că dispozițiile art. 169 alin. (6) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că nu se acordă majorarea cu 50% a punctajului anual persoanelor care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale de muncă după data de 1 aprilie 2001 și înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

2. Decizia nr. 2/19.01.2015 pronunțată în dosarul nr. 13/1/2014/HP/C publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 201 din 26/03/2015.

Prin această decizie a fost admisă în parte sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța - Secția I civilă în Dosarul nr. 2.886/113/2013 privind pronunțarea unei hotărâri prelabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 2 raportat la art. 1 alin. (2) lit. e) pct. (i) și alin. (3) și ale art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că în aplicarea art. 2 raportat la art. 1 alin. (2) lit. e) pct. (i) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, punerea în executare a hotărârilor judecătorești prin care s-au acordat unor angajați anumite drepturi salariale nu reprezintă un tratament discriminatoriu al celorlalți angajați.

3. Decizia nr. 5/16.03.2015 pronunțată în dosarul nr. 17/1/2014/HP/C publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 272 din 23/04/2015.

Prin această decizie au fost admise sesizările formulate de Curtea de Apel București - Secția a IV-a civilă în Dosarul nr. 37.758/3/2013 și de Curtea de Apel București - Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 30.602/3/2013 privind pronunțarea unei hotărâri prelabile.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 26 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în corelare cu art. 4, art. 33-35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru

finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, este prematură cererea de chemare în judecată privind soluționarea pe fond a notificării nerezolvate de către entitatea deținătoare, cerere introdusă după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, dar anterior împlinirii termenelor din procedura prealabilă reglementate de acest act normativ.

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1.528 din Codul civil coroborate cu dispozițiile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, s-a avut în vedere că este prematură cererea persoanei îndreptățite de obligare a unității deținătoare în a soluționa notificarea la împlinirea termenelor respective, adresată instanței ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, dar anterior împlinirii termenelor reglementate de art. 33 din acest act normativ.

4. Decizia nr. 7/27.04.2015 pronunțată în dosarul nr. 16/1/2014/HP/C, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 461 din 26/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă, prin încheierea din 6 noiembrie 2014, pronunțată în dosarul nr. 635/90/2014 și, în consecință, s-au stabilit următoarele:

Plățile voluntare eşalonate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, aprobată cu modificări prin Legea nr. 230/2011, efectuate în baza unui titlu executoriu nu întrerup termenul de prescripție a dreptului material la acțiune pentru daunele-interese moratorii sub forma dobânzii penalizatoare.

5. Decizia nr. 21/22.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 199/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 743 din 05/10/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța - Secția I civilă în Dosarul nr. 9.994/118/2013 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1079 alin. (2) pct. 3 din Codul civil de la 1864 și art. 1.523 alin. (2) lit. d) din Codul civil raportat la art. 166 alin. (1) și (4) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare [art. 161 alin. (1) și (4) din Codul muncii în forma anterioară republicării] și art. 1088 din Codul civil de la 1864, art. 2 din O.G. nr. 9/2000, aprobată prin Legea nr. 356/2002, cu modificările și completările ulterioare, art. 2 din O.G. nr. 13/2011, aprobată prin Legea nr. 43/2012, cu modificările și completările ulterioare, și art. 1.535 din Codul civil, dobânzile penalizatoare datorate de stat pentru executarea cu întârziere a obligațiilor de plată pot fi solicitate pentru termenul de 3 ani anterior datei introducerii acțiunii.

6. Decizia nr. 22/29.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 1328/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 788 din 22/10/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 3.738/90/2013 și Curtea de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în dosarele nr. 30.398/3/2013 și nr. 27.255/3/2013, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 52 și art. 53 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege, vârsta standard de pensionare, în vederea înscrierii la pensie pentru limită de vârstă, se determină în funcție de data nașterii asiguratului.

Totodată, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 53 alin. (3) și art. 95 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege, s-a avut în vedere că stagiul complet de cotizare al persoanelor care se pensionează în temeiul acestui act normativ și care beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare se determină conform anexei nr. 5 în funcție de data nașterii asiguratului.

7. Decizia nr. 23/29.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 1367/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 797 din 27/10/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia - Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.340/97/2013 și, în consecință, s-a stabilit că în interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 7 alin. (1), (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, referitoare la pensiile de serviciu și la acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, drepturile acordate prin hotărâri judecătorești irevocabile privind creșterile salariale de 2%, 5% și 11% prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, cu modificările ulterioare, se încadrează în sintagma de "indemnizație avută" și vor fi luate în considerare la stabilirea pensiei de serviciu a magistraților.

B. Deciziile pronunțate în perioada ianuarie - iunie 2015 de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materia contenciosului administrativ din cadrul Înaltei Curți

de Casație și Justiție prin care s-au admis sesizările formulate potrivit art. 519 din noul Cod procedură civilă, sunt următoarele:

a. Decizia nr. 6/23.03.2015 pronunțată în dosarul nr. 25/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 297 din 30/04/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Tribunalul Sălaj - Secția civilă în Dosarul nr. 4.322/84/2013.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materia contenciosului administrativ din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că în interpretarea dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 4 alin. (1) și art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001 privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 1 alin. (1) din Normele metodologice pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 75/2001 privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 31/2003, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 7, 8 și 38 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, sancțiunea avertismentului se înscrie în cazierul fiscal.

b. Decizia nr. 10/11.05.2015 pronunțată în dosarul nr. 427/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 458 din 25/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova - Secția contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 11 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 7.752/101/2013 și, în consecință, s-a stabilit că dispozițiile art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că hotărârea judecătorească irevocabilă/definitivă prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ produce efecte și în privința actelor administrative individuale emise în temeiul acestuia care, la data publicării hotărârii judecătorești de anulare, sunt contestate în cauze aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor judecătorești.

c. Decizia nr. 11/11.05.2015 pronunțată în dosarul nr. 447/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 501 din 08/07/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 19 iunie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 612/122/2013.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materia contenciosului administrativ din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că în interpretarea dispozițiilor art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art. 63 alin. (5) lit. e) și art. 115 alin. (2) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 19 alin. (1) lit. a) și lit. e) din Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 123 alin. (5) din Constituție,

prefectului îi este recunoscut dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ actele administrative emise de autoritățile administrației publice locale, în înțelesul prevederilor art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

d. Decizia nr. 12/25.05.2015 pronunțată în dosarul nr. 479/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 773 din 16/10/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 24 noiembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 30.461/3/2013 și, în consecință, s-a stabilit că:

În condițiile Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, unitatea administrativ-teritorială, prin autoritatea sa executivă, respectiv primarul, nu are dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ hotărârile adoptate de autoritatea sa deliberativă, respectiv consiliul local sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București.

e. Decizia nr. 16/08.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 689/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 525 din 15/07/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 14 ianuarie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 3.036/109/2013 și s-a stabilit că dispozițiile art. 9 din Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare, vizează exercițiul dreptului la acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor, în sensul că acesta este suspendat în perioada 3 iulie-31 decembrie 2010, și nu existența acestui drept.

f. Decizia nr. 17/08.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 862/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 503 din 08/07/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 15 ianuarie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 7.570/63/2013 și s-a stabilit că sintagma "societăți financiar-bancare" din cuprinsul art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 203/2009, cu modificările și completările ulterioare, se referă și la instituțiile financiare, inclusiv la instituțiile financiare nebankare constituite ca societăți comerciale pe acțiuni la care statul este acționar unic sau majoritar.

g. Decizia nr. 18/08.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 1.063/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 469 din 29/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de

Tribunalul Caraș-Severin - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 27 februarie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 3.786/115/2014, și s-a stabilit că dispozițiile art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile în cazul condamnării, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu aplicarea art. 81-82, respectiv cu executarea în alte condiții decât cele prevăzute de art. 57 alin. (1) din Legea nr. 15/1968 privind Codul penal al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

h. Decizia nr. 25/29.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 1.228/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 638 din 21/08/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 26 februarie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 3.903/89/2013 și s-a stabilit că dispozițiile art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că gazele de șist se includ în categoria "resurselor de petrol" ce fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român.

C. Deciziile pronunțate în perioada ianuarie - iunie 2015 de **Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție** prin care s-au admis sesizările formulate potrivit art. 475 din noul Cod procedură penală, sunt următoarele:

1) Decizia nr. 1/19.01.2015 pronunțată în dosarul nr. 29/1/2014/HP/P, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 105 din 10/02/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 1.819/271/2009*, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemelor de drept, respectiv: dacă infracțiunea prevăzută de art. 308 din Codul penal este o infracțiune autonomă, o cauză de reducere a limitelor de pedeapsă sau o formă atenuată a infracțiunii prevăzute de art. 295 din Codul penal și dacă pentru infracțiunea prevăzută de art. 308 din Codul penal termenul de prescripție a răspunderii penale este de 5 ani, potrivit art. 154 alin. (1) lit. d) din Codul penal, corespunzător limitelor de pedeapsă reduse și cuprinse între 1 an, 4 luni închisoare și 4 ani, 8 luni închisoare, sau este de 8 ani, potrivit art. 154 alin. (1) lit. c) din același cod, corespunzător limitelor de pedeapsă stipulate de lege pentru forma de bază, respectiv între 2 ani și 7 ani închisoare.

În acest sens, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că dispozițiile art. 308 din Codul penal reprezintă o variantă atenuată a infracțiunii de delapidare prevăzute de art. 295 din Codul penal.

Totodată, s-a avut în vedere că la calcularea termenului de prescripție a răspunderii penale se ține seama de pedeapsa prevăzută de art. 295 din Codul penal raportat la art. 308 alin. (2) din Codul penal.

2) Decizia nr. 2/02.02.2015 pronunțată în dosarul nr. 30/1/2014/HP/P, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 159 din 06/03/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara - Secția penală în Dosarul nr. 214/59/2008 prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „care este calea de atac legală în urma desființării deciziei date în recurs, în calea de atac a revizuirii reglementată în procedura prevăzută de art. 465 din Codul de procedură penală (revizuirea în cazul hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului), în condițiile în care cauza a parcurs trei grade de jurisdicție (primă instanță, apel și recurs), în ultimă instanță soluționându-se recursul procurorului”.

Astfel, s-a stabilit că în urma desființării deciziei date în recurs în calea de atac a revizuirii reglementată în procedura prevăzută de art. 465 din Codul de procedură penală, în condițiile în care cauza a parcurs trei grade de jurisdicție (primă instanță, apel și recurs), în ultimă instanță soluționându-se recursul procurorului, calea de atac este recursul în forma și reglementarea prevăzută de lege la data judecării recursului inițial.

3) Decizia nr. 3/16.02.2015 pronunțată în dosarul nr. 31/1/2014/HP/P, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 380 din 02/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Tribunalul Iași - Secția penală în Dosarul nr. 8.624/245/2014 prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „dacă, în aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul penal, la stabilirea pedepsei aplicabile potrivit noii legi în cazul unei pluralități de infracțiuni care, potrivit Codului penal din 1969, presupunea reținerea stării de recidivă postcondamnatorie, iar, potrivit noului Cod penal condițiile art. 41 nu mai sunt întrunite, se ia în considerare pedeapsa aplicabilă potrivit art. 43 alin. (1), fără aprecieri asupra stării de recidivă, sau cea aplicabilă potrivit art. 44 raportat la art. 39 din Codul penal”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat că în aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul penal, stabilirea pedepsei în baza legii noi, în cazul pluralității de infracțiuni care, potrivit Codului penal din 1969, presupunea reținerea stării de recidivă postcondamnatorie cu revocarea suspendării condiționate, iar, potrivit Codului penal, condițiile recidivei postcondamnatorii cu privire la primul termen nu mai sunt întrunite, se determină conform art. 44 raportat la art. 39 din Codul penal, referitoare la pluralitatea intermediară.

4) Decizia nr. 4/04.03.2015 pronunțată în dosarul nr. 97/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 244 din 09/04/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Tribunalul București - Secția I penală în Dosarul nr. 14.993/302/2014 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept respectiv:

„Dacă infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 184 alin. 2 teza I (fapta a avut vreuna din urmările prevăzute de art. 182 alin. 1) și 4 din Codul penal din 1969 își

găsește corespondentul în infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) din actualul Cod penal sau dacă, dimpotrivă, este dezincriminată?”

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 184 alin. (2) teza I, când fapta a avut vreuna din urmările prevăzute de art. 182 alin. (1) și alin. (4) din Codul penal din 1969 în ipoteza în care fapta a produs o vătămare ce a necesitat între 11 și 90 de zile îngrijiri medicale și nu îndeplinește una dintre condițiile impuse de alin. (1) al art. 196 din Codul penal este dezincriminată începând cu data de 1 februarie 2014.

5) Decizia nr. 5/04.03.2015 pronunțată în dosarul nr. 169/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 248 din 10/04/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Tribunalul Dolj - Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 32.177/215/2014 prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile, în sensul „dacă hotărârea pronunțată în soluționarea căii de atac extraordinare prevăzute de art. 426 din Codul de procedură penală și împotriva unei sentințe pentru care nu este prevăzută de lege o cale de atac poate fi supusă apelului, conform art. 432 alin. (4) din Codul de procedură penală.”

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că hotărârea pronunțată în procedura examinării admisibilității în principiu a contestației în anulare, împotriva unei sentințe pentru care nu este prevăzută o cale de atac, nu poate fi supusă apelului.

6) Decizia nr. 6/20.03.2015 pronunțată în dosarul nr. 186/1/2015/HP/P, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 257 din 17/04/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov, Secția penală și pentru cauze cu minori, în Dosarul nr. 22.259/197/2013 prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept, în sensul dacă succesiunea de acte normative cu privire la prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior (Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3.283/2012; art. 202 pct. 8 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal; Ordinul ministrului delegat pentru ape, păduri și piscicultură nr. 76/2014 și Ordinul ministrului delegat pentru ape, păduri și piscicultură nr. 118/2014) a avut sau nu ca efect imposibilitatea stabilirii acestui preț în prezent, cu consecința dezincriminării în concreto a infracțiunilor de tăiere fără drept de arbori din fondul forestier național, prevăzută de art. 108 din Legea nr. 46/2008, și de furt de arbori din fondul forestier național, prevăzută de art. 110 din Legea nr. 46/2008.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că în interpretarea dispozițiilor art. 4 din Codul penal, succesiunea de acte normative cu privire la prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior (Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3.283/2012; art. 202 pct. 8 din Legea nr.

187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal; Ordinul ministrului delegat pentru ape, păduri și piscicultură nr. 76/2014 și Ordinul ministrului delegat pentru ape, păduri și piscicultură nr. 118/2014) nu a avut ca efect imposibilitatea stabilirii acestui preț și, pe cale de consecință, nu a condus la dezincriminarea în concreto a infracțiunilor de tăiere fără drept de arbori din fondul forestier național, prevăzută de art. 108 din Legea nr. 46/2008, și de furt de arbori din fondul forestier național, prevăzută de art. 110 din Legea nr. 46/2008.

7) Decizia nr. 9/17.04.2015 pronunțată în dosarul nr. 533/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 406 din 09/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția I penală în Dosarul nr. 9.018/4/2014 (număr în format vechi 3.969/2014), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea în principiu a următoarelor chestiuni de drept: „1. dacă dispozițiile art. 67 din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator se interpretează în sensul că medierea este o cauză sui-generis de înlăturare a răspunderii penale sau este o modalitate a împăcării ca și cauză de înlăturare a răspunderii penale reglementată de dispozițiile art. 159 din Codul penal;

2. dacă medierea poate interveni numai până la citirea actului de sesizare potrivit dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal sau poate interveni în tot cursul procesului penal” și, în consecință, s-au stabilit următoarele:

1. în aplicarea dispozițiilor art. 67 din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, încheierea unui acord de mediere constituie o cauză sui-generis care înlătură răspunderea penală, distinctă de împăcare;

2. încheierea unui acord de mediere în condițiile Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator poate interveni în tot cursul procesului penal, până la rămânerea definitivă a hotărârii penale.

8) Decizia nr. 10/22.04.2015 pronunțată în dosarul nr. 610/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 389 din 04/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova, Secția penală și pentru cauze cu minori, prin Încheierea din 9 februarie 2015, dată în Dosarul nr. 11.491/63/2013, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept vizând modalitatea de interpretare a dispozițiilor art. 367 alin. (1) și (6) din Codul penal, respectiv dacă este îndeplinită condiția tipicității infracțiunii de grup infracțional organizat (sau dacă sunt întrunite elementele constitutive) atunci când pentru infracțiunea care intră în scopul grupului a intervenit dezincriminarea odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a avut în vedere următoarele:

În interpretarea dispozițiilor art. 367 alin. (1) și (6) din Codul penal a stabilit că, în ipoteza în care, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal, infracțiunea care intră în scopul

grupului organizat a fost dezincriminată, nu mai este îndeplinită una dintre trăsăturile esențiale ale infracțiunii, respectiv condiția tipicității.

9) Decizia nr. 11/22.04.2015 pronunțată în dosarul nr. 612/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 381 din 02/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați - Secția penală și pentru cauze cu minori în dosarul nr. 612/1/2015, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept „dacă în privința infracțiunii de contrabandă, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune atât confiscarea bunurilor respective, cât și obligarea autorului/autorilor la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată, calculate prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor confiscate ori se va dispune doar confiscarea bunurilor respective”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că în cazul infracțiunii de contrabandă prevăzute de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, se impune luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale a bunurilor sau mărfurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al României, concomitent cu obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală, numai în ipoteza în care acestea au trecut de primul birou vamal situat pe teritoriul vamal comunitar fără să fi fost prezentate în vamă și transportate spre acest birou vamal.

10) Decizia nr. 12/06.05.2015 pronunțată în dosarul nr. 857/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 409 din 10/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel București, Secția a II-a penală prin Încheierea din data de 10 februarie 2015, în Dosarul nr. 2.635/93/2014 (4.246/2014), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „dacă, în aplicarea art. 6 alin. (1) din Codul penal, cu privire la o pedeapsă definitivă pentru o infracțiune care a produs consecințe deosebit de grave potrivit Codului penal anterior, pentru determinarea maximului special prevăzut de legea nouă urmează să se rețină cauza de majorare a pedepsei prevăzută de art. 309 din Codul penal, chiar dacă prejudiciul produs prin respectiva infracțiune nu depășește pragul prevăzut de art. 183 din Codul penal” și, în consecință, s-au stabilit următoarele:

În interpretarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, în cazul pedepselor definitive pentru infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave potrivit Codului penal anterior, determinarea maximului special prevăzut de legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de art. 183 din Codul penal, prin raportare la varianta agravată a infracțiunilor limitativ enumerate în art. 309 din Codul penal.

11) Decizia nr. 13/06.05.2015 pronunțată în dosarul nr. 878/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 410 din 10/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția I penală în Dosarul nr. 26.687/3/2014, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept: „dacă în aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, conform Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale, în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care, potrivit Codului penal anterior, a fost aplicată, printr-o hotărâre definitivă, o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării care, conform art. 41 alin. (1) din Codul penal, nu îndeplinește condițiile pentru a constitui primul termen al recidivei postcondamnatorii și, respectiv, o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei, în urma revocării suspendării condiționate, se realizează potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal raportat la art. 83 alin. 1 din Codul penal anterior sau conform dispozițiilor art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2) din Codul penal, referitoare la pluralitatea intermediară.”

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că în aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, conform Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale, în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care, potrivit Codului penal anterior, a fost aplicată, printr-o hotărâre definitivă, o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării care, conform art. 41 alin. (1) din Codul penal, nu îndeplinește condițiile pentru a constitui primul termen al recidivei postcondamnatorii și, respectiv, o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei, în urma revocării suspendării condiționate, se realizează potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal raportat la art. 83 alin. 1 din Codul penal anterior.

12) Decizia nr. 15/22.05.2015 pronunțată în dosarul nr. 1028/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 455 din 24/06/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara în Dosarul nr. 6.638/101/2014, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept dacă: „În interpretarea și aplicarea art. 17 din Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană și a art. 144 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

După transferarea persoanei condamnate în străinătate, în vederea continuării executării pedepsei în România, perioada considerată ca executată de statul de condamnare (pe baza muncii prestate și a bunei conduite) trebuie avută în vedere de statul de executare?

În caz afirmativ, perioada considerată ca executată de statul de condamnare trebuie scăzută din pedeapsa ce se execută sau trebuie recunoscută ca parte din durata pedepsei ce poate fi

considerată ca executată pe baza muncii prestate, în sensul art. 100 din noul Cod penal (art. 59 din vechiul Cod penal)?”

În aplicarea art. 17 din Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală și art. 144 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că:

După transferarea persoanei condamnate de autoritățile judiciare străine, în vederea continuării executării pedepsei în România, durata de pedeapsă considerată ca executată de statul de condamnare pe baza muncii prestate și a bune conduite, acordată ca beneficiu în favoarea persoanei condamnate, de autoritatea judiciară străină, nu trebuie scăzută din pedeapsa ce se execută în România.

13) Decizia nr. 19/04.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 1.151/1/2015/HP/P, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 590 din 05/08/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea Militară de Apel, în Dosarul nr. 34/753/2013, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept: „dacă fapta medicului, care are calitatea de funcționar public, de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți, în condițiile art. 34 alin. 2 din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003, constituie sau nu o exercitare a unui drept recunoscut de lege, având ca urmare incidența dispozițiilor art. 21 alin. (1) teza I din Codul penal”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că fapta medicului angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, care are calitatea de funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți, în condițiile art. 34 alin. (2) din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003, nu constituie o exercitare a unui drept recunoscut de lege având ca urmare incidența dispozițiilor art. 21 alin. (1) teza I din Codul penal.

14) Decizia nr. 20/04.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 1.235/1/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 573 din 30/07/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara, Secția penală, prin Încheierea din 11 martie 2015 din Dosarul nr. 195/252/2014, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea în principiu a problemei de drept, respectiv: „interpretarea dispozițiilor art. 327 alin. (2) Cod penal în sensul de a lămuri în ce măsură art. 327 alin. (2) Cod

penal împrumută toate condițiile elementului material de la art. 327 alin. (1) Cod penal, inclusiv condiția ca prezentarea să fie efectuată - prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat - sau art. 327 alin. (2) Cod penal împrumută de la art. 327 alin. (1) Cod penal condițiile elementului material, mai puțin condiția vizând modalitatea în care se face prezentarea, astfel încât condiția ca acțiunea de prezentare să fie efectuată - prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat - este înlocuită în art. 327 alin. (2) Cod penal cu condiția ca acțiunea de prezentare să fie efectuată prin întrebuintarea identității reale a unei persoane”, sens în care s-au avut în vedere următoarele:

În interpretarea art. 327 alin. (2) din Codul penal, s-a stabilit că cerința esențială a elementului material al infracțiunii de fals privind identitatea reglementată în varianta-tip, vizând folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat, este obligatorie și în ipoteza în care acțiunea de prezentare s-a făcut prin întrebuintarea identității reale a unei persoane.

15) Decizia nr. 22/09.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 1.321/1/2015/HP/P, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 486 din 02/07/2015.

Prin această decizie a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj - Secția penală și de minori în Dosarul nr. 80/33/2015, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept, în sensul că „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 466 alin. (1) din Codul de procedură penală instituția redeschiderii procesului penal este aplicabilă doar proceselor în care a avut loc o soluție pe fond a cauzei (judecata în primă instanță și în calea ordinară de atac) sau și celor care au avut ca obiect soluționarea unor căi extraordinare de atac (contestație în anulare, revizuire) ori a altor cereri”.

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 466 alin. (1) din Codul de procedură penală Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că obiectul cererii de redeschidere a procesului penal în cazul judecării în lipsă a persoanei condamnate îl reprezintă numai hotărârile penale definitive prin care s-a dispus condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei, indiferent dacă judecata în primă instanță sau în calea ordinară de atac este consecința rejudecării cauzei ca urmare a admiterii contestației în anulare ori revizuirii.

Adunarea Generală a Rețelei Europene Consiliilor Judiciare. Declarația de la Haga

Procuror Flavian POPA,
Șef Serviciu, Direcția Afaceri Europene, Relații Internaționale și Programe

În perioada 3-5 iunie 2015 a avut loc la Haga Adunarea Generală a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare (RECJ/ENCJ), având ca temă generală *promovarea unor sisteme de justiție eficiente*.

La această reuniune au participat reprezentanți ai consiliilor judiciare membre și observatori ENCJ. Din partea Consiliului Superior al Magistraturii din România (CSM) au participat judecător Marius Badea TUDOSE, președintele CSM, judecător Horațius DUMBRAVĂ, membru CSM și procuror Flavian POPA, șef Serviciu afaceri europene relații internaționale și programe.

*

Reuniunea a debutat în data de 3 iunie, orele 15.00, la sediul Consiliului Judiciar din Olanda. Având în vedere numărul restrâns de locuri disponibile, participarea a fost limitată la două persoane pentru fiecare consiliu membru al Rețelei. Din partea CSM, la această primă parte au participat dl. Marius Badea TUDOSE, președintele CSM și dl. judecător Horațius DUMBRAVĂ, membru CSM.

Deschiderea a fost făcută de dl. Frits Bakker, președintele Consiliului judiciar din Olanda, iar întâlnirea a fost condusă de dl. Geoffrey Vos, președintele RECJ.

Cu această ocazie au fost anunțate candidaturile venite din partea consiliilor judiciare pentru a deveni membre ale Rețelei, respectiv observatori. În urma exprimării voturilor în cadrul Adunării generale, consiliile judiciare din Croația și Ungaria au devenit membre ale RECJ, iar consiliul judiciar din Albania a dobândit statutul de observator.

În a doua parte a aceleiași zile au avut loc alegerile pentru cele 4 poziții libere în comitetul executiv al Rețelei, pentru un mandat de doi ani. În urma voturilor exprimate, au fost desemnate în comitetul executiv consiliile judiciare din Franța, Irlanda, Italia și Spania.

Prima zi a reuniunii s-a finalizat cu o recepție la care au fost invitați toți membrii delegațiilor precum și reprezentanți ai instituțiilor și organismelor cu care RECJ colaborează. Evenimentul a fost organizat la sediul Consiliului Judiciar din Olanda, cu participarea dlui Jozias van Aartsen, fost ministru al afacerilor externe și primar al orașului Haga.

A doua zi a adunării generale a debutat cu o recapitulare a activității din ziua precedentă, respectiv felicitarea noilor membri ai Rețelei (Croația și Ungaria) și a unui nou observator (Albania).

A urmat o prezentare susținută de Geoffrey Vos, președintele RECJ, cu privire la activitatea desfășurată de Rețea în cei 10 ani de la înființare și obiectivele stabilite pentru perioada următoare.

S-a arătat că Adunarea Generală de la Roma a reprezentat un moment de cotitură în activitatea Rețelei. În perioada anterioară a fost depusă o muncă intensă pentru a elabora o serie de standarde și linii directoare pentru sisteme de justiție independente, responsabile și eficiente, însă s-a făcut prea puțin pentru a asigura implementarea acestor standarde și linii directoare. Fiind un organism sistemic compus din consilii judiciare, RECJ este foarte bine poziționată pentru a avea autoritatea necesară în discuțiile privind provocările și problemele cu care se confruntă sistemele judiciare în Europa.

S-a arătat că în anii următori vor fi înființate o serie de grupuri de dialog mici în rândul membrilor și al observatorilor pentru a fi discutate provocările identificate în urma aplicării indicatorilor de independență și responsabilitate. De asemenea se urmărește ca în perioada următoare să fie dezvoltați indicatori privind calitatea sistemelor judiciare.

În cele din urmă, a fost subliniat faptul că pentru prima dată RECJ a realizat un sondaj de opinie cu privire la modul în care judecătorii percep propria independență și la care au participat aproape 6000 de judecători din 22 de state. În încheiere a fost subliniată colaborarea deosebită pe care Rețeaua a avut-o cu Comisia Europeană și disponibilitatea de a participa în dezvoltarea Taboului de bord al UE privind justiția.

În continuare, dl. Frits Bakker, a susținut o alocuțiune privind rolul Consiliului judiciar din Olanda, organizarea adunării generale și activitatea consiliului în RECJ. Președintele Consiliului olandez a subliniat importanța și unicitatea raportului privind independența și responsabilitatea sistemelor judiciare. A arătat că acesta este rodul unui proces foarte intens și complicat în urma căruia vor fi formulate unele recomandări în sprijinul sistemelor judiciare.

Dna Věra Jourová, Comisarul european pentru justiție, consumatori și egalitatea de gen, a susținut o prezentare privind importanța dezvoltării unor sisteme judiciare eficiente în Uniunea Europeană, arătând că îmbunătățirea calității, independenței și a eficienței sistemelor naționale de justiție reprezintă o prioritate pentru Comisie.

Anul 2015 a arătat că mai multe sisteme judiciare sunt

puse în fața unor provocări ce au fost notate în cadrul Semestrului European. În acest sens au fost formulate recomandări specifice de țară (Croatia, Italia, Letonia și Slovenia). A fost prezentată o evoluție a Tabloului de bord al UE privind justiția, subliniindu-se nevoia de a colecta informații privind protecția juridică a independenței justiției prin intermediul unui chestionar.

În 2015, pentru prima dată, Tabloul de bord a prezentat componența și atribuțiile consiliilor judiciare. De asemenea, acest exercițiu a inclus criterii privind resursele financiare ale sistemelor judiciare, un element foarte important într-o perioadă de constrângeri bugetare. Alte elemente avute în vedere au fost: numărul de judecători transferați fără acordul lor și numărul de judecători demisi din funcție. A fost subliniat faptul că Tabloul de bord promovează diversitatea sistemelor judiciare naționale și nu un anumit tip de sistem juridic.

Pentru viitor s-a arătat dorința Comisiei de a sprijini sistemele judiciare în a face o evaluare mai aprofundată a garanțiilor legale, aspect sensibil care necesită o apreciere calitativă. Provocările privind independența sunt de aceeași natură în orice stat: atacuri politice, încercări de a submina statutul judecătorilor, reducerea fondurilor alocate.

În continuare, dna Eleanor Sharpston, avocat-general la Curtea de Justiție a Uniunii Europene a arătat faptul că promisiuni cu privire la sisteme judiciare eficiente pot fi regăsite în orice loc. Însă modalitatea în care sunt formulate, principiile acestora, sunt de regulă aceleași: instanțele sunt înființate pentru a servi și a proteja cetățenii. Și îi revine judecătorului național rolul de a stabili un echilibru și de a oferi protecția necesară în limitele sistemului juridic național. Această doctrină privind protecția efectivă a drepturilor sub egida legislației Uniunii Europene, presupune o contribuție importantă din partea judecătorului național. Este nevoie de calități intelectuale, cunoștințe, integritate deplină și independență. „Eu, în calitate de judecător național, trebuie să acționez. Nu pot transfera această responsabilitate altcuiva”.

*

În continuare, au fost prezentate rezultatele realizate în cadrul celor două rapoarte ale RECJ, respectiv *Independența și responsabilitatea sistemului judiciar*, *Standarde V - standarde privind răspunderea disciplinară*.

Proiectul privind Independența și responsabilitatea sistemului judiciar a fost prezentat de dl. Frans van Dijk, Consiliul judiciar din Olanda (în ceea ce privește concluziile referitoare la judecători) și de dl. Flavian Popa, CSM România, (cu privire la concluziile proiectului referitoare la procurori).

Concluziile raportului Standarde V - standarde privind răspunderea disciplinară au fost prezentate de cei doi coordonatori, respectiv dl. John Hedigan, consiliul judiciar din Scoția și dl. Luis Manuel Ugarte Oterino, consiliul judiciar din Spania.

*

În a doua parte a reuniunii au avut loc două runde de sesiuni restrânse în cadrul cărora au fost discutate o serie de teme specifice. Astfel, în prima serie de astfel de dezbateri au fost abordate următoarele teme: provocările referitoare la comunicarea deciziilor de către instanțe și consilii (CSM Italia),

provocările legate de refuzul guvernelor de a plăti creșterile salariale ale judecătorilor prevăzute în lege (VSS Bulgaria), provocările legate de creșterea încrederii publice în sistemul judiciar (TT Lituania), provocările legate de supravegherea exercitată de Ministerul Justiției asupra instanțelor (KRS Polonia), provocările legate de înființarea unui consiliu judiciar (Serviciul Instanțelor, Irlanda). În cadrul acestei prime serii, reprezentanții CSM au organizat un subgrup de discuții cu tema - Provocările privind lupta împotriva corupției (CSM România). În cadrul acestui subgrup au participat reprezentanți ale consiliilor judiciare sau instituțiilor echivalente din Belgia, Croatia, Franța, Danemarca, Serbia, și Regatul Unit. Cu această ocazie au fost marcate diferențele între corupția percepută și corupția reală în sistemul judiciar, au fost analizate principale cauze ale corupției și eventuali factori care ar putea să o prevină, concluzionându-se că eradicarea corupției din sistemul judiciar este un obiectiv pe termen lung.

A doua serie de discuții a avut următoarele teme: provocările privind evaluarea judecătorilor în vederea promovării (CSM Franța), provocările legate de reformele ce urmăresc abrogarea deciziilor colegiilor în apel sau restrângerea apelului: dilema calității versus cantitate (CSJ Belgia), provocările unui nou sistem managerial în instanțe (CSM Portugalia), provocările legate de funcții suplimentare specifice ale judecătorilor (SR Slovacia), provocările legate de elaborarea unui cod de etică (CGPJ Spania), provocările și oportunitatea unui registru de declarare a intereselor. Reprezentanții CSM au participat în cel din urmă grup de discuții, ocazie cu care au detaliat aspecte privind obligațiile magistraților români referitoare la depunerea declarațiilor de avere și de interese.

*

Ultima zi a reuniunii a debutat prin prezentarea concluziilor din grupurile de discuții din ziua precedentă.

În continuare, dl Wojciech Postulski, secretarul general al Rețelei Europene de Formare Judiciară și dna Rosa Jansen, președintele comitetului școlii de formare judiciară din Olanda, au susținut o prezentare privind promovarea unui formări judiciare eficiente privind dreptul UE.

A fost evidențiată necesitatea de a adopta măsuri concrete pentru a permite judecătorilor participarea în activitățile de formare. Astfel, s-a arătat că se impune a fi făcuți pași concreți și să se identifice actorii ce ar trebui să fie implicați în depășirea obstacolelor în acest domeniu. Au fost identificate următoarele provocări privind formarea judiciară: finanțarea formării de către statele membre, posibilitatea de a participa (dreptul de a participa, durata participării, lipsa unor contribuții financiare din partea participanților), conștientizarea beneficiilor formării etc.

Ulterior, dna Marie-Claire Foblets, din cadrul Institutului Max Planck a prezentat participanților o serie de aspecte privind formarea judiciară în domeniul comunicării culturale.

În ultima parte a Adunării generale au fost adoptate recomandările din cele două proiecte.

De asemenea dl. Niels Grubbe (Danemarca) a prezentat concluziile raportului privind seminarul regional privind duratele de procedură ce a avut loc în perioada 3-4 noiembrie 2014 în Anglia la Londra.

Dna Katarzyna Gonera (consiliul judiciar din Polonia) a prezentat o analiză privind implementarea rapoartelor RECJ de către fiecare stat membru, pe baza informațiilor trimise de acestea. Recomandările formulate au vizat o mai bună diseminare a rapoartelor rețelei și folosirea acestora în procesele de reformă a justiției.

În continuare, președintele RECJ a prezentat și a supus spre adoptare Planul de lucru al Rețelei pentru perioada 2015-2016 și Declarația de la Haga.

Planul de lucru al RECJ, astfel cum a fost adoptat prevede derularea a cinci proiecte, după cum urmează:

a. Proiectul 1 - Independența și responsabilitatea sistemului judiciar continuare.

Proiectul urmărește organizarea unor grupuri de dialog, îmbunătățirea metodologiei indicatorilor de performanță pentru independență și responsabilitate, stabilirea unei metodologii de elaborare a unor indicatori pentru calitatea justiției, îmbunătățirea sondajului de opinie privind judecătoria, continuarea activității privind independența și responsabilitatea procurorilor.

b. Proiectul 2 - Standarde privind reprezentarea societății civile în administrarea sistemului judiciar.

Proiectul urmărește scopurile și obiectivele reprezentanților societății civile în administrarea judiciară (consilii judiciare, comitete de numire, comisii de analiză a plângerilor) și în special numirea lor, rolul și poziția

c. Proiectul 3 - Finanțarea sistemului judiciar

Se vor urmări toate aspectele financiare aflate în legătură cu membrii și observatorii RECJ. Se va avea în vedere metodologia și eficiența resurselor financiare disponibile pentru sistemele judiciare în general, sistemul instanțelor și pentru consiliile judiciare.

d. Proiectul 4 - Seminar privind duratele de procedură

Se urmărește sporirea conștientizării problemei duratelor de procedură, o aprofundare a înțelegerii a cauzelor și remediilor și să se discute recomandările RECJ, inclusiv cooperarea între factorii decizionali. Seminarul este organizat la nivel regional, cu participanți din țări cu o cultură și tradiții juridice apropiate. În toamnă, seminarul va fi organizat în Europa de Sud Est (Cehia, Slovacia, Ungaria, România, Bulgaria, Slovenia, Grecia, Albania și Croația).

e. Proiectul 5 - Seminar pentru aparatul tehnic

Se urmărește organizarea în prima parte a anului 2016 a unui seminar destinat aparatului tehnic cu scopul de a le prezenta participanților istoricul și funcționarea RECJ, de a îmbunătăți înțelegerea modului în care funcționează rețeaua în UE și de a întări cunoașterea și cooperarea între membri și cu biroul.

În încheiere reprezentanții consiliului judiciar din Polonia au prezentat detalii privind desfășurarea următoarei Adunări generale care va avea loc în 2016 la Varsovia.

Cu ocazia acestei Adunări generale, România va prezenta rezultatul activității subgrupului de lucru privind independența și responsabilitatea procurorilor, subgrup pe care îl coordonează.

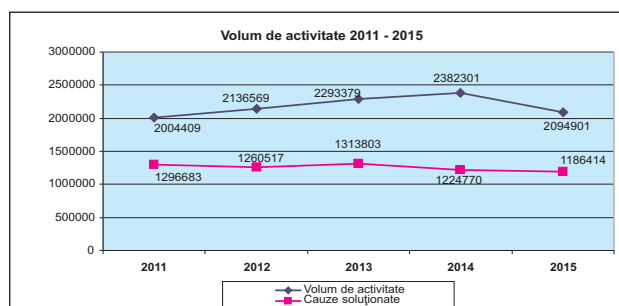
Raport privind activitatea instanțelor de judecată în primul semestru al anului 2015

I. Analiza volumului de activitate al instanțelor în primul semestru al anului 2015

La nivelul tuturor instanțelor din România, volumul de activitate s-a situat în primele 6 luni 2015 la valoarea de **2.094.901** cauze (**2.382.301** cauze în semestrul I 2014), înregistrându-se o scădere cu **287.400** cauze ceea ce reprezintă **12,06 %**.

Numărul cauzelor soluționate la nivel național a fost de **1.186.414** dosare (**1.224.770** dosare în semestrul I 2014) înregistrându-se o scădere cu **38.356** cauze ceea ce reprezintă **3,13 %**.

În ultimii cinci ani, dinamica volumului de activitate dar și a numărului cauzelor soluționate, se prezintă astfel:

În raport cu primul semestru al anului 2011, în semestrul I 2015 volumul de activitate a crescut cu **4,51 %** în timp ce numărul dosarelor soluționate a scăzut cu **8,50 %**.

Indicatorii de eficiență, așa cum au fost determinați prin Hotărârea C.S.M. nr. 1305/2014

A. Un prim indicator de eficiență prin care sunt monitorizate instanțele este cel al **Ratei de soluționare** (operativitatea). Conform Hotărârii menționate, acesta se calculează ca raportul între dosarele soluționate și cele nou create în unitatea de timp, exprimat procentual.

La nivel național rata de soluționare se prezintă astfel:

RATA DE SOLUȚIONARE				
NUMAR DOSARE	VALOARE	FOARTE	GRAD DE EFICIENȚA	
IN STOC	INDICATOR	EFFICIENT	SATISFACTOR	INEF
908869	97357	10,71%		

LISTA REZULTATE				
NUMAR DOSARE	VALOARE	FOARTE	GRAD DE EFICIENȚA	
IN STOC	INDICATOR	EFFICIENT	SATISFACTOR	INEF
17785	7041	39,59%		
60620	5873	9,69%		
281997	29936	10,62%		
548467	54507	9,94%		

RATA DE SOLUȚIONARE				
NUMAR DOSARE	VALOARE	FOARTE	GRAD DE EFICIENȚA	
SOLUȚIONATE	INTRATE	EFFICIENT	SATISFACTOR	INEF
1186725	1096183	100,26%		

LISTA REZULTATE				
NUMAR DOSARE	VALOARE	FOARTE	GRAD DE EFICIENȚA	
SOLUȚIONATE	INTRATE	EFFICIENT	SATISFACTOR	INEF
7005	8249	94,92%		
98901	89032	111,08%		
281887	251840	111,93%		
798932	747042	106,93%		

B. Un al doilea indicator aprobat este **Vechimea dosarelor în stoc**, indicator care reprezintă procentul dosarelor nesoluționate încă și care au o vechime pe rolul instanțelor mai mare de 1 an în penal respectiv 1 an și 6 luni în materiile non penale. Situația instanțelor se prezintă astfel:

D. Indicatorul denumit **Durata medie de soluționare** reprezintă timpul mediu scurs între data înregistrării dosarului și data închiderii documentului final. De precizat că acest indicator este utilizat numai pentru stadiul procesual fond și, de asemenea, la acest moment nu sunt implicate în calculul său curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție.

Situația judecătorilor și a tribunalelor (ca valoare medie) se prezintă conform graficului:

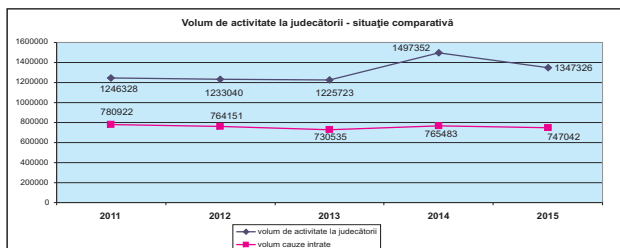
E. **Hotărâri redactate peste termen** - reprezintă procentul instanțelor respective de redactare peste termenul legal a documentelor de tip Hotărâre.

De departe instanțele judecătorești înregistrează cele mai slabe valori pe acest indicator, acestea însă și ca urmare a unei indisciplinări informatice manifestată începând cu anul 2011 (neînchiderea documentelor finale deși acestea, faptic, au fost redactate în termenul legal):

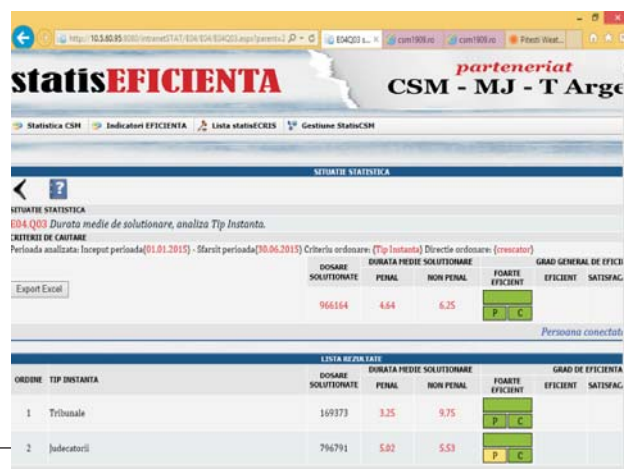
1. Activitatea la nivelul judecătorilor

Cele 176 de judecătorii au înregistrat în cursul semestrului I al anului 2015, un volum total de activitate de **1.347.326** dosare (1.497.352 cauze în semestrul I 2014) cuprinzând stocul existent la 31 decembrie 2014, la care se adaugă dosarele nou intrate în această perioadă.

Volumul de activitate în perioada analizată a scăzut față de aceeași perioadă a anului 2014 cu **150.026** dosare, reprezentând o scădere procentuală de **10,02 %**. Volumul mare de activitate la judecătorii reprezintă o situație constantă în ultimii ani, trendul manifestându-se conform graficului:

C. **Ponderea dosarelor închise într-un an** reprezintă suma dosarelor finalizate în termen mai mic de 1 an de la înregistrare raportat la suma tuturor dosarelor soluționate în perioada de referință, exprimată procentual.

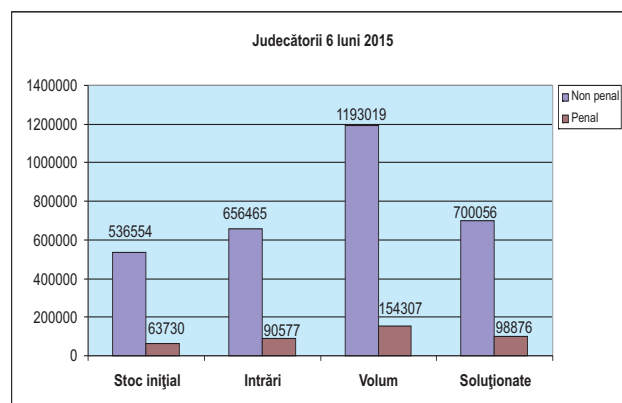
După cum se poate observa, între anii 2011 și 2015 a avut loc o sporire a numărului de dosare de soluționat cu **100.998** cauze, reprezentând o creștere procentuală de aproximativ **8 %**, creștere cauzată de stocurile nesoluționate, după cum se va vedea mai jos.

În ceea ce privește cauzele nou intrate, în primul semestru 2015 numărul acestora a fost de **747.042** dosare, în scădere cu 2% față de primul semestru 2014.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2011 numărul dosarelor nou create a scăzut cu 33.880, ceea ce reprezintă aproximativ 4%.

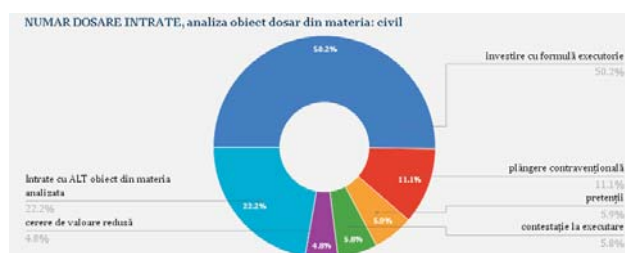
Din cele **747.042** cauze nou intrate la nivelul judecătorilor în primul semestru 2015, un procent de aproximativ **12 %** îl reprezintă cauzele penale (13% în semestrul I 2014).

În graficul următor evidențiem dosarele aflate în stoc, cauzele intrate și soluționate în materie penală respectiv civilă:

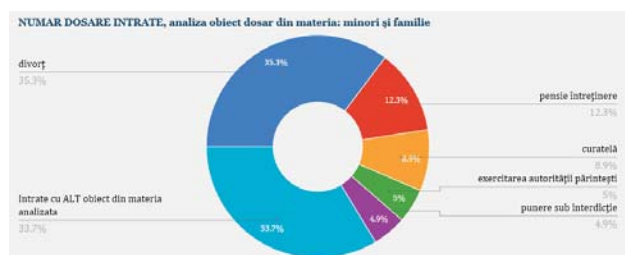

Pentru dosarele nou intrate în materie civilă ponderea cea mai mare o reprezintă cauzele care au ca obiect investire cu formulă executorie (**50,2 %**), plângere contravențională (**11,1 %**), pretenții (**5,9 %**), contestație la executare (**5,8 %**) și cerere de valoare redusă (**4,8 %**) așa cum se poate vedea și în graficul de mai jos.

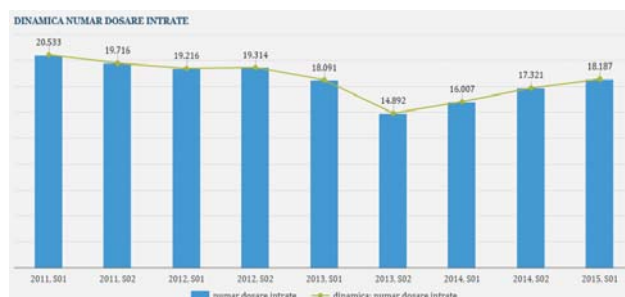

Exista însă instanțe unde proporția dosarelor de investire cu formulă executorie este mult mai mare. Spre exemplu, la Judecătoria Sector 1 București a fost de 87%, la Judecătoria Sector 2 București a fost de 85%, La Judecătoria Timișoara 56%, etc.

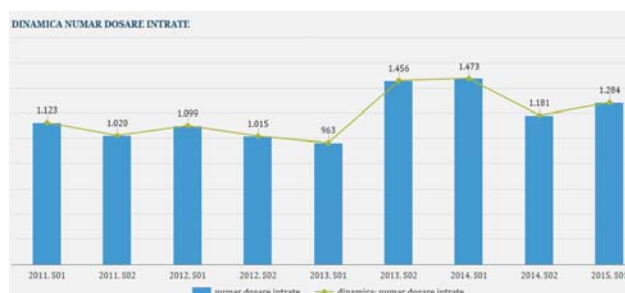
În materia de Minori și familie cele mai numeroase cauze se prezintă astfel:

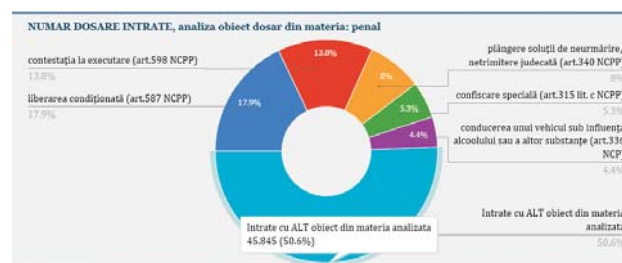
Dinamica dosarelor de divorț în ultimii 5 ani la judecătorii a fost următoarea:

La care se adaugă dosarele în care divorțul s-a pronunțat prin acord:

Iar în materie penală distribuția principalelor obiecte a fost următoarea:

În primul semestru al anului 2015, **18** judecătorii au înregistrat un volum de activitate mai mare de 20.000 de dosare (22 judecătorii în semestrul I 2014), în timp ce numai **6** instanțe au înregistrat un volum de activitate de sub 1.000 de dosare (9 judecătorii în semestrul I 2014).

Cele 18 instanțe, cu un volum excesiv de mare în primele 6 luni 2015 sunt următoarele:

Instanța	Volum semestrul I 2014	Volum semestrul I 2015
Judecatoria SECTORUL 1 BUCURESTI	56697	104557
Judecatoria SECTORUL 2 BUCURESTI	71172	67516
Judecatoria SECTORUL 3 BUCURESTI	79674	47065
Judecatoria SECTORUL 4 BUCURESTI	36020	38387
Judecatoria CONSTANTA	45319	36514
Judecatoria PLOIESTI	54792	36046
Judecatoria IASI	41834	35910
Judecatoria CRAIOVA	44302	31459
Judecatoria TIMISOARA	33540	29833
Judecatoria BRASOV	34764	28255
Judecatoria GALATI	27795	26590
Judecatoria CLUJ-NAPOCA	32603	24691
Judecatoria PITESTI	32967	24224
Judecatoria GIURGIU	22535	23714
Judecatoria SECTORUL 6 BUCURESTI	14721	22779
Judecatoria SECTORUL 5 BUCURESTI	30570	22014
Judecatoria ORADEA	25744	20789
Judecatoria BUZAU	31850	20697

După cum se poate observa, **3** instanțe înregistrează la nivelul primelor 6 luni 2015 un volum de activitate de peste 40.000 de cauze (7 instanțe în semestrul I 2014) iar comparativ cu anul 2014 cele mai multe dintre acestea au înregistrat scăderi importante ale volumului de activitate.

O situație specială o înregistrează Judecătoria sectorului 1 București care a înregistrat o creștere a volumului cu 85% comparativ cu aceeași perioadă 2014.

De asemenea, o creștere a numărului dosarelor de soluționat față de primele 6 luni 2014, au înregistrat și Judecătoria

Sectorul 6 Bucuresti (**8.058** dosare în plus față de semestrul I 2014), Judecătoria Sector 4 București (**2.367** dosare în plus față de semestrul I 2014) respectiv Judecătoria Giurgiu (**1.179** dosare în plus față de semestrul I 2014).

Cele **6** instanțe cu un volum de activitate mai mic de 1.000 de dosare sunt următoarele:

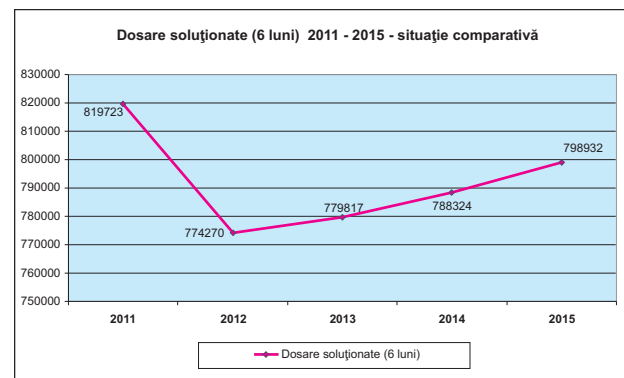
Instanța	Volum semestrul I 2014	Volum semestrul I 2015
Judecătoria FAGET	1006	901
Judecătoria RADUCANENI	1163	869
Judecătoria BAI A DE ARAMA	855	766
Judecătoria INTORSURA BUZAULUI	378	725
Judecătoria DRAGOMIREȘTI	1467	723
Judecătoria TARGU LAPUS	687	662

La nivelul tuturor judecătoriilor, din cele **1.347.326** cauze de soluționat a fost soluționat un număr de **798.932** cauze (**788.324** cauze soluționate în semestrul I 2014), reprezentând **59,3%** (52,65 % în semestrul I 2014).

Creșterea numărului dosarelor soluționate în semestrul I

2015 a fost cu **10.608** cauze ceea ce reprezintă o creștere cu **1,35%** față de semestrul I 2014.

În ceea ce privește variația numărului dosarelor soluționate în ultimii 5 ani, situația se prezintă grafic astfel:

Cauzele soluționate la judecătoriile sunt în număr de **798.932** dosare în timp ce numărul dosarelor nou intrate la tribunale în apel și recurs în interiorul perioadei de referință a fost de **86.856** dosare. **Rezultă așadar, un indice de atacabilitate de 10,87 %** (11% în semestrul I 2014).

Indicatorii de eficiență, așa cum au fost determinați prin Hotărârea C.S.M. nr. 1305/2014

Un procent de soluționare de peste 100% corespunzător indicatorului **Rata de soluționare**, au înregistrat 132 de judecătorii.

Cel mai bun procent de operativitate (corespunzător gradului Foarte Eficient) au înregistrat următoarele instanțe:

DESEMINE JUDGEATORII	NUMAR DOSARE		VALOARE INDICATOR	GRAD DE EFICIENȚA		
	SOLUȚIONATE	INTRATE		FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACTOR
Judecătoria INTORSURA BUZAULUI	338	515	65,63%			
Judecătoria LIESTI	768	1054	72,87%			
Judecătoria SAVENI	1002	1301	77,02%			
Judecătoria AGNITA	661	858	77,04%			
Judecătoria MOLDOVA-NOUA	549	687	79,91%			
Judecătoria TARGU CARBUNESTI	2774	3438	80,69%			
Judecătoria LIPOVA	881	1081	81,50%			
Judecătoria ROMAN	2949	3616	81,55%			
Judecătoria SECTORUL 1 BUCUREȘTI	68389	80468	84,99%			
Judecătoria AVRIG	619	728	85,03%			
Judecătoria GIURGIU	9482	11138	85,13%			
Judecătoria SEBES	1203	1397	86,11%			
Judecătoria MIJIL	1180	1367	86,32%			
Judecătoria FILIASI	669	749	89,32%			
Judecătoria TARGU JIU	11642	13013	89,46%			
Judecătoria RUPEA	1132	1264	89,56%			
Judecătoria MOTRU	1524	1695	89,91%			

Judecătoria ALESD	1510	1190	126,89%	
Judecătoria BRAILA	9791	7648	128,02%	
Judecătoria PATARLAGELE	2503	1937	129,22%	
Judecătoria HUREZIN	1111	852	130,40%	
Judecătoria BICAZ	1751	1341	130,57%	
Judecătoria VANU MARE	1981	1492	132,77%	
Judecătoria BALCEȘTI	1067	788	135,41%	
Judecătoria ADIJUD	2013	1466	137,31%	
Judecătoria FAUREȘI	1234	885	139,44%	
Judecătoria POCIOASA	1739	1235	140,81%	
Judecătoria PODU TURCULUI	784	555	141,26%	
Judecătoria ALEXANDRIA	3810	2686	141,85%	
Judecătoria BREZOI	1396	975	143,18%	
Judecătoria BUZAU	14525	10052	144,50%	
Judecătoria SEGARCEA	1293	886	145,94%	
Judecătoria ORAVITA	1661	1109	149,77%	
Judecătoria TARGOVISTE	8166	5049	161,73%	
Judecătoria BUIRISI	1753	1033	169,70%	
Judecătoria RAMNICU VALCEA	11090	6431	172,45%	
Judecătoria BOLINTIN VALE	2842	1643	172,98%	
Judecătoria CORNETU	6787	3742	181,37%	
Judecătoria VIDELE	1893	1021	185,41%	
Judecătoria MARGHITA	3072	1339	229,42%	

Un procent de soluționare de sub 100 % și care este corespunzător gradului Ineficient se înregistrează în cadrul judecătoriilor din tabelul de mai jos:

Prin prisma indicatorului de eficiență **Ponderea dosarelor închise într-un an**, 155 dintre judecătorii au înregistrat valori corespunzătoare gradului Foarte eficient.

Numai 6 instanțe s-au înscris în plaja de ineficiență și anume: Judecătoria Buftea (63%), Judecătoria Cornetu (55%), Judecătoria Târgoviște (55%), Judecătoria Bolintin Vale (53%), Judecătoria Buhuși (47%) și Judecătoria Marghita (45%). În același timp, două instanțe au înregistrat valori corespunzătoare gradului Satisfăcător (Răcari și Oravița).

DENUMIRE JUDECATORIE	NUMAR DOSARE SOLUTIONATE	DIN CARE INTR-UN AN	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACATOR	INEF
Judecătoria MARGHITA	3972	1403	45.67%				
Judecătoria BUHUSI	1753	831	47.40%				
Judecătoria BOLINTIN VALE	2842	1509	53.10%				
Judecătoria TARGOVISTE	8166	4498	55.08%				
Judecătoria CORNETU	6787	3788	55.81%				
Judecătoria BUFTEA	8576	5411	63.09%				
Judecătoria ORAVITA	1661	1097	66.04%				
Judecătoria RACARI	1867	1293	69.26%				

DENUMIRE JUDECATORIE	NUMAR DOSARE SOLUTIONATE	DIN CARE INTR-UN AN	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACATOR	INEF
Judecătoria Buhuși	1746	16.21	20.94				
Judecătoria Târgoviște	8128	17.99	20.06				
Judecătoria Bolintin Vale	2841	16.95	17.41				
Judecătoria Marghita	3967	13.91	14.02				
Judecătoria Cornetu	6764	6.24	19.68				

Asemănătoare este și situația judecătorilor prin prisma indicatorului de eficiență **Durata medie de soluționare** în sensul că 135 dintre instanțe au înregistrat performanța Foarte eficient.

Numai 5 instanțe se află la nivelul pragului de ineficiență: Cornetu, Marghita, Bolintin Vale, Târgoviște și Buhuși (instanțe ineficiente și la indicatorul anterior). Totodată, 10 instanțe au înregistrat valori corespunzătoare gradului Satisfăcător.

Vechimea dosarelor în stoc este un alt indicator de performanță, unde este analizat numărul cauzelor mai vechi de 1 an în materie penală respectiv 1 an și 6 luni în materie civilă aflate încă pe rolul instanțelor.

În acest context 102 instanțe au fost calificate ca foarte eficiente în timp ce 19 dintre acestea au fost declarate ineficiente:

DENUMIRE JUDECATORIE	NUMAR DOSARE IN STOC	DIN CARE MAI VECHI DE 1 AN	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACATOR	INEF
Judecătoria MORENI	2632	1321	50.19%				
Judecătoria TARGOVISTE	9150	4123	45.06%				
Judecătoria PLOIESTI	20619	7261	35.22%				
Judecătoria BOLINTIN VALE	2387	822	34.44%				
Judecătoria HARGHAI	1230	399	32.44%				
Judecătoria ALEXANDRIA	3846	1122	29.17%				
Judecătoria DRAGASANI	3956	1096	27.70%				
Judecătoria SECTORUL 2 BUCURESTI	25092	6269	24.98%				
Judecătoria PUCIOASA	889	216	24.30%				
Judecătoria PODU TURCULUI	624	151	24.20%				
Judecătoria BREZOI	1435	322	22.44%				
Judecătoria GIURGIU	14232	3046	21.40%				
Judecătoria BACAU	7466	1530	20.49%				
Judecătoria TURDA	2702	525	19.43%				
Judecătoria NASAUD	2383	460	19.30%				
Judecătoria MOTRU	1504	281	18.68%				
Judecătoria HOREZU	1954	347	17.76%				
Judecătoria CORNETU	4631	780	16.84%				
Judecătoria SAVENI	2240	364	16.25%				

155	Judecătoria BABADAG	403	46	11.41%	13.04
156	Judecătoria ÎNTOARSURA BUZĂULUI	178	20	11.24%	5.85
157	Judecătoria TALAȘ	1693	167	9.86%	49.85
158	Judecătoria URZICENI	1200	118	9.83%	12.63
159	Judecătoria NIȚIL	706	66	9.35%	11.74
160	Judecătoria ARAD	5782	535	9.25%	9.65
161	Judecătoria CHIȘINEU CRIS	536	48	9.00%	42.25
162	Judecătoria MEDIAS	1392	124	8.91%	4.90
163	Judecătoria LIPOVA	548	48	8.76%	18.29
164	Judecătoria ROSIORI DE VEDE	1121	88	7.85%	332.68
165	Judecătoria HÂRLAU	570	42	7.37%	9.87
166	Judecătoria FAGET	454	32	7.05%	67.84
167	Judecătoria BEIUS	877	58	6.61%	24.22
168	Judecătoria ALESD	869	54	6.21%	61.24
169	Judecătoria VANȚU MARE	1313	64	4.87%	18.17
170	Judecătoria BALS	1085	42	3.87%	46.76
171	Judecătoria BĂRLAD	1908	57	2.99%	6.60
172	Judecătoria STREHAIA	1094	30	2.74%	65.53
173	Judecătoria BALA DE ARAMA	288	5	1.74%	48.60
174	Judecătoria CARACAL	1565	24	1.53%	11.96
175	Judecătoria CAREI	1021	9	0.88%	70.22
176	Judecătoria ORȘOVA	2386	19	0.80%	6.32

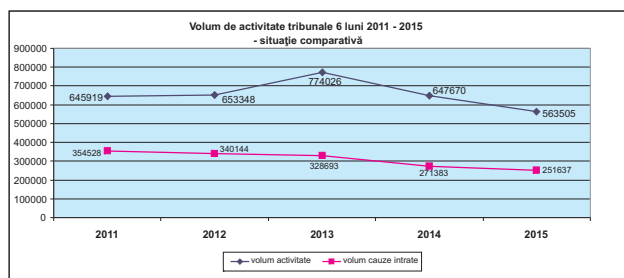
2. Activitatea la nivelul tribunalelor

La nivel național funcționează în prezent 42 de tribunale și 4 tribunale specializate la care se adaugă Tribunalul Militar Teritorial București.

În total, la nivelul celor 42 de tribunale și a celor 4 instanțe specializate (Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, Tribunalul Comercial Cluj, Tribunalul Comercial Mureș și Tribunalul Comercial Argeș), a fost înregistrat un număr de **563.505** cauze de soluționat (647.670 cauze de soluționat în primul semestru 2014), așadar o diminuare cu **84.165** cauze, ceea ce reprezintă o scădere cu **13 %** față de semestrul I 2014.

Comparativ cu semestrul I 2011 se constată o scădere cu **82.414** cauze de soluționat ceea ce reprezintă o scădere cu **12,76 %**.

În ultimii 5 ani, evoluția volumului de activitate (compus din stocul de dosare la care se adaugă cele nou create), la nivelul tribunalelor se prezintă după cum urmează:

În ceea ce privește cauzele nou intrate, acestea au fost în număr de **251.637** (271.383 cauze în semestrul I 2014) reprezentând **44,66 %** din volumul total de activitate (41,9 % în semestrul I 2014). Numărul cauzelor intrate în semestrul I 2015 a scăzut cu **19.746** față de semestrul I 2014 ceea ce reprezintă o scădere cu **7,28 %**.

Dinamica dosarelor intrate între 2011 - 2015 este prezentă în graficul de mai sus.

În perioada analizată, numărul cauzelor nou intrate în civil a fost de **43.416**, în penal **38187**, în faliment **20332**, în litigii de

În fine, indicatorul privind **Redactările restante** înregistrează o evoluție diferită de a celorlalți.

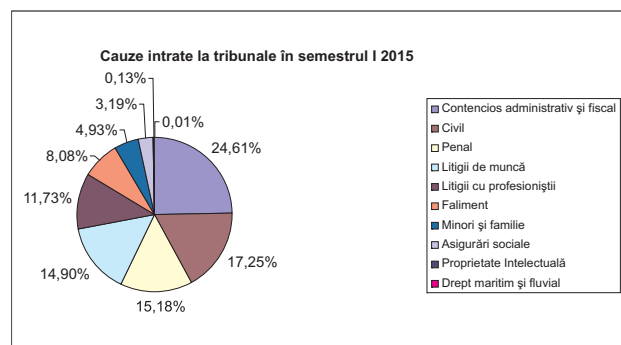
Astfel, numai 20 dintre judecătorii au fost apreciate ca foarte eficiente și alte 16 eficiente. Restul instanțelor până la 176 au fost considerate fie ineficiente fie satisfăcătoare.

Cele 20 de judecătorii cu gradul Foarte eficient au fost următoarele:

muncă **37485**, în asigurări sociale **8037** și în materia litigii cu profesioniști de **29508** dosare.

MATERIE JURIDICA	Dosare nou intrate	Procent din total
Contencios administrativ și fiscal	61925	24,61
Civil	43416	17,25
Penal	38187	15,18
Litigii de muncă	37485	14,90
Litigii cu profesioniști	29508	11,73
Faliment	20332	8,08
Minori și familie	12394	4,93
Asigurări sociale	8037	3,19
Proprietate Intelectuală	330	0,13
Drept maritim și fluvial	23	0,01
Total	251637	100

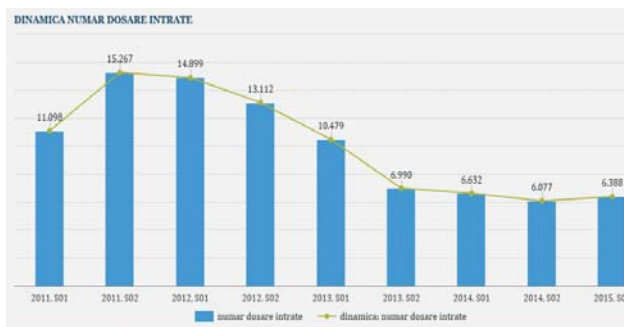
Reprezentarea grafică a acestor procente este prezentată după cum urmează:

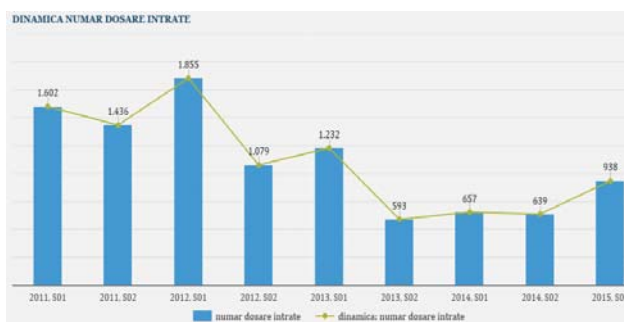
În materia contenciosului administrativ cel mai prezent obiect este „anulare act administrativ”, în civil „litigii privind Legea 10/2001”, în penal „contestațiile la executare”, iar la litigiile de muncă „litigiile privind drepturi bănești”.

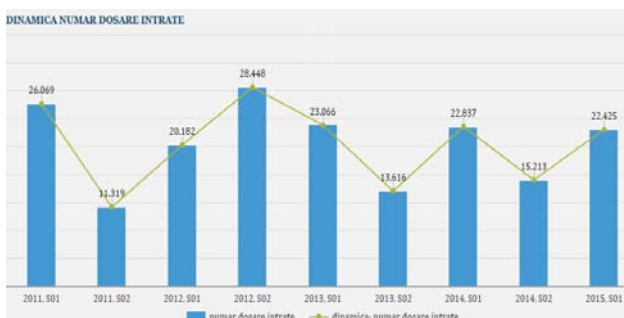
Dinamica acestor obiecte în ultimii 5 ani a fost următoarea:
*contencios administrativ anulare act administrativ

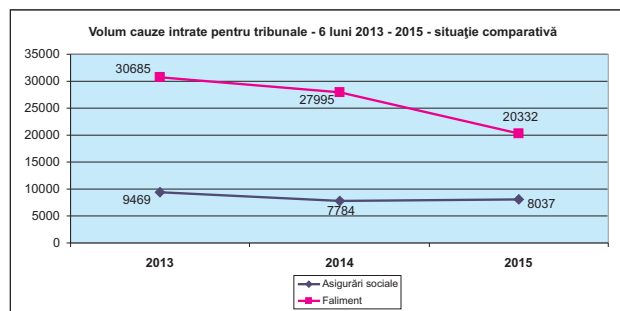
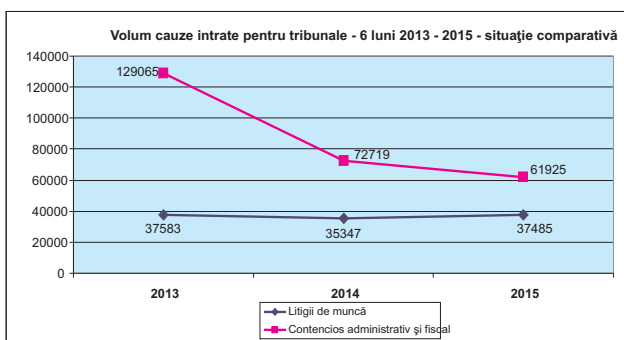
*Civil Legea 10/2001

*Litigii de muncă drepturi bănești

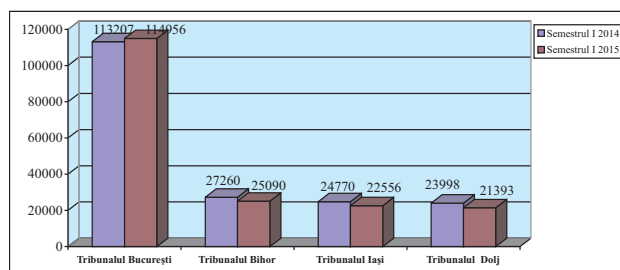
Prezentăm mai jos variația volumului cauzelor privind litigiile de muncă, contencios administrativ și fiscal, asigurări sociale și faliment în perioada 2013 - 2015.

Raportat la volumul de activitate al tribunalelor, acestea pot fi grupate astfel:

- instanțe cu un volum situat sub 3.000 cauze - **2**;
- instanțe cu un volum cuprins între 3.000-5.000 cauze - **7**;
- instanțe cu un volum cuprins între 5.000-10.000 cauze - **15**;
- instanțe cu un volum de peste 10.000 cauze - **22**.

Așa cum se poate vedea în graficul de mai jos, se evidențiază în primul semestru 2015 în mod deosebit patru tribunale cu un volum foarte mare de activitate, raportat la celelalte instanțe de același nivel, și anume **Tribunalul București** cu un număr de **114,956** cauze de soluționat (113.207 cauze de soluționat în semestrul I 2014), **Tribunalul Bihor** cu **25,090** cauze de soluționat (27.260 dosare de soluționat în semestrul I 2014), **Tribunalul Iași** cu **22,556** cauze de soluționat (24.770 dosare de soluționat în semestrul I 2014) și **Tribunalul Dolj** cu **21,393** cauze de soluționat (23.998 cauze de soluționat în semestrul I 2014).

Pentru semestrul I 2015 la Tribunalul București se constă o creștere a volumului de activitate cu **1,749** cauze ceea ce reprezintă o creștere cu **1,54 %**, la celelalte 3 tribunale scăderile înregistrate fiind între 7 și 10%.

	Tribunalul București	Tribunalul Bihor	Tribunalul Iași	Tribunalul Dolj
Semestrul I 2014	113207	27260	24770	23998
Semestrul I 2015	114956	25090	22556	21393
Diferența	1749	-2170	-2214	-2605
Procent	1,54	-7,96	-8,94	-10,86

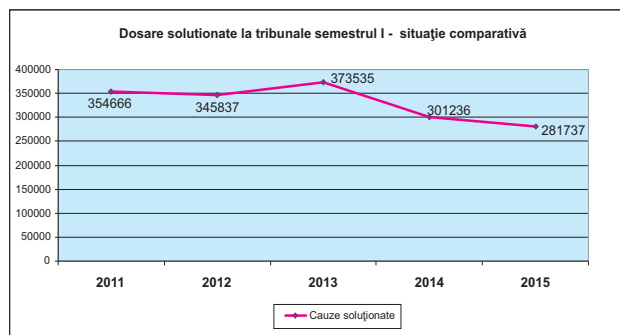
În tabelul de mai jos sunt prezentate tribunalele cu volum redus de activitate care au înregistrat spre soluționare sub 7.000 de cauze fiecare.

Instanța	Total stoc inițial	Total intrări	Total volum
Tribunalul ARAD	2120	4458	6578
Tribunalul TELEORMAN	2191	4351	6542
Tribunalul BISTRITA NASĂ UD	3519	2730	6249
Tribunalul VRANCEA	2884	3321	6205
Tribunalul SATU MARE	3153	2728	5881
Tribunalul Comercial CLUJ	3649	1949	5598
Tribunalul BRAILA	2410	3096	5506
Tribunalul VASLUI	2592	2690	5282
Tribunalul HARGHITA	2321	1941	4262
Tribunalul SALAJ	1519	2506	4025
Tribunalul TULCEA	1548	2218	3766
Tribunalul Comercial MURES	2397	1356	3753
Tribunalul CALARASI	1249	2062	3311
Tribunalul IALOMITA	1019	2202	3221
Tribunalul COVASNA	1447	1576	3023
Tribunalul Comercial ARGES	1687	695	2382
Tribunalul pentru minori si familie BRASOV	195	555	750

La nivelul tuturor tribunalelor, dintre cele **563.505** cauze de soluționat în semestrul I 2015 au fost soluționate **281.737** cauze (301.236 dosare soluționate în semestrul I 2014) înregistrându-se o scădere cu **19.499** cauze, ceea ce reprezintă **6,47 %** față de semestrul I 2014.

Comparativ cu semestrul I 2011 se constată o scădere a dosarelor soluționate cu **72.929** dosare ceea ce reprezintă o scădere cu **20,56 %**.

În ultimii 5 ani, dinamica dosarelor soluționate se prezintă astfel:

Cauzele soluționate la tribunale au fost în număr de **281.737** dosare, în timp ce numărul cauzelor nou intrate la curțile de apel în apel și recurs în interiorul perioadei de referință, a fost de **69.781** dosare (**37.844** dosare intrate în apel și **31.937** dosare intrate în recurs).

Rezultă așadar, un indice de atacabilitate de **25 %** (33% în semestrul I 2014).

Evidențiate distinct, tribunalele specializate au înregistrat un volum de activitate în semestrul I 2015 conform tabelului de mai jos:

Comparativ cu semestrul I 2014 se constată o creștere a volumului de activitate la Tribunalul Comercial CLUJ și o scădere la celelalte trei tribunale în semestrul I 2015.

Instanța	Volum activitate semestrul I 2014	Volum activitate semestrul I 2015
Tribunalul Comercial CLUJ	5495	5598
Tribunalul Comercial MUREȘ	4670	3753
Tribunalul Comercial ARGES	2969	2382
Tribunalul pentru minori și familie BRAȘOV	862	750

Indicatorii de eficiență, așa cum au fost determinați prin Hotărârea C.S.M. nr. 1305/2014

Sub aspectul primului indicator de performanță (**Rata de soluționare**), cea mai mare parte a tribunalelor a înregistrat valori corespunzătoare gradului **Foarte eficient**:

DE NUMIRE TRIBUNAL	SOLUȚIONATE	INTRATE	INDICATOR	Pondere	EFICIENT	SATISFACTOR	INEFICIENT
	281987	251849	111,93%				
Lista de evaluare							
DE NUMIRE TRIBUNAL	SOLUȚIONATE	INTRATE	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACTOR	INEFICIENT
Tribunalul Militar Teritorial BUCUREȘTI	44	82	53,66%				
Tribunalul TELEORMAN	3053	4351	70,17%				
Tribunalul Militar IASI	41	55	74,55%				
Tribunalul SALAJ	1958	2506	78,13%				
Tribunalul MEHEDINTI	7065	8193	85,09%				
Tribunalul ALBA	4912	4544	88,29%				
Tribunalul DOLO	13665	11822	90,21%				
Tribunalul DOLJ	3721	4022	92,51%				
Tribunalul HIRNEAOARA	6065	6339	94,73%				
Tribunalul ARAD	4243	4458	95,18%				
Tribunalul BRAILA	2947	3096	95,19%				
Tribunalul Militar CLUJ-NAPOCA	40	42	95,24%				
Tribunalul Comercial ARGES	665	695	95,68%				
Tribunalul pentru minori si familie BRASOV	537	555	96,76%				
Tribunalul TULCEA	2147	2218	96,80%				
Tribunalul COVASNA	1550	1576	98,35%				
Tribunalul HARGHITA	1911	1941	98,45%				

Instanța	Volum activitate semestrul I 2014	Volum activitate semestrul I 2015	Indicador
29 Tribunalul BUCUREȘTI	46068	42190	109,19%
30 Tribunalul CALARASI	2315	2062	112,27%
31 Tribunalul GALATI	6424	5720	112,31%
32 Tribunalul VALCEA	6021	5240	114,73%
33 Tribunalul VRANCEA	3813	3321	114,81%
34 Tribunalul CARAS SEVERIN	4139	3600	114,97%
35 Tribunalul CLUJ	6909	5880	117,34%
36 Tribunalul SATU MARE	3237	2728	118,66%
37 Tribunalul BOTOSANI	4668	3924	118,96%
38 Tribunalul Comercial CLUJ	2339	1949	120,01%
39 Tribunalul MARAMURES	5398	4483	120,41%
40 Tribunalul IASI	11237	8854	126,31%
41 Tribunalul BACAU	6896	5414	127,37%
42 Tribunalul MURES	4548	3569	127,43%
43 Tribunalul BISTRITA NASAU	3498	2730	128,13%
44 Tribunalul ARGES	7840	5993	130,82%
45 Tribunalul GIURGHIU	3549	2693	131,79%
46 Tribunalul ILFOV	6540	4937	132,47%
47 Tribunalul BUCUREȘTI	6543	4359	150,19%
48 Tribunalul NEAMT	5093	3419	166,51%
49 Tribunalul SIBIU	6448	3835	168,14%
50 Tribunalul BIRNOR	14661	8719	168,15%

Totodată, există și un prag de eficiență satisfăcător instanțe care s-au înscris într- sau ineficient:

În ceea ce privește cauzele soluționate, acestea sunt surprinse în cadrul a doi indicatori **Durata medie de soluționare și ponderea dosarelor închise într-un an**. Pentru primul indicator, marea majoritate a instanțelor sunt considerate ca foarte eficiente. Spre exemplu:

37	Tribunalul ILPOV	2360	2.64	7.19
38	Tribunalul GORJ	4893	1.67	6.68
39	Tribunalul HARGHITA	1169	1.82	8.87
40	Tribunalul HUNEDOARA	3518	1.42	10.27
41	Tribunalul IALOMITA	1352	1.13	4.83
42	Tribunalul IASI	6708	3.35	9.52
43	Tribunalul MARAMURES	3617	1.73	9.69
44	Tribunalul MEHEDINTI	5123	2.17	4.19
45	Tribunalul Militar IASI	38	2.16	0.00
46	Tribunalul Militar Teritorial BUCURESTI	36	4.22	0.00
47	Tribunalul Comercial ARGES	651	0.00	9.62
48	Tribunalul Comercial CLUJ	1647	0.00	9.29
49	Tribunalul Comercial MURES	1016	0.00	9.99
50	Tribunalul pentru minori si familie BRASOV	288	2.87	1.91

SITUATIE STATISTICA					
STATISTICA					
Durata medie de solutie, analiza Tribunal.					
CAUTARE					
realizata: Incep perioada(01.01.2015) - Sfarisit perioada(30.06.2015) Criteriu ordonare: (grad si valoare indicator eficienta) Directie ordonare: (crescator)					
	DOSARE SOLUȚIONATE	PENAL	NON PENAL	FOARTE EFICIENT	GRAD GENERAL DE EFICIENTA
CSM	169373	3.25	9.75		
Persoana conectata: Cristian					
LISTA DE FILTRAT					
	DOSARE SOLUȚIONATE	PENAL	NON PENAL	FOARTE EFICIENT	GRAD DE EFICIENTA
DEMPURARE TRIBUNAL					
Tribunalul BIHOR	9401	7.56	15.20		
Tribunalul ARGES	4645	12.91	9.84		
Tribunalul Militar TIMISOARA	24	9.21	0.00		

Există însă și câteva instanțe aflate sub pragul de eficiență:

În mod analog se prezintă situația și pentru indicatorul **Dosare închise într-un an**, când, cea mai mare parte a tribunalelor au înregistrat valori corespunzătoare calificativului Foarte eficient:

29	Tribunalul BRASOV	5897	5209	88.33%
30	Tribunalul HARGHITA	1911	1688	88.33%
31	Tribunalul Militar Teritorial BUCURESTI	44	39	88.64%
32	Tribunalul TIMIS	8530	7635	89.51%
33	Tribunalul COVASNA	1550	1394	89.94%
34	Tribunalul ALBA	4012	3632	90.53%
35	Tribunalul SALAJ	1958	1787	91.27%
36	Tribunalul OLT	3721	3405	91.51%
37	Tribunalul GORJ	8223	7547	91.78%
38	Tribunalul DOLJ	10665	9864	92.49%
39	Tribunalul Militar CLUJ-NAPOCA	40	37	92.50%
40	Tribunalul BRAILA	2947	2728	92.57%
41	Tribunalul VASLUI	2924	2734	93.50%
42	Tribunalul ARAD	4243	3980	93.80%
43	Tribunalul CALARASI	2315	2174	93.91%
44	Tribunalul TELEORMAN	3053	2879	94.30%
45	Tribunalul MEHEDINTI	7005	6642	94.82%
46	Tribunalul TULCEA	2147	2036	94.83%
47	Tribunalul BUZAU	6543	6208	94.89%
48	Tribunalul IALOMITA	2274	2186	96.13%
49	Tribunalul pentru minori si familie BRASOV	537	528	98.32%
50	Tribunalul Militar IASI	41	41	100.00%

Numai 3 instanțe au înregistrat valori necorespunzătoare:

SITUATIE STATISTICA					
STATISTICA					
Pondere dosare inchise intr-un an, analiza Tribunal.					
CAUTARE					
realizata: Incep perioada(01.01.2015) - Sfarisit perioada(30.06.2015) Criteriu ordonare: (grad si valoare indicator eficienta) Directie ordonare: (crescator)					
	NUMAR DOSARE SOLUȚIONATE	DIN CARE ÎNTR-UN AN	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	GRAD GENERAL DE EFICIENTA
CSM	281887	226849	80.48%		
Persoana conectata: Cristian					
LISTA DE FILTRAT					
	SOLUȚIONATE	DIN CARE ÎNTR-UN AN	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	GRAD DE EFICIENTA
DEMPURARE TRIBUNAL					
Tribunalul NEAMT	5693	3031	53.24%		
Tribunalul BIHOR	14661	8342	56.90%		
Tribunalul SIBIU	6448	4004	62.10%		
Tribunalul BUCURESTI	46068	31668	68.74%		
Tribunalul BACAU	6896	4983	72.26%		

Curtea	Cazuri	Eficiență (%)
30 Tribunalul BOTOȘANI	3478	8.11%
31 Tribunalul GORGIU	3931	8.01%
32 Tribunalul SALAJ	2067	7.79%
33 Tribunalul VALCEA	6145	7.58%
34 Tribunalul BISTRITA NASAUD	2751	7.27%
35 Tribunalul HUNEDOARA	6807	7.14%
36 Tribunalul BRAILA	2559	6.88%
37 Tribunalul SIBIU	6108	6.86%
38 Tribunalul CALĂRAȘI	996	6.73%
39 Tribunalul PRAHOVA	9639	6.61%
40 Tribunalul GORJ	6006	5.19%
41 Tribunalul ILFOV	6069	4.96%
42 Tribunalul DOLOJ	10728	3.14%
43 Tribunalul MEHEDINTI	4817	3.05%
44 Tribunalul TELEORMAN	3489	2.98%
45 Tribunalul ARAD	2335	2.81%
46 Tribunalul SUCEAVA	5206	2.67%
47 Tribunalul Militar CLUJ-NAPOCA	45	2.22%
48 Tribunalul pentru minori si familie BRAȘOV	213	1.41%
49 Tribunalul Militar IASI	32	0.00%
50 Tribunalul Militar TIMISOARA	27	0.00%

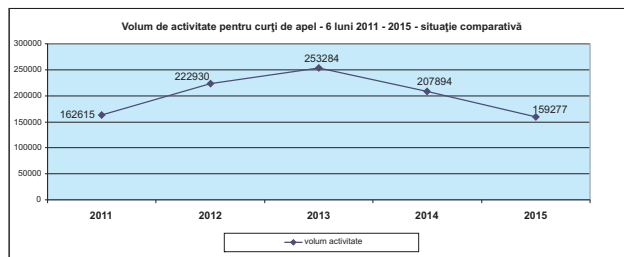
În timp ce majoritatea s-a aflat sub limita de eficiență:

În ceea ce privește redactările restante, o singură instanță a înregistrat valori specifice unei instanțe Foarte eficiente și anume Tribunalul Călărași iar alte două instanțe valori specifice gradului de eficiență Eficient: Tribunalul Mehedinți și Tribunalul Buzău.

3. Activitatea la nivelul curților de apel

În semestrul I al anului 2015 volumul de activitate al celor 15 curți de apel civile care funcționează în România, a fost de **159.277** cauze (207.894 cauze în semestrul I 2014), cuprinzând dosare de fond, apeluri și recursuri.

Volumul de activitate pentru curțile de apel în ultimii 5 ani a evoluat după cum urmează:

Scăderea volumului de activitate în raport de primul semestru 2014 a fost cu **48.617** cauze ceea ce reprezintă o scădere cu **23,39 %**, iar în raport cu semestrul I 2011 scăderea a fost cu **3.338** cauze, ceea ce reprezintă o scădere cu **2,05 %**.

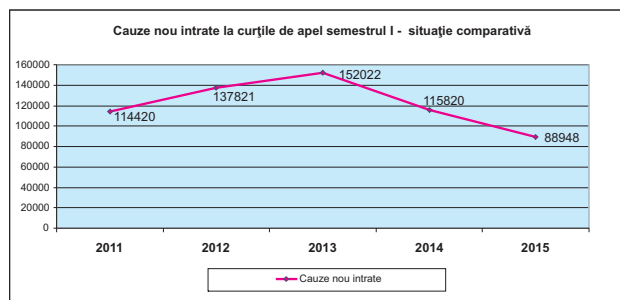
Lucrurile se comportă la polul opus în ceea ce privește ultimii indicatori - **Vechimea stocului** respectiv **Redactările restante**.

Astfel, pentru primul indicator, numai 10 tribunale au fost apreciate ca foarte eficiente

Denumire Tribunal	IN STOC	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACTOR	INEF
Tribunalul Comercial ARGES	1717	614	35.76%			
Tribunalul Comercial CLUJ	3259	796	24.42%			
Tribunalul CLUJ	7240	1622	22.40%			
Tribunalul Comercial MURES	2386	521	21.84%			
Tribunalul HARGHITA	2351	427	18.16%			
Tribunalul Militar Teritorial BUCURESTI	130	22	16.92%			
Tribunalul NEAMT	6344	1068	16.83%			
Tribunalul COVASNA	1473	220	14.94%			
Tribunalul BUZAU	3334	494	14.82%			
Tribunalul BRASOV	7424	1069	14.40%			
Tribunalul SATU MARE	2644	366	13.84%			
Tribunalul ALBA	4456	569	12.77%			
Tribunalul OLT	3901	455	11.64%			
Tribunalul BUCURESTI	68888	8673	12.59%			
Tribunalul ARGES	5540	693	12.51%			
Tribunalul BIHOR	10429	1195	11.46%			
Tribunalul GALATI	6518	741	11.37%			
Tribunalul BACAU	8148	892	10.95%			
Tribunalul VRANCEA	2391	250	10.46%			
Tribunalul DAMBOVITA	4420	460	10.41%			
Tribunalul TIMIS	7800	797	10.22%			

În ceea ce privește numărul cauzelor nou intrate în primul semestru 2015, acesta a fost de **88.948** ceea ce reprezintă **55,84 %** din numărul total al dosarelor de soluționat.

Distribuția cauzelor nou intrate este prezentată în graficul de mai jos:

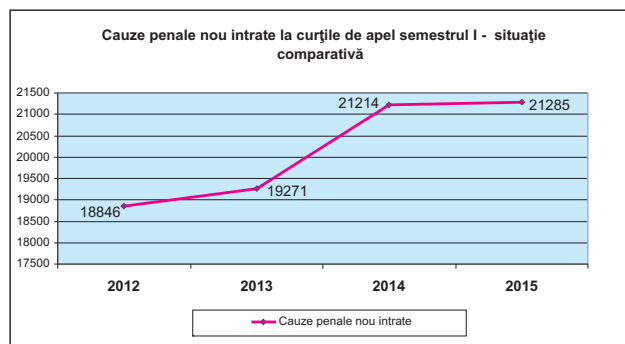
Comparativ cu semestrul I 2014 numărul cauzelor nou intrate a scăzut cu **26.872** cauze ceea ce reprezintă o scădere cu **23,20 %**.

În raport cu semestrul I 2011 numărul cauzelor nou intrate a scăzut cu **25.472** cauze ceea ce reprezintă o scădere cu **22,26 %**.

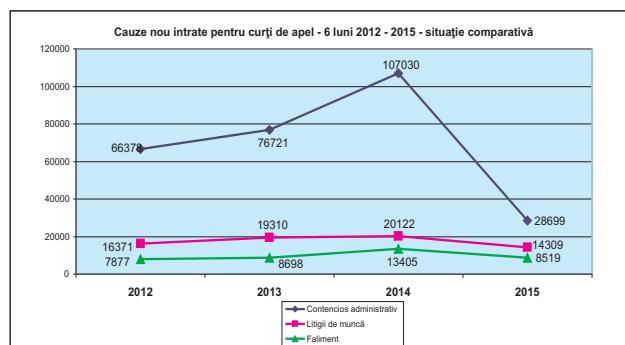
	Cauze nou intrate	Pondere (%)
Civil (non penal)	67663	76,07
Penal	21285	23,93
Total	88948	100

Distribuția cauzelor penale nou intrate este prezentată în graficul de mai jos.

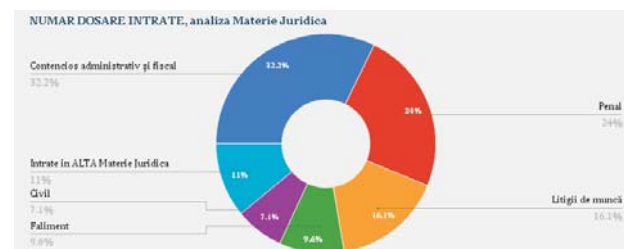
Dinamica dosarelor nou intrate în câteva materii reprezentative se prezintă după cum urmează:

Materia contenciosului administrativ, sub aspectul cauzelor nou intrate, reprezintă **32,2 %** din întregul volum al dosarelor nou create la curțile de apel în primul semestru 2015 (procent cu **16,8 %** mai mic decât în primul semestru 2014).

Principalul obiect care populează statistic această materie în fond este „Anulare act administrativ” iar în recurs „Pretenții”.

În graficul de mai jos este prezentată ponderea intrărilor pe materii din total intrări în semestrul I 2015.

Raportat la volumul de activitate al curților de apel, acestea pot fi grupate astfel:

- instanțe cu un volum de activitate situat sub 5.000 cauze - **2**;
- instanțe cu un volum de activitate cuprins între 5.001 - 10.000 cauze - **9**;
- instanțe cu un volum de activitate situat peste 10.001 de cauze - **4**.

Se evidențiază patru curți de apel cu un volum foarte mare de activitate comparativ cu celelalte instanțe de același grad, și anume **Curtea de Apel București** cu **43.114** cauze de soluționat (48.812 cauze de soluționat în primul semestru 2014), **Curtea de Apel Cluj** cu **15.384** cauze de soluționat (17.908 cauze de soluționat în primul semestru 2014), **Curtea de Apel Craiova** cu **13.655** cauze de soluționat (17.437 cauze de soluționat în primul semestru 2014) și **Curtea de Apel Timișoara** cu **13.565** cauze de soluționat (19.198 cauze de soluționat în primul semestru 2014).

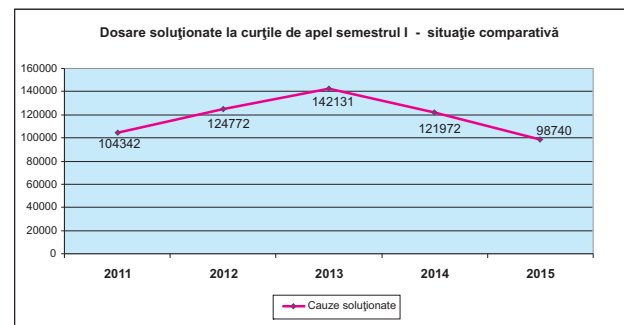
În tabelul de mai jos este prezentată evoluția acestor instanțe pe ultimii 3 ani, din care se constată că numărul cauzelor de soluționat este în scădere atât față de 2013 cât și față de 2014.

Total volum semestrul I	2013	2014	2015	Diferența 2015 și 2013	Procent	Diferența 2015 și 2014	Procent
CA București	47495	48812	43114	-4381	-9,22	-5698	-11,67
CA Cluj	20320	17908	15384	-4936	-24,29	-2524	-14,09
CA Craiova	30248	17437	13655	-16593	-54,86	-3782	-21,69
CA Timișoara	18986	19198	13565	-5421	-28,55	-5633	-29,34

La polul opus se află Curtea de Apel Târgu Mureș care a înregistrat la nivelul semestrului I 2015 cel mai mic volum de activitate, de **4.480** dosare (față de 8.944 dosare în semestrul I 2014).

Din cele **159.277** cauze aflate pe rolul curților de apel în perioada de referință, au fost soluționate **98.740** dosare, ceea ce reprezintă **62 %**.

La nivelul tuturor curților de apel, dinamica dosarelor soluționate în ultimii 5 ani este prezentată în graficul de mai jos.

Indicatorii de eficiență, așa cum au fost determinați prin Hotărârea C.S.M. nr. 1305/2014

DENUMIRE CURTE DE APEL	SOLUȚIONATE	ENTRATĂ	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACTOR	INEF
Curtia de Apel BACĂU	3912	4511	86.72%				
Curtia de Apel CONSTANȚA	3700	3867	95.68%				
Curtia de Apel CRAIOVA	8720	9022	96.65%				
Curtia de Apel IAȘI	4417	4481	98.57%				
Curtia de Apel ALBA IULIA	5608	5556	100.94%				
Curtia de Apel TARGU MUREȘ	3041	2923	104.04%				
Curtia de Apel GALATI	4492	4272	105.15%				
Curtia de Apel PLOIESTI	5286	4964	106.49%				
Curtia de Apel ORADEA	4408	4015	109.79%				
Curtia de Apel PITESTI	4705	4282	109.88%				
Curtia de Apel BRAȘOV	3131	2821	110.99%				
Curtia de Apel CLUJ	9570	8586	111.46%				
Curtia de Apel BUCUREȘTI	22583	19310	116.95%				
Curtia de Apel SUCEAVA	5117	4194	122.01%				
Curtia de Apel TIMISOARA	10050	6144	163.57%				
Curtia Militara de Apel BUCUREȘTI	161	84	191.67%				

Un procent de soluționare de peste 100% corespunzător indicatorului **Rata de soluționare**, au înregistrat mai mult de jumătate din curțile de apel.

Imaginea de ansamblu a acestui indicator de performanță pentru toate instanțele se prezintă astfel:

DENUMIRE CURTE DE APPEL	IN STOC	DIN CAZUL PĂRȚII VECHE DE 3 ANI	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACTOR	INEF
Curtia Militara de Apel BUCUREȘTI	77	25	32.47%				
Curtia de Apel BUCUREȘTI	20531	4881	23.77%				
Curtia de Apel CRAIOVA	4935	268	5.43%				
Curtia de Apel BRAȘOV	1545	64	4.14%				
Curtia de Apel SUCEAVA	1802	57	3.16%				
Curtia de Apel GALATI	1994	63	3.16%				
Curtia de Apel CONSTANȚA	3209	99	3.09%				
Curtia de Apel IAȘI	2733	79	2.89%				
Curtia de Apel ALBA IULIA	2801	63	2.25%				
Curtia de Apel CLUJ	5814	121	2.08%				
Curtia de Apel ORADEA	2263	38	1.68%				
Curtia de Apel PITESTI	2444	39	1.60%				
Curtia de Apel PLOIESTI	2095	31	1.15%				
Curtia de Apel TARGU MUREȘ	1439	15	1.04%				
Curtia de Apel TIMISOARA	3515	20	0.57%				
Curtia de Apel BACĂU	2823	10	0.35%				

Prin prisma indicatorului de eficiență **Vechimea dosarelor în stoc**, situația se prezintă similar, 90% dintre instanțe obținând performanța corespunzătoare gradului Foarte eficient:

DENUMIRE CURTE DE APPEL	SOLUȚIONATE	DIN CAZUL PĂRȚII VECHE DE 3 ANI	VALOARE INDICATOR	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACTOR	INEF
Curtia de Apel ALBA IULIA	5608	5453	97.24%				
Curtia de Apel BACĂU	3912	3749	95.83%				
Curtia de Apel BRAȘOV	3131	3004	95.94%				
Curtia de Apel BUCUREȘTI	22583	19482	86.27%				
Curtia de Apel CLUJ	9570	8365	87.41%				
Curtia de Apel CONSTANȚA	3700	3469	93.76%				
Curtia de Apel CRAIOVA	8720	8525	97.76%				
Curtia de Apel GALATI	4492	4369	97.26%				
Curtia de Apel IAȘI	4417	4202	95.13%				
Curtia de Apel ORADEA	4408	4051	91.90%				
Curtia de Apel PITESTI	4705	4456	94.71%				
Curtia de Apel PLOIESTI	5286	5099	96.46%				
Curtia de Apel SUCEAVA	5117	5039	98.48%				
Curtia de Apel TARGU MUREȘ	3041	2973	97.76%				
Curtia de Apel TIMISOARA	10050	9037	89.92%				
Curtia Militara de Apel BUCUREȘTI	161	153	95.03%				

Lucrurile stau cu totul diferit însă atunci când abordăm indicatorul referitor la dosarele redactate în termenul legal. O singură instanță a obținut coeficientul Foarte eficient în timp ce altele două s-au încadrat în gradul Eficient:

DENUMIRE CURTE DE APPEL	PREZ. NOTARARE	DIN CAZUL PĂRȚII VECHE DE 3 ANI	VALOARE INDICATOR	DEPARȘIRE ÎN ZILE	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACTOR	INEF
Curtia Militara de Apel BUCUREȘTI	129	82	63.57%	16.37				
Curtia de Apel BUCUREȘTI	19656	10521	53.53%	101.90				
Curtia de Apel CONSTANȚA	3370	1554	46.11%	42.76				
Curtia de Apel BRAȘOV	2784	931	33.44%	55.34				
Curtia de Apel TARGU MUREȘ	2889	901	31.19%	34.47				
Curtia de Apel ALBA IULIA	5183	1501	28.96%	25.91				
Curtia de Apel BACĂU	3551	796	22.42%	29.89				
Curtia de Apel IAȘI	3958	845	21.35%	32.45				
Curtia de Apel PLOIESTI	4790	925	19.31%	14.11				
Curtia de Apel TIMISOARA	8465	1541	18.20%	209.98				
Curtia de Apel CRAIOVA	8208	1450	17.67%	18.78				
Curtia de Apel GALATI	4068	688	16.91%	25.08				
Curtia de Apel CLUJ	9424	1501	15.93%	31.90				
Curtia de Apel PITESTI	4307	468	10.87%	110.54				
Curtia de Apel SUCEAVA	4738	483	10.19%	14.44				
Curtia de Apel ORADEA	3894	313	8.04%	85.80				

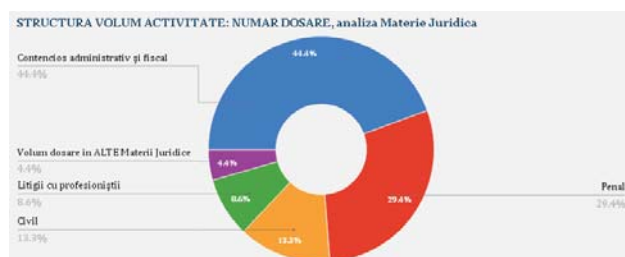
4. Activitatea la Înalta Curte de Casație și Justiție

Instanța supremă a înregistrat un volum de activitate în semestrul I al anului 2015 de **24.793** cauze (față de **29.385** cauze pe semestrul I 2014), din care **8.249** dosare nou intrate (comparativ cu **8.316** dosare nou intrate în semestrul I 2014), soluționând dintre acestea **7.005** dosare

Așadar, comparativ cu semestrul I 2014, numărul cauzelor de soluționat a scăzut cu **4.592**, ceea ce reprezintă o scădere de **15,63 %**.

Notă - anul 2013 a fost perioada în care Înalta Curte de Casație și Justiție a trecut la sistemul informatizat Ecris astfel că la acel moment, dar și pe parcursul anului 2014, au existat distorsiuni ale volumului de activitate (sub aspectul dosarelor aflate în stoc), distorsiuni care au fost în bună măsură eliminate în anul 2015 în special la nivelul secțiilor civile.

Ponderea tipurilor de dosare cu care a fost investită instanța supremă în semestrul I al anului 2015 este prezentă în graficul de mai jos.

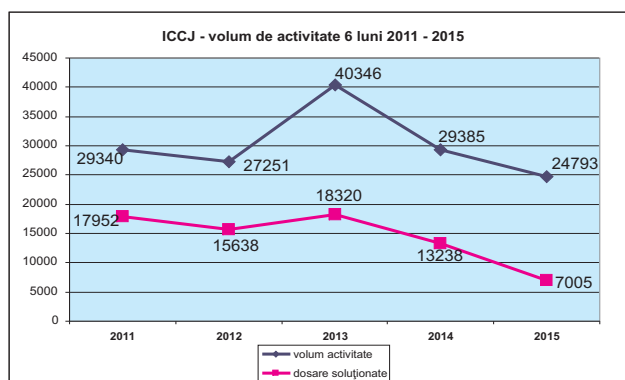

Cele mai multe cauze au fost înregistrate în cadrul materiei contencios administrativ și fiscal cu **11.007** dosare (9.885 dosare în semestrul I 2014) urmată de materia penală care a înregistrat un volum de **7.277** dosare (**8.852** dosare în semestrul I 2014).

Sub aspectul cauzelor nou intrate însă, în materia contenciosului administrativ s-au înregistrat 2.742 dosare (diferența de aproximativ 8.000 de cauze reprezentând cauze în stoc), în materie penală 2.270 dosare (diferența de aproximativ 8.000 de cauze reprezentând cauze în stoc).

În materie civilă însă stocul cauzelor (1.531 dosare dosare) este mai mic decât numărul dosarelor nou intrate (1.769).

Dinamica volumului de activitate și a dosarelor soluționate în ultimii 5 ani la nivelul ÎCCJ a fost următoarea (cu mențiunea de mai sus pentru anii 2013 - 2014):

II. Încărcătura pe judecător și încărcătura pe schemă

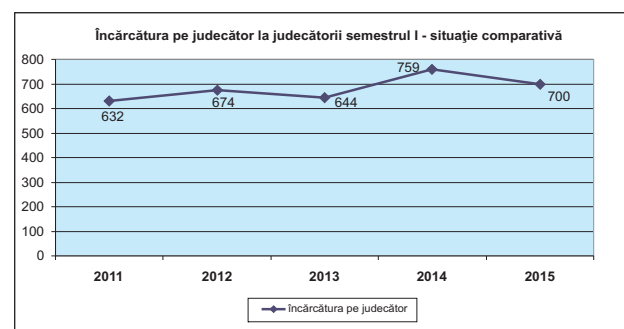
Încărcătura pe judecător reflectă numărul de dosare pe care l-a avut de soluționat un judecător în perioada de referință și se calculează prin raportarea numărului total de dosare la numărul posturilor ocupate efectiv la o instanță, așa cum a fost comunicat de acestea.

Încărcătura pe schemă se determină prin raportarea volumului de activitate la numărul total de posturi prevăzut în statele de funcții ale instanțelor.

1. Judecătorii

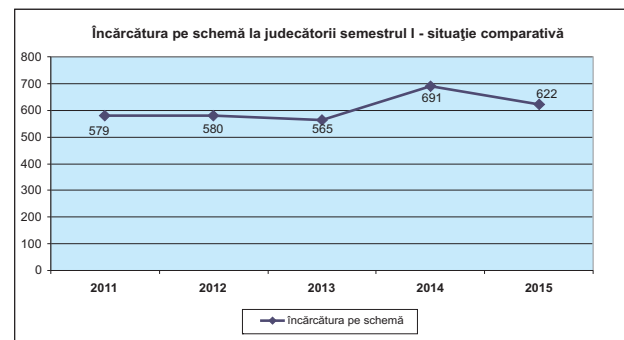
În perioada de referință a anului 2015, s-a înregistrat o încărcătură a cauzelor/schemă de **622** dosare și o încărcătură/judecător de **700** dosare. Aceste date au fost calculate în raport de o schemă totală de **2167** posturi din care un număr de **1925** posturi efectiv ocupate.

Comparativ, în ultimii 5 ani încărcătura pe judecător se prezintă astfel:

Încărcătura medie pe judecător înregistrată în primul semestru din 2015 este cu **7,77 %** mai mică decât încărcătura din semestrul I al anului 2014, și cu **10,76 %** mai mare decât cea înregistrată în semestrul I 2011.

Aceeași situație, sub raportul încărcăturii de dosare pe schemă se prezintă astfel:

Încărcătura medie pe schemă înregistrată în primul semestru al anului 2015 este cu **9,99 %** mai mică decât încărcătura înregistrată în semestrul I din 2014, și cu **7,43 %** mai mare decât încărcătura înregistrată în semestrul I 2011.

Instanțele care au înregistrat în primele 6 luni din 2015 o încărcătură/judecător de peste 1.000 cauze sunt următoarele:

Instanța	Total volum judecătorie 6 luni 2015	Posturi pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Încărcătura pe judecător
Judecatoria SECTORUL 1 BUCURESTI	104557	64	58	1803
Judecatoria SECTORUL 2 BUCURESTI	67516	45	43	1570
Judecatoria MORENI	5789	5	4	1447
Judecatoria BUFTEA	19814	19	14	1415
Judecatoria MEDGIDIA	10775	14	8	1347
Judecatoria GIURGIU	23714	23	18	1317
Judecatoria TOPLITA	2432	3	2	1216
Judecatoria PLOIESTI	36046	42	30	1202
Judecatoria HARSOVA	1195	2	1	1195
Judecatoria PITESTI	24224	34	21	1154
Judecatoria SECTORUL 4 BUCURESTI	38387	37	35	1097
Judecatoria SAVENI	3242	4	3	1081
Judecatoria BOLINTIN VALE	5229	6	5	1046
Judecatoria SECTORUL 3 BUCURESTI	47065	55	46	1023
Judecatoria NASAUD	3998	5	4	1000

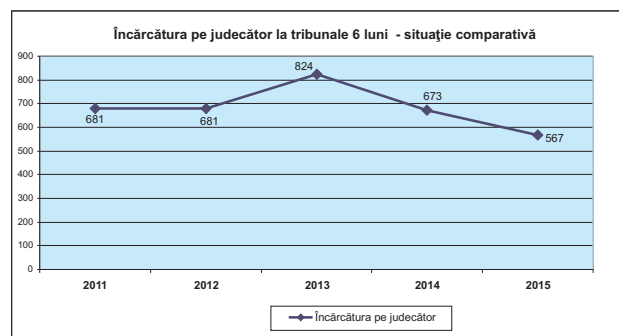
Se remarcă, de asemenea, următoarele instanțe cu un volum de activitate/judecător foarte redus, în comparație cu media națională:

Instanța	Total volum judecătorie 6 luni 2015	Posturi pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Încărcătura pe judecător
Judecatoria BALS	2246	8	8	281
Judecatoria AVRIG	1087	4	4	272
Judecatoria BAIA DE ARAMA	766	3	3	255
Judecatoria INTORSURA BUZAULUI	725	3	3	242
Judecatoria TURNU MAGURELE	1817	8	8	227
Judecatoria FAGET	901	5	4	225
Judecatoria RADUCANENI	869	5	5	174

2. Tribunale

În semestrul I din 2015 s-a înregistrat o încărcătură medie/judecător de **567** cauze și o încărcătură a cauzelor/schemă de **517** cauze. Aceste date au fost calculate în raport de o schemă totală de **1.565** posturi din care un număr de **1.429** posturi efectiv ocupate.

Situația încărcăturii de dosare pe judecător pe ultimii 5 ani se prezintă după cum urmează:

Încărcătura pe judecător în semestrul I 2015 a scăzut cu **106** de cauze față de semestrul I al anului 2014 ceea ce reprezintă o scădere cu **15,75 %**, iar față de semestrul I din 2011 aceasta a crescut cu **114** cauze, ceea ce reprezintă o scădere cu **16,74 %**.

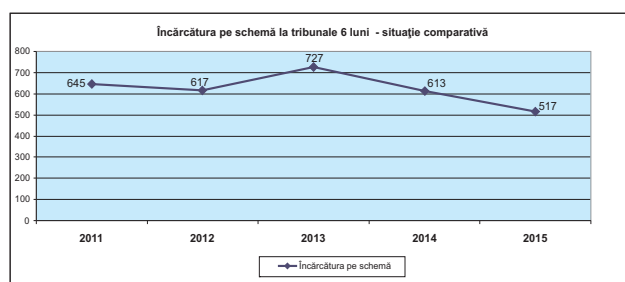
Instanțele care au înregistrat în primele 6 luni ale anului 2015 o încărcătură/judecător de peste 700 cauze sunt următoarele:

Instanța	Total volum tribunal 6 luni 2015	Posturi pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Încărcătura pe judecător
Tribunalul ILFOV	12609	20	14	1605
Tribunalul BIHOR	25090	38	30	1304
Tribunalul PRAHOVA	20486	42	31	993
Tribunalul BUCURESTI	114956	230	212	798
Tribunalul GIURGIU	7480	18	14	793

Dintre instanțele prezentate se remarcă Tribunalul Ilfov, unde se înregistrează o creștere a încărcăturii față de semestrul I din 2014 cu **245** dosare ceea ce reprezintă **18,01 %**.

Se remarcă, de asemenea, următoarele tribunale cu o încărcătură/judecător foarte redusă, în comparație cu media națională:

Instanța	Total volum tribunal 6 luni 2015	Posturi pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Încărcătura pe judecător
Tribunalul COVASNA	3023	15	13	314
Tribunalul TULCEA	3766	16	16	311
Tribunalul ARAD	6578	32	32	289
Tribunalul CALARASI	3311	18	18	259
Tribunalul IALOMITA	3221	18	18	236
Tribunalul pentru minori si familie BRASOV	750	6	6	165

De asemenea, situația încărcăturii pe schemă în ultimii cinci ani se prezintă astfel:

Încărcătura pe schemă în semestrul I din 2015 a scăzut cu **96** cauze față de semestrul I ale anului 2014 ceea ce reprezintă o scădere cu **15,66 %** iar față de semestrul I din 2011 a scăzut cu **128** cauze, ceea ce reprezintă o scădere cu **19,84 %**.

Instanțele care au înregistrat în primele 6 luni din 2015 o încărcătură/schemă de peste 700 cauze sunt următoarele:

Instanța	Total volum tribunal 6 luni 2015	Posturi pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Încărcătura pe schemă
Tribunalul ILFOV	12609	20	14	1123
Tribunalul BIHOR	25090	38	30	1030
Tribunalul BUCURESTI	114956	230	212	736
Tribunalul PRAHOVA	20486	42	31	733

Se remarcă, de asemenea, următoarele tribunale cu un volum de activitate/schemă redus, în comparație cu media națională:

Instanța	Total volum tribunal 6 luni 2015	Posturi pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Încărcătura pe schemă
Tribunalul ARAD	6578	32	32	289
Tribunalul COVASNA	3023	15	13	273
Tribunalul CALARASI	3311	18	18	259
Tribunalul IALOMITA	3221	18	18	236
Tribunalul pentru minori si familie BRASOV	750	6	6	165

La nivelul tribunalelor specializate s-a înregistrat următoarea situație:

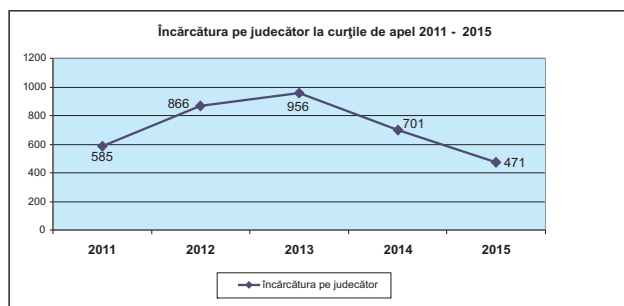
Instanța	Încărcătura pe schemă 6 luni 2014	Încărcătura pe judecător 6 luni 2014	Încărcătura pe schemă 6 luni 2015	Încărcătura pe judecător 6 luni 2015
Tribunalul Comercial CLUJ	657	777	622	622
Tribunalul Comercial MUREȘ	595	595	471	471
Tribunalul Comercial ARGES	341	341	301	402
Tribunalul pentru minori și familie BRAȘOV	200	240	165	165

3. Curțile de Apel

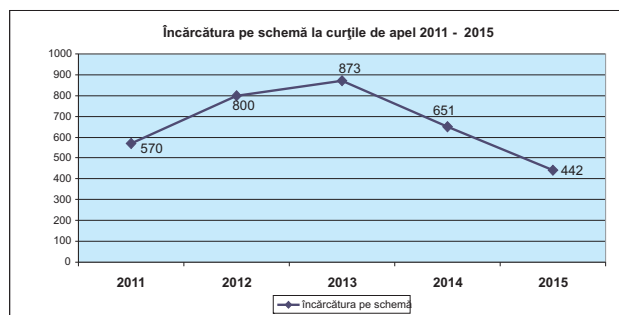
În semestrul I din 2014 s-a înregistrat o încărcătură medie pe judecător de **471** dosare și o încărcătură medie pe schemă de **442** dosare. Aceste date au fost calculate în raport de o schemă totală de **825** posturi din care un număr de **775** posturi efectiv ocupate.

În raport cu semestrul I 2014 se constată o scădere a încărcăturii pe judecător cu **230** dosare (ceea ce reprezintă o scădere cu **32,81 %**) iar în raport cu semestrul I 2011 se constată o scădere cu **114** dosare (ceea ce reprezintă o scădere cu **19,49 %**).

În ultimii cinci ani, dinamica încărcăturii pe judecător a evoluat după cum urmează:

În ceea ce privește încărcătura pe schemă, situația se prezintă după cum urmează:

Dintre cele 15 curți de apel, din punctul de vedere al încărcăturii pe judecător, pe primul loc s-a situat **Curtea de Apel Cluj** cu **706** cauze pe judecător, urmată de **Curtea de Apel Timișoara** cu **594** cauze pe judecător, **Curtea de Apel București** cu **539** cauze pe judecător și **Curtea de Apel Oradea** cu **534** cauze pe judecător, conform tabelului:

Instanța	Total volum 6 luni 2015	Total volum soluționate	Posturi pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Încărcătura pe schemă	Încărcătura pe judecător
Curtea de Apel CLUJ	15384	9570	56	54	681	706
Curtea de Apel TIMISOARA	13565	10050	55	55	594	594
Curtea de Apel BUCURESTI	43114	22583	194	173	481	539
Curtea de Apel ORADEA	6671	4408	35	31	473	534

Cea mai mică încărcătură pe judecător a înregistrat-o Curtea de Brașov cu **287** cauze pe judecător, urmată de Curtea de Apel Craiova cu **324** cauze pe judecător și Curtea de Apel Galați cu **335** cauze pe judecător, conform tabelului de mai jos.

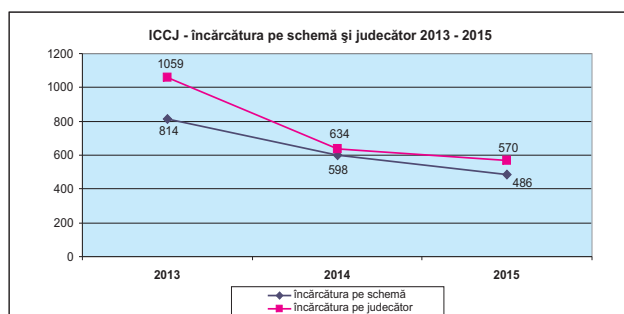
Instanța	Total volum 6 luni 2015	Total volum soluționate	Posturi pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Încărcătura pe schemă	Încărcătura pe judecător
Curtea de Apel GALATI	6486	4492	44	43	327	335
Curtea de Apel CRAIOVA	13655	8720	93	93	324	324
Curtea de Apel BRASOV	4676	3131	37	36	279	287

4. Înalta Curte de Casație și Justiție

Încărcătura pe schemă pentru instanța supremă la nivelul primului semestru al anului 2015 a fost de **486** dosare la o schemă de **122** posturi iar încărcătura pe judecător de **570** dosare calculată în raport de **104** de posturi ocupate efectiv.

Raportat exclusiv la dosarele nou intrate, încărcătura pe schemă pe primele 6 luni 2015 a fost de **68** dosare, iar cea pe judecător de **79** dosare.

Variația celor două tipuri de încărcături este prezentată în graficul de mai jos.

Dată fiind neaplicarea Modulului statistic Ecris pentru această instanță decât începând cu anul 2013, precum și neintroducerea de date în aplicația ABAC judiciar anterior anului 2014, nu există date comparative pe anii anteriori la acest indicator.

III. Dosare vechi în sistem

• Curțile de Apel

În stadiul procesual fond, la nivelul curților de apel există un număr de **44** cauze mai vechi de 2 ani, din care **33** sunt

înregistrate în materia contencios administrativ și fiscal, **7** în materie penală, **3** în litigii cu profesioniștii și **1** în materia faliment.

În apel, numărul cauzelor mai vechi de 1 an este de **489**, din care **226** în materie civilă (sensul strict), **99** în materia litigiilor cu profesioniștii, **96** în materie penală, etc.

Distribuția dosarelor mai vechi la curțile de apel este prezentată în tabelul de mai jos.

Dosare vechi la curțile de apel 2015		
Materia	Fond mai vechi de 1 an	Apel mai vechi de 1 an
Drept maritim și fluvial	-	2
Asigurări sociale	-	182
Litigii cu profesioniștii	18	93
Litigii de muncă	-	46
Minori și familie	2	1
Faliment	-	13
Civil	27	230
Contencios administrativ și fiscal	1351	-
Penal	308	187
Proprietate intelectuală	-	138
Total	1706	892

• Tribunale

În stadiul procesual fond, la nivelul tribunalelor există un număr de **7.528** cauze mai vechi de 2 ani, din care **6.176** sunt înregistrate în materia faliment și **442** în materia contencios administrativ și fiscal.

În apel, numărul cauzelor mai vechi de 1 an este de **1.424**, din care **713** în materie civilă (sensul restrâns) și **502** în materia litigiilor cu profesioniștii.

Distribuția dosarelor mai vechi la curțile de apel este prezentată în tabelul de mai jos.

Dosare vechi la tribunale 2015		
Materia	Fond mai vechi de 1 an și 6 luni	Apel mai vechi de 1 an și 6 luni
Drept maritim și fluvial	3	-
Asigurări sociale	819	-
Litigii cu profesioniști	1028	73
Litigii de muncă	1343	-
Minori și familie	270	92
Faliment	15400	-
Civil	1392	551
Contencios administrativ și fiscal	3590	-
Penal	1607	18
Proprietate intelectuală	161	5
Total	25.613	739

• Judecătorii

În stadiul procesual fond, la nivelul judecătoriilor există un număr de **7.304** cauze mai vechi de 2 ani, din care **5.666** sunt înregistrate în materia civilă, **747** în materia minorilor și familie, **491** în materia litigiilor cu profesioniști și **347** în materie penală.

Distribuția dosarelor mai vechi la judecătorii este prezentată în tabelul de mai jos.

Dosare vechi la judecătorii 2015	
Materia	Fond Mai vechi de 1 an și 6 luni
Asigurări sociale	17
Litigii cu profesioniști	3829
Litigii de muncă	20
Minori și familie	3855
Civil	38009
Contencios administrativ și fiscal (contravenții)	764
Penal	7640
Total	7304

IV. Motivele principale de amânare a cauzelor

* a fost ignorată poziția „alte cauze” pentru care consultantul privind optimizarea instanțelor (echipa Wittrup) a propus înlăturarea din nomenclator.

* Motivul 1 = motivul cu cea mai mare frecvență

• Curți de Apel

FOND:

Motivele principale de amânare a cauzelor la curțile de apel semestrul I 2015			
Materia	Motivul 1	Motivul 2	Motivul 3
Penal	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Administrarea probelor propuse	Lipsă procedură
Civil	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Lipsa de procedură	Lipsa raportului de expertiză
Litigii cu profesioniști	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Termen în continuare	Lipsă de procedură
Contencios administrativ	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Administrarea probelor propuse	Lipsa raportului de expertiză

• Tribunale

FOND:

Motivele principale de amânare a cauzelor la tribunale semestrul I 2015			
Materia	Motivul 1	Motivul 2	Motivul 3
Penal	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Administrarea probelor propuse	Lipsă procedură
Civil	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Administrarea probelor propuse	Lipsa raportului de expertiză
Litigii cu profesioniști	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Administrarea probelor propuse	Lipsă procedură
Contencios administrativ	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Administrarea probelor propuse	Lipsa raportului de expertiză

• Judecătorii

FOND:

Motivele principale de amânare a cauzelor la judecătorii semestrul I 2015			
Materia	Motivul 1	Motivul 2	Motivul 3
Penal	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Administrarea probelor propuse	Lipsă de procedură
Civil	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Administrarea probelor propuse	Lipsa raportului de expertiză
Litigii cu profesioniști	Pentru pronunțare/ Amânarea pronunțării	Termen administrativ	Administrarea probelor propuse

V. Concluzii

Din datele prezentate rezultă faptul că în semestrul I al anului 2015, raportat la aceeași perioadă a anului 2014, a avut loc o scădere a volumului de activitate la nivelul tuturor instanțelor.

Menționăm faptul că ultima perioadă când s-au înregistrat scăderi ale numărului dosarelor de soluționat la toate cele 3 nivele de activitate a fost între anii 2006-2007.

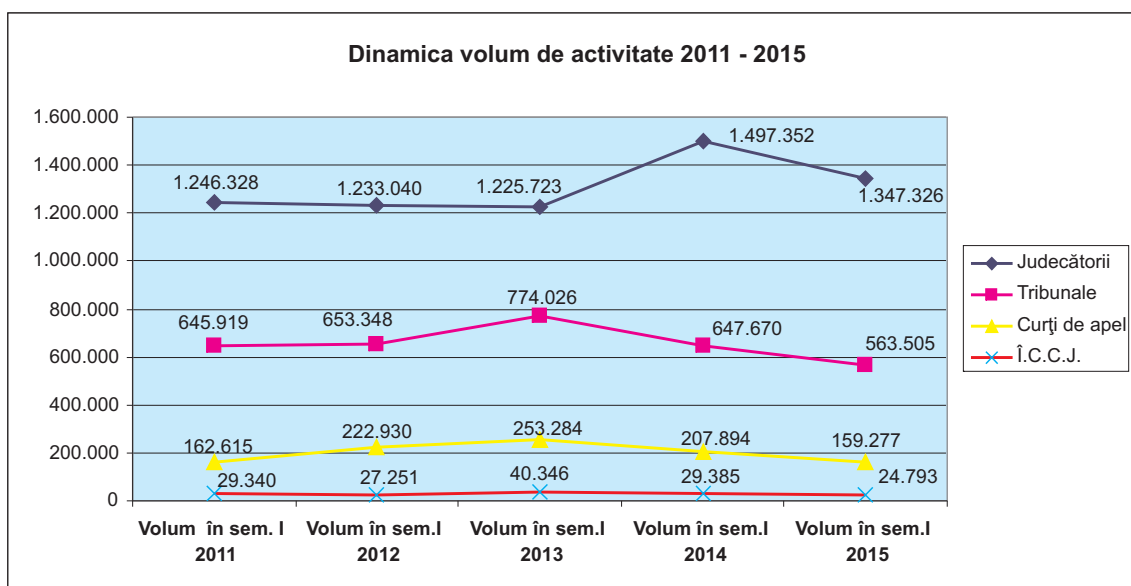
După cum se poate observa în tabelul de mai jos, volumul instanței supreme a fost relativ constant în această perioadă, însă în toate cazurile acesta a fost important prin cuantum.

Pentru tribunale și curți de apel, rolul instanțelor este încărcat cu predilecție de materia Contencios administrativ și fiscal (**26,9 %** pentru tribunale și **37,8 %** pentru curțile de apel) în timp ce la judecătorii cel mai mare număr de cauze a fost înregistrat în materia civilă (**68,8 %**).

Comparativ, situația se prezintă astfel:

INSTANȚA	Volum în sem. I 2011	Volum în sem. I 2012	Volum în sem. I 2013	Volum în sem. I 2014	Volum în sem. I 2015
Judecătorii	1.246.328	1.233.040	1.225.723	1.497.352	1.347.326
Tribunale	645.919	653.348	774.026	647.670	563.505
Curți de apel	162.615	222.930	253.284	207.894	159.277
Î.C.C.J.	29.340	27.251	40.346	29.385	24.793

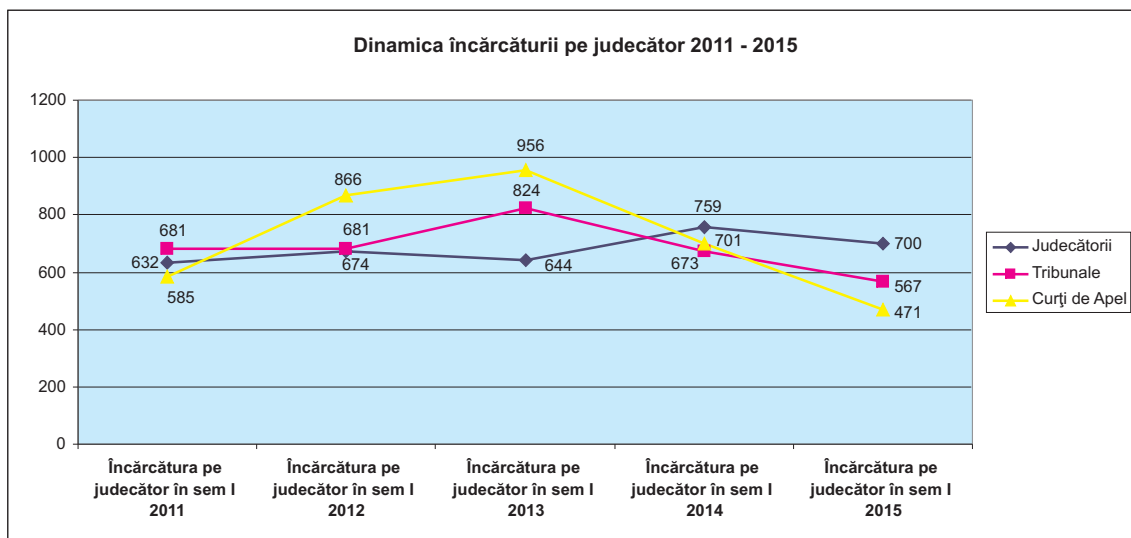
Dinamica volumului de activitate pentru perioada semestrul I 2011 - semestrul I 2015 este prezentat în graficul de mai jos.

Prin prisma încărcăturii de dosare pe magistrat, situația comparativă pe primul semestru al anilor 2011 - 2015 se prezintă astfel:

INSTANȚA	Încărcătura pe judecător în sem I 2011	Încărcătura pe judecător în sem I 2012	Încărcătura pe judecător în sem I 2013	Încărcătura pe judecător în sem I 2014	Încărcătura pe judecător în sem I 2015
Judecătorii	632	674	644	759	700
Tribunale	681	681	824	673	567
Curți de Apel	585	866	956	701	471

Dinamica încărcăturii pe judecător pentru perioada semestrul I 2011 - semestrul I 2015 este prezentat în graficul de mai jos.

După cum se poate constata, după o scădere a volumului de activitate la judecătorii, tribunale și curțile de apel, în primul semestru 2015 acestea beneficiază după mult timp de o scădere a încărcăturii pe judecător.

Anexa I

Volumul și încărcătura la Judecătorii – 6 luni 2015					
Media - cauze pe judecător					700
Media - cauze pe schemă					622
Nr.	Instanța	Total volum judecătorie	Total volum soluționate judecătorie	Încărcătura pe schemă	Încărcătura pe judecător
1	Judecatoria ADJUD	2907	2013	727	969
2	Judecatoria AGNITA	1051	661	350	350
3	Judecatoria AIUD	4192	2428	524	524
4	Judecatoria ALBA IULIA	7952	4081	497	663
5	Judecatoria ALESD	2529	1510	422	506
6	Judecatoria ALEXANDRIA	7659	3810	696	766
7	Judecatoria ARAD	12776	8662	412	426
8	Judecatoria AVRIG	1087	619	272	272
9	Judecatoria BABADAG	1118	798	373	373
10	Judecatoria BACAU	16324	8858	480	480
11	Judecatoria BAIA DE ARAMA	766	446	255	255
12	Judecatoria BAIA MARE	10892	5675	474	495
13	Judecatoria BAILESTI	3802	2423	543	543
14	Judecatoria BALCESTI	1694	1067	339	339
15	Judecatoria BALS	2246	1504	281	281
16	Judecatoria BARLAD	4829	3359	345	345
17	Judecatoria BECLEAN	2560	1101	512	853
18	Judecatoria BEIUS	2394	1612	342	342
19	Judecatoria BICAZ	2802	1751	560	560
20	Judecatoria BISTRITA	11694	7155	585	780
21	Judecatoria BLAJ	1659	977	415	553
22	Judecatoria BOLINTIN VALE	5229	2842	872	1046
23	Judecatoria BOTOSANI	18819	11115	649	753
24	Judecatoria BRAD	2046	1249	682	682
25	Judecatoria BRAILA	15880	9791	548	722
26	Judecatoria BRASOV	28255	15010	642	724
27	Judecatoria BREZOI	2831	1396	566	566
28	Judecatoria BUFTEA	19814	8576	1043	1415
29	Judecatoria BUHUSI	2727	1753	682	909
30	Judecatoria BUZAU	20697	14525	668	862

31	Judecatoria CALAFAT	1842	1179	307	461
32	Judecatoria CALARASI	6013	4384	501	501
33	Judecatoria CAMPENI	1958	1200	490	490
34	Judecatoria CAMPINA	7088	5177	545	545
35	Judecatoria CAMPULUNG	4108	2620	373	456
36	Judecatoria CAMPULUNG MOLDOVENESC	3156	2243	526	526
37	Judecatoria CARACAL	3518	2434	271	293
38	Judecatoria CARANSEBES	4100	2642	513	586
39	Judecatoria CAREI	2537	1718	507	507
40	Judecatoria CHISINEU CRIS	1269	961	423	423
41	Judecatoria CLUJ-NAPOCA	24691	14447	549	549
42	Judecatoria CONSTANTA	36514	20534	630	702
43	Judecatoria CORABIA	1698	1103	425	425
44	Judecatoria CORNETU	11418	6787	714	878
45	Judecatoria COSTESTI	2583	1357	431	517
46	Judecatoria CRAIOVA	31459	16159	562	629
47	Judecatoria CURTEA DE ARGES	3086	1471	441	441
48	Judecatoria Darabani	2861	1697	715	954
49	Judecatoria DEJ	3411	2308	569	569
50	Judecatoria DETA	1817	1318	454	454
51	Judecatoria DEVA	8228	5744	433	484
52	Judecatoria DOROHAI	4053	2448	676	676
53	Judecatoria DRAGASANI	5566	1610	618	795
54	Judecatoria DRAGOMIRESTI	723	506	362	723
55	Judecatoria DROBETA-TURNU SEVERIN	11678	7497	433	467
56	Judecatoria FAGARAS	4830	2969	537	537
57	Judecatoria FAGET	901	642	180	225
58	Judecatoria FALTICENI	3701	2357	463	463
59	Judecatoria FAUREI	1859	1234	620	930
60	Judecatoria FETESTI	4689	2154	670	938
61	Judecatoria FILIASI	1220	669	407	407
62	Judecatoria FOCSANI	14516	9025	538	691
63	Judecatoria GAESTI	4440	3178	555	555
64	Judecatoria GALATI	26590	14789	739	806
65	Judecatoria GHEORGHENI	2035	1340	509	678
66	Judecatoria GHERLA	3546	2391	394	507
67	Judecatoria GIURGIU	23714	9482	1031	1317
68	Judecatoria GURA HONT	1166	840	389	583

69	Judecatoria GURA HUMORULUI	2504	1497	501	501
70	Judecatoria HARLAU	2172	942	434	543
71	Judecatoria HARSOVA	1195	736	598	1195
72	Judecatoria HATEG	1979	1126	660	660
73	Judecatoria HOREZU	3386	1432	564	677
74	Judecatoria HUEDIN	1572	1111	393	393
75	Judecatoria HUNEDOARA	4279	3177	475	611
76	Judecatoria HUSI	2082	1398	347	416
77	Judecatoria IASI	35910	21152	641	718
78	Judecatoria INEU	1457	979	364	364
79	Judecatoria INSURATEI	2435	1700	812	812
80	Judecatoria INTORSURA BUZAULUI	725	338	242	242
81	Judecatoria JIBOU	1165	718	388	388
82	Judecatoria LEHLIU-GARA	1495	998	299	374
83	Judecatoria LIESTI	1572	768	524	786
84	Judecatoria LIPOVA	1571	881	393	393
85	Judecatoria LUDUS	1529	946	382	382
86	Judecatoria LUGOJ	3127	2161	347	391
87	Judecatoria MACIN	1221	857	407	611
88	Judecatoria MANGALIA	4745	2697	593	593
89	Judecatoria MARGHITA	3970	3072	662	662
90	Judecatoria MEDGIDIA	10775	6907	770	1347
91	Judecatoria MEDIAS	3343	2270	279	334
92	Judecatoria MIERCUREA CIUC	5128	3398	466	513
93	Judecatoria MIZIL	1982	1180	248	330
94	Judecatoria MOINESTI	5939	2881	594	594
95	Judecatoria MOLDOVA-NOUA	1166	549	389	389
96	Judecatoria MORENI	5789	3157	1158	1447
97	Judecatoria MOTRU	3028	1524	505	505
98	Judecatoria NASAUD	3998	1615	800	1000
99	Judecatoria NEGRESTI-OAS	2135	914	534	534
100	Judecatoria NOVACI	1853	1058	371	371
101	Judecatoria ODORHEIUL SECUIESC	2493	1802	416	499
102	Judecatoria OLTENITA	3354	2215	419	419
103	Judecatoria ONESTI	6287	3769	449	524
104	Judecatoria ORADEA	20789	12801	611	671
105	Judecatoria ORASTIE	1697	1126	566	566
106	Judecatoria ORAVITA	2341	1661	468	468
107	Judecatoria ORSOVA	2967	2692	742	989

108	Judecatoria PANCIU	1948	1234	390	649
109	Judecatoria PASCANI	4920	2993	447	447
110	Judecatoria PATARLAGELE	3690	2503	738	923
111	Judecatoria PETROSANI	8821	6190	490	551
112	Judecatoria PIATRA-NEAMT	12222	5199	556	611
113	Judecatoria PITESTI	24224	11428	712	1154
114	Judecatoria PLOIESTI	36046	15427	858	1202
115	Judecatoria PODU TURCULUI	1408	784	469	469
116	Judecatoria POGOANELE	1328	914	332	443
117	Judecatoria PUCIOASA	2628	1739	657	657
118	Judecatoria RACARI	3497	1867	500	500
119	Judecatoria RADAUTI	6333	4029	528	576
120	Judecatoria RADUCANENI	869	556	174	174
121	Judecatoria RAMNICU SARAT	3634	2432	606	606
122	Judecatoria RAMNICU VALCEA	16188	11090	675	675
123	Judecatoria REGHIN	2648	1758	378	378
124	Judecatoria RESITA	6593	3600	599	824
125	Judecatoria ROMAN	7387	2949	616	672
126	Judecatoria ROSIORI DE VEDE	2888	1720	361	481
127	Judecatoria RUPEA	2066	1132	689	689
128	Judecatoria SALISTE	1141	740	285	380
129	Judecatoria SALONTA	1655	882	414	414
130	Judecatoria SANNICOLAU MARE	2343	1790	586	586
131	Judecatoria SATU MARE	7983	5033	363	399
132	Judecatoria SAVENI	3242	1002	811	1081
133	Judecatoria SEBES	2113	1203	528	704
134	Judecatoria SECTORUL 1 BUCURESTI	104557	68389	1634	1803
135	Judecatoria SECTORUL 2 BUCURESTI	67516	42424	1500	1570
136	Judecatoria SECTORUL 3 BUCURESTI	47065	26850	856	1023
137	Judecatoria SECTORUL 4 BUCURESTI	38387	24860	1037	1097
138	Judecatoria SECTORUL 5 BUCURESTI	22014	13166	595	710
139	Judecatoria SECTORUL 6 BUCURESTI	22779	16752	712	735
140	Judecatoria SEGARCEA	2459	1293	615	615
141	Judecatoria SFANTU GHEORGHE	4663	3003	466	518
142	Judecatoria SIBIU	13383	8012	535	558
143	Judecatoria SIGHETU MARMATIEI	3067	1519	511	511

144	Judecatoria SIGHISOARA	2493	1609	416	416
145	Judecatoria SIMLEUL SILVANIEI	1880	1098	470	627
146	Judecatoria SINAIA	1821	1304	364	364
147	Judecatoria SLATINA	11066	6206	503	503
148	Judecatoria SLOBOZIA	6291	3218	524	629
149	Judecatoria STREHAIA	2016	1466	336	336
150	Judecatoria SUCEAVA	9769	5559	465	543
151	Judecatoria TARGOVISTE	17316	8166	787	911
152	Judecatoria TARGU BUJOR	1353	888	338	451
153	Judecatoria TARGU JIU	17700	11642	506	571
154	Judecatoria TARGU LAPUS	662	339	221	331
155	Judecatoria TARGU MURES	15149	8384	522	561
156	Judecatoria TARGU NEAMT	3636	2018	455	606
157	Judecatoria TARGU SECUIESC	2645	1778	661	661
158	Judecatoria TARGU-CARBUNESTI	4931	2774	548	704
159	Judecatoria TARNAVENI	1879	1057	470	626
160	Judecatoria TECUCI	4547	3038	505	568
161	Judecatoria TIMISOARA	29833	19428	563	574
162	Judecatoria TOPLITA	2432	1754	811	1216
163	Judecatoria TOPOLOVENI	2615	1419	654	654
164	Judecatoria TULCEA	8250	5000	635	825
165	Judecatoria TURDA	6963	4261	497	497
166	Judecatoria TURNU MAGURELE	1817	1193	227	227
167	Judecatoria URZICENI	2895	1936	362	362
168	Judecatoria VALENII DE MUNTE	3534	2130	505	589
169	Judecatoria VANJU MARE	3056	1981	509	509
170	Judecatoria VASLUI	7000	4827	412	467
171	Judecatoria VATRA DORNEI	2027	1361	507	507
172	Judecatoria VIDELE	3337	1893	667	834
173	Judecatoria VISEU DE SUS	1953	1167	488	488
174	Judecatoria ZALAU	4773	3187	398	398
175	Judecatoria ZARNESTI	2897	1458	483	483
176	Judecatoria ZIMNICEA	2117	1345	353	529
Total		1347326	798932	622	700

Volumul și încărcătura la Tribunale – 6 luni 2015					
Media - cauze pe judecător					567
Media - cauze pe schemă					517
Nr.	Instanța	Total volum tribunal	Total volum soluționate tribunal	Încărcătura pe schemă	Încărcătura pe judecător
1	Tribunalul ALBA	8468	4012	370	396
2	Tribunalul ARAD	6578	4243	289	289
3	Tribunalul ARGES	13380	7840	584	601
4	Tribunalul BACAU	15044	6896	603	672
5	Tribunalul BIHOR	25090	14661	1030	1304
6	Tribunalul BISTRITA NASĂ UD	6249	3498	397	417
7	Tribunalul BOTOSANI	8146	4668	452	470
8	Tribunalul BRAILA	5506	2947	347	380
9	Tribunalul BRASOV	13321	5897	429	439
10	Tribunalul BUCURESTI	114956	46068	736	798
11	Tribunalul BUZAU	9877	6543	593	593
12	Tribunalul CALARASI	3311	2315	259	259
13	Tribunalul CARAS SEVERIN	8885	4139	492	566
14	Tribunalul CLUJ	14149	6909	571	663
15	Tribunalul Comercial ARGES	2382	665	301	402
16	Tribunalul Comercial CLUJ	5598	2339	622	622
17	Tribunalul Comercial MURES	3753	1367	471	471
18	Tribunalul CONSTANTA	16915	8996	398	413
19	Tribunalul COVASNA	3023	1550	273	314
20	Tribunalul DAMBOVITA	10090	5669	395	419
21	Tribunalul DOLJ	21393	10665	392	416
22	Tribunalul GALATI	12942	6424	488	599
23	Tribunalul GIURGIU	7480	3549	616	793
24	Tribunalul GORJ	14229	8223	383	383
25	Tribunalul HARGHITA	4262	1911	384	480
26	Tribunalul HUNEDOARA	12812	6005	506	574
27	Tribunalul IALOMITA	3221	2274	236	236
28	Tribunalul IASI	22556	11237	594	616
29	Tribunalul ILFOV	12609	6540	1123	1605
30	Tribunalul MARAMURES	10752	5398	505	611
31	Tribunalul MEHEDINTI	11822	7005	360	389
36	Tribunalul MURES	8343	4548	467	504
37	Tribunalul NEAMT	12037	5693	533	551

38	Tribunalul OLT	7319	3721	384	451
39	Tribunalul pentru minori si familie BRASOV	750	537	165	165
40	Tribunalul PRAHOVA	20486	10843	733	993
41	Tribunalul SALAJ	4025	1958	343	366
42	Tribunalul SATU MARE	5881	3237	304	373
43	Tribunalul SIBIU	12557	6448	537	595
44	Tribunalul SUCEAVA	13017	7811	453	489
45	Tribunalul TELEORMAN	6542	3053	419	488
46	Tribunalul TIMIS	16330	8530	489	489
47	Tribunalul TULCEA	3766	2147	311	311
48	Tribunalul VALCEA	12166	6021	570	646
49	Tribunalul VASLUI	5282	2924	332	429
50	Tribunalul VRANCEA	6205	3813	343	370
Total		563505	281737	517	567

Volumul și încărcătura la Curțile de Apel – 6 luni 2015

Media - cauze pe judecător					471
Media - cauze pe schemă					442
Nr.	Instanța	Total volum	Total volum soluționate	Încărcătura pe schemă	Încărcătura pe judecător
1	Curtea de Apel ALBA IULIA	8409	5608	451	451
2	Curtea de Apel BACAU	6735	3912	503	519
3	Curtea de Apel BRASOV	4676	3131	279	287
4	Curtea de Apel BUCURESTI	43114	22583	481	539
5	Curtea de Apel CLUJ	15384	9570	681	706
6	Curtea de Apel CONSTANTA	6909	3700	418	430
7	Curtea de Apel CRAIOVA	13655	8720	324	324
8	Curtea de Apel GALATI	6486	4492	327	335
9	Curtea de Apel IASI	7150	4417	408	455
10	Curtea de Apel ORADEA	6671	4408	473	534
11	Curtea de Apel PITESTI	7143	4705	441	530
12	Curtea de Apel PLOIESTI	7981	5286	346	366
13	Curtea de Apel SUCEAVA	6919	5117	407	428
14	Curtea de Apel TARGU MURES	4480	3041	379	443
15	Curtea de Apel TIMISOARA	13565	10050	594	594
Total		159277	98740	442	471

JUSTITIA

ÎN ACTUALITATE

REVISTA CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Justiția în actualitate

- Revista Consiliului Superior al Magistraturii -

- Redactor șef -

Judecător Adrian Bordea

- membru al Consiliului Superior al Magistraturii -

- Redactor șef adjunct -

Procuror Alexandru Ionescu

- secretar general adjunct al Consiliului Superior al Magistraturii -

- Secretar general de redacție -

Alina Bărbulescu

Colegiul de redacție - în ordine alfabetică

Amalia Andone Bontas

Răzvan Anghel

Andreea Apopei

Carmen Ioana Bălan

Loredana Bălănoiu

Daniela Câmpean

Andreea Cioată

Ana Maria Coculescu

Iuliana Corcoveanu

Marius Vlad Crăciun

Ileana Dan

Diana Gavriliță

Andra Elena Ghebr

Elena Miruna Ghica

Alexandru Ionescu

Cristian Ioniță

Denis Marian Malciu

Diana Mihăilă

Mariana Militaru

Roxana Ioana Petcu

Flavian Alexandru Popa

Rodica Savu

Mirela Stancu

Nadia Simona Țăran

Carmen Vișan

Alexandra Zaporozjanu

- Secretar de redacție -

Cornelia Bucur

Marinela Lixandru

Adresa redacției:

Redacția revistei „Justiția în actualitate”

Consiliul Superior al Magistraturii

Calea Plevnei, nr. 141 B, sectorul 6, București

e-mail: revista@csm1909.ro; web: www.csm1909.ro

ANUNȚ

Revista „Justiția în actualitate” își propune să găzduiască materiale dedicate activității asociațiilor profesionale ale magistraților.

Ca urmare, adresăm invitația tuturor asociațiilor profesionale ale magistraților, legal constituite, să-și facă mai bine cunoscute colegilor activitățile și proiectele pe care le desfășoară prin intermediul revistei Consiliului Superior al Magistraturii.

Materialele privind aspectele sus-amintite, precum și alte probleme de interes general pentru magistrați, pot fi transmise prin poștă, la adresa - Redacția revistei „Justiția în actualitate”, Consiliul Superior al Magistraturii, București, Calea Plevnei, nr.141 B, sectorul 6, București sau prin e-mail, la adresa revista@csm1909.ro.

Materialele urmează a fi tehnoredactate cu fonturi Garamond 12, la 1,5 rânduri.

Vă rugăm ca, în cadrul materialului transmis, să indicați o persoană de contact (obligatoriu - cu adresă de e-mail și, opțional, numărul de telefon).

În cazul selectării materialului pentru publicare, vom contacta prin e-mail persoana indicată.

Redacția își rezervă dreptul de selecție a materialelor, precum și de corectură și editare, în vederea încadrării în spațiul disponibil și a respectării normelor legale și deontologice de comunicare în spațiul public, forma finală fiind supusă aprobării autorului care a transmis materialul.

Redacția

INVITAȚIE

Revista „Justiția în actualitate” este o publicație deschisă oricărei persoane din sistemul judiciar care dorește să trateze o temă privind aspectele legate de cariera profesională, managementul judiciar, formarea profesională, practică judiciară neunitară, probleme de drept sau orice alt subiect de interes general pentru magistrați și celelalte categorii de personal din cadrul instanțelor și parchetelor.

Dacă doriți să deveniți colaborator al revistei vă rugăm să ne transmiteți materialul redactat de dumneavoastră, în format electronic (fonturi Garamond 12, tehnoredactat la 1,5 rânduri), **prin e-mail la adresa revista@csm1909.ro, precum și pe suport hârtie, prin poștă, la adresa - Redacția revistei „Justiția în actualitate” - Consiliul Superior al Magistraturii, Calea Plevnei, nr.141 B, sectorul 6, București, însoțit de o scurtă scrisoare de intenție care să conțină datele dumneavoastră de contact** (obligatoriu nume și prenume, instanța/parchetul, adresa de e-mail și, opțional, numărul de telefon) **și acordul dumneavoastră expres privind publicarea materialului, o singură dată, într-unul dintre numerele viitoare ale revistei.**

În cazul selectării materialului furnizat de dumneavoastră pentru publicare vă vom contacta prin e-mail.

Redacția își rezervă dreptul de selecție a materialelor, precum și de corectură și editare, în vederea încadrării în spațiul disponibil și al respectării normelor legale și deontologice de comunicare în spațiul public, forma finală a articolului fiind supusă aprobării autorului.

Redacția

ANUNȚ

Dacă aveți unele observații legate de materialele publicate în acest număr al revistei sau propuneri privind necesitatea unor noi secțiuni sau a tratării anumitor subiecte de interes general, vă rugăm să contactați Redacția revistei „Justiția în actualitate”, prin e-mail, la adresa revista@csm1909.ro.

ISSN 1843-4703

EXEMPLAR GRATUIT